

พระอภิธรรมปิฎก ปฏิจจกัน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1

พระอภิธรรมปิฎก

เล่มที่ ๗°

ปฏิจจกัน ภาคที่ ๖

ขออนบ้น้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

อนุโลมทุกติกปฏิจจกัน

เหตุทุกกุสลดิกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑. กุสลดิกะ)

กุสลดทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑] ๑. กุสลดธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยกุสลดธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลดธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยกุสลดธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑. บาลีเล่มที่ ๔๔

๓. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๔. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๕. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๖. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย อาศัยกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๗. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ และ
กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๘. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๙. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

- [๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ในอธิปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ. ในนิสสปัจจัย มี ๘ วาระ ในอุปนิสสปัจจัย มี ๘ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๘ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๘ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๘ วาระ ในมกปัจจัย มี ๘ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๘ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นอธิปัจจัย

[๔] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนอธิปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนอธิปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัจจัย

๔. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะนอธิปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ และ
กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๗-๘-๙)

๒. นปุเรชาตปัจจัย ฯลฯ ๔. นอาเสวนปัจจัย

[๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ

เพราะนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ

เพราะนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ

๕. นกัมมปัจจัย

[๖] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

๖. นวิปากปัจจัย ๗. นวิปยุตตปัจจัย

[๗] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ

เพราะนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๘] ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปัจจชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๙] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ...๑๓๑

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐] เพราะนอธิปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ... ใน
อาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาติวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสคารเหมือนปฎิจจวาระ.

กุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ. (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๓] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ และ สหชาติปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ และ สหชาติปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๖. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๔. อนันตรปัจจัย ฯลฯ ๘. นิสสยปัจจัย

[๑๔] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสมนันตรปัจจัย

เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย

เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอัญญมัญญปัจจัย

เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของนิสสยปัจจัย

๘. อุปนิสสยปัจจัย

[๑๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๓ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๓ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๓ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๑๐. อาเสวนปัจจัย

[๑๖] ๗๗ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๑. กัมมปัจจัย

[๑๗] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย

๑๒. อาหารปัจจัย

[๑๘] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๓. อินทริยปัจจัย

[๑๙] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๔. ฌานปัจจัย

[๒๐] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของฌานปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๕. มัคคปัจจัย

[๒๑] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ. ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ. ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจจัยในปัจจนีนิย

[๒๓] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

๕. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

๖. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรม
ที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย.

๗. กุศลธรรมที่เป็นเหตุ และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจ
ของอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๒๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนโนวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๒๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ... ฯลฯ
ในนโนัตถปัจจัย มี ๓ วาระ ในนโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๒๖] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมัยก็ดี ปัจจนีณัยก็ดี อนุโลมปัจจนีณัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลคิกะ นับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อกุสlothปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๗] ๑. อกุสlothธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอกุสlothธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุสlothธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอกุสlothธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุสlothธรรมที่เป็นเหตุ และอกุสlothธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย อาศัยอกุสlothธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อกุสlothธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอกุสlothธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอกุศลธรรมที่เป็น
เหตุ และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอกุศลธรรมที่เป็น
เหตุ และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุ และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕
วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๒๙] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอริปติปัจจัย

[๓๐] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

๖. นกัมมปัจจัย

[๓๑] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๓๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีเย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๓๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๓๔] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๓๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่อกุศลธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่อกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่อกุศลธรรม
ที่เป็นเหตุ และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. อาร์มมณปัจจย

[๓๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่อกุศลธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของ
อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๓๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มีอย่างเดียว คือที่เป็น อาร์มมณาธิปัตติ มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อาร์มมณาธิปัตติ และ สหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ.

๗. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติ-
ปัจจัย
มีอย่างเดียว คือที่เป็น อาร์มมณาธิปัตติ มี ๓ วาระ.

๑๑. กัมมปัจจัย

[๓๘] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม
ที่เป็นเหตุ และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๑๒. อาหารปัจจัย

[๓๕] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๓. อินทริยปัจจัย

[๔๐] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๔. ฌานปัจจัย

[๔๑] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของฌานปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี

๕ วาระ ในสหชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอินทริย-ปัจฉัย มี ๓ วาระ ในฌานปัจฉัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจฉัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจฉัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนียนัย

การยกปัจฉัยในปัจจนีเย

[๔๓] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจฉัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจฉัย, เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจฉัย, เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๔๔] ในนเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอธิปัตติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนสมนันตร-ปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนสหชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอัญญมัญญปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในโนวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๔๕] เพราะเหตุปัจฉัย ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๔๖] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ . . .๑๗๑

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนีณัยกัถิ อนุโลมปัจจนีณัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
ณัยกัถิ แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อัพยาคตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

เหตุปัจจย

[๔๗] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอัพยาคตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. อัพยาคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอัพยาคตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๓. อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุ และอัพยาคตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย

๔. อัพยาคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอัพยาคตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๕. อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอัพยาคตธรรม
ที่เป็นเหตุ และอัพยาคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๘] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๙] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
อริปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๘ วาระ. ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอุปนีสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย
มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปาก-
ปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๘ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๘ วาระ
ในฉานปัจจัย มี ๘ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๘ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี
๘ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๘ วาระ ในอตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในนัตติ-
ปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิกตปัจจัย มี ๘ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๕๐] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอรัมมณปัจจัย

[๕๑] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่เป็นเหตุ และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณ-
ปัจจัย

๓. นอธิปติปัจจัย

[๕๒] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

๑๑. นกัมมปัจจัย

[๕๓] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่เป็นเหตุ และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมม-
ปัจจัย ฯลฯ

๑๒. นวิปากปัจจัย ฯลฯ ๒๐. โนวิคตปัจจัย

[๕๔] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอภัยกตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาหารปัจจัย

เพราะนอินทริยปัจจัย

เพราะฌานปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ. ในนอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนสมันนตร-ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฌานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ. ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนโนตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๕๖] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๗] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัตี ปัจจัยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจวาระ.

อัพยากตบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อัพยากต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อัพยากต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อัพยากต-
ธรรมที่เป็นเหตุ และอัพยากตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๕๙] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อัพยากต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๖๐] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อัพยากต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อาร์มมณาธิปติ และสหชาติธิปติ มี ๓ วาระ.

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชาติชิปติ มี ๓ วาระ.

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ และอภัยกตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วย
อำนาจของอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชิปติ มี ๓ วาระ.

๑๐. ปุเรชาติปัจจัย

[๖๑] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๑. ปิจฉาชาติปัจจัย

[๖๒] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของปิจฉาชาติปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของปิจฉาชาติปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ และอภัยกตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วย
อำนาจของปิจฉาชาติปัจจัย ฯลฯ

ด้วยอำนาจของอาเสวนปัจจัย ฯลฯ

๑๓. กัมมปัจจัย

[๖๓] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๔. วิปากปัจจัย

[๖๔] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๕. อาหารปัจจัย ฯลฯ ๑๕ สัมปยุตตปัจจัย

[๖๕] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาหารปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของอินทริยปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของฌานปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของมัคคปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สัมปยุตตปัจจัย.

๒๐. วิปยุตตปัจจัย

[๖๖] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของวิปยุตตปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ และอภัยกตธรรมที่เป็น
ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วย
อำนาจของวิปยุตตปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕
วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสย-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาสาเวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี
๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริย-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจจัย มี
๕ วาระ ในนตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิกตปัจจัย
มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัยะ

[๖๘] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย

อำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของปัจฉาชาติปัจจัย.

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่เป็นเหตุ และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของ
อาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย
ด้วยอำนาจของอุปนิสสปัจจัย.

๔. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของปุเรชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
ปัจฉาชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอาหารปัจจัย, เป็นปัจจัย
ด้วยอำนาจของอินทริยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๖๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๗๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๑] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนียนัยกัถิ อนุโลมปัจจนียนัยกัถิ ปัจจนียา-
นุโลมณัยกัถิ แห่งปัญหาวาระในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

เหตุทุกกุสสติกะ จบ

เหตุทุกเวทนาติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๒. เวทนาติกะ)

สุขเวทนาบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๒] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ อาศัยธรรม
ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรม
ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย อาศัยธรรมที่สัมปยุต
ด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ อาศัยธรรม
ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรม
ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย อาศัยธรรมที่สัมปยุต
ด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ อาศัยธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย อาศัยธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนินิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๗๔] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอริปติปัจจัย

[๗๕] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ อาศัยธรรม
ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย

๒. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติ-
ปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๗๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนฉานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย
มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๗๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียาอนุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียาอนุโลม

[๗๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาติวาระก็ดี ปัจจนยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิศดารเหมือนปฏิจจวาระ.

สุขเวทนาบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๖] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๓ วาระ. (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรม
ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่
สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๘๑] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติ-
ปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาริบัติ และ สหชาตาริบัติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของ
อธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาริบัติ และ สหชาตาริบัติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรม
ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่
สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณาริบัติ มี ๓ วาระ (วาระที่
๗-๘-๙)

ฯลฯ

๕. อุปนิสสยปัจจัย

[๘๒] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสย
ปัจจัย

มี ๓ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และ
ปกตูปนิสสยะ มี ๕ วาระ ฯลฯ

๑๑. กัมมปัจจัย

[๘๓] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของ
กัมมปัจจัย

๒. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของ
กัมมปัจจัย

๓. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรมที่สัมปยุต
ด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย

๑๒. วิปากปัจจัย

ฯลฯ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของวิปากปัจจัย

๑๓. อาหารปัจจัย

[๘๔] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของ
อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

๒๑. อวิคตปัจจย

[๘๕] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอวิคต-
ปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๘ วาระ ใน
อิปิติปัจจย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจย มี
๘ วาระ ในสหชาติปัจจย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญุปัจจย มี ๘ วาระ ใน
นิสสยปัจจย มี ๘ วาระ ในอุปนิสสยปัจจย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจย มี ๘
วาระ ในกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจย
มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจย มี ๘ วาระ ในฉนปัจจย มี ๓ วาระ ในมคค-
ปัจจย มี ๘ วาระ ในสัมปยุตปัจจย มี ๘ วาระ ในอตติปัจจย มี ๘ วาระ
ในนตติปัจจย มี ๘ วาระ ในวิคตปัจจย มี ๘ วาระ. ในอวิคตปัจจย ๘ วาระ.

ปัจจนียนัย

การยกปัจจยในปัจจนีเย

[๘๗] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณ
ปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจ
ของอุปนิสสยปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๘๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๑๗๑ ในโนอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๘๙] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๙๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยยานุโลมนัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

ทุกขเวทนาบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๙๑] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ อาศัย
ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ. อาศัย
ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรม
ที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย อาศัยธรรมที่สัมปยุต
ด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ อาศัย
ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรมที่สัมปยุตด้วย
ทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕
วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย
มี ๑ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
ฌานปัจจัย มี ๕ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตปัจจัย มี ๕
วาระ ในวิปยุตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอคติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย
มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๕๓] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุ-
ปัจจัย

๒. นอธิปตปัจจัย

[๕๔] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ อาศัย
ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะอธิปติ
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๕๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปตปัจจัย มี ๕ วาระ ในน
ปัจจาสาดปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย
มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนฉานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคค-
ปัจจัย มี ๑ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๕๖] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปตปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๗] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี สัมปยุตตวาระก็ดี
พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

ทุกขเวทนาทปัญญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๘] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุ
ปัจจย

๒. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของเหตุ
ปัจจย

๓. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรมที่สัมปยุตด้วย
ทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๕] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๖. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรม
ที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่
สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาระ.

ฯลฯ

๑๑. กัมมปัจจัย

[๑๐๐] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของ
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมันนตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอัญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ใน

อุปนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจย มี ๓ วาระ. ในวิปากปัจจย มี ๑ วาระ. ในอาหารปัจจย มี ๓ วาระ. ในอินทริยปัจจย มี ๓ วาระ ในฌานปัจจย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียานัย

การยกปัจจยในปัจจนีเย

[๑๐๒] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์ัมมณปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๐๓] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาร ในนอาร์ัมมณปัจจย มี ๕ วาระ ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียานัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๑๐๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอาร์ัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๕] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนีณัยกัถิ อนุโลมปัจจนีณัยกัถิ ปัจจนียานุโลมณัย
กัถิ แห่งปัญหาวาระในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น

อทุกขมสุขเวทนาบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๐๖] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ
อาศัยธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ
อาศัยธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ
อาศัยธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และธรรมที่
สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๗] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๘ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๘ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๘ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๘ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๘ วาระ ในอคติปัจจัย มี ๘ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๐๘] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

๒. นอธิปัตติปัจจัย

[๑๐๙] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ อาศัยธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะ-
นอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๑๐] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ
ในนฉานปัจจย มี ๑ วาระ ในนัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย
มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๑๑] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียอนุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียอนุโลม

[๑๑๒] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาติวาระกัถิ ปัจจยวาระกัถิ นิสสยวาระกัถิ ตั้งัญฐวาระกัถิ
สัมปยุตตวาระกัถิ พิงให้พิสคารเหมือนปฏิจยวาระ.

อทุกขมสุขเวทนาบัพัญญวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๑๓] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ
เป็นปัจจยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๑๔] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๑๕] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปัตติ และ สหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปัตติ และ สหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ.

๕. ธรรมทั้งหลายที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ และที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณาริปีติ มี ๓ วาระ มีแต่อารัมมณาริปีติเท่านั้น.

ฯลฯ

๕. อุปนิสสยปัจจัย

[๑๑๖] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๓ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และ ปกตูปนิสสยะ

๑๐. อาเสวนปัจจัย

เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๑. กัมมปัจจัย

[๑๑๗] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

๑๒. วิปากปัจจัย

[๑๑๘] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ

๒๑. อวิคตปัจจัย

๑๓๑ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๑๒๐] ๑. ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๒๑] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

๑๓๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๒๒] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๒๓] เพราะนเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุกเวทนาดิกะ จบ

เหตุทุกวิปากติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๓. วิปากติกะ)

วิปากบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๔] ๑. วิปากธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยวิปากธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. วิปากธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยวิปากธรรมที่เป็น
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. วิปากธรรมที่เป็นเหตุ และวิปากธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย อาศัยวิปากธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. วิปากธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยวิปากธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. วิปากธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยวิปากธรรมที่เป็นเหตุ
และวิปากธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อริปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน

นิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจย มี ๕ วาระ ในมคคปัจจย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในอตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

๑. นเหตุปัจจย

[๑๒๖] ๑. วิปากกรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยวิปากกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

๒. นอธิปติปัจจย

[๑๒๗] ๑. วิปากกรรมที่เป็นเหตุ อาศัยวิปากกรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียนัย

[๑๒๘] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนฉานปัจจย มี ๑ วาระ ในนมคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๑๒๕] เพราะเหตุปัจจัย ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๑๓๐] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

วิปากทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๑] ๑. วิปากธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปากธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

[๑๓๒] ๑. วิปากธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปากธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. วิปากธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปากธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. วิปากธรรมที่เป็นเหตุ และวิปากธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
ทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่วิปากธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของ
อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ได้แก่ตทอาร์มมณะเท่านั้น.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๓๓] ๑. วิปาการธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปาการธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ได้แก่ที่เป็น สหชา-
ตาริบัติ เท่านั้นที่เป็น อารัมมณาริบัติ ไม่มี ฯลฯ

๕. อุปนิสสยปัจจัย

[๑๓๔] ๑. วิปาการธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปาการธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อนันตรูปนิสสยะ และ ปกตูปนิสสยะ

๒. วิปาการธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปาการธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อนันตรูปนิสสยะ และ ปกตูปนิสสยะ

๓. วิปาการธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปาการธรรม
ที่เป็นเหตุ และวิปาการธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสย-
ปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อนันตรูปนิสสยะ และ ปกตูปนิสสยะ

๔. วิปาการธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปาการธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อนันตรูปนิสสยะ และ ปกตูปนิสสยะ ฯลฯ

นอกจากนี้ เป็น อนันตรูปนิสสยะ และ ปกตูปนิสสยะ ๒ อย่างเท่านั้น.

๑๐. กัมมปัจจัย

[๑๓๕] ๑. วิปាកธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปាកธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ เป็นสหชาตกัมมะเท่านั้น.

๑๑. วิปាកปัจจัย

[๑๓๖] ๑. วิปាកธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปាកธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของวิปាកปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๒. อาหารปัจจัย

[๑๓๗] ๑. วิปាកธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปាកธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาหารปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปាកปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตต-

ปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
วิตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๑๓๕] ๑. วิปากธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปากธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๔๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ
... ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๑๔๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยนัยอนุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยอนุโลม

[๑๔๒] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนี้ก็ดี ปัจจัยนัยนี้ก็ดี อนุโลมปัจจัยนัย ปัจจัยนัยอนุโลม
นี้ก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

วิปากัมมบพปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๓] ๑. วิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยวิปากัมมธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. วิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยวิปากัมมธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. วิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ และวิปากัมมธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๔. วิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยวิปากัมมธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. วิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยวิปากัมมธรรม
ที่เป็นเหตุ และวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๕ วาระ ในมัลล-

ปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕] ๑. วิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอธิปติปัจจัย

[๑๔๖] ๑. วิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. นปุเรชาติปัจจัย ฯลฯ ๕. นอาเสวนปัจจัย

[๑๔๗] ๑. วิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ.

เพราะนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ.

เพราะนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ.

๖. กัมมปัจจัย

[๑๔๘] ๑. วิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

๒. วิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยวิปากัมมธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

๓. วิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยวิปากัมมธรรม
ที่เป็นเหตุ และวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมม-
ปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๔๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๕๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียาอนุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียาอนุโลม

[๑๕๑] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

วิปากฉัมมบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุ ปัจจัย

[๑๕๒] ๑. วิปากฉัมมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปากฉัมมธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๕๓] ๑. วิปากฉัมมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปากฉัมมธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๑๕๔] ๑. วิปากฉัมมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปากฉัมมธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปติ และ สหชาตาธิปติ มี ๕ วาระ.

๔. อนันตรปัจจัย ฯลฯ ๑๐. อาเสวนปัจจัย

[๑๕๕] ๑. วิปากฉัมมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปากฉัมมธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย ฯลฯ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๓ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และ
ปกตูปนิสสยะ มี ๕ วาระ.

เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๑. กัมมปัจจัย

[๑๕๖] ๑. วิปากธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปาก-
ธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๒. อาหารปัจจัย

[๑๕๗] ๑. วิปากธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปาก-
ธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาหารปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย
มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริย-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัยะ

[๑๕๕] ๑. วิปากสัมมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่วิปาก-
สัมมธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๑๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ....

ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๑๖๑] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๑๖๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัย ปัจจัยยานุโลมนัย
ก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

เนววิปากนวิปากธัมมทปฏิจจ วาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๓] ๑. เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ และเนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอริปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ. ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๕ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๕] ๑. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนว-
วิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอรัम्मณปัจจัย

[๑๖๖] ๑. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนว-
วิปากนวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัम्मณปัจจัย

๒. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนว-
วิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัम्मณปัจจัย

๓. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนว-
วิปากนวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ และเนววิปากนวิปากัมมธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัम्मณปัจจัย

๓. นอธิปติปัจจัย

[๑๖๗] ๑. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเนว-
วิปากนวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะอธิปติปัจจัย

มี ๕ วาระ.

๑๑. นกัมมปัจจัย

[๑๖๘] ๑. เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนว-
วิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย
มี ๓ วาระ.

ฯลฯ

๓. นอาหารปัจจัย

[๑๖๙] ๑. เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนว-
วิปากนวิปากธัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาหารปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันนี้ะ

[๑๗๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนสมนันตรปัจจัย
มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฌานปัจจัย
มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในน
วิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนโนตถิปัจจัย มี ๓ วาระ ในนโนวิคตปัจจัย มี
๓ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๑๗๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๑๗๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอรัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

เนววิปากนวิปากธัมมบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๓] ๑. เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ ฯลฯ

๓. อธิปติปัจจัย

[๑๗๔] ๑. เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาติอธิปติ มี ๓ วาระ.

๔. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติ-
ปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณอธิปติ และ สหชาติอธิปติ มี ๓
วาระ.

๑๓๑

๑๐. ปุเรชาติปัจจัย

[๑๓๕] ๑. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของปุเรชาติ-
ปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณปุเรชาติ และ วัตถุปุเรชาติ
มี ๓ วาระ.

๑๑. ปัจฉาชาติปัจจัย

[๑๓๖] ๑. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของปัจฉาชาติ-
ปัจจัย

๒. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของปัจฉาชาติ-
ปัจจัย

๓. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่เป็นเหตุ และเนว-
วิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่เนววิปากนวิปาก-
ัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของปัจฉาชาติปัจจัย

๑๒. อาเสวนปัจจัย

[๑๑๗] เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๓. กัมมปัจจัย

[๑๑๘] ๑. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย
มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๙] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓
วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ. ในกัมม-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ
ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕
วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจจัย
มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีเย

[๑๘๐] ๑. เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
เนววิปากนวิปากธัมมธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๑๘๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มณปัจจัย มี ๑๓ วาระ.... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๘๓] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

เหตุทุกวิปากติกะ จบ

เหตุทุกอุปาทินนติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๔. อุปาทินนติกะ)

อุปาทินนุปาทานิยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๘๔] ๑. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ และอุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕] ในเหตุปัจจย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจย มี ๘ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๘๖] ๑. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอุปาทิน-
นุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอารมณ์ปัจจัย

[๑๘๗] ๑. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอุปาทิน-
นุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอารมณ์ปัจจัย

๒. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอุปาทิน-
นุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอารมณ์ปัจจัย

๓. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอุปาทิน-
นุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ และอุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะนอารมณ์ปัจจัย

๓. นอธิปัตติปัจจัย

[๑๘๘] ๑. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอุปาทิน-
นุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๑. นวิปากปัจจัย ๑๒. นอาหารปัจจัย

[๑๘๙] ๑. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอุปาทิน-
นุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนวิปากปัจจัย

เพราะนอาหารปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๕๐] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจย มี ๓ วาระ ในนสมนันตร-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจย มี
๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจลาชาตปัจจย มี ๕ วาระ ใน
นอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๑ วาระ ในนอาหารปัจจย
มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ ในนฉานปัจจย มี ๑ วาระ ใน
นัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตคปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตคปัจจย
มี ๕ วาระ ในนโนนัตถิปัจจย มี ๓ วาระ ในนโนวิกตปัจจย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนีเย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๑๕๑] เพราะเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๕๒] เพราะนเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตควาระกัตี พึงให้พิสคารเหมือนปฎิจจวาระ.

อุปาทินุปาทานิยบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๓] ๑. อุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุ ปัจจัย มี ๓ วาระ

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๕๔] ๑. อุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่
อุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาระ

๗. อุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ และอุปาทิน-
นุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อุปาทินุปาทานิยธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย

มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ใน
อุปนีสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาติ-
ปัจฉัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ใน
อาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจฉัย มี ๓ วาระ
ในมัคคปัจฉัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจฉัย
มี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนตฺถิปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิคต-
ปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

การยกปัจฉัยในปัจจนีเย

[๑๕๖] ๑. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจฉัยแก่
อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจฉัย,
เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจฉัย, เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของ
อุปนีสสยปัจฉัย มี ๓ วาระ.

๒. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจฉัยแก่
อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจฉัย,
เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจฉัย, เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของ
อุปนีสสยปัจฉัย, เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของปุเรชาติปัจฉัย, เป็นปัจฉัย
ด้วยอำนาจของปัจฉาชาติปัจฉัย, เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของอาหาร
ปัจฉัย, เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของอินทริยปัจฉัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๕๗] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๕๘] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๕๙] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยกัถิ ปัจจนียนัยกัถิ อนุโลมปัจจนียนัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
นัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในนกุสลตติกะท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อนุปาตินอนุปาทานิยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๒๐๐] ๑. อนุปาตินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนุปา-
ตินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย

อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนุปา-
ทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ และอนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปาก-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ
ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัตถิปัจจัย
มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย
มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๒] ๑. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนุปา-
ทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

๒. นอรัมมณปัจจัย

[๒๐๓] ๑. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนุปา-
ทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๒. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนุปา-
ทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๓. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนุปา-
ทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ และอนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๒๐๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนสมันตรปัจจัย
มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฉานปัจจัย
มี ๑ วาระ ในนมัลลคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นวิปปยุคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในนโนตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนโนวิกตปัจจัย
มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๒๐๕] เพราะเหตุ ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๒๐๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อนุปาตินุปาทานิยบทปัญหาวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจย

[๒๐๗] ๑. อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจย

[๒๐๘] ๑. อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย
มี ๓ วาระ.

๔. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย
แก่อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย มี ๘ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๒๐๕] ๑. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อาร์มมณธิปัตติ และ สหชาติธิปัตติ มี ๓
วาระ ฯลฯ

๒. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย
แก่อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อาร์มมณธิปัตติ และ สหชาติธิปัตติ มี ๕
วาระ.

๕. อุปนิสสยปัจจัย

[๒๑๐] ๑. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย
มี ๓ อย่าง คือที่เป็น อาร์มมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และ
ปกตูปนิสสยะ มี ๕ วาระ.

๑๐. ปุเรชาติปัจฉัย

[๒๑๑] ๑. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจฉัย
แก่อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของปุเรชาติ-
ปัจฉัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณปุเรชาติะ มี ๓ วาระ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๑๒] ในเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจฉัย มี ๕ วาระ ใน
อริปติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจฉัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจฉัย มี ๕
วาระ ในสหชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนิสสย-
ปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจฉัย มี ๓ วาระ
ในปัจฉชาติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจฉัย
มี ๓ วาระ ในอาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจฉัย มี ๕ วาระ ใน
ฉานปัจฉัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจฉัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจฉัย มี ๕
วาระ ในวิปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอตติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนตติปัจฉัย
มี ๕ วาระ ในวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจฉินิยัย

การยกปัจฉัยในปัจฉินิยะ

[๒๑๓] ๑. อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจฉัยแก่
อนุปาทินุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจฉัย,

เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๒๑๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๒๑๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๒๑๖] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมณัยก็ดี ปัจจนียะณัยก็ดี อนุโลมปัจจนียะณัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
ณัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตักะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อนุปาทินอนุปาทานิยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๗] ๑. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๘-๕-๖)

๕. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ และอนุปาทินอนุปาทานิย-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๙-๘-๕)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๑๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ. ในฌาน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๔ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ
ในวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจจัย มี ๕
วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

ปัจจนียนัย

๑. นอธิปัตติปัจจัย

[๒๑๙] ๑. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

๒. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย
๓. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย
๔. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย
๕. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ และอนุปาทินอนุปาทานิย-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย
๖. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ และอนุปาทินอนุปาทานิย-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๒๒๐] ในนอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาสาเวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๒๒๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๒๒๒] เพราะนอริปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๖ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังกัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อนุปาทินอนุปาทานิยบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๒๒๓] ๑. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจย
แก่อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจย

[๒๒๔] ๑. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็น
ปัจจยแก่อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๒๕] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในอริปติปัจจย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจย
มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจย ๓

วาระ ในวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจฉัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจฉัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตต-ปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนตฺถิปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

การยกปัจฉัยในปัจจนีเย

[๒๒๖] ๑. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจฉัย แก่อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติ-ปัจฉัย, เป็นปัจฉัยด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๒๒๗] ในนเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๕ วาระ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๒๒๘] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๒๒๙] เพราะนเหตุปัจฉัย ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุกอุปาทินนติกะ จบ

เหตุทุกสังกิลิฏฐติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๕. สังกิลิฏฐติกะ)

สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๓๐] ๑. สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสังกิลิฏฐ-
สังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๑-๒-๓)

๔. สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสังกิลิฏฐ-
สังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ และสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี
๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

๑. นเหตุปัจจย

[๒๓๒] ๑. สังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

[๒๓๓] ๒. สังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๒๓๔] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจนชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๒๓๕] เพราะนเหตุปัจจย ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนิยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิยานุโลม

[๒๓๖] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิศสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

สังกิลิฏฐสังกิลetikบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๓๗] ๑. สังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
สังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒๓๘] ๑. สังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
สังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๒๓๙] ๑. สังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
สังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณาธิปัตติ มี ๕ วาระ.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๔๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ

ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอคติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัยะ

[๒๔๑] ๑. สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๒๔๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๒๔๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๒๔๔] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มณปัจจย มี ๘ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนีณัยกัถิ อนุโลมปัจจนีณัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
ณัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุตตติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อสังกิลิฏฐสังกิลetikบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๒๔๕] ๑. อสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอสัง-
กิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอสัง-
กิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอสัง-
กิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ และอสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่
ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๔๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๔๗] ๑. อสังกิลิฐฐังกิลิฐิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอสังกิลิฐฐังกิลิฐิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๒๔๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสปัจจัย มี ๓ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๑ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในสัมปยุตปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปยุตปัจจัย มี ๕ วาระ ในโนนัตถปัจจัย มี ๓ วาระ ในโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๒๔๙] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๒๕๐] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

อสังกิลิฏฐสังกิลetikบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕๑] ๑. อสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่อสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๒๕๒] ๑. อสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่อสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย มี ๔ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๒๕๓] ๑. อสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่อสังกิลิฏฐสังกิลetikกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชาตชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย แก่อสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอชิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชาตชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. อสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรมที่เป็นเหตุ และอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุทั้งหลาย เป็นปัจจัยแก่อสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอชิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอชิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติ-

ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตถปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๒๕๕] ๑. อสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่อสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจ
ของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๒๕๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๒๕๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๒๕๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนี้ก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยยานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อสังกิติฏฐอสังกิลสิกขทปฏิจจ วาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕๕] ๑. อสังกิติฏฐอสังกิลสิกขทปฏิจจที่เป็นเหตุ อาศัยอสังกิติฏฐอสังกิลสิกขทปฏิจจที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉนปัจจัย มี ๕ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนคติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนั

๑. นอริปติปัจจัย

[๒๖๑] ๑. อสังกิติฏฐอสังกิลสิกขทปฏิจจที่เป็นเหตุ อาศัยอสังกิติฏฐอสังกิลสิกขทปฏิจจที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย

๒. อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

๓. อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

๔. อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอสัง-
กิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๒๖๒] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๒๖๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๒๖๔] เพราะนอธิปัตติปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกบัพัญญาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๖๕] ๑. อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒๖๖] ๑. อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย
แก่อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๖๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓
วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริย-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัลลปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕
วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีนัย

[๒๖๘] ๑. อสังกิลิฏฐอสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย แก่อสังกิลิฏฐอสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติ-ปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนัย

[๒๖๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนัย

[๒๗๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนยานุโลม

[๒๗๑] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนีนยานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุกสังกิลิฏฐติกะ จบ

เหตุทุกวิตักกติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๖. วิตักกติกะ)

สวิตักกสัจจารบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๗๒] ๑. สวิตักกสัจจารธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสวิตักก-
สัจจารธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สวิตักกสัจจารธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยสวิตักก-
สัจจารธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สวิตักกสัจจารธรรมที่เป็นเหตุ และสวิตักกสัจจาร-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยสวิตักกสัจจารธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๔. สวิตักกสัจจารธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยสวิตักก-
สัจจารธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๔-๕-๖)

๕. สวิตักกสัจจารธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสวิตักก-
สัจจารธรรมที่เป็นเหตุ และสวิตักกสัจจารธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๗๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๗๔] ๑. สวิตักกสวิจารธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยสวิตักก-
สวิจารธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

๒. อธิปัตปัจจัย

[๒๗๕] ๑. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสวิตักก-
สวิจารธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนีนัย

[๒๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕
วาระ ในนัมคปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ

อนุโลมปัจจัยนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนีนัย

[๒๗๗] เพราะเหตุปัจจัย ในอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๒๗๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

สวิตักกสวิจารบปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๗๙] ๑. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๒๘๐] ๑. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๒๘๑] ๑. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชตาชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๒. สวิตักกสวิจารธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ สวิตักกสวิจารธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอชิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชตาชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๓. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นเหตุ และสวิตักกสวิจารธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอชิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๘๒] ในเหตุวาระ มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอชิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัลลปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ. ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัยะ

[๒๘๓] ๑. สวิตกกสวิจารณ์ที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่สวิตกกสวิจารณ์ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสขปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๒๘๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๒๘๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๒๘๖] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยยานุโลมนัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อวิตักกวิจารณ์ัตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๘๗] ๑. อวิตักกวิจารณ์ัตตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอวิตักก-
วิจารณ์ัตตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อวิตักกวิจารณ์ัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอวิตักก-
วิจารณ์ัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อวิตักกวิจารณ์ัตตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอวิตักก-
วิจารณ์ัตตธรรมที่เป็นเหตุ และอวิตักกวิจารณ์ัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปากปัจจัย มี
๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นอริปติปัจจัย

[๒๘๕] ๑. อวิตักกวิจาร์มัตตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอวิตักก-
วิจาร์มัตตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๒๘๖] ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๒๘๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๒๘๘] เพราะนอริปติปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ปัจจยวาระกัถิ นิสสยวาระกัถิ สังกัฐฐวาระกัถิ
พึงให้พิสดารเหมือนปฎิจจวาระ.

อวิตกกถิการมัตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕๓] ๑. อวิตกกถิการมัตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อวิตกกถิการมัตตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒๕๔] ๑. อวิตกกถิการมัตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อวิตกกถิการมัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๒๕๕] ๑. อวิตกกถิการมัตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อวิตกกถิการมัตตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ.

๒. อวิตกกถิการมัตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อวิตกกถิการมัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาทิปติ และ สหชาตาทิปติ มี ๓
วาระ.

๓. อวิตกกถิการมัตตธรรมที่เป็นเหตุ และอวิตกก-
ถิการมัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อวิตกกถิการมัตตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอริปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณาริปติ มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย
มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหาร-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ
ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕
วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย
มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๒๕๗] ๑. อวิตกกถิการมัตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อ-
วิตกกถิการมัตตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็น
ปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๒๕๘] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๒๕๙] เพราะเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๓๐๐] เพราะนเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อวิตกกอวิจารณ์ปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

เหตุปัจจย

[๓๐๑] ๑. อวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอวิตกกอวิจารณ์
ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๐๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๐๓] ๑. อวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอาร์มมปัจจัย

[๓๐๔] ๑. อวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมปัจจัย

๒. อวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมปัจจัย

๓. อวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่เป็นเหตุ และอวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมปัจจัย

๓. นอธิปัตติปัจจัย

[๓๐๕] ๑. อวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอวิตกกอวิจารณ์ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๓๐๖] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจย มี ๓ วาระ ในนสมนันตร-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจย มี ๓
วาระ ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาตปัจจย มี ๕ วาระ ใน
นอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย
มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ ใน
นฌานปัจจย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย มี
๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในนโนนัตติปัจจย มี ๓ วาระ ใน
นโนวิคตปัจจย มี ๓ นัย.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๓๐๗] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๓๐๘] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฎฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี ฟังให้พิศดารเหมือนปฏิจยวาระ.

อวิตกกถาวิจารณ์ปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๐๕] ๑. อวิตกกถาวิจารณ์ที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อวิตกกถาวิจารณ์ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๓๑๐] ๑. อวิตกกถาวิจารณ์ที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อวิตกกถาวิจารณ์ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๑๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕
วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติ-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีเย

[๓๑๒] ๑. อวิตกกอวิจารณ์ที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ อวิตกกอวิจารณ์ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๓๑๓] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๓๑๔] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๓๑๕] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุกวิตกกติกะ จบ

เหตุทุกปีติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๗. ปีติกะ)

ปีติสหคตบทปฏิจฉวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๖] ๑. ปีติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปีติสหคตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ปีติสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปีติสหคตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๑๘] ๑. ปีติสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปีติสหคตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอริปติปัจจัย

[๑๑๕] ๑. ปิติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปิติสหคตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๒๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจจนชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๒๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียอนุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียอนุโลม

[๑๒๒] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจนยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังกัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

ปีติสหคตทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๒๓] ๑. ปีติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปีติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๓๒๔] ๑. ปีติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปีติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ปีติสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ปีติสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. ปีติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ และปีติสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ปีติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๓๒๕] ๑. ปีติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปีติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปัตติ และ สหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ.

๒. ปีติสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ปีติสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณารูปติ และสหชาตารูปติ มี ๓ วาระ.

๓. ปิติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ และปิติสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ปิติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของ อธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณารูปติ มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๑๒๗] ๑. ปิติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปิติสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาตปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๒๘] ในนเหตุปัจจย มี ๘ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ
๑ล๑

อนุโลมปัจจนียะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๒๙] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ...๑ล๑

ปัจจนยานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๓๐] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ... ๑ล๑

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนีณัยกัถิ อนุโลมปัจจนีณัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
ณัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

สุขสหคตบปฏิจจวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจย

[๑๓๑] ๑. สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสุขสหคตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. สุขสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยสุขสหคตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสุขสหคตธรรม
ที่เป็นเหตุ และสุขสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๓๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๓๓] ๑. สุขสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยสุขสหคตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อธิปัตติปัจจัย

[๓๓๔] ๑. สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสุขสหคตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๓๓๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอเสวน-

ปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ
ในนฉานปัจจย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย
มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๓๓๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๓๓๗] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังกัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

สุขสหคตบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๓๓๘] ๑. สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่สุขสหคต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๓๕] ๑. สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๔๐] ๑. สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ. ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีนัย

[๑๔๒] ๑. สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่สุขสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๔๓] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑ล๑

อนุโลมปัจจนีเยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๑๔๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑ล๑

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๔๕] เพราะนเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ...๑ล๑

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนีเยนัยกัถิ อนุโลมปัจจนีเยนัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
นัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อุเบกขาสหคตทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๔๖] ๑. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอุเบกขา-
สหคตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. อุเบกขาสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอุเบกขา-
สหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอุเบกขา-
สหคตธรรมที่เป็นเหตุ และอุเบกขาสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย
มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๔๘] ๑. อุเบกขาสหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอุเบกขา-
สหคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

๒. นอธิปัตติปัจจัย

[๑๔๙] ๑. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอุเบกขา-
สหคตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. นปุเรชาตปัจจัย

[๑๕๐] ๑. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอุเบกขา-
สหคตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ.

๔. นปัจฉาชาตปัจจย

[๑๕๑] ๑. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนปัจฉาชาตปัจจย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๕๒] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนฉานปัจจย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๕๓] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๕๔] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี ตั้งสัฏฐวาระกัตี สัมปยุตตวาระกัตี ฟังให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

อุเบกขาหคตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕] ๑. อุเบกขาหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อุเบกขาหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๕๖] ๑. อุเบกขาหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อุเบกขาหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๕๗] ๑. อุเบกขาหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อุเบกขาหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี

๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหาร-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ
ในมัลกปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕
วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย
มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนียะ

[๓๕๕] ๑. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็น
ปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนียะ

[๓๖๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนียะ

[๓๖๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ...ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๖๒] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนีชนัยกัถิ อนุโลมปัจจนีชนัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
ณัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุกปีติติกะ จบ

เหตุทุกทัสสนติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๘. ทัสสนติกะ)

ทัสสเนนปหัตถ์พบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

เหตุปัจจย

[๑๖๓] ๑. ทัสสเนนปหัตถ์พหธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยทัสสเนนปหัตถ์พหธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. ทัสสเนนปหัตถ์พหธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยทัสสเนนปหัตถ์พหธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๖. ทัสสเนนปหัตถ์พหธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยทัสสเนนปหัตถ์พหธรรมที่เป็นเหตุ และทัสสเนนปหัตถ์พหธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๔] ในเหตุปัจจย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๘ วาระ ในอธิปัตติปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจย มี ๘ วาระ.

ปัจจนียัย

๑. นเหตุปัจจย

[๑๖๕] ๑. ทัสสเนนปหัตถ์พหธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยทัสสเนนปหัตถ์พหธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. นอริปติปัจฉัย

[๑๖๖] ๑. ทัสสเนนปหาคัพพธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยทัสสนเนนปหาคัพพธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจฉัย มี ๕ วาร.

การนับจำนวนวาระในปัจฉนียะ

[๑๖๗] ในนเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนอริปติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจฉนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจฉนียะ

[๑๖๘] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอริปติปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉนียานุโลม

[๑๖๙] เพราะนเหตุปัจฉัย ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ปัจฉยวาระกัถิ นิสสยวาระกัถิ สังสัฏฐวาระกัถิ สัมปยุตตวาระกัถิ พิงให้พิสคารเหมือนปฏิจจวาระ.

ทสฺสเนนปหัตถ์พพทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๐] ๑. ทสฺสเนนปหัตถ์พพทธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ทสฺสเนนปหัตถ์พพทธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๓๑] ๑. ทสฺสเนนปหัตถ์พพทธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ทสฺสเนนปหัตถ์พพทธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี
๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริย-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัยะ

[๓๗๓] ๑. ทัสเสนนปหาดัพพธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ทัสเสนนปหาดัพพธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๗๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๓๗๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยนัยอนุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยอนุโลม

[๓๗๖] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยนัยอนุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

ภวานายปหัตถัพพตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจย

[๑๗๑] ๑. ภวานายปหัตถัพพตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยภวานาย-
ปหัตถัพพตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๑ วาระ.

๔. ภวานายปหัตถัพพตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยภวานาย-
ปหัตถัพพตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๑ วาระ.

๗. ภวานายปหัตถัพพตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยภวานาย-
ปหัตถัพพตธรรมที่เป็นเหตุ และภวานายปหัตถัพพตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๑ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๒] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียณั

๑. เหตุปัจจย

[๑๗๕] ๑. ภวานายปหัตถัพพตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยภวานาย-
ปหัตถัพพตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๘๐] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๘๑] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียาอนุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียาอนุโลม

[๑๘๒] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๑ วาระ ... ฯลฯ
สหชาติวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฎิจจวาระ.

ภวานายปหาดัพพบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๘๓] ๑. ภวานายปหาดัพพธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
ภวานายปหาดัพพธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๘๔] ๑. ภวานายปหัตถัพพธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ภวานายปหัตถัพพธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕
วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย
มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีเย

[๑๘๖] ๑ ภวานายปหัตถัพพธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ภวานายปหัตถัพพธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๘๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๘๘] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๘๙] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมนี้ก็ดี ปัจจนีนี้ก็ดี อนุโลมปัจจนีนี้ก็ดี ปัจจนียานุโลม
นี้ก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสุตติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพตปฏิจจวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจย

[๑๙๐] ๑. เนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพตปฏิจจวาระ
อาศัยเนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย

๒. เนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
อาศัยเนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๕๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

นเหตุปัจจัย

[๓๕๒] ๑. เนวทัสสเนนนภวานายปหาดัพพธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนวทัสสเนนนภวานายปหาดัพพธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอาร์มมณปัจจัย

[๓๕๓] ๑. เนวทัสสเนนนภวานายปหาดัพพธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนวทัสสเนนนภวานายปหาดัพพธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๒. เนวทัสสเนนนภวานายปหาดัพพธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนวทัสสเนนนภวานายปหาดัพพธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๓. เนวทัสสเนนนภวานายปหาดัพพธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนวทัสสเนนนภวานายปหาดัพพธรรมที่เป็นเหตุ และเนวทัสส-

เนนนวนายปหัตถัพพธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณ-
ปัจจย

๓. นอธิปติปัจจย

[๓๕๔] ๑. เนวทัสสเนนนวนายปหัตถัพพธรรมที่เป็นเหตุ
อาศัยเนวทัสสเนนนวนายปหัตถัพพธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะ
นอธิปติปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๓๕๕] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจย มี ๓ วาระ ในนสมนันตร-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจย มี
๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจย มี ๕ วาระ ใน
นอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕
วาระ ในนอาหารปัจจย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ ในนฉาน-
ปัจจย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในนโนตถิปัจจย มี ๓ วาระ ในนโนวิคตปัจจย
มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๓๕๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๓๕๗] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ปัจจยวาระกัถิ นิสสยวาระกัถิ สังกัฏฐวาระกัถิ
สัมปยุตตวาระกัถิ พิงให้พิศดารเหมือนปฏิจยวาระ.

เนวทัสสเนนภวานายปหาดัพพทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๕๘] ๑. เนวทัสสเนนภวานายปหาดัพพทธรรมที่เป็นเหตุ
เป็นปัจจัยแก่เนวทัสสเนนภวานายปหาดัพพทธรรมที่เป็นเหตุ ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๓๕๙] ๑. เนวทัสสเนนภวานายปหาดัพพทธรรมที่เป็นเหตุ
เป็นปัจจัยแก่เนวทัสสเนนภวานายปหาดัพพทธรรมที่เป็นเหตุ ด้วย
อำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี

๕ วาระ ในสหชาติปัจฉัยมี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจฉัย มี
๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ใน
กัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ
ในอินทริยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจฉัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจฉัย มี ๕
วาระ ในสัมปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอรรถิ-
ปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ ใน
อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจฉัยในปัจจนีนิย

[๔๐๑] ๑. เนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพธรรมที่เป็นเหตุ
เป็นปัจฉัยแก่เนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพธรรมที่เป็นเหตุ ด้วย
อำนาจของอารัมมณปัจฉัย, เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจฉัย,
เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจฉัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๔๐๒] ในนเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๕ วาระ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๔๐๓] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๔๐๔] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนี้ก็ดี ปัจจนียนี้ก็ดี อนุโลมปัจจนียนี้ก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นี้ก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

เหตุทุกทัสสนติกะ จบ

เหตุทุกทิสสเนนปหัตถัพพเหตุติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๘. ทิสสเนนปหัตถัพพเหตุติกะ)

ทิสสเนนปหัตถัพพเหตุกบตปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๐๕] ๑. ทิสสเนนปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
ทิสสเนนปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ทิสสเนนปหัตถัพพเหตุกรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
ทิสสเนนปหัตถัพพเหตุกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. ทิสสเนนปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
ทิสสเนนปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ และทิสสเนนปหัตถัพพ-
เหตุกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๐๖] นเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นอริปติปัจจัย

[๔๐๗] ๑. ทัสสเนนปหาดัพพะเหตุกธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
ทัสสเนนปหาดัพพะเหตุกธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๔๐๘] ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๔๐๙] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๔๑๐] เพราะนอริปติปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

ทตสเนนปหาดัพพะเหตุกบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๑๑] ๑. ทตสเนนปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ทตสเนนปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๑๒] ๑. ทตสเนนปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ทตสเนนปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียณัย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๔๑๔] ๑. ทตสเนนปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ทตสเนนปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของ

อารัมมณปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจย, เป็นปัจจย
ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๔๑๕] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๔๑๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๔๑๗] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

ภวานายปหัตถัพพเหตุกบตปฏิจวาระ

อนุโลมณั

เหตุปัจจย

[๔๑๘] ๑. ภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
ภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
ภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๑๙] ในเหตุปัจจย มี ๙ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ
ในนอริปติปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๙ วาระ.

ปัจจนีณั

๑. นอริปติปัจจย

[๔๒๐] ๑. ภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
ภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจย
มี ๙ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยะ

[๔๒๑] ในนอธิปัตติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจฉินิยะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจฉินิยะ

[๔๒๓] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอธิปัตติปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉินิยานุโลมนิยะ

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยานุโลม

[๔๒๓] เพราะนอธิปัตติปัจฉัย ในเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

สหชาติวาระกัถิ ปัจฉยวาระกัถิ นิสสยวาระกัถิ ตั้งสัฏฐวาระกัถิ
สัมปยุตตวาระกัถิ ฟังให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

ภวานายปหัตถัพพเหตุกบทปัญหาวาระ

อนุโลมนิยะ

๑. เหตุปัจฉัย

[๔๒๔] ๑. ภวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ เป็น
ปัจฉัยแก่ภวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๒๕] ๑. กวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๒๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาร. ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาสวณปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในมัคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีนัยะ

[๔๒๗] ๑. กวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่กวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนัยะ

[๔๒๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๔๒๕] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๔๓๐] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนิยก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัย แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกบตปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๔๓๑] ๑. เนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็น
เหตุ อาศัยเนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๓๒] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอรัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
๑๗๑ ในอวิตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๔๓๓] ๑. เนวทัสสเนนภาวนายปหัตถัพพเหตุกธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนวทัสสเนนภาวนายปหัตถัพพเหตุกธรรมที่ไม่ใช่เหตุเกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนี้

[๔๓๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฉานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนโนนัตถิปัจจัย มี ๓ วาระ ในนโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนี้

[๔๓๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมน์

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๔๓๖] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัฏฐิ ปัจจยวาระกัฏฐิ นิสสยวาระกัฏฐิ สังกัฏฐวาระกัฏฐิ
สัมปยุตตวาระกัฏฐิ พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

เนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพเหตุกบทปัญหาวาระ

อนุโลมน์

๑. เหตุปัจจัย

[๔๓๗] ๑. เนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพเหตุกกรรมที่เป็น
เหตุ เป็นปัจจัยแก่เนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพเหตุกกรรมที่เป็น
เหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาตปัจจัย

มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕
วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนีนะ

[๔๓๕] ๑. เนวทสฺสเนนนภาวนายปหาคัพฺพเหตุกฺขรรมทีเปเน
เหตุ เปเนปัจจัยแก่เนวทสฺสเนนนภาวนายปหาคัพฺพเหตุกฺขรรมทีเปเน
เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เปเนปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจจัย, เปเนปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนีนะ

[๔๔๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๑๓๑

อนุโลมปัจจัยนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนีนะ

[๔๔๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ... ๑๓๑

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๔๔๒] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนียนัยกัถิ อนุโลมปัจจนียนัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
นัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

เหตุทุกทัตสเนนปหาคัพเหตุกติกะ จบ

เหตุทุกอายุคามิติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๐. อายุคามิติกะ)

อายุคามิมบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๔๓] ๑. อายุคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอายุคามิธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อายุคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอายุคามิธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อายุคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอายุคามิธรรม
ที่เป็นเหตุ และอายุคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๔๔] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นเหตุปัจจย

[๔๔๕] ๑. อายคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอายคามิธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

๒. นอธิปติปัจจย

[๔๔๖] ๑. อายคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอายคามิธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนยะ

[๔๔๗] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจยนิยะ

[๔๔๘] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๔๔๕] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

ออาจคามิบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๕๐] ๑. ออาจคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ออาจคามิ-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อาร์มณปัจจัย

[๔๕๑] ๑. ออาจคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ออาจคามิ-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๔๕๒] ๑. ออาจคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ออาจคามิ-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชตาชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อัจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจยแก่อัจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอชิปติปัจจย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชตาชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๖. อัจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ และอัจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจยแก่อัจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอชิปติปัจจย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๕๓] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ ในอชิปติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

การยกปัจจยในปัจจนียะ

[๔๕๔] ๑. อัจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่อัจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของสหชตาปัจจย เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๔๕๕] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
๑ล๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๔๕๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑ล๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๔๕๗] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ๑ล๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อปจยคามิบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๔๕๘] ๑. อปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอปจยคามิธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอปจยคามิธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอปจยคามิธรรม
ที่เป็นเหตุ และอปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคต-
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นอริปติปัจจัย

[๔๖๐] ๑. อปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอปจยคามิธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๔๖๑] ในนอริปติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย
มี ๕ วาระ ในนวิปยุตปัจจัย มี ๕ วาระ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๔๖๒] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๔๖๓] เพราะอธิปัตปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจวาระ.

อปัจจัยคามิบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๖๔] ๑. อปัจจัยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อปัจจัย-
คามิธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อธิปัตปัจจัย

[๔๖๕] ๑. อปัจจัยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อปัจจัย-
คามิธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตอธิปัตติ มี ๓ วาระ วาระที่ ๑-๒
- ๓)

๔. อปัจจัยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อปัจจัย-
คามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตอธิปัตติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๔๖๗] ๑. อปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๔๖๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอรัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๔๖๙] เพราะเหตุปัจจัย ในนอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๔๗๐] เพราะเหตุปัจจัย ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมัยก็ดี ปัจจนีณัยก็ดี อนุโลมปัจจนีณัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลตักะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เนวัจคามินาปจยคามิตถปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๗๑] ๑. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ และเนวัจคามินาปจยคามิ-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๗๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนียบท

๑. เหตุปัจจัย

[๔๗๓] ๑. เนวัจจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย เนวัจจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอาร์มมณปัจจัย

[๔๗๔] ๑. เนวัจจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย เนวัจจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๒. เนวัจจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย เนวัจจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๓. เนวัจจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย เนวัจจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ และเนวัจจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๓. นอริปติปัจจัย

[๔๗๕] ๑. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย

ฯลฯ

๕. นปุเรชาตปัจจัย

[๔๗๖] ๑. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนปุเรชาต-
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๐. นปัจฉาชาตปัจจัย

[๔๗๗] ๑. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ อาศัย
เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนปัจฉาชาต-
ปัจจัย

๑๐. นกัมมปัจจัย

[๔๗๘] ๑. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัย
เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนกัมมปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันียะ

[๔๗๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัยมี ๓ วาระ
ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนสมนันตร-

ปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนอญญมัญญปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจฉัย
มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในนอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจฉัย
มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจฉัย มี ๑ วาระ ใน
นฌานปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจฉัย
มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนโนตถิปัจฉัย มี ๓ วาระ ใน
นโนวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจฉินัย

[๔๘๐] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉินยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉินยานุโลม

[๔๘๑] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจฉยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี ตั้งสัฎฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี ฟังให้พิสดารเหมือนปฎิจจวาระ.

เนวัจคามินาปจยคามิบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๘๒] ๑. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

[๔๘๓] เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย

๑๓๑

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๘๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอริปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย
มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอินทริยปัจจัย มี ๘ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๘

ในสัมปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีหานัย

การยกปัจจยในปัจจนีหะ

[๔๘๕] ๑. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจย แก่เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจยแก่เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของปุเรชาติปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของปัจฉชาติปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของอาหารปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของอินทริยปัจจย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีหะ

[๔๘๖] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๔๘๓] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๔๘๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนี้ก็ดี ปัจจนียนี้ก็ดี อนุโลมปัจจนียนี้ก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นี้ก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลตีกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุก आयคามตีกะ จบ

เหตุทุกเสกขติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๑. เสกขติกะ)

เสกขบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๘๕] ๑. เสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเสกขธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. เสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเสกขธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. เสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเสกขธรรมที่เป็นเหตุ
และเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๘๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปาก-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕
วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นอริปติปัจจัย

[๔๕๑] ๑. เสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเสกขธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๔๕๒] ในนอริปติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕
วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย
มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๔๕๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๔๕๔] เพราะนอริปติปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

เสกขบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๕๕] ๑. เสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่เสกขธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อธิปัตติปัจจัย

[๔๕๖] ๑. เสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่เสกขธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ.

๔. เสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่เสกขธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ.

๓. อนันตรปัจจัย

[๔๕๗] ๑. เสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่เสกขธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ใน
ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย

มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕
วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย
มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติ-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตถปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนีนะ

[๔๕๕] ๑. เสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่เสกขธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนีนะ

[๕๐๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนีนะ

[๕๐๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๐๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อนุโลมณัยก็ดี ปัจจนีณัยก็ดี อนุโลมปัจจนีณัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
ณัย แห่งปัญหาวาระในกุสลตักะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อเสกขบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐๓] ๑. อเสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอเสกขธรรมที่เป็น
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอเสกขธรรมที่
ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อเสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอเสกขธรรมที่เป็น
เหตุ และอเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัยมี ๘ วาระ ใน
อธิปติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี

๕ วาระ ในสหชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๕ วาระ ใน
ในนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจฉัย
มี ๕ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ใน
อวิตตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

นอธิปติปัจฉัย

[๕๐๕] ๑. อเสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัขอเสกขธรรมที่เป็น
เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจฉัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๕๐๖] ในนอธิปติปัจฉัย มี ๖ วาระ ในปุเรชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ.
ในนปัจฉชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาสาเวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตต-
ปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๕๐๗] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอธิปติปัจฉัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๐๘] เพราะนอธิปติปัจฉัย ในเหตุปัจฉัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อเสกขบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐๕] ๑. อเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อเสกขธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อธิปติปัจจัย

[๕๐๐] ๑. อเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อเสกขธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตอธิปติ มี ๓ วาระ.

๔. อเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อเสกข-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตอธิปติ มี ๓ วาระ.

๓. อุปนิสสยปัจจัย

[๕๑๑] ๑. อเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อเสกขธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อนันตรูปนิสสยะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๕๑๓] ๑. อเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อเสกขธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๕๑๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๑๖] เพราะเหตุปัจจย ในอธิปัตติปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยก็ดี ปัจจนีณัยก็ดี อนุโลมปัจจนีณัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
ณัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เนวเสกขานาเสกขบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๑๗] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเนวเสก-
ขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนว-
เสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเนวเสก-
ขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ และเนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๘] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอุปนีสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑๙] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๕๒๐] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนวเสกขานาธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

๒. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

๓. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยเนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ และเนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๓. นอธิปติปัจจัย

[๕๒๑] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย

ฯลฯ

๔. นปุเรชาตปัจจัย

[๕๒๒] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยเนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๕๒๓] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฉนปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนโนนัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๕๒๔] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๒๕] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

เนวเสกขานาเสกขบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๒๖] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจย

[๕๒๗] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๕๒๘] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณธิปัตติ และ สหชาติธิปัตติ มี ๕ วาระ
ฯลฯ

๑๐. ปุเรชาติปัจจัย

[๕๒๙] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย
แก่เนวเสกขานาเสกขธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของปุเรชาติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๐] นเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓
วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๕๓๑] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสปัจจัย.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๕๓๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๕๓๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยนัยอนุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยอนุโลม

[๕๓๔] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยนัยอนุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น

เหตุทุกเสกขติกะ จบ

เหตุทุกปริตตติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๒. ปริตตติกะ)

ปริตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓๕] ๑. ปริตตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปริตตธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ปริตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปริตตธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. ปริตตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปริตตธรรมที่เป็น
เหตุ และปริตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียณัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๕๓๗] ๑. ปริตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปริตตธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. ปริตตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปริตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอรัมมณปัจจัย

[๕๓๘] ๑. ปริตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปริตตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๒. ปริตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปริตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๓. ปริตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปริตตธรรมที่เป็นเหตุ และปริตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๓. นอธิปติปัจจัย

[๕๓๙] ๑. ปริตตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปริตตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๕๔๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๔ วาระ ในนอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๔ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๔ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๔ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี

๙ วาระ ในนอาหารปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจฉัย มี ๑ วาระ ในน
ฌานปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจฉัย มี ๓
วาระ ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ ในนโนตติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในน
วิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนัย

[๕๔๑] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๔๒] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ปัจฉยวาระกัถิ นิสสยวาระกัถิ สังสัฎฐวาระกัถิ
สัมปยุตตวาระกัถิ พึงให้พิสคารเหมือนปฏิจจวาระ.

ปริตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจฉัย

[๕๔๓] ๑. ปริตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจฉัยแก่ปริตตธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๔๔] ๑. ปริตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปริตตธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

ปัจจนียัญ

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๕๔๖] ๑. ปริตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปริตตธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจจัย เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียัญ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๕๔๘] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๔๕] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนีณัยกัถิ อนุโลมปัจจนีณัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
ณัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

มหัคคตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๕๐] ๑. มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมหัคคตธรรมที่เป็น
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. มหัคคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมหัคคตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมหัคคตธรรม
ที่เป็นเหตุ และมหัคคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๑] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในอริปติปัจจย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจย

มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ. ในปุเรชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียัย

๑. นอริปติปัจฉัย

[๕๕๒] ๑. มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัสมหัคคตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๕๓] ในนอริปติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในปัจฉชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในกัมม-
ปัจฉัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจฉัย มี ๘ วาระ.

อนุโลมปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๕๕๔] เพราะเหตุปัจฉัย ในอริปติปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๕๕] เพราะนอริปติปัจฉัย ในเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจฉยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิศดารเหมือนปฏิจจวาระ.

มหัคคตบปญฺหาวาระ

อนุโลมณฺย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๖] ๑. มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มหัคคต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๕๕๗] ๑. มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มหัคคต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๑-๒-๓)

๔. มหัคคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่มหัคคต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๔-๕-๖)

๗. มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ และมหัคคตธรรมที่
ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของ
อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๓. อธิปติปัจจัย

[๕๕๘] ๑. มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มหัคคต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาติปฏิบัติ มี ๓ วาระ.

๔. มหัคคตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่มหัคคต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอริปฏิบัติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาติปฏิบัติ มี ๓ วาระ.

๔. อนันตรปัจจัย

[๕๕๕] ๑. มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มหัคคต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอริปฏิบัติปัจจัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมันนตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓
วาระ ในวิปาก มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕
วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๕๖๑] ๑. มหัคคตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มหัคคต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันียะ

[๕๖๒] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๕๖๓] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๖๔] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อัปมาณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๖๕] ๑. อัปมาณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอัปมาณธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อัปมาณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอัปมาณธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อปฺปมาณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอปฺปมาณธรรม
ที่เป็นเหตุ และอปฺปมาณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนิตสยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมม-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

๑. นอธิปติปัจจัย

[๕๖๗] ๑. อปฺปมาณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอปฺปมาณธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๕๖๘] ในนอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๕๖๙] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๗๐] เพราะนธิปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังกัฐฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อัปมาณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๗๑] ๑. อัปมาณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่อัปมาณ-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจย

[๕๗๒] ๑. อัปมาณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจยแก่อัป-
มาณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ.

๓. อธิปติปัจจย

[๕๗๓] ๑. อัปมาณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่อัปมาณ-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-
๒-๓)

๔. อปฺปมาณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อปฺปมาณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอริปิปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาริปิติ และ สหชาตาริปิติ มี ๓ วาระ.

๔. อนันตรปัจจัย

[๕๗๔] ๑. อปฺปมาณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อปฺปมาณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ.

๕. อุปนิสสยปัจจัย

[๕๗๕] ๑. อปฺปมาณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อปฺปมาณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อนันตรูปนิสสยะ และ ปกตูปนิสสยะ ฯลฯ มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอริปิปัจจัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจจัยในปัจจนีนิย

[๕๗๗] ๑. อัปมาณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อัปมาณ-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจ
ของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๕๗๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๕๗๙] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๘๐] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ
อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนิยก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น

เหตุทุกปริตติกะ จบ

เหตุทุกปริตตารัมมณติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๓. ปริตตารัมมณติกะ)

ปริตตารัมมณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘๑] ๑. ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปริตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ปริตตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปริตตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปริตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และปริตตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๘๒] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ ในอริปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ ใน

นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๕๘๓] ๑. ปิตตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปิตตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. ปิตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปิตตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอธิปติปัจจัย

[๕๘๔] ๑. ปิตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปิตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนีนัย

[๕๘๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนฉานปัจจัย มี ๑ วาระ. ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปยุคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๕๘๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๘๗] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

ปริตตารัมมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๘๘] ๑. ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๒. อาร์มมณปัจจย

[๕๘๙] ๑. ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๕๕๐] ๑. ปรีตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ปรีตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี
๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ. ในอาหาร-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ
ในมัลลปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย มี
๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย
มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจจัยในปัจจนีนิย

[๕๕๒] ๑. ปรีตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ปรีตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็น
ปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๕๓] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๕๕๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๕๕] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตีกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

มหัคคตารัมมณบทปฏิจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๕๖] ๑. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมหัคคตา-
รัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่
๑-๒-๓)

๔. มหัคคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมหัคคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และมหัคคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๕๕๘] ๑. มหัคคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมหัคคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมหัคคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอธิปัตติปัจจัย

[๕๕๙] ๑. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย ฯลฯ.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๖๐๐] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจลาชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ
ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๖๐๑] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖๐๒] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์म्मณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฎฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี ฟังให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

มหัคคตารัมมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๖๐๓] ๑. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๖๐๔] ๑. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๖๐๕] ๑. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณอธิปัตติ และ สหชาตอธิปัตติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. มหัคคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่
มหัคคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณอธิปัตติ และ สหชาตอธิปัตติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และมหัคคตา-
รัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ
ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณอธิปัตติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-
๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัยะ

[๖๐๗] ๑. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๖๐๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๖๐๙] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖๑๐] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๘ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนีณัยกัถิ อนุโลมปัจจนีณัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
ณัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตักะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อัปมาณารัมมณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๖๑๑] ๑. อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอัป-
มาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อัปมาณารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอัป-
มาณารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอัป-
มาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และอัปมาณารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ โนวีกตปัจจัย มี ๕ วาระ

ปัจจนียย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๑๓] ๑. อัปมาณารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอัปมาณารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีย

[๖๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ

อนุโลมปัจจนียย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีย

[๖๑๕] เพราะเหตุปัจจัย ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖๑๖] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังกัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ

อัปมาณารัมมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๑๗] ๑. อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๖๑๘] ๑. อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๖๑๙] ๑. อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชตชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อัปมาณารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่
อัปมาณารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอชิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชตชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และอัปมาณารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอชิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอชิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจจัยในปัจจนีนิย

[๖๒๑] ๑. อัปปรมากรรมมณฑลธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ อัปปรมากรรมมณฑลธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของกรรมปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๖๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอกรรมปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๖๒๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอกรรมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๖๒๔] เพราะเหตุปัจจัย ในนอกรรมปัจจัย มี ๕ วาระ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนิยก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยก็ดี ปัจจนียานุโลมนัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุกปริตตารัมมตติกะ จบ

เหตุทุกหีนติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๔. หีนติกะ)

หีนบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๒๕] ๑. หีนธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยหีนธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. หีนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยหีนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. หีนธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยหีนธรรมที่เป็นเหตุ และ
หีนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๒๖] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
อธิปติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๘
วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาหาร-
ปัจจัย มี ๘ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๖๒๗] ๑. หีนธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยหีนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอธิปัตติปัจจัย

[๖๒๘] ๑. หีนธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยหีนธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. หีนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยหีนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ
เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. หีนธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยหีนธรรมที่เป็นเหตุ และ
หีนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๖๒๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ
ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๙ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๙ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๙ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๖๓๐] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๘ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนิยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิยานุโลม

[๖๓๑] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฎฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฎิจจวาระ.

หีนบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๖๓๒] ๑. หีนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่หีนธรรมที่เป็น
เหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อาร์มมณปัจจย ๓. อธิปติปัจจย

[๖๓๓] ๑. หีนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่หีนธรรมที่เป็น
เหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย ฯลฯ

ฯลฯ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอธิปัตปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาริบัติ และ สหชาตาริบัติ

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๓๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัยะ

[๖๓๕] ๑. หีนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่หีนธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาตปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๖๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๖๓๗] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖๓๘] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนี้ก็ดี ปัจจนีนี้ก็ดี อนุโลมปัจจนีนี้ก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นี้ก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

มัชฌิมบทปัจจวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจย

[๖๓๙] ๑. มัชฌิมธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมัชฌิมธรรมที่เป็น
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย ฯลฯ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๔๐] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิตตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๖๔๑] ๑. มัชฌิมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมัชฌิมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๖๔๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๖๔๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๖๔๔] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังกัณฐวาระก็ดี สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

มัชฌิมบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๔๕] ๑. มัชฌิมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัชฌิมธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย ๓. อธิปติปัจจัย

[๖๔๖] ๑. มัชฌิมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัชฌิมธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย ฯลฯ

ฯลฯ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปติ และ สหชาติาธิปติ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจจัยในปัจจนีนิย

[๖๔๘] ๑. มัชฌิมธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัชฌิมธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจจัย เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๖๔๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในนอาร์มมปัจจัย มี ๘ วาระ
๑๓๑

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๖๕๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑๓๑

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖๕๑] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมปัจจัย มี ๘ วาระ... ๑๓๑
อนุโลมนี้ก็ดี ปัจจนีนิยนี้ก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยนี้ก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นี้ก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดติกะท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

ปณิตบทปฏิจจวาระ

อนุโลม นัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๒] ๑. ปณิตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปณิตธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ปณิตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปณิตธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. ปณิตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปณิตธรรมที่เป็นเหตุ
และปณิตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี
๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นอธิปัตติปัจจัย

[๖๕๔] ๑. ปณิตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปณิตธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๖๕๕] ในนอธิปติปัจจย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปัจจชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๖๕๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียอนุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียอนุโลม

[๖๕๗] เพราะนอธิปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ปัจจยวาระกัถิ นิสสยวาระกัถิ สังสัฎฐวาระกัถิ
สัมปยุตตวาระกัถิ ฟังให้พิศดารเหมือนปฏิจยวาระ.

ปถิถิตบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๖๕๘] ๑. ปถิถิตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่ปถิถิตธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๖๕๕] ๑. ปณิทธกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ปณิทธกรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๖๖๐] ๑. ปณิทธกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปณิทธกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปติ และ สหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๖๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีเย

[๖๖๒] ๑. ปณิธธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปณิธธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๖๖๓] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๖๖๔] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๑๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖๖๕] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๑๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น

เหตุทุกหีนติกะ จบ

เหตุทุกมิจฉัตตติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๕. มิจฉัตตติกะ)

มิจฉัตตนิยตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๖๖] ๑. มิจฉัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมิจฉัตตนิยต-
ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. มิจฉัตตนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมิจฉัตตนิยต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. มิจฉัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมิจฉัตตนิยต-
ธรรมที่เป็นเหตุ และมิจฉัตตนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๒. อารัมมณปัจจัย

[๖๖๗] ๑. มิจฉัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมิจฉัตตนิยต-
ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๖๘] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ ใน

นิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอุปนีสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาหาร-ปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจฉินิยัย

๑. นอธิปติปัจฉัย

[๖๖๕] ๑. มิจฉัตตนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมิจฉัตตนิยต-
ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยัย

[๖๖๖] ในนอธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจฉัย มี ๕
วาระ ในนกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนวิกตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจฉินิยัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจฉินิยัย

[๖๖๗] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉินิยัยอนุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยัยอนุโลม

[๖๖๘] เพราะนอธิปติปัจฉัย ในเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ปัจฉยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี ฟังให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

มิจฉัตตนิยตทปัญหา วาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๗๓] ๑. มิจฉัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มิจฉัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อธิปติปัจจัย

[๖๗๔] ๑. มิจฉัตตนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่มิจฉัตตนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอธิปติปัจจัย

[๖๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียัย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๖๗๖] ๑. มิฉัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มิฉัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๖๗๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๖๗๘] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖๗๙] เพราะนเหตุปัจจัย ในอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมัยก็ดี ปัจจนียัยก็ดี อนุโลมปัจจนียัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

สัมมัตตนิยตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๘๐] ๑. สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสัมมัตตนิยต-
ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. สัมมัตตนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยสัมมัตตนิยต-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสัมมัตตนิยต-
ธรรมที่เป็นเหตุ และสัมมัตตนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวน-
ปัจจัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนีณัย

๑. นอธิปัตติปัจจัย

[๖๘๒] ๑. สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยสัมมัตตนิยต-
ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๖๘๓] ในนอธิปติปัจจย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๘ วาระ
ในนปัจจชาติปัจจย มี ๘ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย
มี ๘ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๖๘๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียาอนุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียาอนุโลม

[๖๘๕] เพราะนอธิปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๖ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสคารเหมือนปฏิจจวาระ.

สัมมัตตนิยตบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๖๘๖] ๑. สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่สัม-
มัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อธิปติปัจจัย

[๖๘๓] ๑. สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. สัมมัตตนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่สัมมัตตนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ วาระที่ (๔-๕-๖)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๘๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจจัยในปัจจนีนิย

[๖๘๕] ๑. สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาตปัจจัย, เป็นปัจจัยด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๖๕๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัย

[๖๕๑] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

ปัจจัยยานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๖๕๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ...๑๗๑

อนุโลมณัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยยานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อนิยตบทปฏิจวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๓] ๑. อนิยตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนิยตธรรมที่เป็นเหตุ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อนิยตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนิยตธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อนियตฺตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนियตฺตธรรมที่เป็นเหตุ และอนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๕] ๑. อนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อนियตฺตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอาร์มมณปัจจัย

[๖๕๖] ๑. อนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนियตฺตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๒. อนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๓. อนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนियตฺตธรรมที่เป็นเหตุ และอนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๖๕๗] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจย มี ๓ วาระ ในนสมนันตร-ปัจจย มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ ในนฉานปัจจย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ. ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในนโนนัตติปัจจย มี ๓ วาระ ในนโนวิตตปัจจย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๖๕๘] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖๕๙] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อนियตบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๐๐] ๑. อนियตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อนियตธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๐๑] ๑. อนियตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อนियตธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๗๐๒] ๑. อนियตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อนियตธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณอธิปติ และ สหชตาธิปติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อนियตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อนियตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณอธิปติ และ สหชตาธิปติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อนियตฺตธรรมที่เป็นเหตุ และอนियตฺตธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เป็นปัจจัยแก่อนियตฺตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอิติปัจจัย
มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณาธิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่
๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๐๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอิติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ.
ในอินทริยปัจจัย มี ๘ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๘
วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติ-
ปัจจัย มี ๘ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
อวิตตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๗๐๔] ๑. อนियตฺตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อนियตฺตธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๗๐๕] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๗๐๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๐๗] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ ๑๗๑

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนียณัยกัถิ อนุโลมปัจจนียณัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
ณัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุกมิจนัตตติกะ จบ

เหตุทุกมัคคาร์म्मณติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๖. มัคคาร์म्मณติกะ)

มัคคาร์म्मณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๐๘] ๑. มัคคาร์म्मณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมัคคาร์म्मณ-
ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. มัคคาร์म्मณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมัคคาร์म्मณ-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. มัคคาร์म्मณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมัคคาร์म्मณ-
ธรรมที่เป็นเหตุ และมัคคาร์म्मณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๐๙] ในเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ในอาร์म्मณปัจจัย มี ๙ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ ในอวิคต-
ปัจจัย มี ๙ วาระ.

ปัจจนียณัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๗๑๐] ๑. มัคคาร์म्मณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมัคคาร์म्मณ-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๗๑๑] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอธิปัตติปัจจยมี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-ปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๗๑๒] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๑๓] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี ฟังให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

มัคคาร์มมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๗๑๔] ๑. มัคคาร์มมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่มัคคา-
ร์มมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อธิปัตติปัจจัย

[๗๑๕] ๑. มัคคารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคา-
รัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปีติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. มัคคารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุเป็นปัจจัยแก่มัคคา-
รัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปีติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๓. อนันตรปัจจัย

[๗๑๖] ๑. มัคคารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคา-
รัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ใน
อนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี
๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓
วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌาน-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีเย

[๗๑๘] ๑. มัคคาร์म्मณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคาร์म्मณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๗๑๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์म्मณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๗๒๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์म्मณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๒๑] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนียานุโลมนัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

มัคคเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๒๒] ๑. มัคคเหตุกธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมัคคเหตุกธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. มัคคเหตุกธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมัคคเหตุกธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. มัคคเหตุกธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมัคคเหตุกธรรม
ที่เป็นเหตุ และมัคคเหตุกธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๒๓] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๘
วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๘ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ใน
อวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนียย

๑. นอธิปัตติปัจจัย

[๗๒๔] ๑. มัคคเหตุกธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมัคคเหตุกธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันียะ

[๗๒๕] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย
มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนียะ

[๗๒๖] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๗๒๗] เพราะนอธิปัตติปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัณฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี ฟังให้พิสดารเหมือนปฏิจาวาระ.

มัคคเหตุกบปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๒๘] ๑. มัคคเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคค-
เหตุกกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อธิปัตติปัจจัย

[๗๒๕] ๑. มัคคเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาริบัติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. มัคคเหตุกกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคเหตุกกรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาริบัติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๓๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจจัยในปัจจนีนิย

[๗๓๑] ๑. มัคคเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคเหตุกกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาตปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๗๓๒] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๗๓๓] เพราะเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๓๔] เพราะเหตุปัจจย ในอธิปัตติปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

มัคคาธิปัตติบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๗๓๕] ๑. มัคคาธิปัตติธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมัคคาธิปัตติธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. มัคคาธิปติธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยมัคคาธิปติ-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. มัคคาธิปติธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมัคคาธิปติธรรม
ที่เป็นเหตุ และมัคคาธิปติธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคค-
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นอริปติปัจจัย

[๗๓๗] ๑. มัคคาธิปติธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยมัคคาธิปติธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๗๓๘] ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕
วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๗๓๕] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๔๐] เพราะนอธิปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

มัคคาธิปติบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๗๔๑] ๑. มัคคาธิปติธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่มัคคา-
ธิปติธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจย

[๗๔๒] ๑. มัคคาธิปติธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่มัคคา-
ธิปติธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๗๔๓] ๑. มัคคาธิปัตติธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคาธิปัตติธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ และ สหชาติปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. มัคคาธิปัตติธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคาธิปัตติธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ และ สหชาติปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. มัคคาธิปัตติธรรมที่เป็นเหตุ และมัคคาธิปัตติธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคาธิปัตติธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๔๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัยะ

[๗๔๕] ๑. มัคคาธิปติธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่มัคคาธิปติธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๗๔๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๑ล๑

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำพวกวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๗๔๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑ล๑

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๗๔๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ๑ล๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยยานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตักะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น

เหตุทุกมัคคาร์มมณตักะ จบ

เหตุทุกอุปปีนนติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๗. อุปปีนนติกะ)

อุปปีนนบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๔๕] ๑. อุปปีนนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อุปปีนน-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๕๐] ๑. อุปปีนนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อุปปีนน-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๗๕๑] ๑. อุปปีนนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อุปปีนน-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ ฯลฯ

๔. อุปปีนนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อุปปีนน-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาทิปติ และ สหชาตาทิปติ มี ๓
วาระ ฯลฯ

๔. สหชาติปัจจัย

[๗๕๒] ๑. อุปปັນนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อุปปັນน-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย ฯลฯ

ฯลฯ

๕. อุปนิสสยปัจจัย

๑. อุปปັນนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อุปปັນน-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณูปนิสสยะ และ ปกตูปนิสสยะ
ที่เป็น ปกตูปนิสสยะ ได้แก่

บุคคลเข้าไปอาศัยอุตุที่เกิดขึ้นแล้ว ยังฉนให้เกิดขึ้น ยังวิปัสสนาให้
เกิดขึ้น ยังมรรคให้เกิดขึ้น ยังอภิญญาให้เกิดขึ้น ยังสมาบัติให้เกิดขึ้น

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๖ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย
มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
ปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจัย
มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริย-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉนปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจจัย มี ๕
วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๗๕๔] ๑. อุปปันนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อุปปันน-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๗๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารมณ์ปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๗๕๖] เพราะเหตุปัจจัย ในอารมณ์ปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๗๕๗] เพราะเหตุปัจจัย ในอารมณ์ปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ
อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยยานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.
ในทุกะนี้ ปฏิจจวาระก็ดี สหชาติวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสย-
วาระก็ดี สังสัทฐวาระก็ดี สัมปยุตตวาระก็ดี อุปปันนธรรมก็ดี อุปาทิธรรม
ก็ดี ไม่มี.

เหตุทุกอุปปันนติกะ จบ

เหตุทุกอดีตติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๘. อดีตติกะ)

ปัจจุปปันนบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๘] ๑. ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๕๙] ๑. ปัจจุปปันนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ปัจจุปปันนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๗๖๐] ๑. ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-)

๔. ปัจจุปปันนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ปัจจุปปันนธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาริบัติ และ สหชาตาริบัติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๔. สหชาตปัจจย

[๗๖๑] ๑. ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาตปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๖๒] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ ในอริปริตปัจจย มี ๖ วาระ ในสหชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในอุปนนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในปุเรชาตปัจจย มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาตปัจจย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

การยกปัจจยในปัจจนียะ

[๗๖๓] ๑. ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของสหชาตปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๗๖๔] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๗๖๕] เพราะเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๖๖] เพราะนเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมณัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.
ในทุกะนี้ ปฏิจจวาระก็ดี สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสย-
วาระก็ดี สัมปยุตตวาระก็ดี อติตธรรมก็ดี อนาคตธรรมก็ดี ไม่มี.

เหตุทุกอติตติกะ จบ

เหตุทุกอติตารัมมติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๕. อติตารัมมติกะ)

อติตารัมมตปฏิจจาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๖๗] ๑. อติตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอติตารัมมณ-
ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อติตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอติตารัมมณ-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อติตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอติตารัมมณ-
ธรรมที่เป็นเหตุ และอติตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๖๘] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๘ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๗๖๕] ๑. อตีตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอตีตารัมมณ-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. อตีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอตีตารัมมณ-
ธรรมที่ไม่ใช่ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นธิปติปัจจัย

[๗๗๐] ๑. อตีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอตีตารัมมณ-
ธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนธิปติปัจจัย

๒. นธิปติปัจจัย

[๗๗๑] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนมักคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๗๗๒] เพราะเหตุปัจจัย ในนธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๗๓] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสยวาระก็ดี สังกัฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

อดีตารัมมณทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๗๔] ๑. อดีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อดีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๗๕] ๑. อดีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อดีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๗๗๖] ๑. อดีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อดีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชาตชิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อตีตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อตีตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของชิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และสหชาตชิปติ มี ๓ วาระ

๕. อตีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และอตีตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อตีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของชิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชิปติ มี ๓ วาระ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๗๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในชิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตฺติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียน์

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๗๗๘] ๑. อตีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อตีตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสขปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๗๗๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ ๑๗๑

อนุโลมปัจจนียน์

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๗๘๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมน์

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๘๑] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ... ๑๗๑
อนุโลมน์ก็ดี ปัจจนียน์ก็ดี อนุโลมปัจจนียน์ก็ดี ปัจจนียานุโลมน์ก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อนาคตารัมมณบทปัจฉิมวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจฉิม

[๗๘๒] ๑. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉิม มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อนาคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนาคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉิม มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และอนาคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉิม มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๘๓] ในเหตุปัจฉิม มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจฉิม มี ๘ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจฉิม มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจฉิม มี ๘ วาระ.

ปัจฉินัย

๑. นเหตุปัจฉิม

[๗๘๔] ๑. อนาคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนาคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉิม

๒. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนาคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นอริปติปัจจัย

[๗๘๕] ๑. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๗๘๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนีเย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๗๘๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๘๘] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี สัมปยุตตควาระก็ดี ฟังให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

อนาคตารัมมณบท ปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๘๕] ๑. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๘๐] ๑. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๗๘๑] ๑. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปติ และ สหชาตาธิปติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อนาคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่
อนาคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปติ และ สหชาตาธิปติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และอนาคตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณรูปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๘ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนียัย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๗๕๓] ๑. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๗๕๔] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๗๕๕] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๕๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสตติกะท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

ปัจจุปปันนารัมมณบพปฏิจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๗๕๗] ๑. ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ปัจจุบันนารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปัจจุบันนารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. ปัจจุบันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปัจจุบันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และปัจจุบันนารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๙] ๑. ปัจจุบันนารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยปัจจุบันนารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปัจจุบันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปัจจุบันนารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อธิปัตติปัจจัย

[๘๐๐] ๑. ปัจจุบันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยปัจจุบันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๘๐๑] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ
ในนฉานปัจจย มี ๑ วาระ ในนัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย
มี ๘ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๘๐๒] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๘๐๓] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พิงให้พิสคารเหมือนปฏิจจวาระ.

ปัจจุปันนารัมมณบทปัญหา วาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๐๔] ๑. ปัจจุปันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ปัจจุปันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๘๐๕] ๑. ปัจจุปันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ปัจจุปันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๘๐๖] ๑. ปัจจุปันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
ปัจจุปันนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปติ และ สหชาตาธิปติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ปัจจุปันนารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัย
แก่ปัจจุปันนารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชิปติ และ สหชตชิปติ มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. ปัจจูปป็นนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ และปัจจูป-
ป็นนารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจยแก่ปัจจูปป็นนารัมมณธรรม
ที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของชิปติปัจจย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชิปติ มี ๕ วาระ (วาระที่ ๗-
๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๐๗] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในชิปติปัจจย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจย
มี ๕ วาระ ในสหชตปัจจย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจย มี
๕ วาระ ในกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในอาหาร-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีย

การยกปัจจยในปัจจนียะ

[๘๐๘] ๑. ปัจจูปป็นนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
ปัจจูปป็นนารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย,
เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของสหชตปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๘๐๕] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๘๑๐] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๘๑๑] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ...

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุกอติตารัมมณตติกะ จบ

เหตุทุกอรรถัตติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๒๐. อรรถัตติกะ)

อรรถัตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๑๒] ๑. อรรถัตตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอรรถัตตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรรถัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอรรถัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อรรถัตตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอรรถัตตธรรมที่เป็นเหตุ และอรรถัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๘๑๔] ๑. อชัฏตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอชัฏตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. อชัฏตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอชัฏตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอาร์มมณปัจจัย

[๘๑๕] ๑. อชัฏตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอชัฏตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๒. อชัฏตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอชัฏตธรรม
ที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๓. อชัฏตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอชัฏตธรรม
ที่เป็นเหตุ และอชัฏตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณ-
ปัจจัย

๓. นอธิปติปัจจัย

[๘๑๖] อชัฏตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอชัฏตธรรม
ที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัย

[๘๑๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนสมนันตร-

ปัจจย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจย มี ๓ วาระ ในอนุสนิสนยปัจจย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ ในนฉนปัจจย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ในนโนตติปัจจย มี ๓ วาระ ในนโวกตปัจจย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๘๑๘] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๘๑๙] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ปัจจยวาระกัถิ นิสสนยวาระกัถิ สังสัฏฐวาระกัถิ สัมปยุตตวาระกัถิ พึงให้พิสคารเหมือนปฎิจจวาระ.

อชัตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๒๐] ๑. อชัตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อชัตตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๘๒๑] ๑. อชัตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อชัตตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๘๒๒] ๑. อชัตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อชัตตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อาร์มมณอธิปัตติ และ สหขาทอธิปัตติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อชัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อชัตตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อาร์มมณอธิปัตติ และ สหขาทอธิปัตติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อัชฉัตตธรรมที่เป็นเหตุ และอัชฉัตตธรรมที่

ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อัชฉัตตธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของ
อริปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณาริบัติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-
๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๒๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย
มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕
วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติ-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๘๒๔] ๑. อัชฉัตตธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่อัชฉัตต-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจ
ของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๘๒๕] ในนเหตุปัจจย มี ๘ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๘๒๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๘๒๗] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

พหิทธาบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๘๒๘] ๑. พหิททาธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยพหิททาธรรมที่เป็น
เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๒๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

๑. เหตุปัจจัย.

[๘๓๐] ๑. พหิททาธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยพหิททาธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. พหิททาธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยพหิททาธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนีนัย

[๘๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสปัจจัย มี ๓ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฆานปัจจัย มี ๑ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในโนนัตถปัจจัย มี ๓ วาระ ในโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๘๓๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๘๓๓] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัณฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจวาระ.

พหิทธาบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๓๔] ๑. พหิททาธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่พหิททา-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๘๓๕] ๑. พหิททาธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่พหิททา-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

การยกปัจจัยในปัจจุบันะ

[๘๓๖] ๑. พหิททาธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่พหิททา-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ และ สหชาติปติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. พหิททาธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่พหิททา-
ธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ และ สหชาติปติ มี ๓
วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. พหิททาธรรมที่เป็นเหตุ และพหิททาธรรมที่ไม่ใช่
เหตุ เป็นปัจจัยแก่พหิททาธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๓๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย
มี ๘ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ใน
อวิตตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๘๓๘] ๑. พหิททาธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่พหิททา-
ธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย
ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๘๓๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๘๔๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยนัยอนุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยอนุโลม

[๘๔๑] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยนัยอนุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อัมมัตตพหิททาบทยอมไม่ได้ในทูกะนี้.

เหตุทูกอัมมัตตติกะ จบ

เหตุทุกอัมมัตตารัมมติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๒๑. อัมมัตตารัมมติกะ)

อัมมัตตารัมมตบพปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๔๒] ๑. อัมมัตตารัมมตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอัมมัตตารัมมตธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อัมมัตตารัมมตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอัมมัตตารัมมตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อัมมัตตารัมมตธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอัมมัตตารัมมตธรรมที่เป็นเหตุ และอัมมัตตารัมมตธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอริปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๘๔๔] ๑. อัชฌัตตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอัชฌัตตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. อัชฌัตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอัชฌัตตารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอธิปัตปัจจัย

[๘๔๕] ๑. อัชฌัตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอัชฌัตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนัย

[๘๔๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนฉานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนัย

[๘๔๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๘๔๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อชฉัตตารัมมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๔๙] ๑. อชฉัตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อชฉัตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีณัย

การยกปัจจัยในปัจจนีณะ

[๘๕๑] ๑. อชฉัตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อชฉัตตารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็น

ปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนี้ะ

[๘๕๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนี้ย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนี้ะ

[๘๕๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยนี้ยานุโลมนี้ย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนี้ยานุโลม

[๘๕๔] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนี้ยก็ดี ปัจจัยนี้ยนี้ยก็ดี อนุโลมปัจจัยนี้ยนี้ยก็ดี ปัจจัยนี้ยานุโลม-
นี้ยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

พหิทธารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕๕] ๑. พหิทธารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยพหิทธารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียณัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๘๕๗] ๑. พหิทธารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยพหิทธารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๘๕๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนฉานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๘๕๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๘๖๐] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิศดารเหมือนปฏิจวาระ.

พหิทธารัมมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๖๑] ๑. พหิทธารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
พหิทธารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๒. อาร์มณปัจจัย

[๘๖๒] ๑. พหิทธารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
พหิทธารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๘๖๓] ๑. พหิทถารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ พหิทถารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. พหิทถารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ พหิทถารัมมณธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน อธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๘๖๕] ๑. พหิทถารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่ พหิทถารัมมณธรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็น ปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาตปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ อุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๘๖๖] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๘๖๗] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ...๑๗๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๘๖๘] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลมนัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุทุกอัมมัตตารัมมตติกะ จบ

เหตุทุกสนิทัสนสัปปฏิมติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๒๒. สนิทัสนสัปปฏิมติกะ)

นิทัสนสัปปฏิมบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย ฯลฯ ๑๔. อวิคตปัจจัย

[๘๖๕] ๑. อนิทัสนสัปปฏิมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนิ-
ทัสนสัปปฏิมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ เพราะอธิปัตปัจจัย

ฯลฯ เพราะสหชาติปัจจัย

ฯลฯ เพราะอัญญมัญญปัจจัย

ฯลฯ เพราะนิสสยปัจจัย

ฯลฯ เพราะกัมมปัจจัย

ฯลฯ เพราะวิปากปัจจัย

ฯลฯ เพราะอาหารปัจจัย

ฯลฯ เพราะอินทริยปัจจัย

ฯลฯ เพราะฌานปัจจัย

ฯลฯ เพราะมัลลปัจจัย

ฯลฯ เพราะวิปยุตตปัจจัย

ฯลฯ เพราะอตถิปัจจัย

ฯลฯ เพราะอวิคตปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๙๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย ๑ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๑ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในอตฺถิปัจจัย มี ๑ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๙๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ. ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ พึงใส่ให้เต็มทุกปัจจัย ฯลฯ ในโนวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

อนิทฺสสนสํปฺปฏิขมบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. สหชาติปัจจัย ฯลฯ ๕. อวิคตปัจจัย

[๘๙๒] ๑. อนิทฺสสนสํปฺปฏิขมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่ อนิทฺสสนสํปฺปฏิขมธรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย
ฯลฯ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอัญญมัญญปัจจัย
ฯลฯ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของนิสสยปัจจัย

๗๗ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอตถิปัจจัย

๗๗ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอวิคตปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อนิสสณอัปปฏิฆบพปฏิฆวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๗๓] ๑. อนิสสณอัปปฏิฆธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนิสสณอัปปฏิฆธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อนิสสณอัปปฏิฆธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนิสสณอัปปฏิฆธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อนิสสณอัปปฏิฆธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนิสสณอัปปฏิฆธรรมที่เป็นเหตุ และอนิสสณอัปปฏิฆธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๗๔] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ๗๗ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๘ วาระ ๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๘๗๕] ๑. อนิทัสสนอัปปฏิฆธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. อนิทัสสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรมที่ไม่ใช่เหตุ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอาร์มมณปัจจัย

[๘๗๖] ๑. อนิทัสสนอัปปฏิฆธรรมที่ไม่ใช่เหตุ อาศัยอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. นอธิปติปัจจัย

[๘๗๗] ๑. อนิทัสสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นเหตุ อาศัยอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นเหตุ เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๘๗๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฌานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนโนนัตติปัจจัย มี ๓ วาระ. ในนโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๘๙๕] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนิยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิยานุโลม

[๘๙๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิศดารเหมือนปฏิจยวาระ.

อนัตตสนอปปฎิฆบทปัญหาวาระ

[๘๙๗] ๑. อนัตตสนอปปฎิฆกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
อนัตตสนอปปฎิฆกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ.

๒. อรัมมณปัจจย

[๘๙๘] ๑. อนัตตสนอปปฎิฆกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจยแก่
อนัตตสนอปปฎิฆกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอรัมมณปัจจย
มี ๕ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๘๘๓] ๑. อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยแก่
อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ และสหชาติชาติปติ มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่
อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่ไม่ใช่เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ และสหชาติชาติปติ มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่เป็นเหตุ และอนัตตสน-
อัปปฏิขกรรมที่ไม่ใช่เหตุ เป็นปัจจัยแก่อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่เป็น
เหตุ ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕
วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสย-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี

๓ วาระ ในวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอินทริย-
ปัจฉัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจฉัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจฉัย มี ๕ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอติปัจฉัย มี
๕ วาระ ในนัตติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจฉัย
มี ๕ วาระ.

ปัจจนีย

การยกปัจฉัยในปัจจนียะ

[๘๘๕] ๑. อนิทัสสนอัปปฏิฆกรรมที่เป็นเหตุ เป็นปัจฉัยแก่
อนิทัสสนอัปปฏิฆกรรมที่เป็นเหตุ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจฉัย,
เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจฉัย, เป็นปัจฉัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๘๘๖] ในนเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๘๘๗] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๘๘๘] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมัยก็ดี ปัจจนีณัยก็ดี อนุโลมปัจจนีณัยก็ดี ปัจจนียานุ-
โลมัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลดิกะ ท่านนับอย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

เหตุทุกสนิทัสสนสัปปฏิมติกะ จบ

อรรถกถาทุกติกปฏิฐาน

ใน ทุกติกปฏิฐาน พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแต่งตั้งเทศนาโดยสังเขป
ด้วยอำนาจการยกเฉพาะปัญหาขึ้น อย่างนี้ว่า เหตุ กุสล ฐมม ปฏิจจ
เหตุ กุสโล ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา ผู้ศึกษาควรกล่าวความ
พิสดาร โดยนัยว่า อโทสเหตุ อโมหเหตุ อาศัยกุสลเหตุ คืออโลกะเป็นต้น
ความพิสดารนั้นแม้จะไม่ได้กล่าวไว้ ก็อาจทราบได้ โดยนัยที่แสดงไว้แล้วใน
หนหลัง เพราะฉะนั้น จึงไม่ครัสปัจจยสักอย่างหนึ่งไว้ แม้ในบทเดียว.
ก็เทศนาที่แสดงไว้โดยย่อ นั้น ฟังทราบว่าเทศนานั้นทรงแสดงอย่างนี้.

จริงอยู่ พระองค์ทรงเชื่อมกุสลดท กับเหตุทุกะ แล้วแสดงปัจจย
ที่ได้อยู่ทั้งหมด ด้วยอำนาจอนุโลมและปัจจนีณัย ในปัจจยวาระ ไม่ทรงแสดง
อนุโลมปัจจนีณัย และปัจจนียานุโลมัย และสหชาตวาระเป็นต้น แล้ว
ตรัสว่า ทั้งหมดควรขยายให้พิสดารเหมือนปัจจยวาระนั้นแหละ.

แม้ใน ปัญหาวาระ พระองค์ไม่ทรงวิชันหาปัญหา ทรงยกปัจจัยอย่างเดียว แล้วทรงแสดงปัจจัยที่ได้อยู่ด้วยอำนาจอนุโลมปัจจนียนัยเท่านั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่าผู้ศึกษาพึงเชื่อมแม้อกุสลาพยากตบท กับเหตุทุกะ แล้วแสดงใจ เหตุกุสสตุกติกะ เหมือนอย่างกุสลบท. ต่อจากนั้นทรงแสดงตูกติกะ ๒๑ มีเหตุเวทนาตูกติกะเป็นต้น โดยนัยว่า เหตุ สุขาย เวทนาย สมบุยุตต์ รมมัม เป็นต้น. ก็เพราะเหตุที่เห็นได้กระทบได้ หรือเห็นไม่ได้กระทบได้ ย่อมไม่มี เพราะฉะนั้นจึงไม่ทรงเชื่อมสนธิสสน- สัปปฏิฆะและอนิสสนสัปปฏิฆะกับเหตุบท. ทรงเชื่อมติกะ ๒๒ ที่มี ได้กับเหตุทุกะ ดังอธิบายมาแล้ว ทรงเชื่อมติกะเหล่านั้นกับทุกะทั้งหมด มี สเหตุทุกะเป็นต้น มีสรณทุกะเป็นที่สุดอีก.

ในทุกะเหล่านั้น บทใด ๆ ไม่ประกอบด้วยกับบทใด ๆ บทนั้น ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ในบาลีนั้นเองว่ามีไม่ได้ ในอธิการนี้. พระผู้มี- พระภาคเจ้าประกอบติกะ ๒๒ กับทุกะ ๑ แล้วประกอบติกะ ๒๒ กับทุกะบท ที่ได้อยู่ใน ๑๐๐ ทุกะ ตามลำดับ คือติกะ ๒๒ ติกะ กับทุกะอื่น ติกะ ๒๒ ติกะ กับทุกะอื่นอีก พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงถือเอาติกะ ๒๒ ติกะ ดังว่ามานี้ แล้วผนวกเข้าใน ๑๐๐ ทุกะ แสดงปฏิฐานชื่อว่า ทุกตักปฏิฐาน ในทุกตัก- ปฏิฐานนั้น ในฐานะใด ๆ ทรงแสดงนัยแล้วทำการย่อไว้ในบาลี ผู้ศึกษา พึงทราบความพิสดารแห่งบาลีนั้น ตามสมควรแก่นัยที่ทรงแสดงไว้ในฐานะ นั้น ๆ แล.

อรรถกถาทูกตักปฏิฐาน จบ

สเหตุกทุกกุตตติกะ

(๒. สเหตุกทุกะ ๑. กุตตติกะ)

กุตตลทปฏิจจวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๘๕] ๑. กุตตลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยกุตตลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๘๘๖] ๑. กุตตลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยกุตตลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘๗] ในเหตุปัจจัยมี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ใน
อริปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๑ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๑
วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาหาร-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนียัย

๑. นอริปติปัจจย

[๘๘๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสเหตุกรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกรรม เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๘๘๓] ในนอริปติปัจจย มี ๑ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๑ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจย มี ๑ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๑ วาระ ในนกัมม-
ปัจจย มี ๑ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจย มี
๑ วาระ

อนุโลมปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๘๘๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอริปติปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๘๘๕] เพราะนอริปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี ตั้งัญญวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

กุศลทปญฺหาวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕๖] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๘๕๗] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ในสมนันตรปัจจัย ในสหชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๑ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๑ วาระ ในนตถิปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนียภัย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๘๘๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสเหตุกรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นสเหตุกรรม ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสขปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๘๐๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียภัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๘๐๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมภัย

การนับจำนวนวาระปัจจนียานุโลม

[๘๐๒] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมภัยก็ดี ปัจจนีภัยก็ดี อนุโลมปัจจนีภัยก็ดี ปัจจนียานุโลมภัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อกุศล บทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐๓] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๕๐๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม และอกุศลธรรม
ที่เป็นอเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะอาร์มมณปัจจัย

๔. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะอาร์มมณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๕๐๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนีสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕
วาระ ในอาเสวนปัจจัยมี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๕ วาระ ในมคค-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕
วาระ ในอตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี
๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๕๐๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอริปติปัจฉัย

[๕๐๘] ๑. อุกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกกรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสเหตุกกรรม เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจฉัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉนียะ

[๕๐๙] ในนเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนอริปติปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจฉัย มี ๕ วาระ. ในนกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจฉนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจฉนียะ

[๕๑๐] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอริปติปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉนียานุโลม

[๕๑๑] เพราะเหตุปัจฉัย ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจฉยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังกัฐฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑๒] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๕๑๓] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อกุศลธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม และอกุศลธรรม
ที่เป็นอเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม ด้วย
อำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๕๑๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อาร์มมณาธิปัตติ และ สหชาตาธิปัตติ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัคริปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๕๑๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนัย

[๕๑๘] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนยานุโลม

[๕๑๙] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนีนยานุโลม
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อัพยาทตบทปฏิจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๒๐] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นสเหตุทธรรม อาศัยอัพยาทต-
ธรรมที่เป็นสเหตุทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อัพยาทตธรรมที่เป็นอเหตุทธรรม อาศัยอัพยาทต-
ธรรมที่เป็นอเหตุทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาร
(วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๙๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ ใน
อธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๔ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๙ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ
ในปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี
๙ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ.

ปัจจัยนีนีย

๑. นเหตุปัจจัย

[๙๒๒] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอาร์มมณปัจจัย

[๙๒๓] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอเหตุกธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกตธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกตธรรม เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกตธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกตธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกตธรรม เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๓. นอริปติปัจจัย

[๕๒๔] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกตธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกตธรรม เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๕๒๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในนสมนันตรมี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฉานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในนโนตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๕๒๖] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๒๗] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อัพยาทบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

เหตุปัจจย

[๕๒๘] ๑. อัพยาทธรรมที่เป็นสเหตุทธรรม เป็นปัจจยแก่
อัพยาทธรรมที่เป็นสเหตุทธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจย

[๕๒๙] ๑. อัพยาทธรรมที่เป็นสเหตุทธรรม เป็นปัจจยแก่
อัพยาทธรรมที่เป็นสเหตุทธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๔ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๔ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๗ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจจัยในปัจจนีนิย

[๕๓๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสเหตุกตธรรม เป็นปัจจัยแก่ อภัยกตธรรมที่เป็นสเหตุกตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนในปัจจนีนิย

[๕๓๒] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๕๓๓] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๓๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนี้ก็ดี ปัจจนีนี้ก็ดี อนุโลมปัจจนีนี้ก็ดี ปัจจนียานุโลมนี้ก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

สเหตุกทุกกุสลดิกะ จบ

เหตุสัมปยุตตทุกกุตติกะ

(๑. เหตุสัมปยุตตทุกะ ๓. กุตติกะ)

กุตลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัญญ

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓๕] ๑. กุตลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยกุตล-
ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนีญญ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๕๓๗] ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ
ในนปัจจชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

อนุโลมปัจจนีญญ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๕๓๘] เพราะเหตุปัจจัย ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๓๕] เพราะนอริปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังกัฏฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

กุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๔๐] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจยแก่
กุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔๑] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ใน
อริปติปัจจย มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจย มี ๑ วาระ ในสมนันตรปัจจย มี
๑ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวกตปัจจย มี ๑ วาระ.

ปัจจนีณัย

การยกปัจจยในปัจจนีณะ

[๕๔๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจยแก่
กุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย,

เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๔๓] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๕๔๔] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียอนุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียอนุโลม

[๕๔๕] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียา-
อนุโลมณัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อกุสลดทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๔๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๕๔๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรมอาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๔๔๘] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๔๙] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหาร-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๕ วาระ
ในมัลกปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๔๕๐] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอธิปัตติปัจจัย

[๔๕๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๕๒] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๕๕๓] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๕๔] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฎฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๒ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๕๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม และอกุศล-
ธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุ
สัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียย

การยกปัจจัยในปัจจนีย

[๕๕๘] ๑. อุกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัย แก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีย

[๕๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๕๖๐] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๖๑] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนิยก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยก็ดี ปัจจนียานุโลมนัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อัพยาทตบปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๖๒] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัย อัพยาทตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อัพยาทตธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม อาศัย อัพยาทตธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัย

อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖๓] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๖๔] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม อาศัย อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

๒. นอาร์มมณปัจจัย

[๘๖๕] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุวิปยุตตธรรม อาศัย อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๖๖] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจย มี ๓ วาระ ในนสมนันตรปัจจย
มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจย มี ๓ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจจจาชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๒ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ
ในนอาหารปัจจย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ ในนฉานปัจจย
มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ ในน
วิปยุตตปัจจย มี ๒ วาระ ในนโนนัตติปัจจย มี ๓ วาระ ในนโนวิคตปัจจย
มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๕๖๗] เพราะเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๖๘] เพราะนเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฎฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสคารเหมือนปฏิจจวาระ.

อัพยาคตทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๖๕] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรมเป็นปัจจัย แก่อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๗๐] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรมเป็นปัจจัย แก่อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๗๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๗ วาระ.

ปัจจนียัย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๕๗๒] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัย แก่อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-

ปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของอุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนี้ะ

[๕๗๓] ในนเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนี้ย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนี้ะ

[๕๗๔] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนี้ย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๕๗๕] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนี้ยก็ดี ปัจจัยนี้ยก็ดี อนุโลมปัจจัยนี้ยก็ดี ปัจจัยยานุ-
โลมนี้ยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุสัมปยุตตทุกกุสลติกะ จบ

เหตุสเหตุทุกกุสคติกะ

(๔. เหตุสเหตุทุกกะ ๑. กุสคติกะ)

กุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๗๖] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุธรรม อาศัย
กุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. กุศลธรรมที่เป็นสเหตุธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรม
อาศัยกุศลธรรมที่เป็นสเหตุธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. กุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุธรรม อาศัย
กุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม, สเหตุธรรม และกุศลธรรมที่เป็นสเหตุ-
ธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๗๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ๗๗ ในอวิตต-
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๕๗๘] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม อาศัย
กุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม เกิดขึ้น เพราะนอธิปติ
ปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๕๗๙] ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปัจจชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕
วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๕๘๐] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนิยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิยานุโลม

[๕๘๑] เพราะนอธิปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฎฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฎิจจวาระ.

กุศลทปญญาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๘๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีมัย

การยกปัจจัยในปัจจนีเย

[๕๘๔] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๕๘๕] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๕๘๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๘๗] เพราะนเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนิยก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยก็ดี ปัจจนียานุ-
โลมนัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๘๘] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ๗๗ ในอวิกต-
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๕๘๐] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม เกิดขึ้น เพราะ
นอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๕๘๑] ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๕๘๒] เพราะเหตุปัจจัย ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ... ๗๗

ปัจจัยานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยานุโลม

[๕๕๓] เพราะนอริปติปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัทธิฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจกวาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม
เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย
มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคค-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕
วาระ.

๔

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยะ

[๕๕๖] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม ด้วย อำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยะ

[๕๕๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในโนอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยะ

[๕๕๘] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๕๕๙] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยยานุโลมนัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อัพยาคตทปฏิจจ วาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๐๐๐] อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม
อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๐๑] ในเหตุปัจจย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๘ วาระ
ฯลฯ ในกัมมปัจจย มี ๘ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคต-
ปัจจย มี ๘ วาระ.

ปัจจนียัย

๑. นอธิปติปัจจย

[๑๐๐๒] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม
อาศัยอัพยาคตธรรมทั้งเป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะนอธิปติปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๐๓] ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปัจจชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๐๐๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๐๕] เพราะนอธิปัตติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ปัจจยวาระกัถิ นิสสยวาระกัถิ สังสัฎฐวาระกัถิ
สัมปยุตตวาระกัถิ พึงให้พิสคารเหมือนปฎิจจวาระ.

อัพยากตบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๐๐๖] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม
เป็นปัจจยแก่อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และสเหตุกธรรม ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๐๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การยกปัจจัยในปัจจนีนิย

[๑๐๐๘] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุกรรม และสเหตุกรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๐๐๙] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๐๑๐] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๑๑] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมัยก็ดี ปัจจนีชัยก็ดี อนุโลมปัจจนีชัยก็ดี ปัจจนียานุ-
โลมัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

เหตุสเหตุกทุกกุสสติกะ จบ

เหตุเหตุสัมปยุตตทุกกุสลติกะ

(๕. เหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๑๒] ๑. กุสลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุต-
ธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตธรรม แต่ไม่ใช่
เหตุธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในอวิกคปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียัย

๑. นอชิปติปัจจัย

[๑๐๑๔] ๑. กุสลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุต-
ธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตธรรม
เกิดขึ้น เพราะนอชิปติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยะ

[๑๐๑๕] ในนอธิปติจัจฉัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาตปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๕
วาระ.

อนุโลมปัจฉินิยน์

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจฉินิยะ

[๑๐๑๖] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอธิปติจัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉินิยานุโลมน์

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยานุโลม

[๑๐๑๗] เพราะนอธิปติจัจฉัย ในเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ปัจฉยวาระกัถิ นิสสยวาระกัถิ สังสัฏฐวาระกัถิ
สัมปยุตตวาระกัถิ ฟังให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

กุศลทปญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๑๘] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๑๙] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย
มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียัย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๑๐๒๐] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๒๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๐๒๒] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๒๓] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนิยก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๐๒๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๒๕] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียน์

๑. เหตุปัจจนี

[๑๐๒๖] ๑. อุกุศลธรรมที่เป็นเหตุ และเหตุสัมปยุตตธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น
เพราะนอธิปัตติปัจจนี ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนี

[๑๐๒๗] ในนอธิปัตติปัจจนี มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจนี มี ๕ วาระ
ในนปัจจนีชาติปัจจนี มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจนี มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจนี มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจนี มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจนี มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนี

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนี

[๑๐๒๘] เพราะเหตุปัจจนี ในนอธิปัตติปัจจนี มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีอนุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนีอนุโลม

[๑๐๒๙] เพราะนอธิปัตติปัจจนี ในเหตุปัจจนี มี ๕ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ปัจจนีวาระกัถิ นิสยวาระกัถิ สังกัถวาระกัถิ
สัมปยุตตวาระกัถิ พิงให้พิสคารเหมือนปฏิจจวาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมนี้

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๓๐] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓
วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนี้

การยกปัจจัยในปัจจัยนี้

[๑๐๓๒] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสปัจจัย.

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้า 336

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๓๓] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
๑ล๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๐๓๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑ล๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๓๕] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ๑ล๑
อนุโลมนัยกัถิ ปัจจนียนัยกัถิ อนุโลมปัจจนียนัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
นัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑.เหตุปัจจย

[๑๐๓๖] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุธรรมและเหตุสัมปยุตต-
ธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๓๗] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
๗๗ ในกัมมปัจจย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ๗๗ ในอวิคต-
ปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีย

๑. นอริปติปัจจย

[๑๐๓๘] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุธรรมและเหตุสัมปยุตต-
ธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๓๙] ในนอริปติปัจจย มี ๕ วาระ ๗๗ ในนปุเรชาติปัจจย มี
๕ วาระ ในนปัจจชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ใน
นกัมมปัจจย มี ๗ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี
๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๐๔๐] เพราะเหตุปัจจย ในนอริปติปัจจย มี ๕ วาระ... ๗๗

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๔๑] เพราะนอริปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัทฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

อัพยากตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๐๔๒] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจยแก่อัพยากตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๔๓] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในนอริปติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจย
มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจย มี ๓ วาระ ในอินทริย-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในฉนปัจจย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจย มี ๕ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีเย

[๑๐๔๔] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุธรรมและเหตุสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๐๔๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีเย

[๑๐๔๖] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๔๗] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

เหตุเหตุสัมปยุตตทุกกุสลติกะ จบ

นเหตุสเหตุกทุกกุสสติกะ

(๖. นเหตุสเหตุกทุกะ ๑. กุสสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๔๘] ๑. กุสลธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุธรรม
อาศัยกุสลธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๔๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนีณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีณะ

[๑๐๕๐] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในนวิปากปัจจัยมี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

แม้ในปัญหาวาระก็มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๕๑] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุ-
ธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ไม่มีค้ำยอำนาจของเหตุปัจจัย แม้ในปัญหาวาระก็มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.
เหตุปัจจัยสำหรับบททั้ง ๓ เหล่านั้น (คืออกุศลท อกุศลท อพยาคต-
บท) แม้ในปัญหาวาระ ก็ไม่มี.

อัพยากตทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๕๓] ๑. อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุ-
ธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นอเหตุก-
กรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นสเหตุกกรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นสเหตุก-
กรรม และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นอเหตุกกรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นสเหตุกกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นอเหตุก-
กรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นอเหตุกกรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นสเหตุก-
กรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นสเหตุกกรรม
และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุกรรม แต่เป็นอเหตุกกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาเสวน-
ปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๘ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนีนิย

๑. นเหตุปัจจย

[๑๐๕๕] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นอเหตุก-
ธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นอเหตุกธรรม
เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๐๕๖] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนอนันตรปัจจย มี ๓ วาระ ในนสมนันตร-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนอัญญมัญญปัจจย มี ๓ วาระ ในนอุปนิสสยปัจจย มี
๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจย มี ๕ วาระ ใน
นอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจย มี ๒ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕
วาระ ในนอาหารปัจจย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ ในนฉาน-
ปัจจย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจย มี ๒ วาระ ในนโนนัตติปัจจย มี ๓ วาระ ในนโนวิกตปัจจย
มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๐๕๗] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๕๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจยวาระ.

อัพยากตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. อาร์มมณปัจจัย

[๑๐๕๙] ๑. อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุ-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุ-
ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๖๐] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสหชาตปัจจัย
มี ๗ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ ใน
อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ ในปัจฉาชาตปัจจัย
มี ๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในวิปาก-

ปัจฉิมมี ๔ วาระ ในอาหารปัจฉิมมี ๔ วาระ ในอินทรีปัจฉิมมี ๔ วาระ
ในฉานปัจฉิมมี ๔ วาระ ในมคคปัจฉิมมี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจฉิมมี ๒
วาระ ในวิปยุตตปัจฉิมมี ๓ วาระ ในอติปัจฉิมมี ๗ วาระ ในนัตติปัจฉิม
มี ๔ วาระ ในวิคตปัจฉิมมี ๔ วาระ ในอวิคตปัจฉิมมี ๗ วาระ.

ปัจฉิมนัย

การยกปัจฉิมในปัจฉิมนัย

[๑๐๖๑] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุก-
ธรรม เป็นปัจฉิมแก่อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุก-
ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจฉิม, เป็นปัจฉิม ด้วยอำนาจของ
สหชาติปัจฉิม, เป็นปัจฉิม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจฉิม ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจฉิมนัย

[๑๐๖๒] ในนเหตุปัจฉิมมี ๗ วาระ ในนอาร์มมณปัจฉิมมี ๗ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจฉิมนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจฉิมนัย

[๑๐๖๓] เพราะอาร์มมณปัจฉิม ในนเหตุปัจฉิมมี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๖๔] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๔ วาระ... ฯลฯ
อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนียนัยกัถิ อนุโลมปัจจนียนัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
นัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

นเหตุสเหตุกทุกกุสสติกะ จบ

เหตุโคจณกะ จบ

สัปปัจจัยทุกกุสติกะ

(๗. สัปปัจจัยทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๖๕] ๑. กุสลธรรมที่เป็นสัปปัจจัยธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นสัปปัจจัยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ใน
อธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนียัย

๑. นอธิปติปัจจัย

[๑๐๖๗] ๑. กุสลธรรมที่เป็นสัปปัจจัยธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นสัปปัจจัยธรรม เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๖๘] ในนอธิปติปัจจัย มี ๑ วาร ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัยมี ๑ วาระ.

พระอภิธรรมปิฎก ปฏิกฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 348

สหชาตวาระก็ดี ปัจจวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

กุศลทปญฺหาวาระ

อนุโลมณํ

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๖๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสัปปัจจยธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่เป็นสัปปัจจยธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๗๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณํ

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๗๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัปปัจจยธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นสัปปัจจยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๗๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

แม้ในสหชาตวาระ ๗๗ ในปัญหาวาระ ก็มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย

อัพยาทตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๗๓] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม อาศัย
อัพยาทตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๗๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนียณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ในนอธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ.

อัพยากตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๗๖] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม เป็นปัจจัยแก่
อัพยากตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๐๗๗] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม เป็นปัจจัยแก่
อัพยากตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. อัพยากตธรรมที่เป็นอัปัจจัยธรรม เป็นปัจจัยแก่
อัพยากตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
ฯลฯ

๕. อุปนิสสยปัจจัย

๑. อัพยากตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม เป็นปัจจัยแก่
อัพยากตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๒. อัพยากตธรรมที่เป็นอัปัจจัยธรรม เป็นปัจจัยแก่
อัพยากตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย
มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณูปนิสสยะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๗๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนียะ

[๑๐๗๙] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม เป็นปัจจัยแก่ อภัยกตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอัปปัจจัยธรรม เป็นปัจจัยแก่ อภัยกตธรรมที่เป็นสัพปัจจัยธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนียะ

[๑๐๘๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๐๘๑] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๐๘๒] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

สัพปัจจยทุกกุสสติกะ จบ

สังขตทุกกุสติกะ

(๘. สังขตทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๘๓] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสังขตธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นสังขตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พึงให้พิสดารเหมือนสัปปัจจัยทุกะ.

สังขตทุกกุสติกะ จบ

สนิทัตสนทุกกุสติกะ

(๕. สนิทัตสนทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๘๔] ๑. กุศลธรรมที่เป็นอนิทัตสนธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นอนิทัตสนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

แม้ในสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ก็มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

กุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๘๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอนิทัตสนธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นอนิทัตสนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๘๗] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๑ วาระ.

แม้ในสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ก็มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

อัพยาตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๐๘๘] ๑. อัพยาตธรรมที่เป็นอนิตัสสนธรรม อาศัย
อัพยาตธรรมที่เป็นอนิตัสสนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๘๙] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ
ในอริปัตติปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๙๐] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในปัจจยทั้งปวง มี ๓ วาระ
ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๓ วาระ ในนอาหารปัจจย มี
๓ วาระ ในปัจจยทั้งปวง มี ๓ วาระ ในโนวิคตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ปัจจวาระก็ดี นิสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อภัยกตบปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๕๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๐๕๒] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสนิทัสสนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๓. อธิปติปัจจัย

[๑๐๕๓] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสนิทัสสนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณาธิปติ

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม เป็นปัจฉัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจฉัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปติ และ สหชาตาธิปติ มี ๓
วาระ.

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม เป็นปัจฉัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นสนิทัสสนธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็น
อนิทัสสนธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจฉัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาธิปติ
การนับจำนวนวาระในอนุโลม (เหตุปัจฉัย ฯลฯ นิสสยปัจฉัย)

[๑๐๕๔] ในเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจฉัย มี ๒ วาระ
ในอธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในสหชาต-
ปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนิสสยปัจฉัย มี ๓ วาระ.

๕. อุปนิสสยปัจฉัย

[๑๐๕๕] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสนิทัสสนธรรม เป็นปัจฉัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสย-
ปัจฉัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น ปกตูปนิสสยะ

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม เป็นปัจจัย

แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสสนธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสย-
ปัจจัย

มี ๓ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และ
ปกตูปนิสสยะ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม (อุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ อวิคตปัจจัย)

[๑๐๕๖]^๑ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในปัจฉชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย
มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๓ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอติปัจจัย มี ๕
วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี
๕ วาระ.

สนิทัสสนทุกกุสลคิกะ จบ

อปปัจจยะกัถิ อสังขตะกัถิ สนิทัสสนะกัถิ ย่อมไม่ได้.

๑. ข้อความในข้อนี้ ควรจะอยู่ร่วมกับข้อ (๑๐๕๔)

สัปปฏิฆทุกกุตติกะ

(๑๐. สัปปฏิฆทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตลบทปฏิฆจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๕๗] ๑. กุตลธรรมที่เป็นอปปิฆธรรม อาศัยกุตลธรรม
ที่เป็นอปปิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
ในวิปยุคตปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

แม้ในสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ก็มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุตลบทปฏิฆจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๕๙] ๑. อกุตลธรรมที่เป็นอปปิฆธรรม อาศัยอกุตล-
ธรรมที่เป็นอปปิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๐๐] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๑ วาระ.
แม้ในปัญหาวาระ ก็มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๑๐๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปฏิฆธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอัปปฏิฆธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปฏิฆธรรมและอภัยกต-
ธรรมที่เป็นอัปปฏิฆธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นสัปปฏิฆธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๕ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจย

[๑๑๐๒] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอัปปฏิฆธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๐๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียย

นเหตุปัจจัย

[๑๐๐๔] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปกัฏฐธรรม อาศัย อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปกัฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๐๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจจัยทั่วไป มี ๕ วาระ ในโนวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อภัยกตบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๐๖] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอัปปกัฏฐธรรม เป็นปัจจัยแก่ อภัยกตธรรมที่เป็นอัปปกัฏฐธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๐๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนินิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมม* ปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๔ วาระ ในอติ- ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ ใน อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีย

การยกปัจจัยในปัจจนียะ

[๑๑๐๘] ๑. อพยัคตธรรมที่เป็นสัพปฏิฆธรรม เป็นปัจจัยแก่
อพยัคตธรรมที่เป็นสัพปฏิฆธรรม ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๑๐๙] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๑๑๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๑๑๑] เพราะเหตุปัจจัย ในอรัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนิยก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสลิกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

สัพปฏิฆทุกกุสลิกะ จบ

รูปีกุสสติกะ

(๑๑. รูปีกุส ๑. กุสสติกะ)

กุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๑๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นอรุปีธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็น
อรุปีธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

เหตุปัจจัย

[๑๑๑๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอรุปีธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอรุปีธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อภัยกตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๑๖] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นรูปีธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นรูปีธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๑-๒-๓)

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นอรูปีธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นอรูปีธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๔-๕-๖)

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นรูปีธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นรูปีธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นอรูปีธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๑๑๑๗] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอรูปีธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นอรูปีธรรม เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาเสวนปัจจัยมี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๑๘๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฉานปัจจัย มี ๒ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในนนัตถิปัจจัย มี ๓ วาระ ในโนวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อัพยากตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณีย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๙๐] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นอรูปีธรรม เป็นปัจจัยแก่ อัพยากตธรรมที่เป็นอรูปีธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๒๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอัญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๖ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๗ วาระ

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๑๒๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๐๒๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๑๒๔] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนีชนัยกัถิ อนุโลมปัจจนัยชนัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
ณัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

รูปีทุกกุสลดติกะ จบ

โลกียทุกกุสติกะ

(๑๒. โลกียทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๒๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นโลกียธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นโลกียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นโลกุตตรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๑๒๖] ๑. กุศลธรรมที่เป็นโลกียธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นโลกียธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นโลกุตตรธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๒๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกต-
ปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๑๒๘] ในนอธิปัตติปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนอาเสวนปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

กุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๑๒๙] ๑. กุศลธรรมที่เป็นโลกิยธรรม เป็นปัจจยแก่กุศลธรรมที่เป็นโลกิยธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. กุศลธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม เป็นปัจจยแก่กุศลธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๒ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจย

[๑๑๓๐] ๑. กุศลธรรมที่เป็นโลกิยธรรม เป็นปัจจยแก่กุศลธรรมที่เป็นโลกิยธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย

๒. กุศลธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม เป็นปัจจยแก่กุศลธรรมที่เป็นโลกิยธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๑๓๑] ๑. กุศลธรรมที่เป็นโลกิยธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นโลกิยธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ และ สหชาติชาติปติ

๒. กุศลธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาติชาติปติ

๓. กุศลธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นโลกิยธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณชาติปติ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๓๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๓๓] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นโลกิยธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นโลกิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๓๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี เหมือนกันทุกปัจจัย.

อัพยากตทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๓๕] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นโลกิยธรรม อาศัยอัพยากต-
ธรรมที่เป็นโลกิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยากตธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ๗๗
(วาระที่ ๓-๔)

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นโลกียธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นโลกียธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย
 มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย ที่ ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๑๓๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
 ในนอธิปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๔ วาระ ในน
 ปัจจชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปาก-
 ปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในนมัคคปัจจัย มี ๓
 วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ใน
 โนนัตถปัจจัย มี ๓ วาระ ในโนวิตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัณฐวาระก็ดี
 สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อภัยกตบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๓๘] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นโลกิยธรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่เป็นโลกิยธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่เป็นโลกุตตรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๓๙] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ ใน
อุปนีสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย
มี ๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในวิปาก-
ปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในมัคคปัจจัย มี ๔ วาระ
ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัติปัจจัย
มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๗ วาระ.

อนุโลมัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตักะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

โลกิยทุกกุสลตักะ จบ

เคนจิวิญญุยทุกุสติกะ

(๑๓. เคนจิวิญญุยทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๔๐] ๑. กุสลธรรมที่เป็นเคนจิวิญญุยธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นเคนจิวิญญุยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นเคนจิวิญญุยธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นเคนจิวิญญุยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุสลธรรมที่เป็นเคนจิวิญญุยธรรม และกุสล-
ธรรมที่เป็นเคนจิวิญญุยธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นเคนจิวิญ-
ญุยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๔๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียย

๑. นอริปติปัจจัย

[๑๑๔๒] ๑. กุสลธรรมที่เป็นเคนจิวิญญุยธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นเคนจิวิญญุยธรรม เกิดขึ้น เพราะนอริปติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยะ

[๑๑๔๓] ในนอริปติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจฉัยมี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๕
วาระ.

สหชาติวาระก็ดี ปัจฉยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัณฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจางวาระ.

กุศลทปปัญหาวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจฉัย

[๑๑๔๔] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเคนจิวิญญูญยธรรม เป็นปัจฉัย
แก่กุศลธรรมที่เป็นเคนจิวิญญูญยธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๔๕] ในเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในอริปติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจฉัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจฉัย
มี ๕ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียน์

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๑๔๖] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียน์

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๑๔๗] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมน์

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๑๔๘] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมน์ก็ดี ปัจจนียน์ก็ดี อนุโลมปัจจนียน์ก็ดี ปัจจนียานุโลม-
น์ก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลตีกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อกุศลธรรมที่เป็นเคนจิวิญญูยชธรรมก็ดี อัพยากตธรรมที่เป็นเคนจิ-
วิญญูยชธรรมก็ดี ฟังให้พิสดารเช่นเดียวกับกุศลธรรมที่เป็นเคนจิวิญญูยช-
กุศลธรรม.

เคนจิวิญญูยชทุกกุสลตีกะ จบ

จูฬนตรทุกกุสลตีกะ จบ

อาสวทูกุสติกะ

(๑๔. อาสวทูกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๔] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่อาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอาสวธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๕๒] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๑๕๓] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตต-
ปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัถิ ปัจจยวาระกัถิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัถิ พิงให้พิสดาร
ทุกปัจจย.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๑๕๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอาสวธรรม เป็นปัจจยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นอาสวธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๕๕] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ.

ในบทเป็นท่ามกลาง (คืออกุศลบท) สหชาติปริตี ย่อมได้องค์-
ธรรมที่เป็นอธิบดี ๓

ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในมคคปัจจัย มี
๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๕๖] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรม อาศัยอภัย-
กตธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาติวาระก็ดี ในปัจจยวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑
วาระ ทุกปัจจัย.

อาสาทุกกุศลติกะ จบ

สาสวทกกุสติกะ

(๑๕. สาสวทกะ ๑. กุสติกะ)

กุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๘] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นสาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นอนาสวธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอริปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนียย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๖๐] ในอริปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑
วาระ ในนวิปปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

ในสหชาตวาระกัตี ฯลฯ ในสัมปยุตตวาระกัตี มี ๒ วาระ ทุกปัจจัย.

กุศลทปปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๖๑] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นอนาสวธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นอนาสวธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๖๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

อนุโลมัยก็ดี ปัจจนีณัยก็ดี อนุโลมปัจจนีณัยก็ดี ปัจจนียานุโลมัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุศลตักะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อกุศลทปฐิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๖๓] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาคตบทปฏิจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๖๕] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นสาสวธรรม อาศัยอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นสาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาคตธรรมที่เป็นอนาสวธรรม อาศัยอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อัพยาคตธรรมที่เป็นสาสวธรรม อาศัยอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อัพยาคตธรรมที่เป็นสาสวธรรม และอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นอนาสวธรรม อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นอนาสวธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อัพยาคตธรรมที่เป็นสาสวธรรม อาศัยอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นสาสวธรรม และอัพยาคตธรรมที่เป็นอนาสวธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี
๕ วาระ.

ปัจจนียย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๑๖๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

อภัยกตบัพัญญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๖๘] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสาสวธรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่เป็นสาสวธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอนาสวธรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่เป็นอนาสวธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๖๕] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในมัคคปัจจัย มี ๔ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๗ วาระ.

อนุโลมนี้ยก็ตี ปัจจนีนี้ยก็ตี อนุโลมปัจจนีนี้ยก็ตี ปัจจนียานุโลม-
นี้ยก็ตี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

สาสวทุกกุสลดติกะ จบ

อาสวสัมปยุตตทุกกุสลดิกะ

(๑๖. อาสวสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลดิกะ)

กุสลดทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๗๐] ๑. กุสลดธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตธรรม อาศัยกุสลดธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๗๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ตัดกุสลดทุกะออก เหลือแต่อกุสลดทุกะ จะเป็นอย่างไร?

อกุสลดทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๗๒] ๑. อกุสลดธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุสลดธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ.

๑. ม. ไม่มี.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นอัสวสัมปยุตตธรรม อาศัย

อกุศลธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นอัสวสัมปยุตตธรรม อาศัย

อกุศลธรรมที่เป็นอัสวสัมปยุตตธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอัสว-
วิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๗๓] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.

ในสหชาตวาระกัตี ๗๗ ในสัมปยุตตวาระกัตี มี ๕ วาระ ทุกปัจจย.

ปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๑๗๔] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ ๗๗ ในนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ในวิปาก-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ ๗๗

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๑๗๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอัสวสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจยแก่อกุศลธรรมที่เป็นอัสวสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่อกุศลธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม และอกุศล-
ธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็น
อาสวสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอภิปปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมณัยกัถิ ปัจจนัยกัถิ อนุโลมปัจจนัยกัถิ ปัจจนัยอนุโลม-
นัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๗๗] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๗๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอภิปปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๑๘๕] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๑ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

ในสหชาตวาระกัตี ฯลฯ ในสัมปยุตตวาระกัตี มี ๑ วาระ ทุกปัจจย-

อัพยาตบทปัญหาวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจย

[๑๑๘๖] ๑. อัพยาตธรรมที่เป็นอาสววิปปยุตตธรรม เป็น
ปัจจยแก่อัพยาตธรรมที่เป็นอาสววิปปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๘๗] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๑ วาระ.

อนุโลมกัตี ปัจจนียกัตี อนุโลมปัจจนียกัตี ปัจจนียานุโลม-
นัยกัตี แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อาสวสัมปยุตตทุกกุสลติกะ จบ

อาสวาสวทุกกุลสติกะ

(๑๗). อาสวาสวทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๘๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรม
อาศัยกุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๘๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๘๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอาสวะและสาสวธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอาสวะและสาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อกุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสว-
ธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอัสวะและสาสวธรรมอาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอัสวะและสาสวธรรม และอกุศลธรรมที่เป็น
สาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๑๘๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอัสวะและสาสวธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะ
นเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยะ

[๑๑๘๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-

ปัจฉัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจฉัย มี ๘ วาระ
ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๘ วาระ.

สหชาติวาระก็ดี ปัจฉยวาระก็ดี นิสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจฉัย

[๑๑๘๘] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอาสวะและสาสวธรรม เป็น
ปัจฉัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอาสวะและสาสวธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๘๙] ในเหตุปัจฉัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๘ วาระ
ในอริปติปัจฉัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจฉัย มี ๘ วาระ.

ปัจฉนียนัย

การยกปัจฉัยในปัจฉนียะ

[๑๑๙๐] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอาสวะและสาสวธรรม เป็น
ปัจฉัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอาสวะและสาสวธรรม ด้วยอำนาจของ

อารัมมณปัจจย, เป็นปัจจย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจย, เป็นปัจจย
ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๑๕๑] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ.
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๑๕๒] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๗ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๑๕๓] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อัพยาตบตปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๕๔] ๑. อัพยาตธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสว-
ธรรม อาศัยอัพยาตธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อาสวสาสวทุกกุสลดิกะ จบ

อาสวอาสวสัมปยุตตทุกกุสลติกะ

(๑๘. อาสวอาสวสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ)

อกุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๕๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอาสวธรรมและอาสวสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งอาสวธรรมและอาสวสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อกุศลธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่ อาสวธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่ อาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอาสวธรรม และอาสวสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นอาสวะและอาสวสัมปยุตตธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นอธิปติปัจจย

[๑๑๔๘] ๑. อุกุศลธรรมที่เป็นทั้งอัสวะและอัสวสัมปยุตต-
ธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งอัสวะและอัสวสัมปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนัยะ

[๑๑๔๙] ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ
ในนปัจจชาตปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในนกัมม-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๓
วาระ.

ในสหชาตวาระกัถิ ฯลฯ ในสัมปยุตตวาระกัถิ มี ๕ วาระ ทุกปัจจย.

อกุศลบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๒๐๐] ๑. อุกุศลธรรมที่เป็นทั้งอัสวะและอัสวสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจยแก่อุกุศลธรรมที่เป็นทั้งอัสวะและอัสวสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๒๐๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๑๒๐๓] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๑๒๐๔] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยยานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อาสวาสาवสสัมปยุตตทุกกุสสติกะ จบ

อาสววิปยุตตาสวทุกกุสลติกะ

(๑๕. อาสววิปยุตตาสวทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๐๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตาสวธรรม อาศัย
กุศลธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตอนาสวธรรม
อาศัยกุศลธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อภัยกตบทปัจฉิมวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๐๗] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตสวธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตสวธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตอนาสวธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตสวธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตสวธรรม
และอภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตอนาสวธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นอสววิปยุตตอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตสวธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอสววิปยุตตสวธรรม และอภัยกต-
ธรรมที่เป็นอสววิปยุตตอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๐๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑.เหตุปัจจัย

[๑๒๐๙] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๒๑๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัยมี ๓ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๔ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในมคคปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ปัจจัยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัทฐวาระก็ดี สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

อภัยกตบปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๑๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตสวธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตสวธรรม ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรม ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตสวธรรม ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตสวธรรม และ
อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรม ด้วยอำนาจของเหตุ
ปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๑๒๑๒] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตสวธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตสวธรรม ด้วย
อำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรม ด้วย
อำนาจของอาร์มมณปัจจัย ฯลฯ

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรม ด้วย
อำนาจของอาร์มมณปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๔ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ ใน
ในนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในวิปากปัจจัย
มี ๔ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๗ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๑๒๑๔] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรม ด้วย
อำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
ปุเรชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของปัจฉาชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย
ด้วยอำนาจของอาหารปัจจัย เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอินทริยปัจจัย
 ฯลฯ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 403

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๒๑๕] ในนเหตุปัจจย มี ๗ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๗ วาระ

๑ล๑

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๒๑๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๔ วาระ...๑ล๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๒๑๗] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ...๑ล๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อาสววิปยุตตสาสวทุกกุสลติกะ จบ

อาสวโคจลกะ จบ

สัญญาโยชน ทุกกุสลดิกะ

(๒๐. สัญญาโยชนทุกะ ๑. กุสลดิกะ)

กุศลบทปฏิัจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๑๘] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่สัญญาโยชน์ อาศัยกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่สัญญาโยชน์ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๑๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุศลบทปฏิัจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๒๐] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัญญาโยชน์ อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสัญญาโยชน์ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่สัญโญชน์ อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสัญโญชน์ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นสัญโญชน์ และอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่สัญโญชน์ อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสัญโญชน์ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๒๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๒๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือน
ปัจจุจวาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมนี้

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๒๓] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัญโญชน์ เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นสัญโญชน์ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๒๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๔ วาระ.

ปัจจัยนี้

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนี้

[๑๒๒๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนี้

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนี้

[๑๒๒๖] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๒๒๗] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมัยกัถิ ปัจจนีขณัยกัถิ อนุโลมปัจจนีขณัยกัถิ ปัจจนียานุโลม-
นัยกัถิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่าง ฟังนับอย่างนั้น.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๒๒๘] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่สัญโญชน์ อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่สัญโญชน์ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๒๙] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัถิ ฯลฯ ในปัญหาวาระกัถิ มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

สัญโญชนทุกกุสสติกะ จบ

สัญญาโยชนียทุกกุสลดิเก

(๒๑. สัญญาโยชนียทุกะ ๑. กุสลดิเก)

กุสลดทปฏิจจวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๓๐] ๑. กุสลดธรรมที่เป็นสัญญาโยชนียธรรม อาศัยกุสลด-
ธรรมที่เป็นสัญญาโยชนียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลดธรรมที่เป็นอสัญญาโยชนียธรรม อาศัยกุสลด-
ธรรมที่เป็นอสัญญาโยชนียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑ล๑

บาลีแห่งโลกิยะ-โลกุตตรทุกะ ในจุฬันตรทุกะ มีอย่างไร แม้ทุกะนี้
ก็พึงทราบว่ามีอย่างนั้น.

สหชาตวาระก็ดี ๑ล๑ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลม นัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๓๒] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัจจะ โยชนิยธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นสัจจะ โยชนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๓๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยากตทปฏิจจวาระ

อนุโลม นัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๓๔] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นสัจจะ โยชนิยธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่เป็นสัจจะ โยชนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยากตธรรมที่เป็นอสังข โยชนิยธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่เป็นอสังข โยชนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นสัณฺเณชานิยตฺตม อาคัย
อภัยกตธรรมที่เป็นสัณฺเณชานิยตฺตม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
๔. อภัยกตธรรมที่เป็นสัณฺเณชานิยตฺตม และ
อภัยกตธรรมที่เป็นสัณฺเณชานิยตฺตม อาคัยอภัยกตธรรมที่เป็น
สัณฺเณชานิยตฺตม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
๕. อภัยกตธรรมที่เป็นสัณฺเณชานิยตฺตม อาคัย
อภัยกตธรรมที่เป็นสัณฺเณชานิยตฺตม และอภัยกตธรรมที่เป็น
สัณฺเณชานิยตฺตม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๓๕] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ
ในอริปัตติปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.
ทูกะนี้เหมือนกับโลกียะ-โลกุตตรทูกะ ในจุพันตรทูกะ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิศดาร.

อภัยกตบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๒๓๖] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสัณฺเณชานิยตฺตม เป็นปัจจย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นสัณฺเณชานิยตฺตม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอสังฺกัญญนิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นอสังฺกัญญนิยธรรม ด้วยอำนาจของเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๓๗] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๗ วาระ.

ปัจจนียนัย

การยกปัจจัยในปัจจนีเย

[๑๒๓๘] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสังฺกัญญนิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นสังฺกัญญนิยธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจ
ของอุปนิสสยปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของปุเรชาติปัจจัย, เป็น
ปัจจัย ด้วยอำนาจของปัจฉาชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อาหารปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอินทริยปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๒๓๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๒๔๐] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๒๔๑] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนี้ก็ดี ปัจจนีนี้ก็ดี อนุโลมปัจจนีนี้ก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นี้ แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

สัจญโฆชนียทุกกกุสลดิกะ จบ

สัญญาชนสัมปยุตตทุกกุสลติกะ

(๒๒. สัญญาชนสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๔๒] ๑. กุสลธรรมที่เป็นสัญญาชนวิปยุตตธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นสัญญาชนวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๔๔] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นสัญญาชนสัมปยุตตธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นสัญญาชนสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗๗

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๒๔๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺญาโยชนสัมปยุตตธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺญาโยชนสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-
ปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๔๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๒๔๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺญาโยชนสัมปยุตตธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺญาโยชนสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย
คือ โมหะที่สหระคตด้วยวิจิกิจฉา อาศัยชั้นทั้งหลายที่สหระคตด้วย
วิจิกิจฉา.

๒. อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺญาโยชนวิปยุตตธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺญาโยชนสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย
คือ โมหะที่สหระคตด้วยอุทธัจจะ อาศัยชั้นทั้งหลายที่สหระคตด้วย
อุทธัจจะ.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนยะ

[๑๒๔๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในน
วิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๔๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนวิปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย.

๓. อธิปติปัจจัย

๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๕๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในมัคคปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อภัยกตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสัจญ์ โยชนวิปยุตตธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นสัจญ์ โยชนวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาติวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สัจญ์ โยชนสัมปยุตตทุกกุสสติกะ จบ

สัญญาชนสัญญาชนียทุกกุสท ติกะ

(๒๓. สัญญาชนสัญญาชนียทุกะ ๑. กุสทติกะ)

กุสททปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕๓] ๑. กุสทธรรมที่เป็นสัญญาชนียธรรม แต่ไม่ใช่สัญญาชนธรรม อาศัยกุสทธรรมที่เป็นสัญญาชนียธรรม แต่ไม่ใช่สัญญาชนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ในอธิปัตปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสททปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕๕] ๑. อกุสทธรรมที่เป็นสัญญาชนธรรม และสัญญาชนียธรรม อาศัยอกุสทธรรมที่เป็นสัญญาชนธรรม และสัญญาชนียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๒๕๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนปฏิจจวาระ.

อกุศลทบัญญัติหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕๘] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺญโยชนธรรม และสัณฺญโย-
ชนิยธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺญโยชนธรรม และ
สัณฺญโยชนิยธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๒๖๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๑๒๖๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๑๒๖๒] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจัยนัยก็ดี อนุโลมปัจจัยนัยก็ดี ปัจจัยยานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสตติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อัพยาคตทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๖๓] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นสัญโญชนิยธรรม แต่ไม่ใช่
สัญโญชนธรรม อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นสัญโญชนิยธรรม แต่
ไม่ใช่สัญโญชนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สัญโญชนสัญโญชนิยทุกกุสลตักะ จบ

สัญญาชนสัญญาชนสัมปยุตตทุกกุสติกะ

(๒๔. สัญญาชนสัญญาชนสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสติกะ)

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๖๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งสัญญาชนธรรม และสัญญาชนสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งสัญญาชนธรรม และสัญญาชนสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

[๑๒๖๖] ๔. อกุศลธรรมที่เป็นสัญญาชนสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่สัญญาชนธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสัญญาชนสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่สัญญาชนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

๗. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งสัญญาชนธรรม และสัญญาชนสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสัญญาชนสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่สัญญาชนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๖๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียัญ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๒๖๘] ในนเหตุปัจจัญ มี ๓ วาระ ในนอธิปติปัจจัญ มี ๕ วาระ
๗๗ ในนปุเรชาตปัจจัญ มี ๕ วาระ ในนปัจจนาชาตปัจจัญ มี ๕ วาระ ในน
อาเสวนปัจจัญ มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัญ มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัญ มี ๕
วาระ ในนวิปยุตตปัจจัญ มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิศดารเหมือนปฏิจ-
วาระ.

อกุศลทปัญญาวาระ

อนุโลมัญ

๑. เหตุปัจจัญ

[๑๒๖๙] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งสัญโญชนธรรม และ
สัญโญชนสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัญแก่อกุศลธรรมที่เป็นทั้งสัญโญ-
ชนธรรม และสัญโญชนสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัญ
๗๗

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๗๐] ในเหตุปัจจัญ มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัญ มี ๕ วาระ
ในอธิปติปัจจัญ มี ๕ วาระ ๗๗ ในอวิคตปัจจัญ มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๒๗๑] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๒๗๒] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๒๗๓] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนิยก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

สัจญ โฉชนสัจญ โฉชนสัมปยุตตทุกกุสลติกะ จบ

สัญญาชนวิปยุตตสัญญาชนียทุกกุสติกะ

(๒๕. สัญญาชนวิปยุตตสัญญาชนียทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๗๔] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสัญญาชนวิปยุตตสัญญาชนีย-
ธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นสัญญาชนวิปยุตตสัญญาชนียธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นสัญญาชนวิปยุตตสัญญาชนีย-
ธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นสัญญาชนวิปยุตตสัญญาชนียธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ทุกะนี้เหมือนกับโลกียะ-โลกุตตรทุกะ ในจุพันตรทุกะ
สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๑๒๗๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺโณชนวิปยุตตสัณฺโณชนนิย-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นสัณฺโณชนวิปยุตตสัณฺโณชนนิย-
ธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๗๗] ในอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๗๘] ๑. อัพยากตธรรม ที่เป็นสัณฺโณชนวิปยุตตสัณฺโณ-
ชนิยธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่เป็นสัณฺโณชนวิปยุตตสัณฺโณชนนิย-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยากตธรรมที่เป็นสัณฺโณชนวิปยุตตอัสัณฺโณ-
ชนิยธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่เป็นสัณฺโณชนวิปยุตตอัสัณฺโณ-
ชนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนวิปยุตตสัจฺญโณ-
ชนิยธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนวิปยุตตอสัจฺญโณ-
ชนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนวิปยุตตสัจฺญโณ-
ชนิยธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนวิปยุตตอสัจฺญโณชนิย-
ธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนวิปยุตตอสัจฺญโณชนิย-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนวิปยุตตสัจฺญโณ-
ชนิยธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนวิปยุตตสัจฺญโณชนิย-
ธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นสัจฺญโณชนวิปยุตตอสัจฺญโณชนิยธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย
มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๒๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๔ วาระ ในน

ปัจฉิมชาติปัจฉิมมี ๕ วาระ ในอนาเสวนปัจฉิมมี ๕ วาระ ในนคัมมปัจฉิม
๑ วาระ ในนวิปากปัจฉิมมี ๑ วาระ ในนวิปยุคตปัจฉิมมี ๒ วาระ ๑๗
ในนวิคตปัจฉิม มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระที ๑๗๑ สัมปยุคตวาระที ๑ เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อัพยาคตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจฉิม

[๑๒๘๑] ๑. อัพยาคตธรรมทีเป็นสัญโญชนวิปยุคตสัญโญ-
ชนัยธรรม เป็นปัจฉิมแก่อัพยาคตธรรมทีเป็นสัญโญชนวิปยุคต-
สัญโญชนัยธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจฉิม ๑๗

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๘๒] ในเหตุปัจฉิม มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจฉิม มี ๓ วาระ
ในอรปิติปัจฉิม มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจฉิม มี ๔ วาระ ๑๗ ในวิคต-
ปัจฉิม มี ๓ วาระ.

ปัจฉิมณั

การนับจำนวนวาระในปัจฉิมณั

[๑๒๘๓] ในนเหตุปัจฉิม มี ๓ วาระ ในนอาร์มมณปัจฉิม มี ๓ วาระ
๑๗

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนัย

[๑๒๘๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนยานุโลม

[๑๒๘๕] เพราะเหตุปัจจย ในอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนีนยานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

สัจญโณชนวิปยุตตสัจญโณชนียทุกกุสลติกะ จบ

สัจญโณชน โคจกทุกกุสลติกะ จบ

คั่นตทุกกุตติกะ

(๒๖. คั่นตทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๘๖] ๑. กุตตธรรมที่ไม่ใช่คั่นตธรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่ไม่ใช่คั่นตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๘๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๘๘] ๑. อกุตตธรรมที่เป็นคั่นตธรรม อาศัยอกุตตธรรม
ที่เป็นคั่นตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่คันถรรวม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นคันถรรวม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นคันถรรวม และอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่คันถรรวม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นคันถรรวม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๔. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่คันถรรวม อาศัยอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่คันถรรวม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๒๘๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในน
 อาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕
 วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาติวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือน
ปฏิบัติวาระ.

อกุศลปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นกัณธธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศล
ธรรมที่เป็นกัณธธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๒๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๑๒๕๔] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๒๕๕] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยก็ดี ปัจจนีณัยก็ดี อนุโลมปัจจนีณัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
ณัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อัพยากตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕๖] ๑. อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่คันถธรรมอาศัยอัพยากต-
ธรรมที่ไม่ใช่คันถธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

คันถทุกกุสลดติกะ จบ

คันถนียทุกุสลติกะ

(๒๗. คันถนียทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕๘] ๑. กุศลธรรมที่เป็นคันถนียธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นคันถนียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นอคันถนียธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นอคันถนียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑ล๑ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ

บาลีในที่นี้เหมือนกับบาลีแห่งโลกียะ - โลกุตตรทุกะ.

สหชาตวาระก็ดี ๑ล๑ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุสลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๐๐] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นคันถนียธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นคันถนียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อภัยกตบทปัจฉิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๐๒] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นคันถนิยธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นคันถนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอคันถนิยธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอคันถนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๒-๓-๔)

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นคันถนิยธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นคันถนิยธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นอคันถ-
นิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 435

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๐๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

บาลีในที่นี้เหมือนกับบาลีแห่งโลกียะ-โลกุตตรทุกะ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

คันถนิยทุกกุสสติกะ จบ

คั่นถัมปยุตตทุกกุสติกะ

(๒๘. คั่นถัมปยุตตทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๐๔] ๑. กุสลธรรมที่เป็นคั่นถัมปยุตตธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นคั่นถัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๐๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๐๖] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นคั่นถัมปยุตตธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นคั่นถัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นกัณฺถวิปยุตฺตธรรม อาศัย

อกุศลธรรมที่เป็นกัณฺถวิปยุตฺตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

๖. อกุศลธรรมที่เป็นกัณฺถสัมยุตฺตธรรม อาศัย

อกุศลธรรมที่เป็นกัณฺถสัมยุตฺตธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นกัณฺถวิปยุตฺตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๐๗] ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๖ วาระ.

ปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๓๐๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในนวิปยุตฺตปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อกุศลทปฺปญฺหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๐๙] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นกัณฺถสัมยุตฺตธรรม เป็นปัจจัย แก่อกุศลธรรมที่เป็นกัณฺถสัมยุตฺตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๑๐] ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในนิสสยปัจจัย มี ๖ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในมัคคปัจจัย มี ๔ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๑๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นกัณถวิปยุตตธรรม อาศัย อภัยกตธรรมที่เป็นกัณถวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาติวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

กัณถสัมปยุตตทุกกุสสติกะ จบ

คั่นถันถนียทุกกุสติกะ

(๒๕. คั่นถันถนียทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๑๓] ๑. กุสลธรรมที่เป็นคั่นถนียธรรม แต่ไม่ใช่คั่นถนียธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นคั่นถนียธรรม แต่ไม่ใช่คั่นถนียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๑๕] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นทั้งคั่นถนียธรรม และคั่นถนียธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทั้งคั่นถนียธรรม และคั่นถนียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นกัณณิยธรรม แต่ไม่ใช่กัณณิยธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นกัณณิยธรรม แต่ไม่ใช่กัณณิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

๕. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งกัณณิยธรรมและกัณณิยธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งกัณณิยธรรมและกัณณิยธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นกัณณิยธรรมแต่ไม่ใช่กัณณิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๑๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๓๑๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจวาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๑๘] ๑. อกุศลที่ธรรมที่เป็นทั้งกัณธธรรม และคันถนิย-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นทั้งกัณธธรรม และคันถนิยธรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๑๙] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๓๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัยมี ๘ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๓๒๑] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๓๒๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมัยก็ดี ปัจจนียัยก็ดี อนุโลมปัจจนียัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
ัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อัพยากตบทปัจฉิมวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๒๓] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นคณณิยธรรม แต่ไม่ใช่
คณณธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่เป็นคณณิยธรรม แต่ไม่ใช่คณ-
ณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๒๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

คณคณณิยทุกกุสลติกะ จบ

คันถคันถสัมปยุตตทุกกุสลติกะ

(๓๐. คันถคันถสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ)

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๒๕] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นทั้งคันถธรรม และคันถ-
สัมปยุตตธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทั้งคันถธรรม และคันถ-
สัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๒๖] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๓๒๗] ในนอธิปติปัจจัยมี ๘ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๘ วาระ
ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจ-
วาระ.

อกุศลทปัญญาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๒๘] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งคันถธรรม และคันถ-
สัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นทั้งคันถธรรม และ
คันถสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๒๙] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๓
วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๓๓๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๑๓๓๑] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมน์

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๓๓๒] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
อนุโลมน์กัถิ ปัจจนีญกัถิ อนุโลมปัจจนีญกัถิ ปัจจนียานุโลม-
น์กัถิ แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.
คันถคันถสัมปยุตตทุกกุสลติกะ จบ

คันถวิปยุตตคันถนียทุกุสลดิกะ

(๓๑. คันถวิปยุตตคันถนียทุกะ ๑. กุสลดิกะ)

กุสลดทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๓๓] ๑. กุสลดธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตคันถนียธรรม
อาศัยกุสลดธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตคันถนียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๒. กุสลดธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตคันถนียธรรม
อาศัยกุสลดธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตคันถนียธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๓๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๑ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุศลปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๓๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตคันถนิยธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตคันถนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.
ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาคตบปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๓๗] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตคันถนิยธรรม
อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตคันถนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. อัพยาคตธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตอคันถนิยธรรม
อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นคันถวิปยุตตอคันถนิยธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นคณวิปยุตตคณนิยธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นคณวิปยุตตคณนิยธรรม และอภัยกต-
ธรรมที่เป็นคณวิปยุตตคณนิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจ-
 วาระ.

อภัยกตบทปัญหาวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๓๙] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นคณวิปยุตตคณนิยธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นคณวิปยุตตคณนิยธรรม ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นคณวิปยุตตคณนิยธรรม
เป็นปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นคณวิปยุตตคณนิยธรรม ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๔๐] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
 ในอริปติปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๗ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๓๔๑] ในนเหตุปัจจย มี ๗ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๗ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๓๔๒] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจยมี ๔ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๓๔๓] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนิยก็ดี อนุโลมปัจจนีนิยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสสติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

คันถวิปยุตตคันถนียทุกกุสสติกะ จบ

คันถโคจลกทุกกุสสติกะ จบ

โอมโคจลก^๑ ก็ดี โยคโคจลก^๒ ก็ดี เหมือนอาสาชวโคจลกทุก-
กุสสติกะ.

๑. มี ๖ ทูกะ, ๒. มี ๖ ทูกะ นีวณทูกะจึงเป็นอันดับที่ ๔๔.

นិเวรณทุกกุตติกะ

(๔๔. นีเวรณทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตตลปฏิจจวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๔๔] ๑. กุตตลธรรมที่ไม่ใช่เนีเวรณธรรม อาศัยกุตตลธรรม
ที่ไม่ใช่เนีเวรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุตตลปฏิจจวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๔๖] ๑. อกุตตลธรรมที่เป็นเนีเวรณธรรม อาศัยอกุตตลธรรม
ที่เป็นเนีเวรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุตตลธรรมที่ไม่ใช่เนีเวรณธรรม อาศัยอกุตตล-
ธรรมที่เป็นเนีเวรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นนิวรณ์ธรรม และอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่ นิวรณ์ธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นนิวรณ์ธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๔๘] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นนิวรณ์ธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นนิวรณ์ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

คือ อวิชชานิวรณ์ อาศัยวิจิกิจฉานิวรณ์ อุทธัจจนิวรณ์.

๒. อกุศลธรรมที่เป็นนิวรณ์ธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่ นิวรณ์ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

คือ อวิชชานิวรณ์ อาศัยขันธทั้งหลายที่สหระคตด้วยวิจิกิจฉา ที่
สหระคตด้วยอุทธัจจะ.

๓. อกุศลธรรมที่เป็นนิวรณ์ธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นนิวรณ์ธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่ นิวรณ์ธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

คือ อวิชชานิวรณ์ อาศัยวิจิกิจฉานิวรณ์ และอุทธัจจนิวรณ์ และ
สัมปยุตตขันธทั้งหลาย.

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยะ

[๑๓๔๕] ในนเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในนปุรชาติปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ.
สหชาติวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี มี ๕ วาระ ทุกปัจฉัย.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจฉัย

[๑๓๕๐] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นนิเวณธรรม เป็นปัจฉัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นนิเวณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๕๑] ในเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจฉัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๓
วาระ ในอาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจฉัย มี ๓ วาระ ในฌาน-
ปัจฉัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจฉัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจฉินิยัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยะ

[๑๓๕๒] ในนเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนัย

[๑๓๕๓] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนยานุโลม

[๑๓๕๔] เพราะเหตุปัจจย ในอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนีนัยก็ดี อนุโลมปัจจนีนัยก็ดี ปัจจนีนยานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลตีกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๓๕๕] ๑. อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่เนีวณธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่เนีวณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๕๖] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

เนีวณทุกกุสลตีกะ จบ

นិเวรณียทุกกุสลดิกะ

(๔๕. นีเวรณียทุกะ ๑. กุสลดิกะ)

กุสลดทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๕๗] ๑. กุศลธรรมที่เป็นนิเวรณียธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นนิเวรณียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นอนีเวรณียธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นอนีเวรณียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุสลดทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๕๙] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นนิเวรณียธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นนิเวรณียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๖๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นนิวรณิยธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นนิวรณิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอนิวรณิยธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นนิวรณิยธรรม เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นนิวรณิยธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นนิวรณิยธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นอนิวรณิ-
ยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๖๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ใน
อวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

นิวรณียทุกกุสลติกะ จบ

นิวรรณสัมปยุตตทุกกุสลติกะ

(๔๖. นิวรรณสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุศลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมไนย

เหตุปัจจย

[๑๓๖๓] ๑. กุศลธรรมที่เป็นนิวรรณวิปยุตตธรรม อาศัย
กุศลธรรมที่เป็นนิวรรณวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๖๔] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

อกุศลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจย

[๑๓๖๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นนิวรรณสัมปยุตตธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นนิวรรณสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยากตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๖๗] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นนิวรรณวิปยุตตธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นนิวรรณวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๖๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

นิวรรณสัมปยุตตทุกกุสลตีกะ จบ

นិวรรณนิวรรณนิยทุกกุสลติกะ

(๔๗. นีวรรณนิวรรณนิยทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

เหตุปัจจัย

[๑๓๖๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นนิวรรณนิยธรรม แต่ไม่ใช่นิวรรณ-
ธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นนิวรรณนิยธรรม แต่ไม่ใช่นิวรรณธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๗๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัถี ฯลฯ ในปัญหาวาระกัถี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๗๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งนิวรรณธรรม และนิวรรณ-
ธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งนิวรรณธรรม และนิวรรณธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นนินวณยธรรม แต่ไม่ใช่นินวณ-
ธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นนินวณยธรรม แต่ไม่ใช่นินวณธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

๕. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งนินวณธรรมและนินวณย
ธรรมอาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งนินวณธรรมและนินวณยธรรม และ
อกุศลธรรมที่เป็นนินวณยธรรมแต่ไม่ใช่นินวณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๑๓๗๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ในสหชาตวาระกัตี ฯลฯ ในปัญหาวาระกัตี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อภัยกตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๗๓] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นนินวณยธรรม แต่ไม่ใช่
นินวณธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นนินวณยธรรม แต่ไม่ใช่
นินวณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๗๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัตี ฯลฯ ในปัญหาวาระกัตี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

นินวณนินวณยทุกกุศลติกะ จบ

นិเวรณนิเวรณสัมปยุตตทุกกุสลติกะ

(๔๘. นีเวรณนิเวรณสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ)

อกุศลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๗๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งนิเวรณธรรม และนิเวรณ-
สัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งนิเวรณธรรม และนิเวรณ-
สัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๕ วาระ ทุกปัจจัย.

นีเวรณนิเวรณสัมปยุตตทุกกุสลติกะ จบ

นិเวรณวิปยุตตนิเวรณียทุกกุสลดิกะ

(๔๕. นีเวรณวิปยุตตนิเวรณียทุกะ ๑. กุสลดิกะ)

ปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๗๗] ๑. กุสลดธรรมที่เป็นนิเวรณวิปยุตตนิเวรณียธรรม
อาศัยกุสลดธรรมที่เป็นนิเวรณวิปยุตตนิเวรณียธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. กุสลดธรรมที่เป็นนิเวรณวิปยุตตนิเวรณียธรรม
อาศัยกุสลดธรรมที่เป็นนิเวรณวิปยุตตนิเวรณียธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๗๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระกัถิ ๗๗ ปัญหาวาระกัถิ พิงให้พิสคาร.

อัพยาทตบปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๗๕] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นนินวณวิปยุตตนิวณิยธรรม
อาศัยอัพยาทตธรรมที่เป็นนินวณวิปยุตตนิวณิยธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาทตธรรมที่เป็นนินวณวิปยุตตนิวณิย-
ธรรม อาศัยอัพยาทตธรรมที่เป็นนินวณวิปยุตตนิวณิยธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อัพยาทตธรรมที่เป็นนินวณวิปยุตตนิวณิย-
ธรรม อาศัยอัพยาทตธรรมที่เป็นนินวณวิปยุตตนิวณิยธรรม และ
อัพยาทตธรรมที่เป็นนินวณวิปยุตตนิวณิยธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๘๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกวาระ.

นินวณวิปยุตตนิวณิยทุกกุสติกะ จบ

นินวณ โคจณกทุกกุสติกะ จบ

ปรมาสทุกกุสติกะ

(๕๐. ปรมาสทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๘๑] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่ปรมาสธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่ปรมาสธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๘๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๘๓] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ปรมาสธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นปรมาสธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ปรมาสธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่ปรมาสธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
(วาระที่ ๒-๓-๔)

๕. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ปรมาสธรรม อาศัยอกุศล
ธรรมที่เป็นปรมาสธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่ปรมาสธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๘๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๓๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๘๖] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ปรมาสธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ปรมาสธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๘๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียนาอนุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๘๘] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ปรามาสธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ปรามาสธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๘๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ปรามาสทุกกุสลติกะ จบ

ปรัมภัญญทุกกุตตติกะ

(๕๑. ปรัมภัญญทุกะ ๑. กุตตติกะ)

กุตตลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

เหตุปัจจย

[๑๓๕๐] ๑. กุตตธรรมที่เป็นปรัมภัญญธรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่เป็นปรัมภัญญธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. กุตตธรรมที่เป็นอปรัมภัญญธรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่เป็นอปรัมภัญญธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๕๑] ในเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุตตลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๓๕๒] ๑. กุตตธรรมที่เป็นปรัมภัญญธรรม อาศัยอกุตต-
ธรรมที่เป็นปรัมภัญญธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๗๗

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๕๔] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นปรามัญจธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นปรามัญจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยากตธรรมที่เป็นอปรมัญจธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นอปรมัญจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๒-๓-๔)

๕. อัพยากตธรรมที่เป็นปรามัญจธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นปรามัญจธรรม และอัพยากตธรรมที่เป็นอปรา-
มัญจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 468

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๕๕] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอาเสวนปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัถิ พิงให้พิสดาร.

ปรมัญญทุกกุตติกะ จบ

ปรามาสัมปยุตตทุกกุตติกะ

(๕๒. ปรามาสัมปยุตตทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๕๖] ๑. กุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตธรรม อาศัย
กุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุตลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๕๘] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นปรามาสัมปยุตตธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นปรามาสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อุกุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตธรรม อาศัย
อุกุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๒ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนีนัย

[๑๔๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ
ใจปัจจัยทั้งปวง มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อกุศลทปญฺหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๐๑] ๑. อุกุศลธรรมที่เป็นปรามาสสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่อุกุศลธรรมที่เป็นปรามาสสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย ฯลฯ

๒. อุกุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่อุกุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๐๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอธิปัตปัจจัย มี ๔ วาระ.

ในวาระท่ามกลาง และในวาระเบื้องปลายเป็นอาร์มมณาธิปัตติ

ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี
๒ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในมัคคปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๐๓] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตธรรม
อาศัยอัพยากตธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาติวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ปรามาสตัปยุตตทุกกุสลติกะ จบ

ปรามาสปรามัญญทุกกุสลติกะ

(๕๓. ปรามาสปรามัญญทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

[๑๔๐๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นปรามัญญธรรม แต่ไม่ใช่
ปรามาสธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นปรามัญญธรรม แต่ไม่ใช่
ปรามาสธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๑๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๐๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นปรามัญญธรรม แต่ไม่ใช่
ปรามาสธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งปรามาสธรรม และปราม-
ัญญธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒. อุกุศลธรรมที่เป็นปรมัญญธรรม แต่ไม่ใช่ปรา-
มาสธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นปรมัญญธรรม แต่ไม่ใช่ปรามาส-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๕. อุกุศลธรรมที่เป็นปรมัญญธรรม แต่ไม่ใช่ปรา-
มาสธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งปรามาสธรรม และปรมัญญ-
ธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นปรมัญญธรรม แต่ไม่ใช่ปรามาสธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๐๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๐๙] ๑. อุกุศลธรรมที่เป็นปรมัญญธรรม แต่ไม่ใช่ปรา-
มาสธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นปรมัญญธรรม แต่ไม่ใช่
ปรามาสธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๑๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียนุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๑๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นปรมาภิสธรรม แต่ไม่ใช่
ปรามาสธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นปรมาภิสธรรม แต่ไม่ใช่
ปรามาสธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหขาทาวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ปรามาสปรมาภิสทุกกุสลดิกะ จบ

ปรามาสวิปยุตตปรามัญญทุกกุสลติกะ

(๕๔. ปรามาสวิปยุตตปรามัญญทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลดทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๑๓] ๑. กุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตปรามัญญธรรม
อาศัยกุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตปรามัญญธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตปรามัญญธรรม
อาศัยกุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตปรามัญญธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๑๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตปรามัญญธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตปรามัญญธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ

อัพยาทตปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๑๖] ๑. อัพยาทธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตปรามัญญ-
ธรรม อาศัยอัพยาทธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตต ปรามัญญธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาทธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตอปรามัญญ-
ธรรม อาศัยอัพยาทธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตอปรามัญญธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อัพยาทธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตปรามัญญ-
ธรรม อาศัยอัพยาทธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตปรามัญญธรรม

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 477
และอัพยากธรรมที่เป็นปรามาสวิปยุตตอปรามัญญธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

ปรามาสวิปยุตตปรามัญญทุกกุตติกะ จบ

ปรามาสโคจกทุกกุตติกะ จบ

สารัมมณทุกกุสติกะ

(๕๕. สารัมมณทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๑๘] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ในสัปปัจจัยทุกะ กุศลธรรมที่เป็นสัปปัจจัยธรรม อาศัย
กุศลธรรมที่เป็นสัปปัจจัยธรรม เกิดขึ้น ฉันทใด ในสารัมมณทุกะพึงให้
พิสดารฉันทนั้น.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๑๙] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ในสัปปัจจัยทุกะ อกุศลธรรมที่เป็นสัปปัจจัยธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสัปปัจจัยธรรม เกิดขึ้น ฉันทใด ในสารัมมณทุกะ
พึงให้พิสดารฉันทนั้น.

อัพยาคตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๒๐] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อัพยาคตธรรมที่เป็นอนารัมมณธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นอนารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อัพยาคตธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม และอัพยาคตธรรมที่เป็นอนา-
รัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๒๑] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ใน
ปุเรชาตปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

ปัจจนียณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๔๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปากปัจจัย

มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ใน
นฌานปัจจัย มี ๒ วาระ ในนัมมกปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี
๓ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในโนนัตถิปัจจัย มี ๓ วาระ ในโน
วิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อภัยกตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

เหตุปัจจัย

[๑๔๒๓] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แต่อภัยกตธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๔๒๔] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอนารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นสารัมมณธรรมด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอนารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นสารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๒ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๔๒๕] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสาร์म्मณธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นสาร์म्मณธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาริบัติ และ สหชาตาริบัติ มี ๓
วาระ.

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นอนารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นสาร์म्मณธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณาริบัติ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๒๖] ในเหตุปัจจัย ที่ ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในสหชาต-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ในนิสสยปัจจัย ๓ วาระ
ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๑ วาระ ในปัจฉาชาต-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
วิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปปยุตตปัจจัย
มี ๒ วาระ.

สาร์म्मณทุกกุสสติกะ จบ

จิตตทกกุสสติกะ

(๕๖. จิตตทกะ ๑. กุสสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๒๗] ๑. กุสลธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยกุสลธรรมที่เป็นจิต
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยกุสลธรรมที่ไม่ใช่จิต
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุสลธรรมที่เป็นจิต อาศัยกุสลธรรมที่ไม่ใช่จิต
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. กุสลธรรมที่เป็นจิต และกุสลธรรมที่ไม่ใช่จิต
อาศัยกุสลธรรมที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. กุสลธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยกุสลธรรมที่เป็นจิต
และกุสลธรรมที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๒๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๔๒๕] ในนอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

กุศลทปญฺหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๓๐] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นจิต ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นจิต และกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้า 484

ในอาเสวนปัจฉัย มี ๘ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในมคคปัจฉัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ.

ปัจฉินิยัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยัย

[๑๔๓๒] ในนเหตุปัจฉัย มี ๘ วาระ ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๘ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจฉินิยัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจฉินิยัย

[๑๔๓๓] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉินิยานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยานุโลม

[๑๔๓๔] เพราะนเหตุปัจฉัย ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๘ วาระ... ฯลฯ
อนุโลมัยก็ดี ปัจฉินิยัยก็ดี อนุโลมปัจฉินิยัยก็ดี ปัจฉินิยานุโลม
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลตักกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจฉัย

[๑๔๓๕] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยอกุศลธรรมที่เป็น
จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นจิต อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อกุศลธรรมที่เป็นจิต และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นจิต และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

พึงกระทำให้เหมือนจิตตทุกกุศลบท แม้นในเหตุปัจจัย.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อภัยกตบพกิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๓๗] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นจิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยอภัยกตธรรม
ที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นจิต อาศัยอภัยกตธรรม
ที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นจิต และอภัยกตธรรม
ที่ไม่ใช่จิต อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิต อาศัยอภัยกตธรรม
ที่เป็นจิต และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิต เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยะ

[๑๔๓๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ๗๗ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉา-
ชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓
วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอินทริย-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฉานปัจจัย มี ๕ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอวิต
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อัพยาคตทปัญหา วาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๔๐] ๑. อัพยาคตธรรมที่ไม่ใช่จิต เป็นปัจจัยแก่อัพยาคต-
ธรรมที่ไม่ใช่จิต ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

พึงให้พิสดารเหมือนจิตตทุกกุศลบท.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๔๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในสหชาติ-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ
ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปปยุตตปัจจัย มี ๕
วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิต-
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

จิตตทุกกุศลติกะ จบ

เจตสิกทุกกุสลดติกะ

(๕๗. เจตสิกทุกะ ๑. กุสลดติกะ)

ปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๔๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นเจตสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นเจตสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม และกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. กุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. กุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นเจตสิกธรรม และกุศลธรรมที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๔๔๔] ในอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกันมปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

กุศลทบัญญัติวาระ

อนุโลมนัย

เหตุปัจจย

[๑๔๔๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม เป็นปัจจยแก่กุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๔๖] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ.

วาระต้น มี ๓ วาระ เป็นสหชาตาทิปติ

วาระท่ามกลาง มี ๓ วาระ เฉพาะวาระท่ามกลางเท่านั้น เป็นสหชาตาทิปติ

ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓
วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย
มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติ-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตถปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ-

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๔๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นเจตสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม และอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. อกุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นเจตสิกธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๔๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๑๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

กุศลนัยพึงทำล้นใด แม้ในเหตุปัจจัย พึงทำล้นนั้น.
สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อภัยกตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

เหตุปัจจัย

[๑๔๔๙] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม และอภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม-
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม อาศัย

อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เจตสิกธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๔๕๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ พึงทำหัวข้อปัจจัยทั้งปวง ฯลฯ ในกัมมปัจจัย
มี ๔ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในน-
อินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนณานปัจจัย มี ๖ วาระ ในนัคคปัจจัย มี ๕
วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ
ในโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

อัพยาคตทปัญหา วาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕๒] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อัพยาคตธรรมที่เป็นเจตสิกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ เป็นสหชาติอธิปัตติ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสย-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕
วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย
มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
วิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย
มี ๕ วาระ

เจตสิกทุกกุศลคิกะ จบ

จิตตสัมปยุตตทุกกุสติกะ

(๕๘. จิตตสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕๔] ๑. กุสลธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลปฏิจวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕๖] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๑๗๑ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัฏฐิ ๑๗๑ ในปัญหาวาระกัฏฐิ มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อภัยกตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕๘] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปยุตตธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม และ
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปยุตตธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็น
จิตตสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปยุตตธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม และ
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปปยุตตธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็น
จิตตวิปปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็น
จิตตวิปปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปปยุตตธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็น
จิตตวิปปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม และ
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปปยุตตธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็น
จิตตสัมปยุตตธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาต-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ
ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียน์

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๔๖๐] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในน
กัมมปัจจย มี ๒ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจย มี ๑
วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ ในนณานปัจจย มี ๒ วาระ ในนมกค-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปปยุตตปัจจย มี ๒
วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิศดาร.

อัพยากตบทปัญหาวาระ

อนุโลมน์

เหตุปัจจย

[๑๔๖๑] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจยแก่อัพยากตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมปัจจย

[๑๔๖๒] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจยแก่อัพยากตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตวิปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์มมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๖๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ เป็นอาร์มมณอธิปัตติ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ในนิสสย-
ปัจจัยมี ๗ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ
ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี
๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ในอินทริย-
ปัจจัย มี ๖ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

จิตตสัมปยุตตทุกกุสลตักะ จบ

จิตตสังคัมภฏทุกกุตตทิกะ

(๕๕. จิตตสังคัมภฏทุกะ ๑. กุตตทิกะ)

กุตตทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจย

[๑๔๖๔] ๑. กุตตทธรรมที่เป็นจิตตสังคัมภฏธรรม อาศัยกุตต-
ทธรรมที่เป็นจิตตสังคัมภฏธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๖๕] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิตตปัจจย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัคคี่ ๗๗ ในปัญหาวาระกัคคี่ มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

อกุตตทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจย

[๑๔๖๖] ๑. อกุตตทธรรมที่เป็นจิตตสังคัมภฏธรรม อาศัยกุตต-
ทธรรมที่เป็นจิตตสังคัมภฏธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๖๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๑๗๑ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาทตบปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๖๘] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุทธรรม อาศัย
อัพยาทตธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อัพยาทตธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุทธรรม อาศัย
อัพยาทตธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๗. อัพยาทตธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุทธรรม อาศัย
อัพยาทตธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุทธรรม และอัพยาทตธรรมที่ไม่ใช่
จิตตสังกัสสุทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้า 501

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๖๕] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ
๑๗๑ ในอวิตปัจจย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับจิตตสัมปยุตตทุกะอัพยากตบท.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

จิตตสังสัฎฐทุกกุสลติกะ จบ

จิตตสมุฏฐานทุกกุสลดิกะ

(๖๐. จิตตสมุฏฐานทุกะ ๑. กุสลดิกะ)

กุสลดทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๗๐] ๑. กุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสมุฏฐานธรรม อาศัย
กุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม และกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่จิตตสมุฏฐานธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏ-
ฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. กุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่จิตตสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. กุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม และกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสมุฏฐาน-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๗๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๔๗๒] ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ใน
วิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

กุกุสทบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๗๓] ๑. กุกุสทธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม เป็นปัจจัย
แก่กุกุสทธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๗๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนีสถปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕
ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓
วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอคติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิต
ปัจจัย มี ๕ วาระ

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๗๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นจิตสมุฏฐานธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตต-
สมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับกุศลท

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อภัยกตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๗๗] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิตตสมุฏฐานธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิตตสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่
จิตตสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๗๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกคปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๔๗๙] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปาก-

ปัจฉัย มี ๖ วาระ ในนอาหารปัจฉัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจฉัย มี ๑ วาระ
ในนฉานปัจฉัย มี ๖ วาระ ในนมัคคปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนสัมปยุตตปัจฉัย
มี ๖ วาระ ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๖ วาระ ในนโนนัตถิปัจฉัย มี ๖ วาระ ใน
โนนวิคตปัจฉัย มี ๖ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อัพยาทตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจฉัย

[๑๔๘๐] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม เป็น
ปัจฉัยแก่อัพยาทตธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจฉัย ฯลฯ

๒. อารัมมณปัจฉัย

[๑๔๘๑] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม เป็น
ปัจฉัยแก่อัพยาทตธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๘๒] ในเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในอริปติปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจฉัย มี ๕ วาระ ในปัจฉัยทั้งปวง มี

๕ วาระ ในปุเรชาติปัจฉิม มี ๕ วาระ ในปัจฉิมชาติปัจฉิม มี ๕ วาระ ใน
อาเสวนปัจฉิม มี ๕ วาระ ในกัมมปัจฉิม มี ๓ วาระ ในวิปากปัจฉิม มี ๕
วาระ ในอาหารปัจฉิม มี ๕ วาระ (ธรรมที่เป็นจิตตสมุฏฐานธรรมเป็นมูล
เป็นปัจฉิมแก่ธรรมที่ไม่ใช่จิตตสมุฏฐานธรรม ฟังเติมกวีพิการอาหาร,
ธรรมที่ไม่ใช่จิตตสมุฏฐานธรรมเป็นปัจฉิมแก่ธรรมที่เป็นจิตตสมุฏ-
ฐานธรรม ก็เติมกวีพิการอาหาร คือเติมกวีพิการอาหารในปัจฉิมสงเคราะห์
[ฌณา] ท่ามกลาง) ในอินทรีปัจฉิม มี ๕ วาระ (เป็นรูปชีวิตินทรีย์ ๑ วาระ)
ในฉานปัจฉิมมี ๓ วาระ ในมคคปัจฉิม มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจฉิม มี ๕
วาระ ในวิปยุตตปัจฉิม มี ๕ วาระ ในอติปัจฉิม มี ๕ วาระ ในนัตติปัจฉิม
มี ๕ วาระ ในวิคตปัจฉิม มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจฉิม มี ๕ วาระ.

อนุโลมณัถ์ดี ปัจฉินัถ์ดี อนุโลมปัจฉินัถ์ดี ปัจฉินัถ์ดี อนุโลม-
ณัถ์ดี แห่งปัญหาวาระในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร ฟังนับอย่างนั้น.

จิตตสมุฏฐานทุกกุสลติกะ จบ

จิตตสหนุกุกุสลติกะ

(๖๑. จิตตสหนุกุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๘๓] ๑. กุศลธรรมที่เป็นจิตตสหนุกุธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นจิตตสหนุกุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสหนุกุธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่เป็นจิตตสหนุกุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่เป็นจิตตสหนุกุธรรม และกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่จิตตสหนุกุธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นจิตตสหนุกุธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. กุศลธรรมที่เป็นจิตตสหนุกุธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่จิตตสหนุกุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. กุศลธรรมที่เป็นจิตตสหนุกุธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นจิตตสหนุกุธรรม และกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสหนุกุธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๘๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๘๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสหุทธธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นจิตตสหุทธธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสหุทธธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่จิตตสหุทธธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสหุทธธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นจิตตสหุทธธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสหุทธธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๘๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อภัยกตบปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๘๗] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสทกฺขรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสทกฺขรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิตตสทกฺขรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิตตสทกฺขรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสทกฺขรรม อาศัยอภัย-
กตธรรมที่เป็นจิตตสทกฺขรรม และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิตต-
สทกฺขรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

บาลี ๓ อย่างที่มีเจตสิกทุกะเป็นมูลฉันใด บาลี ๓ อย่างแม่เหล่านี้
พึงทำฉันนั้น,

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

จิตตสทกฺขรรมทุกฺกสทติกะ จบ

จิตตานุปริวัตติกุสสติกะ

(๖๒. จิตตานุปริวัตติกุสสติกะ ๑. กุสสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๘๕] ๑. กุสลธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. กุสลธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่ไม่ใช่จิตตานุปริวัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. กุสลธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรมอาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม และกุสลธรรมที่ไม่ใช่จิตตานุปริ-
วัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๘๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตตานุปริวัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่
จิตตานุปริวัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อัพยาคตทปฏิจจ วาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕๓] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นจิตตานุปริวัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนเจตสิกทุกะ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

จิตตานุปริวัตติทุกกุสลติกะ จบ

จิตตสังกัสสุสมุฏฐานทุกกุตติกะ

(๖๓. จิตตสังกัสสุสมุฏฐานทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

[๑๔๕] ๑. กุตลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม
อาศัยกุตลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๒. กุตลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม
อาศัยกุตลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๓. กุตลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม และ
กุตลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม อาศัยกุตลธรรมที่เป็น
จิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. กุตลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม อาศัย
กุตลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๕. กุตลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม อาศัย
กุตลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม และกุตลธรรมที่ไม่ใช่
จิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕๖] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับเจตสิกทุกะกุศลทในมหันตทุกะ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิบัติวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๔๕๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม และอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ

เหมือนกับเจตสิกทุกะอกุศลบท.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕๙] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นจิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานธรรม และอภัยกต-
ธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๐๐] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ ในอริปติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในอาเสวน-ปัจจย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๕๐๑] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจย มี ๔ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาหาร-ปัจจย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ ในนฉานปัจจย มี ๖ วาระ ในนมัคคปัจจย มี ๕ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตต-ปัจจย มี ๖ วาระ ในนนัตถิปัจจย มี ๓ วาระ ในโนวิคตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อัพยากตบัพัญญาวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจย

[๑๕๐๒] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นจิตตสังกัฏฐสมุฏฐานธรรม เป็นปัจจยแก่อัพยากตธรรมที่เป็นจิตตสังกัฏฐสมุฏฐานธรรม ด้วย อำนาจของเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๐๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ (เป็นสหชาติอธิปัตติ ในที่นี้มี ๖ วาระ) ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๕๐๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๕๐๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๕๐๖] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมณัยกัฏฐิ ปัจจนีณัยกัฏฐิ อนุโลมปัจจนีณัยกัฏฐิ ปัจจนียานุโลม-
นัยกัฏฐิ แห่งปัญหาวาระ ในกุสลดิกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

จิตตสังสัฏฐสมุฏฐานทุกกุสลดิกะ จบ

จิตตสังกัสสุตฺตสมุฏฐานสทฺททุกุสลติกะ

(๖๔. จิตตสังกัสสุตฺตสมุฏฐานสทฺททุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๐๓] ๑. กุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุตฺตสมุฏฐานสทฺทธรรม
อาศัยกุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุตฺตสมุฏฐานสทฺทธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. กุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุตฺตสมุฏฐานสทฺทธรรม
อาศัยกุสลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุตฺตสมุฏฐานสทฺทธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๕. กุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุตฺตสมุฏฐานสทฺทธรรม
อาศัยกุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุตฺตสมุฏฐานสทฺทธรรม และกุสลธรรม
ที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุตฺตสมุฏฐานสทฺทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๑๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจ วาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๐๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุกรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุกรรมเกิดขึ้นเพราะ เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุกรรม อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุกรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุกรรม และอกุศล- ธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ ปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๑๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อัพยาคตบปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๑๑] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นจิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุ-
กรรม อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นจิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุกรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับ จิตตสังสัฏฐสมุฏฐานทุกะอัพยาคตบ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

จิตตสังสัฏฐสมุฏฐานสหุทุกุสสติกะ จบ

จิตตสังกัสสุสมุฏฐานานุปริวัตติทุกกุสลติกะ

(๖๕ จิตตสังกัสสุสมุฏฐานานุปริวัตติทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลทปฏิจจวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๑๓] ๑. กุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานานุปริวัตติ-
ธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานานุปริวัตติธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. กุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานานุปริ-
วัตติธรรม อาศัยกุสลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุสมุฏฐานานุปริวัตติ
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. กุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานานุปริวัตติ-
ธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นจิตตสังกัสสุสมุฏฐานานุปริวัตติธรรม
และกุสลธรรมที่ไม่ใช่จิตตสังกัสสุสมุฏฐานานุปริวัตติธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๑๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานานุปริ-
วัตติธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นจิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานานุปริวัตติ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๑๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อัพยาทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๑๗] ๑. อัพยาทธรรมที่เป็นจิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานานุปริ-
วัตติธรรม อาศัยอัพยาทธรรมที่เป็นจิตตสังสัณฺฐสมุฏฐานานุปริวัตติ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 525

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๑๘] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับจิตตสังสัฏฐสมุฏฐานทุกะ อพยากตบท.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

จิตตสังสัฏฐสมุฏฐานานุปริวัตติทุกุสสติกะ

อัมตติกทุกกุสติกะ

(๖๖. อัมตติกทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๑๕] ๑. กุสลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นอัมตติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นพาหิรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุสลธรรมที่เป็นอัมตติกธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นพาหิรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. กุสลธรรมที่เป็นอัมตติกธรรม และกุสลธรรม
ที่เป็นพาหิรธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๕. กุสลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นอัมตติกธรรม และกุสลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๑๗๑ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับจิตตทูกะ

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๒๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอชฌัตติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นพาหิรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นอชฌัตติกธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นพาหิรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อกุศลธรรมที่เป็นอชฌัตติกธรรม และอกุศล-
ธรรมที่เป็นพาหิรธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอชฌัตติกธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นพาหิรธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๒๒] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับจิตตทุกะ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อภัยกตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๕๒๓] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอชฉัตติกธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอชฉัตติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ.

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นพาหิรธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นพาหิรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นอชฉัตติกธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอชฉัตติกธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นพาหิ-
รธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๒๔] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ๗๗ ในอัญมัญญปัจจย มี ๕ วาระ ในนิสสย-

ปัจจัย มี ๘ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๕๒๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัยมี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย
มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ใน
นฉานปัจจัย มี ๕ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๘ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี
๘ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนนัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในน-
วิตปัจจัย มี ๘ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อภัยกตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๒๖] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นพาหิรธรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่เป็นพาหิรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๒๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ อัชฌัตติกกรรมเป็นปัจจัยแก่พาหิรกรรม เป็น สหชาตาทิปติ, แม้ในวาระท่ามกลาง ๓ วาระ ก็เป็น สหชาตาทิปติ ใน อนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ เป็นอาร์มมณปุเรชาตะบัง เป็นวัตถุปุเรชาตะบัง ในปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ อัพยาตกรรมที่เป็นพาหิรกรรม เป็นปัจจัยแก่อัพยาตกรรม ที่เป็นพาหิรกรรม ด้วยอำนาจของกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ได้กวฬิการาหาร ทั้ง ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ รูปชีวิตินทริย์ได้ ๓ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมกคปัจจัย มี ๓ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อัชฌัตติกทุกกุสลติกะ จบ

อุปาทาทุกุสติกะ

(๖๗. อุปาทาทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๒๘] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๒๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๓๐] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๓๑] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัฏี ๗๗ ในปัญหาวาระกัฏี มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๕๓๒] ๑. อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นอุปาทาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๓. อัพยากตธรรมที่เป็นอุปาทาธรรม อาศัยอัพยากต-
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๔. อัพยากตธรรมที่เป็นอุปาทาธรรม และอัพยากต-
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๕. อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นอุปาทาธรรม และอัพยากตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทา-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๓๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนียะ

[๑๕๓๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ ในนฉานปัจจัย มี ๓ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนโนตถปัจจัย มี ๓ วาระ ในนโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ. สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัถิ พิงให้พิสดารทุกวาระ.

อภัยกตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๓๕] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม เป็นปัจจัย แก่อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๕๓๖] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทากรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทากรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทากรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทากรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๒ วาระ.

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๕๓๗] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทากรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทากรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๓ วาระ.

ในวาระแรกได้อธิปัตติปัจจัยทั้ง ๒ อย่าง ในอีก ๒ วาระ ได้แก่
สหชาตาทิปติปัจจัย ฯลฯ

๔. นิสสยปัจจัย

๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทากรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทากรรม ด้วยอำนาจของนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในสหชาตปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ.

๕. อุปนิสสยปัจจัย

[๑๕๓๕] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทากรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทากรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทากรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทากรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย
มี ๒ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม (ต่อ)

[๑๕๔๐] ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในปัจฉิมชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย
มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๖ วาระ ในอินทริย-
ปัจจัย มี ๗ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๔ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๕
วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อุปาทาทุกกุสสติกะ จบ

อุปาทินนทุกกุสติกะ

(๖๘. อุปาทินนทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุศลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๔๑] ๑. กุศลธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๔๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

เหมือนกับสัพปัจจัยทุกะกุศลบท.

อกุศลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๔๓] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๔๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๔๕] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาตินนธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาตินนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาตินนธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาตินนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาตินนธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาตินนธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นอนุปา-
ตินนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

คือ จิตตสมุฏฐานรูป อาศัยอนุปาตินนจันท์ และมหาภูตรูป-

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๔๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย

มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ใน
อวิตปัจจัย มี ๕ วาระ

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๕๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอรัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๔ วาระ ในนปัจฉาชาติ
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาสาณปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ
ในนวิปากปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอินทริยปัจจัย
มี ๒ วาระ ในนฌานปัจจัย มี ๒ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในน-
สัมปยุตตปัจจัย มี ๔ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในนโนนัตถิปัจจัย
มี ๔ วาระ ในนโนวิตปัจจัย มี ๔ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร

อภัยกตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๔๘] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทินนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทินนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

ฯลฯ

๓. อธิปัตติปัจจัย

๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปัตติ และ สหชาตาธิปัตติ มี ๑ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ
คือในอุปาทาทินนมูลกะ มี ๒ วาระ ในอนุปาทินนมูลกะ มี ๒ วาระ ในอธิปัตติ-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ
ในสหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ ในนิสสยปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ.

๑๐. ปุเรชาตปัจจัย

[๑๕๕๐] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม ด้วยอำนาจของปุเรชาตปัจจัย
มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณปุเรชาตะ และ วัตถุปุเรชาตะ
มี ๒ วาระ.

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอนุปาทินนธรรม ด้วยอำนาจของปุเรชาต-
ปัจจัย มี ๒ วาระ.

เป็น อารัมมณปุเรชาตะ อย่างเดียว ปัจจัยสงเคราะห์ (ภฏณา)
มี ๒ วาระ เป็นอารัมมณปุเรชาตะบ้าง เป็นวัตถุปุเรชาตะบ้าง มี ๖ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม (ต่อ)

[๑๕๕๑] ในปุเรชาติปัจจย มี ๖ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจย มี ๖ วาระ ในอาเสวนปัจจย มี ๑ วาระ ในกัมมปัจจย มี ๔ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๔ วาระ ในอาหารปัจจย มี ๕ วาระ ในอินทริยปัจจย มี ๔ วาระ ในฉาน-ปัจจย มี ๔ วาระ ในมคคปัจจย มี ๔ วาระ ในสัมปยุตตปัจจย มี ๒ วาระ ในวิปยุตตปัจจย มี ๖ วาระ ในอตถิปัจจย มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจจย มี ๔ วาระ ในวิคตปัจจย มี ๔ วาระ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๕๕๒] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๕๕๓] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๕๕๔] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

อนุปาทินนทุกกุสสติกะ จบ

มหันตฺรทุกกุสสติกะ จบ

อุปาทานทุกกุสติกะ

(๖๕. อุปาทานทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕๕] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุศลปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นอุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นอุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานธรรม และอกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นอุปาทานธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๕๕๙] ๑. กุศลธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉิมะ

[๑๕๖๐] ในนเหตุปัจฉิม มี ๑ วาระ ในนอธิปัตติปัจฉิม มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจฉิม มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจฉิม มี ๓ วาระ ในนวิปาก-
ปัจฉิม มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจฉิม มี ๕ วาระ ฯลฯ
สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจฉิม

[๑๕๖๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานธรรม เป็นปัจฉิมแก่
อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจฉิม ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๖๒] ในเหตุปัจฉิม มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจฉิม มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจฉิม มี ๕ วาระ ในวาระที่มีธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานเป็นมูล มี ๑ วาระ
เป็นสหชาตอธิปัตติ ในอนันตรปัจฉิม มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนิสสยปัจฉิม มี ๕
วาระ ในอุปนิสสยปัจฉิม มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจฉิม มี ๕ วาระ ในกัมม-
ปัจฉิม มี ๓ วาระ ในธรรมที่มีธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานเป็นมูล ในอาหาร
ปัจฉิม มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจฉิม มี ๓ วาระ ในฌานปัจฉิม มี ๓ วาระ

ในมัลลปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อัพยาตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๖๓] ๑. อัพยาตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม อาศัย
อัพยาตธรรมที่ไม่ใช่อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อุปาทานทุกกุสลดิกะ จบ

อุปาทานียทุกกุสติกะ

(๗๐. อุปาทานียทุก ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๖๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นอุปาทานียธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่เป็นอุปาทานียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นอนุอุปาทานียธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่เป็นอนุอุปาทานียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๑ ในอภิกตปัจจัยมี ๒ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะกุสลบท

สหชาตวาระก็ดี ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจ วาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๖๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานิชธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานิชธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๖๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาทตปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๖๙] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นอุปาทานิชธรรม อาศัยอัพยาทตธรรมที่เป็นอุปาทานิชธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาทตธรรมที่เป็นอนุปาทานิชธรรม อาศัยอัพยาทตธรรมที่เป็นอนุปาทานิชธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทานิยธรรม อาศัย

อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทานิยธรรม และ

อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทานิยธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็น

อุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทานิยธรรม อาศัย

อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทานิยธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็น

อุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๗๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๑ ในอภิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะอภัยกตบท.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อุปาทานิยทุกกุสลติกะ จบ

อุปาทานสัมปยุตตทุกกุตติกะ

(๓๑. อุปาทานสัมปยุตตทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตตลปฏิจจวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๗๑] ๑. กุตตลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตธรรม อาศัย
กุตตลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๗๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุตตลปฏิจจวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๗๓] ๑. อกุตตลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม อาศัย
อกุตตลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔.อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๒ วาระ (วาระที่ ๔-๕)

๖.อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม และอกุศลธรรมที่เป็น
อุปาทานวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๗๔] ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ.
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๖ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๖ วาระ.

ปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีเย

[๑๕๗๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ
ในนกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๖ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย
มี ๖ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

อกุศลทปญฺหาวาระ

อนุโลมณฺย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๗๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยและอกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรม ที่เป็นอุปาทานวิปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

๖. อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๗๗] ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวาระที่มีอุปาทานสัมปยุตตธรรมเป็นมูล มี ๓ วาระ เป็นสหชาตอธิปัตติ ในวาระที่มีอุปาทานวิปยุตตธรรม มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๖ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๖ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๔ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๔ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๔ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ ใน อัคติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ.

อัพยาคตทปฏิจจ วาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๗๘] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตธรรม
อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๗๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อุปาทานสัมปยุตตทุกกุสลติกะ จบ

อุปาทานอุปาทานียทุกกุสลดิเก

(๗๒. อุปาทานอุปาทานียทุกะ ๑. กุสลดิเก)

กุสลดทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๘๐] ๑. กุสลดธรรมที่เป็นอุปาทานียธรรม แต่ไม่ใช่
อุปาทานธรรม อาศัยกุสลดธรรมที่เป็นอุปาทานียธรรม แต่ไม่ใช่
อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย

อกุสลดทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๘๒] ๑. อกุสลดธรรมที่เป็นทั้งอุปาทานธรรม และอุปาทา-
นียธรรม อาศัยอกุสลดธรรมที่เป็นทั้งอุปาทานธรรม และอุปาทานีย-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานิชธรรม แต่ไม่ใช่
อุปาทานธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานิชธรรม แต่ไม่ใช่
อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งอุปาทานธรรม และ
อุปาทานิชธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งอุปาทานธรรม และ
อุปาทานิชธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอุปาทานิชธรรม แต่ไม่ใช่
อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๘๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๑๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

บาลีนี้เหมือนกับอุปาทานทุกอกุศลบท.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

เหตุปัจจัย

[๑๕๘๔] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นอุปาทานิชธรรม แต่ไม่ใช่
อุปาทานธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่เป็นอุปาทานิชธรรม แต่ไม่ใช่
อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 554

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัฏฐิ มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อุปาทานอุปาทานียทุกกุสสติกะ จบ

อุปาทานอุปาทานสัมปยุตตทุกกุสลติกะ

(๗๓. อุปาทานอุปาทานสัมปยุตตทุกะ ๑ กุสลติกะ)

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๘๖] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นทั้งอุปาทานธรรม และ
อุปาทานสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทั้งอุปาทานธรรม
และอุปาทานสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อกุสลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม แต่
ไม่ใช่อุปาทานธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตตธรรม
แต่ไม่ใช่อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อกุสลธรรมที่เป็นทั้งอุปาทานธรรม และ
อุปาทานสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทั้งอุปาทานธรรม
และอุปาทานสัมปยุตตธรรม และอกุสลธรรมที่เป็นอุปาทาน-
สัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่อุปาทานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 556

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๘๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

บาลีนี้เหมือนกับอุปาทานทุกะอกุศลบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อุปาทานอุปาทานสัมปยุตตทุกกุสลติกะ จบ

อุปาทานวิปยุตตอุปาทานียทุกกุสลติกะ

(๗๔. อุปาทานวิปยุตตอุปาทานียทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๘๘] ๑. กุสลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอุปาทานีย-
ธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอุปาทานียธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอนุปาทานีย-
ธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอนุปาทานียธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๘๙] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

เหมือนกับ โลกียโลกุตตรทุกะกุสลบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕๐] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอุปาทานิช-
ธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอุปาทานิชธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาทบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕๑] ๑. อัพยาทธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอุปาทานิช-
ธรรม อาศัยอัพยาทธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอุปาทานิชธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาทธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอนุปาทา-
นิชธรรม อาศัยอัพยาทธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอนุปาทา-
นิชธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 559

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอุปาทานิช-
ธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอุปาทานิชธรรม
และอภัยกตธรรมที่เป็นอุปาทานวิปยุตตอุปาทานิชธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับ โลกียโลกุตตรทุกะอภัยกตบท.

สหชาตวาระกัถิ ๑๗๗ ปัญหาวาระกัถิ ฟังให้พิสดาร.

อุปาทานวิปยุตตอุปาทานิชทุกกุสลติกะ จบ

อุปาทาน โคจณกกุสลติกะ จบ

กิลตทุกกุตติกะ

(๗๕. กิลตทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕๓] ๑. กุตลธรรมที่ไม่ใช่กิลตธรรม อาศัยกุตลธรรม
ที่ไม่ใช่กิลตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุตลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕๕] ๑. อกุตลธรรมที่เป็นกิลตธรรม อาศัยอกุตลธรรม
ที่เป็นกิลตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อุกุศลธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่กิเลสธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ (วาระที่
๔-๕-๖)

๑. อุกุศลธรรมที่เป็นกิเลสธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นกิเลสธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๕๕๗] ๑. อุกุศลธรรมที่เป็นกิเลสธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นกิเลสธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

คือ โมหะที่สหระคด้วยวิจิกจนา อาศัยวิจิกจนา โมหะที่สหระค
ด้วยอุทธัจจะ อาศัยอุทธัจจะ.

๒. อุกุศลธรรมที่เป็นกิเลสธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่กิเลสธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

คือ โมหะที่สหระคด้วยวิจิกจนา อาศัยขันธทั้งหลายที่สหระคด้วย
วิจิกจนา โมหะที่สหระคด้วยอุทธัจจะอาศัยขันธทั้งหลายที่สหระคด้วยอุทธัจจะ.

๓. อกุศลธรรมที่เป็นกิเลสธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นกิเลสธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

คือ โมหะที่สหคตด้วยวิจิกิจฉา อาศัยชั้นทั้งหลายที่สหคตด้วย
วิจิกิจฉา โมหะที่สหคตด้วยอุทธัจจะ อาศัยชั้นทั้งหลายที่สหคตด้วยอุทธัจจะ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๕๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระเป็นต้น ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕๙] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นกิเลสธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นกิเลสธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวาระท่ามกลาง ๓ วาระ เป็นสหชาตอธิปัตติ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อัพยากตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๐๑] ๑. อัพยากตธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรม อาศัยอัพยากตธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๐๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

กิเลสทุกกุศลติกะ จบ

สังกิลลิกทุกกุสล ติกะ

(๗๖. สังกิลลิกทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัญญ

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๐๓] ๑. กุสลธรรมที่เป็นสังกิลลิกธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นสังกิลลิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นอสังกิลลิกธรรม อาศัยกุสล
ธรรมที่เป็นอสังกิลลิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะกุสลบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๐๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสังกิเลสิกธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นสังกิเลสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาทตปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๐๗] ๑. อัพยาทธรรมที่เป็นสังกิเลสิกธรรม อาศัย
อัพยาทธรรมที่เป็นสังกิเลสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาทธรรมที่เป็นอสังกิเลสิกธรรม อาศัย
อัพยาทธรรมที่เป็นอสังกิเลสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้า 566

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นสังกิลิทธิกรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นสังกิลิทธิกรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นอสัง-
กิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๐๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะอภัยกตบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

สังกิลิทธิทุกกุสลตักะ จบ

สังกิลิฏฐทุกกุตติกะ

(๗๗). **สังกิลิฏฐทุกะ ๑. กุตติกะ)**

กุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๐๕] ๑. กุตตธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐธรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่เป็นอสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๑๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

เหตุปัจจัย

[๑๖๑๑] ๑. อกุตตธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐธรรม อาศัยอกุตต-
ธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาทตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๑๓] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐธรรม อาศัย
อัพยาทตธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สังกิลิฏฐทุกกุสลติกะ จบ

กิลีสัมปยุตตทุกกุตติกะ

(๗๘. กิลีสัมปยุตตทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตตลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๑๕] ๑. กุตตลธรรมที่เป็นกิลีสวิปปยุตตธรรม อาศัยกุตตล-
ธรรมที่เป็นกิลีสวิปปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๑๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุตตลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๑๗] ๑. อกุตตลธรรมที่เป็นกิลีสัมปยุตตธรรม อาศัย
อกุตตลธรรมที่เป็นกิลีสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๑๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาคตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๑๙] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

กิเลสตั้มยุตตทุกกุสลติกะ จบ

สังกิเลสสังกิเลสิกทุกุสลิกะ

(๗๕. สังกิเลสสังกิเลสิกทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๒๑] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสังกิเลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิเลส-
ธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นสังกิเลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิเลสธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๒๓] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิเลสิก-
ธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิเลสิกธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อุกุศลธรรมที่เป็นสังกิเลสกรรม แต่ไม่ใช่กิเลสกรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสังกิเลสกรรม แต่ไม่ใช่กิเลสกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อุกุศลธรรมที่เป็นทั้งกิเลสกรรม และสังกิเลสกรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทั้งกิเลสกรรม และสังกิเลสกรรม และอกุศลธรรมที่เป็นสังกิเลสกรรม แต่ไม่ใช่กิเลสกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๒๔] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

เหมือนกับกิเลสทุกะอกุศลบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

อภัยกตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๒๕] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสังกิเลสกรรม แต่ไม่ใช่กิเลสกรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นสังกิเลสกรรม แต่ไม่ใช่กิเลสกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 573

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๒๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระ มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สังกิเลสสังกิเลสีกทุกกุสลตีกะ จบ

กิลตสังกิลิฏฐทุกกุส ติกะ

(๘๐. กิลตสังกิลิฏฐทุกะ ๑. กุสตติกะ)

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๒๓] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิลิฏฐ-
ธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิลิฏฐธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อกุสลธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐธรรม แต่ไม่ใช่กิเลส-
ธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐธรรม แต่ไม่ใช่กิเลสธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อกุสลธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิลิฏฐ-
ธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิลิฏฐธรรม
และอกุสลธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐธรรม แต่ไม่ใช่กิเลสธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๒๘] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

เหมือนกับกิลตทุกะอกุสลบท.

สหชาตวาระกัฏฐิ ๗๗ ปัญหาวาระกัฏฐิ พิงให้พิสคารทุกปัจจัย.

กิลตสังกิลิฏฐทุกกุสตติกะ จบ

กิลตฺถิกิลตฺถัมปยุตฺตทุกฺกุสลติกะ

(๘๑. กิลตฺถิกิลตฺถัมปยุตฺตทุกฺกะ ๑. กุสลติกะ)

อกุสลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๒๕] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นทั้งกิลตฺถธรรม และกิลตฺถัมปยุตฺตธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทั้งกิลตฺถธรรม และกิลตฺถัมปยุตฺตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อกุสลธรรมที่เป็นกิลตฺถัมปยุตฺตธรรม แต่ไม่ใช่กิลตฺถธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นกิลตฺถัมปยุตฺตธรรม แต่ไม่ใช่กิลตฺถธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อกุสลธรรมที่เป็นทั้งกิลตฺถธรรม และกิลตฺถัมปยุตฺตธรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทั้งกิลตฺถธรรม และกิลตฺถัมปยุตฺตธรรม และอกุสลธรรมที่เป็นกิลตฺถัมปยุตฺตธรรม แต่ไม่ใช่กิลตฺถธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๓๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับกิลตฺถทุกฺกุสลท.

ในสหชาตวาระกัถิ ฯลฯ ในปัญหาวาระกัถิ พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

กิลตฺถิกิลตฺถัมปยุตฺตทุกฺกุสลติกะ จบ

กิลสวิปยุตตสังกิเลสิกทุกุสสติกะ

(๘๒. กิลสวิปยุตตสังกิเลสิกทุกะ ๑. กุสสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๓๑] ๑. กุสลธรรมที่เป็นกิลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรม
อาศัยกุสลธรรมที่เป็นกิลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นกิลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรม
อาศัยกุสลธรรมที่เป็นกิลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๓๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะกุสลบท.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อภัยกตบพฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๓๓] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิก-
กรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกกรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิเลสิก-
กรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิเลสิกกรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๒-๓-๔)

๕. อภัยกตธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิก-
กรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกกรรม และ
อภัยกตธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิเลสิกกรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๓๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับ โลกียโลกุตตรทุกะอภัยกตบพ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

กิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกทุกกุสลติกะ จบ

กิเลสโคจณกทุกกุสลติกะ จบ

ทัสสนเนปหัตถ์พทุกุสลติกะ

(๘๓. ทัสสนเนปหัตถ์พทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๓๕] ๑. กุสลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนปหัตถ์พพธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนปหัตถ์พพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ในอธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๓๗] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นทัสสนเนปหัตถ์พพธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นทัสสนเนปหัตถ์พพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม

อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๖๓๙] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย คือ โมหะที่สหระคด้วยวิจิกิจฉา อาศัยขันธทั้งหลายที่สหระคด้วยวิจิกิจฉา

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม

อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๖๔๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๔๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตถ์พพธรรม เป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตถ์พพธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตถ์พพธรรมเป็นปัจจัยแก่อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตถ์พพธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๔๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในธรรมที่เป็นทัสสนธรรม มี ๑ วาระ ในธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนธรรม มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในธรรมที่มีทัสสนธรรมเป็นมูล มี ๑ วาระ ในธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนธรรม มี ๒ วาระ คือ อาร์มมณาธิปัตติ และ สหชาตาธิปัตติ แต่เป็นอาร์มมณาธิปัตติ มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ในธรรมที่มีทัสสนธรรมเป็นมูล มี ๑ วาระ ในธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนธรรม มี ๑ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอุปนีสถปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๒ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

อัพยาคตปฏิจจ วาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๔๓] ๑. อัพยาคตธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม
อาศัยอัพยาคตธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๔๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ทัสสนเนนปหัตตัพพทุกกุสลตักะ จบ

ภวานายปหัตถัพพทุกุสลดิกะ

(๘๔. ภวานายปหัตถัพพทุกะ ๑. กุสลดิกะ)

กุสลดทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๔๕] ๑. กุสลดธรรมที่ไม่ใช่ภวานายปหัตถัพพธรรม อาศัย
กุสลดธรรมที่ไม่ใช่ภวานายปหัตถัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๔๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลดทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๔๗] ๑. อกุสลดธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพธรรม อาศัย
อกุสลดธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๔๘] ในเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๒ วาระ.

เหมือนกับทัสเสนนปหาดัพพทุกะอกุสลบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจย.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๖๔๙] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ภวานายปหาดัพพธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๕๐] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

ภวานายปหาดัพพทุกกุสลติกะ จบ

ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกทุกกุสลติกะ

(๘๕. ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๕๑] ๑. กุสลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกธรรม
อาศัยกุสลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๕๓] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นทัสสนนปหัตถัพพเหตุกธรรม
อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทัสสนนปหัตถัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. อกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม และอกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๖๕๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

ในธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนธรรม มี ๒ วาระ มีปัจจัยสงเคราะห์ ๑.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๖ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๖ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๖
วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นเหตุปัจจย

[๑๖๕๖] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
นเหตุปัจจย

๒. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะนเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนยะ

[๑๖๕๗] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอธิปัตติปัจจย มี ๖ วาระ
 ฯลฯ ในนกัมมปัจจย มี ๔ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๖ วาระ ในนวิปยุตต-
ปัจจย มี ๖ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

อกุศลทปัญญาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๖๕๘] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม
เป็นปัจจยแก่อกุศลธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุกธรรม ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในธรรมที่เป็นทัสสนธรรม มี ๑ วาระ ในธรรมที่ไม่ใช่ทัสสนธรรม มี ๒ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในอุปนีสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๖๐] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ทัสสเนนปหัตถัพพเหตุก-
กรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ทัสสเนนปหัตถัพพเหตุกกรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๖๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาติวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ทัสสเนนปหัตถัพพเหตุทุกกุสลตักะ จบ

ภวานายปหัตถัพพเหตุกกุสลติกะ

(๘๖. ภวานายปหัตถัพพเหตุกกุสะลติกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๖๒] ๑. กุสลธรรมที่ไม่ใช่ภวานายปหัตถัพพเหตุกกุสลธรรม
อาศัยกุสลธรรมที่ไม่ใช่ภวานายปหัตถัพพเหตุกกุสลธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๖๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุสลทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๖๔] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพเหตุกกุสลธรรม
อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพเหตุกกุสลธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. อุกุศลธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรม
อาศัยอุกุศลธรรมที่ไม่ใช่ภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๖๕] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ.

เหมือนกับที่สสเนนปหัตถัพพเหตุกทุกะอกุศลบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

อภัยกตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๖๖] ๑. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ภวานายปหัตถัพพเหตุก-
ธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๖๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ภวานายปหัตถัพพเหตุกทุกกุสลติกะ จบ

สวิตักกกุสติกะ

(๘๗). สวิตักกทูกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๖๘] ๑. กุสลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นสวิตักกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นสวิตักกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุสลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม และกุสลธรรม
ที่เป็นอวิตักกธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. กุสลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นอวิตักกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. กุสลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นอวิตักกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. กุสลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นสวิตักกธรรม และกุสลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๖๕] ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๖ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๖๗๐] ในนอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัยมี ๖ วาระ
๗๗ ในนัมมปัจจัยมี ๔ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

กุศลทปปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๗๑] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศล-
ธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศล-
ธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศล-
ธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม และกุศลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย

๔. กุศลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๖๗๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรมเป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. กุศลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. กุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม และกุศลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๗๓] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัจจัย มี ๕ วาระ ในเบื้องปลาย ๓ วาระ เป็น สหชาตาทิปติ ในอวิตักกธรรม มี ๑ วาระ เป็นสหชาตาทิปติ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสขปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาสวณปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๔ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๖ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๖ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ ในอตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ.

ปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๖๗๔] ในนเหตุปัจจย มี ๘ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๖๗๕] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๖๗๖] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ... ฯลฯ

พึงให้พิสดารเหมือนปัญหาวาระในกุสลติกะ.

อกุศลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๖๗๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสวัตักกธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นสวัตักกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นอวิตกกกรรม อาศัยอกุศล-
กรรมที่เป็นสวิตกกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นสวิตกกกรรม และอกุศลธรรม
ที่เป็นอวิตกกกรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสวิตกกกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. อกุศลธรรมที่เป็นสวิตกกกรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอวิตกกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นสวิตกกกรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสวิตกกกรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอวิตกกกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๗๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๗๙] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสวิตกกกรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสวิตกกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นสวิตกกกรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอวิตกกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรมอาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสวิตักกธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๑๖๘๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อกุศลทปญฺหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๘๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๘๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในสหชาติ-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕
วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในฉาน-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อัพยาคตบทปฏิจจ วาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๘๓] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อัพยาคตธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อัพยาคตธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม และอัพยาคตธรรมที่เป็นอวิตักก-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๘๔] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๖๘๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ในนกัมม-

ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ
ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนฌานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย
มี ๕ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ
๗๗ ในนโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อภัยกตบทยปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๘๖] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่เป็นอวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๑๖๘๗] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่เป็นสวิตักกธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี

พระอภิธรรมปิฎก ปฏิกฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้า 598

๕ วาระ ในปุเรชาติปัจฉิม มี ๓ วาระ ในปัจฉิมชาติปัจฉิม มี ๓ วาระ ใน
อาเสวนปัจฉิม มี ๕ วาระ ในกัมมปัจฉิม มี ๔ วาระ ในวิปากปัจฉิม มี ๕
วาระ ในอาหารปัจฉิม มี ๔ วาระ ฯลฯ ในฌานปัจฉิม มี ๕ วาระ ในมคคปัจฉิม
มี ๕ วาระ ในสัมปยุตตปัจฉิม มี ๖ วาระ ในวิปยุตตปัจฉิม มี ๕ วาระ
ในอตถิปัจฉิม มี ๕ วาระ ในนัตถิปัจฉิม มี ๕ วาระ ในวิคตปัจฉิม มี ๕ วาระ
ในอวิคตปัจฉิม มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๖๘๕] ในนเหตุปัจฉิม มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจฉิม มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๖๘๐] เพราะเหตุปัจฉิม ในนอารัมมณปัจฉิม มี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนิยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิยานุโลม

[๑๖๘๑] เพราะนเหตุปัจฉิม ในนอารัมมณปัจฉิม มี ๕ วาระ... ฯลฯ

พึงให้พิสดารเหมือนปัญหาวาระในกุสลตักกะ.

สวิตักกทุกกุสลตักกะ จบ

สวิจารทุกกุตติกะ

(๘๘. สวิจารทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตตลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัญญ

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๕๒] ๑. กุตตลธรรมที่เป็นสวิจารธรรม อาศัยกุตตลธรรม
ที่เป็นสวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๑-๒-๓)

๔. กุตตลธรรมที่เป็นอวิจารธรรม อาศัยกุตตลธรรม
ที่เป็นอวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๔-๕)

๖. กุตตลธรรมที่เป็นสวิจารธรรม อาศัยกุตตลธรรม
ที่เป็นสวิจารธรรม และกุตตลธรรมที่เป็นอวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ
๗๗ ในอวิตตปัจจัย มี ๖ วาระ.

เหมือนกับสวิตักกทุกะกุตตลท.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๕๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสวิจารธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นสวิจารธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อกุศลธรรมที่เป็นสวิจารธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นสวิจารธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอวิจารธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับสวิตักกทูกะกุศลท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อัพยาคตบทปฏิจจ วาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจย

[๑๖๕๖] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นสวิจารธรรม อาศัยอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นสวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่
๑-๒-๓)

๔. อัพยาคตธรรมที่เป็นอวิจารธรรม อาศัยอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นอวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่
๔-๕-๖)

๗. อัพยาคตธรรมที่เป็นสวิจารธรรม อาศัยอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นสวิจารธรรม และอัพยาคตธรรมที่เป็นอวิจารธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๕๗] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจย มี ๕ วาระ
๗๗ ในวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ๗๗ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับสวัตักกทุกะอัพยาคตบท.

สหชาตวาระกัดี ๗๗ สัมปยุตตวาระกัดี พิงให้พิสดาร.

อัพยาคตทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๕๘] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นสวิจารธรรม เป็นปัจจัยแก่
อัพยาคตธรรมที่เป็นสวิจารธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในมัคคปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๗๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๑๗๐๑] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 603

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๗๐๒] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิศดารฉันนั้น.

สวิจารทุกกุสสติกะ จบ

สัปปีติกทุกกุสลดิกะ

(๘๕. สัปปีติกทุกะ ๑. กุสลดิกะ)

กุสลดทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๐๓] ๑. กุสลดธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม อาศัยกุสลดธรรม
ที่เป็นสัปปีติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลดธรรมที่เป็นอัปปีติกธรรม อาศัยกุสลดธรรม
ที่เป็นสัปปีติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุสลดธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม และกุสลดธรรม
ที่เป็นอัปปีติกธรรม อาศัยกุสลดธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. กุสลดธรรมที่เป็นอัปปีติกธรรม อาศัยกุสลดธรรม
ที่เป็นอัปปีติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. กุสลดธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม อาศัยกุสลดธรรม
ที่เป็นสัปปีติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. กุสลดธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม อาศัยกุสลดธรรม
ที่เป็นสัปปีติกธรรม และกุสลดธรรมที่เป็นอัปปีติกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๖ วาระ
๗๗ ในวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๗๐๕] ในนอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๖ วาระ
๗๗ ในนกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาติวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

กุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๐๖] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสัปปัตติกธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่เป็นสัปปัตติกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. กุศลธรรมที่เป็นอัปัตติกธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่เป็นอัปัตติกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๗๐๗] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสัพปีติกธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่เป็นสัพปีติกธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๐๘] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ เป็นสหชาตอธิปัตติ มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย
๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ใน
อุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔
วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๔ วาระ ในฉาน-
ปัจจัย มี ๖ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๔ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ
ในอตถิปัจจัย มี ๖ วาระ ในนัตถิปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ.

ปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนัย

[๑๗๐๙] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนัย

[๑๗๑๐] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๗๑๑] เพราะเหตุปัจจัจัย ในอาร์มมณปัจจัจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัจัย

[๑๗๑๒] ๑.อกุศลธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔.อกุศลธรรมที่เป็นอัปปีติกธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นอัปปีติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัจัย มี ๒ วาระ
วาระที่ ๔-๕)

๖.อกุศลธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นอัปปีติกธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๑๓] ในเหตุปัจจัจัย มี ๖ วาระ ในอาร์มมณปัจจัจัย มี ๖ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัจัย มี ๖ วาระ.

เหมือนกับกุศลบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๑๔] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นอัปปีติกธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอัปปีติกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นสัปปีติกธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นอัปปีติก-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๖ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในอวิตต
ปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๗๑๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในนณานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมัคคปัจจัย มี ๕ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

อภัยกตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๑๗] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นสัพปีติกรรม เป็นปัจจัยแก่ อภัยกตธรรมที่เป็นสัพปีติกรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๑๘] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ ใน

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้า 610

ปัจฉาชาตปัจจยมี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ ในกัมมปัจจยมี ๔
วาระ ในวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจยมี ๔ วาระ ในอินทริย-
ปัจจยมี ๔ วาระ ในฌานปัจจยมี ๕ วาระ ในมัคคปัจจยมี ๔ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจยมี ๖ วาระ ในวิปยุตตปัจจยมี ๕ วาระ ในอตฺถิปัจจย มี
๕ วาระ ฯลฯ

สัพปีติกกทุกกุสสติกะ จบ

ปิติสหคตทุกกุสลติกะ

(๕๐. ปิติสหคตทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑.เหตุปัจจัย

[๑๗๑๕] ๑. กุสลธรรมที่เป็นปิติสหคตธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นปิติสหคตธรรม ฯลฯ

กุสลบทก็ดี อกุสลบทก็ดี อัพยากตบทก็ดี เหมือนกับสัปตติกทุกะ.

สุขสหคตทุกกุสลติกะ

(๕๑. สุขสหคตทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๒๐] ๑. กุสลธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นสุขสหคตธรรม ฯลฯ

กุสลบทก็ดี อกุสลบทก็ดี อภัยกตบทก็ดี เหมือนกับสัปปิดิกทุกะ.

ฯลฯ อาศัยอกุสลธรรม ฯลฯ

ในปัจจุบันนัย ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

ฯลฯ อาศัยอภัยกตธรรม ฯลฯ

ในปัจจุบันนัย ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนฉานปัจจัย ฟังทำ
เป็น ๖ วาระ.

ในปัจจุบันนัย ในปัญหาวาระ ในกุสลบท ในอกุสลบท ในอินทริย-
ปัจจัย ในฉานปัจจัย มี ๖ วาระ.

ในปัญหาวาระ ในอภัยกตบทมี ๕ วาระ.

อุเบกขาสหคตทุกกุสล ติกะ

(๕๒. อุเบกขาสหคตทุกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๒๑] ๑. อาศัยกุสลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ๗๗
มี ๖ วาระ เหมือนกับสัปปีติกทุกกุสลบท

คำว่า อุเบกขา ในอภัยาคตบท ได้แก่อุเบกขาต่าง ๆ.

ในปัจจนียณัย ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนณานปัจจัย มี ๖
วาระ.

[๑๗๒๒] ๑. ๗๗ อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคต-
ธรรม ๗๗

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๖ วาระ.

ปัจจนียณัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๗๒๓] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. อกุสลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่ไม่ใช่อุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม และอกุศลธรรมที่ไม่ใช่
อุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๑๗๒๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ

อกุศลบทในปัจจุบันทั้งปวงพึงให้พิจารณารายนี้ เหมือนกับสัปปีติกทุกะ.

อัพยากตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๒๕] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ๗๗ มี ๕ วาระ เหมือนกับ
อัพยากตบทในสัปปีติกทุกะ

[๑๗๒๖] ในปัญหาวาระ ในกุศลบท อกุศลบท ในอินทริยปัจจัย
ในฉานปัจจัย มี ๖ วาระ ในอัพยากตบท มี ๕ วาระ.

กามาวจรทุกกุสติกะ

(๕๓. กามาวจรทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๒๗] ๑. กุศลธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นกามาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่กามาวจรธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่กามาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๒๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๒ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๗๒๙] ในนอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย
มี ๒ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

กุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๓๐] ๑. กุศลธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่กามาวจรธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่ไม่ใช่กามาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในที่เป็นกามาวจรธรรม มี ๑ วาระ ในที่ไม่ใช่
กามาวจรธรรม มี ๒ วาระ. ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในที่เป็นกามาวจร
ธรรม มี ๒ วาระ ในที่ไม่ใช่กามาวจรธรรม มี ๑ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย
มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ
ในกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนัตถิปัจจัย มี
๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๓๒] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๓๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑. วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ๗๗ ปัญหาวาระกัฏฐิ มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาทตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๓๔] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม อาศัย
อัพยาทตธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อัพยาทตธรรมที่ไม่ใช่กามาวจรธรรม อาศัยอัพ-
ยาทตธรรมที่ไม่ใช่กามาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

๗. อัพยาทตธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม อาศัยอัพ-
ยาทตธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม และอัพยาทตธรรมที่ไม่ใช่กามาว-
จรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๓๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ๗๗ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ๗๗ ใน
ปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ๗๗ ในอวิกตปัจจัย
มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๗๓๖] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจย มี ๒ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจย มี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ
ในนฉนปัจจย มี ๑ วาระ ในนมกคปัจจย มี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจจย
มี ๓ วาระ ในนวิปปยุตตปัจจย มี ๒ วาระ ในนโนนัตติปัจจย มี ๓ วาระ ใน
โนวิคตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

อภัยกตบปัญหาวาระ

อนุโลมณีย

๑. เหตุปัจจย

[๑๗๓๗] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม เป็นปัจจย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นกามาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย ฯลฯ

๒. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่กามาวจรธรรม เป็นปัจจย
แก่อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่กามาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๓๘] ในเหตุปัจจย มี ๔ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๔ วาระ
ในอธิปัตติปัจจย มี ๔ วาระ ในกามาวจรธรรม มี ๑ วาระ ในที่ไม่ใช่กามาวจร-

พระอภิธรรมปิฎก ปฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 619

ธรรม มี ๓ วาระ ในที่เป็นกามาวจรธรรม เป็น สหชาติปดิเท่านั้น ใน
อนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี
๗ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ ใน
อุปนนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย
มี ๒ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในวิปาก
ปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๒
วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอตฺถิปัจจัย มี ๗ วาระ ในนัตถิปัจจัย
มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๗ วาระ

กามาวจรทุกกุสลติกะ จบ

รูปาวจรทุกกุสติกะ

(๕๔. รูปาวจรทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๓๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นรูปาวจรธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นรูปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๔๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๒ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๗๔๑] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ
ในนอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

กุศลบท ปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๔๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นรูปาวจรธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่เป็นรูปาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในธรรมที่เป็นรูปาวจรธรรม มี ๑ วาระ เป็น
สหชาติรูปติอย่างเดียว ในธรรมที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม มี ๒ วาระ ใน
อนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในธรรมที่เป็นรูปาวจรธรรม มี ๑ วาระ ในธรรม
ที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม มี ๒ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในสหชาติ
ปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓
วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอัติปัจจัย มี ๒ วาระ ในนัตติ-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ

อกุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๔๔] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในปัจจุบันทั้งปวง มี ๑ วาระ.

อัพยาคตบทปฏิจวาระ

อนุโลมนี้

๑. เหตุปัจจัย

- [๑๗๔๕] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นรูปาวจรธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นรูปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.
๔. อัพยาคตธรรมที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
๖. อัพยาคตธรรมที่เป็นรูปาวจรธรรม อาศัยอัพยา-
คตธรรมที่เป็นรูปาวจรธรรมและอัพยาคตธรรมที่ไม่ใช่รูปาวจรธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๔๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาเสวน-
ปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับกามาวจรและอัพยาคตบทในนกามาวจรทุกะ
วาระเพียงเท่านั้น ข้อมเปลี่ยนแปลงในเบื้องต้น และเบื้องปลาย.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

รูปาวจรทุกกุสลตีกะ จบ

อรุปาวจรทุกกุสติกะ

(๕๕. อรุปาวจรทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๔๗] ๑. กุศลธรรมที่เป็นอรุปาวจรธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นอรุปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่อรุปาวจรธรรม อาศัยกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่อรุปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๔๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนีณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีณะ

[๑๗๔๙] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนอาเสวนปัจจัย
มี ๑ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น ฟังให้พิสดาร.

กุศลทปัญญาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕๐] ๑. กุศลธรรมที่เป็นอรุปาวจรธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่เป็นอรุปาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่ไม่ใช่อรุปาวจรธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่ไม่ใช่อรุปาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๕๑] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย
มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ
ในกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอตถิปัจจัย มี ๒ วาระ ในนัตถิปัจจัย มี ๓
วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

อกุศลทปัญญาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕๒] ๑. อกุศลธรรมที่ไม่ใช่อรุปาวจรธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่ไม่ใช่อรุปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอรุปาวจรธรรม อาศัย อภัยกตธรรมที่เป็นอรุปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อรุปาวจรธรรม อาศัย อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อรุปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่อรุปาวจรธรรม อาศัย อภัยกตธรรมที่เป็นอรุปาวจรธรรม และอภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ อรุปาวจรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๗๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๔ วาระ ในปัจฉา-ชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ใน นวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในโนวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น พึงให้พิสดาร.

อภัยกตทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕๖] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอรูปาวจรธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่เป็นอรูปาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ออรูปาวจรธรรม เป็นปัจจัย
แก่อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่ออรูปาวจรธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอรูปาวจรมูล มี ๒ วาระ ในธรรมที่ไม่ใช่ออรูปาวจรธรรม มี ๑ วาระ ใน
อธิปัตปัจจัย มี ๔ วาระ ในอรูปาวจรมูล มี ๓ วาระ ในธรรมที่ไม่ใช่ออรูปาว-
จรธรรม มี ๑ วาระ ในอนันตรปัจจัยมี ๔ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย มี ๕
วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ ในนิสสปัจจัย มี ๗ วาระ ในอุปนิสสย-
ปัจจัย มี ๔ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๒
วาระ ฯลฯ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ
อัติปัจจัย มี ๗ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๗ วาระ

อรูปาวจรทุกกุสลตีกะ จบ

ปริยาป็นนทุกุสติกะ

(๕๖. ปริยาป็นนทุกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕๘] ๑. กุสลธรรมที่เป็นปริยาป็นนธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นปริยาป็นนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นอปริยาป็นนธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นอปริยาป็นนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะกุสลบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๖๐] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นปริยาป็นนธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นปริยาป็นนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๖๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาทตปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๖๒] ๑. อัพยาทธรรมที่เป็นปริยาป็นนธรรม อาศัย
อัพยาทธรรมที่เป็นปริยาป็นนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาทธรรมที่เป็นอปริยาป็นนธรรม อาศัย
อัพยาทธรรมที่เป็นอปริยาป็นนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นปริยาป็นนธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นปริยาป็นนธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นอปริยาป็นนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๖๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะอภัยกตบท.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย

ปริยาป็นนทุกกุสลดิกะ จบ

นียยานิกทุกกุตติกะ

(๕๗. นียยานิกทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตตลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๖๔] ๑. กุตตลธรรมที่เป็นนียยานิกธรรม อาศัยกุตตลธรรม
ที่เป็นนียยานิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุตตลธรรมที่เป็นอนียยานิกธรรม อาศัยกุตตลธรรม
ที่เป็นนียยานิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๖๕] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อกุตตลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๖๖] ๑. อกุตตลธรรมที่เป็นอนียยานิกธรรม อาศัยอกุตตล-
ธรรมที่เป็นนียยานิกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๖๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยากตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๖๘] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นอนิยยานิกรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นอนิยยานิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๖๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

นิยยานิกทุกกุสสติกะ จบ

นิตยทุกกุตติกะ

(๕๘. นิตยทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตตบตปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

เหตุปัจจย

[๑๗๗๐] ๑. กุตตธรรมที่เป็นนิตยธรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่เป็นนิตยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. กุตตธรรมที่เป็นอนิตยธรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่เป็นอนิตยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๗๑] ในเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๒ วาระ.

เหมือนกับโลกียโลกุตตรทุกะกุตตบต.

อกุตตบตปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๗๗๒] ๑. อกุตตธรรมที่เป็นนิตยธรรม อาศัยอกุตตธรรม
ที่เป็นนิตยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๗๓] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๒ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนียะ

[๑๗๗๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ
ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในนกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในน-
วิปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระเป็นต้น ฟังให้พิสดาร.

อกุศลทปปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑.เหตุปัจจัย

[๑๗๗๕] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นนิยตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันียะ

[๑๗๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ในนิตยธรรมเป็นสหชาตอธิปัตติ ในวาระที่ ๒ เป็นอาร์มมณอธิปัตติ
และ สหชาตอธิปัตติ

ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ใน
อุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๒
วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๗๗] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นอนิตยธรรม อาศัยอัพยากต-
ธรรมที่เป็นอนิตยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๗๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

นิตยทุกกุสลคิกะ จบ

สตฺตฺรทฺกกุสฺสติกะ

(๕๕. สตฺตฺรทฺกะ ๑. กุสฺสติกะ)

กุสฺสทปฏฺิจจวาระ

อนฺุโลมฺนัย

๑. เหตุปฺัจจย

[๑๗๗๕] ๑. กุสฺลธรรมที่เป็นสตฺตฺรธรรม อาศฺยกุสฺลธรรม
ที่เป็นสตฺตฺรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปฺัจจย

๒. กุสฺลธรรมที่เป็นอนฺุตฺตฺรธรรม อาศฺยกุสฺลธรรม
ที่เป็นอนฺุตฺตฺรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปฺัจจย

การนับจำนวนวาระในอนฺุโลม

[๑๗๗๖] ในเหตุปฺัจจย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปฺัจจย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิกตปฺัจจย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ๗๗ ปญฺหาวาระกัฏฐิ พิงให้พิสฺตารทฺกปฺัจจย.

อกุสฺสทปฏฺิจจวาระ

อนฺุโลมฺนัย

๑. เหตุปฺัจจย

[๑๗๗๗] ๑. อกุสฺลธรรมที่เป็นสตฺตฺรธรรม อาศฺยอกุสฺลธรรม
ที่เป็นสตฺตฺรธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปฺัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๘๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยากตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๘๓] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นสุดตตธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นสุดตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยากตธรรมที่เป็นอนุตตตธรรม อาศัย
อัพยากตธรรมที่เป็นอนุตตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

๓. อัพยากตธรรมที่เป็นสุดตตธรรม อาศัยอัพยา-
กตธรรมที่เป็นสุดตตธรรม และอัพยากตธรรมที่เป็นอนุตตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๘๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

เหมือนกับโลกียโลกุตตตตทุกะอัพยากตบท

สุดตตตตทุกะสลตติกะ จบ

สรณทุกกุตติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑. กุตติกะ)

กุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๘๕] ๑. กุตตธรรมที่เป็นอรรถธรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่เป็นอรรถธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๘๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อกุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๘๗] ๑. อกุตตธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยอกุตตธรรม
ที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาทตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๘๙] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยอัพยาทต-
ธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๙๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัพยาคตปัญหา วาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕๑] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นอรณธรรม เป็นปัจจัยแก่
อัพยาคตธรรมที่เป็นอรณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

สรณทุกกุสสติกะ จบ

สรณทุกเวทนาติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๒. เวทนาติกะ)

สุขายเวทนายสัมปยุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕๓] ๑. สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นสรณธรรม
อาศัยสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอรณธรรม
อาศัยสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย
มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

ทุกขายเวทนายสัมปยุตตบพปฏิจจวาระ

อนุโลม นัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕๕] ๑. ทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นสณธรรม
อาศัยทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นสณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๗๕๖] ๑. ทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นสณธรรม
อาศัยทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นสณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
อารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตบทปฏิจจ วาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕๘] ๑. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นสรณ-
ธรรม อาศัยอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นสรณธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอรณ-
ธรรม อาศัยอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอรณธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๕ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๕ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

สรณทุกเวทนาดิกะ จบ

สรณทุกวิปากติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๓. วิปากติกะ)

วิปากทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๐๐] ๑. วิปากธรรมที่เป็นอรรถธรรม อาศัยวิปากธรรม
ที่เป็นอรรถธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย

วิปากสัมมทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๐๒] ๑. วิปากธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยวิปาก-
สัมมธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. วิปากธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยวิปาก-
ธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๐๓] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

เนววิปากนวิปากธรรมบพปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๐๔] ๑. เนววิปากนวิปากธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
เนววิปากนวิปากธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๐๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สรณทุกวิปากติกะ จบ

สรณทุกอุปาทินนติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๔. อุปาทินนติกะ)

อุปาทินนุปาทานิยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๐๖] ๑. อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๐๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อนุปาทาทินนุปาทานิยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๐๘] ๑. อนุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
อนุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๔. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นอรรถธรรม อาศัย
อนุทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นอรรถธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นอรรถธรรม อาศัย
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นสรณธรรม และอนุปาทินอนุปาทานิย-
ธรรมที่เป็นอรรถธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๐๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อนุปาทินอนุปาทานิยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๑๐] ๑. อนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นอรรถธรรม
อาศัยอนุปาทินอนุปาทานิยธรรมที่เป็นอรรถธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๑๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สรณทุกอนุปาทินนตีกะ จบ

สรณสังกิลิฏฐติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๕. สังกิลิฏฐติกะ)

สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๑๒] ๑. สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
สังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๑๔] ๑. อสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
อสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัฏฐี ๗๗ ในปัญหาวาระกัฏฐี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อสังกิลิฐฐอสังกิลิฐกบตปัจฉิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๑๖] ๑. อสังกิลิฐฐอสังกิลิฐกรรมที่เป็นอรณธรรม
อาศัยอสังกิลิฐฐอสังกิลิฐกรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐี ๗๗ ปัญหาวาระกัฏฐี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สรณทุกสังกิลิฐติกะ จบ

สรณทุกวิตักติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๖. วิตักติกะ)

สวิตักกสวิจารบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๑๘] ๑. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๑๙] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อวิตักกวิจารมัตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๒๐] ๑. อวิตักกวิจารมัตตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
อวิตักกวิจารมัตตธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้า 650

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๒๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อวิตักกอวิจารณ์ทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๒๒] ๑. อวิตักกอวิจารณ์ทปฏิจจวาระที่เป็นอรรถธรรม อาศัย
อวิตักกอวิจารณ์ทปฏิจจวาระที่เป็นอรรถธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๒๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ.

สรณทุกวิตักกตีกะ จบ

สรณทุกปีติติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๗. ปีติติกะ)

ปีติสหคตบทปฏิัจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๒๔] ๑. ปีติสหคตธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยปีติ-
สหคตธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปีติสหคตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยปีติ-
สหคตธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๒๕] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

สุขสหคตบทปฏิัจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๒๖] ๑. สุขสหคตธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยสุขสหคต-
ธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สุขสหคตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยสุขสหคต-
ธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๒๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อุเบกขาสหคตบทปฏิจฉวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๒๘] ๑. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๒๙] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

สรณทุกปีติติกะ จบ

สรณทุกทัสสนติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๘. ทัสสนติกะ)

ทัสสนเนนปหาด์พพบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๓๐] ๑. ทัสสนเนนปหาด์พพธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
ทัสสนเนนปหาด์พพธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ภวานายปหาด์พพบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๓๒] ๑. ภวานายปหาด์พพธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
ภวานายปหาด์พพธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๓๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัฏฐิ มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

เนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๓๔] ๑. เนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพทธรรมที่เป็น
อรรถธรรม อาศัยเนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพทธรรมที่เป็นอรรถ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๓๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ.

สรณทุกทัสสันติกะ จบ

สรณทุกทัสสเนนปหาดัพพะเหตุกติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๕. ทัสสเนนปหาดัพพะเหตุกติกะ)

ทัสสเนนปหาดัพพะเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๓๖] ๑. ทัสสเนนปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นสรณธรรม
อาศัยทัสสเนนปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๓๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ.
๗๗ ในอวิตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัตี ๗๗ ปัญหาวาระกัตี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ภวานายปหาดัพพะเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๓๘] ๑. ภวานายปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นสรณธรรม
อาศัยภวานายปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๓๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัฏฐิ มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย

เนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพะเหตุกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๔๐] ๑. เนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็น
อรณธรรม อาศัยเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพะเหตุกกรรมที่เป็น
สรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๔๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

พึงให้พิศดารทุกปัจจัย.

สรณทุกทัสเสนนภหาดัพพะเหตุกติกะ จบ

สรณทุกอภัยคามิติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๐. อภัยคามิติกะ)

อภัยคามิติกะ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๔๒] ๑. อภัยคามิติกะที่เป็นสรณธรรม อาศัยอภัยคามิติกะที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อภัยคามิติกะที่เป็นอณธรรม อาศัยอภัยคามิติกะที่เป็นอณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ

สหชาตวาระก็ดี ๑๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

อภัยคามิติกะ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๔๔] ๑. อภัยคามิติกะที่เป็นอณธรรม อาศัยอภัยคามิติกะที่เป็นอณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 658

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

เนวัจคามินาปจยคามิบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๔๖] ๑. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นอรณธรรม
อาศัยเนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สรณทุกอัจคามิติกะ จบ

สรณทุกเสกขติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๑. เสกขติกะ)

เสกขบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๔๘] ๑. เสกขธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยเสกขธรรม
ที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๔๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อเสกขบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๕๐] ๑. อเสกขธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยอเสกขธรรม
ที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕๑] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัตี ๗๗ ปัญหาวาระกัตี มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

เนวเสกขานาเสกขบพปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๘๕๒] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
เนวเสกขานาเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๓. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นสรณธรรม และเนวเสกขานาเสกข-
ธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕๓] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ
ในอริปติปัจจย มี ๕ วาระ ๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัตี ๗๗ ปัญหาวาระกัตี มี ๑ วาระ ทุกปัจจย.

สรณทุกเสกขติกะ จบ

สรณทุกปริตตติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๒. ปริตตติกะ)

ปริตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๕๔] ๑. ปริตตธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยปริตตธรรม
ที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปริตตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยปริตตธรรม
ที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ปริตตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยปริตตธรรม
ที่เป็นสรณธรรม และปริตตธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

มหัคคตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๕๖] ๑. มหัคคตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยมหัคคต-
ธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัปป์มาณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๕๘] ๑. อัปป์มาณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยอัปป์มาณ-
ธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สรณทุกปริตตติกะ จบ

สรณทุกปริตตารัมมณติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๓. ปริตตารัมมณติกะ)

ปริตตารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๖๐] ๑. ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
ปริตตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๖๑] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

มหัคคตารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๖๒] ๑. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรมเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๖๓] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อัปมาณารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๖๔] ๑. อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๖๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สรณทุกปริตตารัมมณติกะ จบ

สรณทุกหีนติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๔. หีนติกะ)

หีนบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๖๖] ๑. หีนธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยหีนธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๖๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

มัชฌิมบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๖๘] ๑. มัชฌิมธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยมัชฌิมธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๖๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัฏฐิ มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

ปณิตยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๗๐] ๑. ปณิตยธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยปณิตยธรรม-
ที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๗๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัฏฐิ มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สรณทุกหีนตักกะ จบ

สรณทุกมิจฉัตตติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๕. มิจฉัตตติกะ)

มิจฉัตตนิยตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๗๒] ๑. มิจฉัตตนิยตธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยมิจฉัตตนิยตธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๗๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สัมมัตตนิยตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๗๔] ๑. สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยสัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อนียตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๗๖] ๑. อนียตธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยอนียตธรรม
ที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อนียตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยอนียตธรรม
ที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อนียตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยอนียตธรรม
ที่เป็นสรณธรรม และอนียตธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๗๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

สรณทุกมิจนัตตติกะ จบ

สรณทุกมัคคารัมมณติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๖. มัคคารัมมณติกะ)

มัคคารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๗๘] ๑. มัคคารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยมัคคารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๗๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

มัคคเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๘๐] ๑. มัคคเหตุกธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยมัคคเหตุกธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

มคคาธิปติบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๘๒] ๑. มคคาธิปติธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยมคคา-
ธิปติธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๘๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

สรณทุกมคคارัมมณติกะ จบ

สรณทุกอุปปีนนติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๗. อุปปีนนติกะ)

อุปปีนนบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๘๔] ๑. อุปปีนนธรรมที่เป็นสรณธรรม เป็นปัจจัยแก่
อุปปีนนธรรมที่เป็นสรณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อุปปีนนธรรมที่เป็นสรณธรรม เป็นปัจจัยแก่
อุปปีนนธรรมที่เป็นอณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. อุปปีนนธรรมที่เป็นสรณธรรม เป็นปัจจัยแก่
อุปปีนนธรรมที่เป็นสรณธรรม และอุปปีนนธรรมที่เป็นอณธรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๔. อุปปีนนธรรมที่เป็นอณธรรม เป็นปัจจัยแก่
อุปปีนนธรรมที่เป็นอณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๘๘๕] ๑. อุปปีนนธรรมที่เป็นอณธรรม เป็นปัจจัยแก่
อุปปีนนธรรมที่เป็นอณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 672

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๘๖] ในเหตุปัจจย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๗ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิศดารฉันนั้น.

สรณทุกอุปปีนนตีกะ จบ

สรณทุกอติตติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๘. อติตติกะ)

ปัจจุปปันนบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๘๘๓] ๑. ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นสรณธรรม เป็นปัจจยแก่
ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นสรณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นอรณธรรม เป็นปัจจยแก่
ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นอรณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๘๘] ในเหตุปัจจย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิตตปัจจย มี ๗ วาระ.

ปัญหาวาระ ในกุสลตติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

สรณทุกอติตติกะ จบ

สรณทุกอติตารัมมณติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๑๕. อติตารัมมณติกะ)

อติตารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๘๕] ๑. อติตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยอติตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อติตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยอติตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๘๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อนาคตารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๘๑] ๑. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยอนาคตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย

อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

ปัจจุปปันนารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๕๓] ๑. ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

สรณทุกอตีตารัมมณติกะ จบ

สรณทุกอัมมัตตติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๒๐. อัมมัตตติกะ)

อัมมัตตบพปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๕๕] ๑. อัมมัตตธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยอัมมัตต-
ธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อัมมัตตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยอัมมัตต-
ธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อัมมัตตธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยอัมมัตต-
ธรรมที่เป็นสรณธรรม และอัมมัตตธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย

พหิททาบทปัจฉิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจฉัย

[๑๘๕๓] ๑. พหิททาธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัยพหิททา-
ธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ.

๔. พหิททาธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยพหิททา-
ธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย

๕. พหิททาธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัยพหิททา-
ธรรมที่เป็นสรณธรรม และพหิททาธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๕๔] ในเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ
๑๗๗ ในอวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจฉัย.

สรณทุกอัมมัตตติกะ จบ

สรณทุกอชัตตารัมมณติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๒๑. อชัตตารัมมณติกะ)

อชัตตารัมมณบพปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๕๕] ๑. อชัตตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
อชัตตารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อชัตตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
อชัตตารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

พหิทธารัมมณบพปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๐๑] ๑. พหิทธารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
พหิทธารัมมณธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. พหิทถารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย

พหิทถารัมมณธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๐๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๑ ในอวิตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย

สรณทุกอัมมัตถารัมมณตีกะ จบ

สรณทุกสนิทัสสนติกะ

(๑๐๐. สรณทุกะ ๒๒. สนิทัสสนติกะ)

อนิทัสสนสัปปฎิฆบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๐๓] ๑. อนิทัสสนสัปปฎิฆธรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
อนิทัสสนสัปปฎิฆธรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอธิปตปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อนิทัสสนอัปปฎิฆบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๐๕] ๑. อนิทัสสนอัปปฎิฆธรรมที่เป็นสรณธรรม อาศัย
อนิทัสสนอัปปฎิฆธรรมที่เป็นสรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่เป็นอรณธรรม อาศัย
อนัตตสนอัปปฏิขกรรมที่เป็นสรณธรรม และอนัตตสนอัปปฏิข-
กรรมที่เป็นอรณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อนัตตสนสัปปฏิขบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. สหชาตปัจจัย

๑. อนัตตสนสัปปฏิขกรรมที่เป็นอรณธรรม เป็น
ปัจจัยแก่อนัตตสนสัปปฏิขกรรมที่เป็นอรณธรรม ด้วยอำนาจของ
สหชาตปัจจัย มี ๑ วาระ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในสหชาติปัจจย มี ๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจย มี ๑ วาระ
ในนิสสยปัจจย มี ๑ วาระ ในอตฺถิปัจจย มี ๑ วาระ ในอวิคตปัจจย มี ๑
วาระ.

อนิทฺสสนอปปฎิฆบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๕๐๓] ๑. อนิทฺสสนอปปฎิฆธรรมที่เป็นสรณธรรม เป็น
ปัจจยแก่อนิทฺสสนอปปฎิฆธรรมที่เป็นสรณธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจย มี ๑ วาระ.

๔. อนิทฺสสนอปปฎิฆธรรมที่เป็นอรณธรรม เป็น
ปัจจยแก่อนิทฺสสนอปปฎิฆธรรมที่เป็นอรณธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๐๔] ในเหตุปัจจย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๔ วาระ
๗๓ ในอวิคตปัจจย มี ๗ วาระ.

ปัจจนียัญ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๕๐๕] ในนเหตุปัจจัจ มี ๗ วาระ ในนอารัมมณปัจจัจ มี ๗ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจนียัญ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๕๑๐] เพราะเหตุปัจจัจ ในนอารัมมณปัจจัจ มี ๔ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียานุโลมัญ

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๕๑๑] เพราะนเหตุปัจจัจ ในนอารัมมณปัจจัจ มี ๔ วาระ... ๑๗๑

อนุโลมัญก็ดี ปัจจนียัญก็ดี อนุโลมปัจจนียัญก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัญก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

สรณทุกสนิทัสสนติกะ จบ

ปิฎฐิทุกสนิทัสสนติกะ จบ

อนุโลมทุกตักปุฏฐาน จบ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 684

พระอภิธรรมปิฎก ปฏิจจันตสูตร
อนุโลมติกทุกปฏิจจันตสูตร

กุสลดติกเหตุทุกะ

(๑. กุสลดติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑] ๑ เหตุธรรมที่เป็นกุศล อาศัยเหตุธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเหตุธรรมที่เป็นอกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล อาศัยเหตุธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเหตุธรรมที่เป็นอกุศล
เกิดขึ้น เพราะอาร์มณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอาร์มณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๓ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญุปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปาก-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นอธิปัตติปัจจัย

[๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล อาศัยเหตุธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเหตุธรรมที่เป็นอกุศล
เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะนอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕] ในนอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๓ วาระ
ในนปัจจชาติปัจจย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนียะ

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๖] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗] เพราะนอธิปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

สหชาติวาระก็ดี ปัจจยวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี
สัมปยุตตวาระก็ดี มี ๓ วาระ ทุกปัจจย.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจย

[๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่เหตุธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๗-๘-๙)

๓. อธิปติปัจจัย

[๑๐] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อกุศล ด้วยอำนาจของอธิปตฺติปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ ด้วยอำนาจของอธิปตฺติปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อกุศล ด้วยอำนาจของอธิปตฺติปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอธิปตฺติปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอธิปตฺติปัจจัย

๗. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอธิปตฺติปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๕-๖-๗)

๔. อนันตรปัจจัย

[๑๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๑-๒)

๓. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อกุศล ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๓-๔)

๕. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๕. สมันตรปัจจัย

๖. สหชาติปัจจัย

[๑๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัพยาทตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอัพยาทตะ ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย

๔. ัญญมัญญปัจจัย และ ๕. นิสสยปัจจัย เหมือนกับสหชาติปัจจัย.

๗. อุปนิสสยปัจจัย

[๑๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอัพยาทตะ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อภัยกตะ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอภัยกตะ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๘. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๙. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๑๐. อาเสวนปัจจัย ฯลฯ

๑๑. วิปากปัจจัย

[๑๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอภัยกตะ ด้วยอำนาจของวิปากปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี

๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๒ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๒ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การยกปัจจัยในปัจจัยนัย

[๑๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

๒. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

๓. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอัพยาทตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

๔. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

๕. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย.

๖. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจ
ของอุปนิสสยปัจจัย.

๗. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย
มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๘] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๙] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ... ฯลฯ

อนุโลมนัยก็ดี ปัจจนียนัยก็ดี อนุโลมปัจจนียนัยก็ดี ปัจจนียานุโลม-
นัยก็ดี แห่งปัญหาวาระ ในกุสลติกะ ท่านนับไว้อย่างไร พึงนับอย่างนั้น.

นหุตบตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นกุศล อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นกุศล และนเหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นอกุศล และนเหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
กุศล และนเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อกุศล และนเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒๑] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นกุศล อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๓ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี
๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
กัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฉานปัจจัย มี ๕ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๕
วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติ-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในนัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นอภัยกตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นารัมมณปัจจัย

[๒๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะนารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะนารัมมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นอภัยกตะ เกิดขึ้น เพราะนารัมมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นกุศล และเหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ เกิดขึ้น เพราะ
นารัมมณปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นอกุศล และเหตุธรรมที่เป็นอภัยกตะ เกิดขึ้น เพราะ
นารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัย

[๒๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตร-

ปัจฉิมมี ๕ วาระ ในนอญญมัญญปัจฉิมมี ๕ วาระ ในนอุปนิสสยปัจฉิมมี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจฉิมมี ๗ วาระ ในนปัจฉิมชาติปัจฉิมมี ๘ วาระ ในนอาเสวนปัจฉิมมี ๘ วาระ ในนกัมมปัจฉิมมี ๓ วาระ ในนวิปากปัจฉิมมี ๘ วาระ ในนอาหารปัจฉิมมี ๑ วาระ ในนอินทริยปัจฉิมมี ๑ วาระ ในนฉานปัจฉิมมี ๑ วาระ ในนมัคคปัจฉิมมี ๑ วาระ ในนสัมปยุตตปัจฉิมมี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจฉิมมี ๓ วาระ ในนโนตถิปัจฉิมมี ๕ วาระ ในนโนวิคตปัจฉิมมี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจฉิมินัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจฉิมินัย

[๒๖] เพราะเหตุปัจฉิม ในนอารัมมณปัจฉิมมี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉิมินัยอนุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจฉิมินัยอนุโลม

[๒๗] เพราะเหตุปัจฉิม ในนอารัมมณปัจฉิมมี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ปัจฉิมวาระก็ดี นิสสยวาระก็ดี สังสัฏฐวาระก็ดี สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฎิจจวาระ.

นหุตบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๒๘] ๑. นหุตธรรมทาเป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. นหุตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. นหุตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. นหุตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๕. นหุตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๖. นหุตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๗. นหุตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่นหุต-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๘. นหุตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่นหุต-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. อธิปติปัจจัย

[๒๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๑-๔)

๓. นเหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นกุศลและนเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอธิปติ
ปัจจัย มี ๔ วาระ

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๕-๗)

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๙. นเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๘-๑๐)

๓. อนันตรปัจจัย

[๓๐] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๕-๖-๗)

ฯลฯ

๘. อุปนิสสยปัจจัย

[๓๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่
เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่
เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสัยปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสัยปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอุปนิสัยปัจจัย

๗. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุ
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอุปนิสัยปัจจัย

๘. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุ
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสัยปัจจัย

๙. เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุ
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสัยปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๑๐ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ในสหชาติปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๑๓ วาระ ใน
อุปนิสัยปัจจัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในปัจฉาชาติปัจจัย
มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๗ วาระ ใน
วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๗ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๗

วาระ ในฉนปจจัย มี ๗ วาระ ในมคคปจจัย มี ๗ วาระ ในสัมปยุตต-
ปจจัย มี ๓ วาระ ในวิปยุตตปจจัย มี ๕ วาระ ในอติปจจัย มี ๑๓ วาระ
ในนัตติปจจัย มี ๗ วาระ ในวิคตปจจัย มี ๗ วาระ ในอวิคตปจจัย มี ๑๓
วาระ.

ปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๓] ในนเหตุปจจัย มี ๑๕ วาระ ในนอารัมมณปจจัย มี ๑๕ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๔] เพราะอารัมมณปจจัย ในนเหตุปจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๕] เพราะนเหตุปจจัย ในอารัมมณปจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิศดารฉันนั้น.

กุสสติกเหตุทุกะ จบ

เวทนาดิกเหตุทุกะ

(๒. เวทนาดิกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสุขาเยเวทนายสัมปยุตตธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นสุขาเยเวทนายสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นทุกขาเยเวทนายสัมปยุตตธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นทุกขาเยเวทนายสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขาเยเวทนายสัมปยุตตธรรม
อาศัยเหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขาเยเวทนายสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
อริปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคต-
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๓๘] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ
ในนปัจฉิมชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๓๙] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๔๐] เพราะนอธิปัตติปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

สหชาติวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจ
ของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจ
ของเหตุปัจจัย

๑. เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๔๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจ
ของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจ
ของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปติปัจจัย มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๖ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี

๖ วาระ ในสหชาติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจฉัย มี ๓
วาระ ในวิปากปัจฉัย มี ๒ วาระ ในอินทริยปัจฉัย มี ๒ วาระ ในมัคคปัจฉัย
มี ๒ วาระ ในสัมปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอัติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนัตติ-
ปัจฉัย มี ๖ วาระ ในวิคตปัจฉัย มี ๖ วาระ ในอวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ.

ปัจฉินิยหนัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉัยนิยะ

[๔๔] ในนเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจฉินิยหนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจฉินิยะ

[๔๕] เพราะเหตุปัจฉัย ในนอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉินิยานุโลมหนัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉินิยานุโลม

[๔๖] เพราะนเหตุปัจฉัย ในนอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันใดพึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปัจฉิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจฉัย

[๔๗] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจฉัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจฉัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๘] ในเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอาร์มณปัจฉัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ.

ปัจฉินัย

การนับจำนวนวาระในปัจฉินัย

[๔๙] ในนเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนอธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ ใน
นปุเรชาติปัจฉัย มี ๒ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวน-

ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ
๑๗๑ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนี้

๑. อารัมมณปัจจัย

[๕๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจ
ของอารัมมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมเป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจ
ของอารัมมณปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอกุทกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วย
อำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วย
อำนาจของอารัมมณปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๙. นเหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. อธิปัตติปัจจัย

[๕๑] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วย
อำนาจของอธิปิปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วย
อำนาจของอธิปิปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของอธิปิปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
ด้วยอำนาจของอธิปิปัจจัย

๓. อนันตรปัจจัย

[๕๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจ
ของอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ.

๑. เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วย
อำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๓-๔)

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๕-๖-๗)

ฯลฯ

๘. อุปนิสสยปัจจัย

[๕๓] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจ
ของอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วย
อำนาจของอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. นเหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ในสหชาติปัจจัย
มี ๓ วาระ ในอัญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจัย มี

๘ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ในอินทริย-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๓ วาระ ในนัตถิปัจจัย มี ๓
วาระ ในวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๕๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ...

ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัย

[๕๖] เพราะอารัมมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลม

การนับจำนวนจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๕๗] เพราะนเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

เวทนาดิกเหตุทุกะ จบ

วิปากติกเหตุทูกะ

(๓. วิปากติกะ ๑. เหตุทูกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นวิปากมัมมธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นวิปากมัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากมัมมธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากมัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๖๐] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปัจฉิมชาตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจ-
วาระ.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นวิปากมัมมธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นวิปากมัมมธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปากมัมมธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปากมัมมธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๖๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนิปากธรรมด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๗. เหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๖๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นวิปากมัชฌมธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติจัจฉัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นเนววิปากนิวกัมมัชฌมธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติจัจฉัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นวิปากมัชฌมธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นวิปากมัชฌมธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติจัจฉัย มี ๒ วาระ
(วาระที่ ๔-๕)

๖. เหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนิวกัมมัชฌมธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนิวกัมมัชฌมธรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปติจัจฉัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปติจัจฉัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี
๒ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๖๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๖๖] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ.. ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖๗] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
ในปัญหาวาระ ในกุสลติกะฉินโด พึงให้พิสดารฉินนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจย

[๖๘] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นวิปากธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปากัมมธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
เนวิปากนวิปากัมมธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นวิปักษ์มธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นวิปักษ์มธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๕. นเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปักษ์มธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นวิปักษ์มธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๖. นเหตุธรรมที่เป็นวิปักษ์มธรรม และนเหตุธรรม
ที่เป็นเนวิปากนวิปักษ์มธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นวิปักษ์ม-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๗. นเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปักษ์มธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปักษ์มธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)
๑๐. นเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปักษ์มธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นวิปักษ์มธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปักษ์-
มธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑๐-๑๑-๑๒)
๑๑. นเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปักษ์มธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นวิปักษ์มธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นเนวิปาก-
นวิปักษ์มธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย

มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจฉัย มี ๑๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๗ วาระ
ในนิสสยปัจฉัย มี ๑๓ วาระ ในอุปนนิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ ในปุเรชาติปัจฉัย
มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจฉัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจฉัย มี ๑๓ วาระ ใน
วิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจฉัย มี ๑๓ วาระ ฯลฯ ในสัมปยุตต-
ปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจฉัย มี ๑๓ วาระ.

ปัจฉินัย

๑. นเหตุปัจฉัย

[๗๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นวิปากธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ.

๒. นอาร์มมณปัจฉัย

[๗๑] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปากธัมมธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจฉัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในปัจฉินัย

[๗๒] ในนเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจฉัย มี ๑๓ วาระ ในนอนันตรปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนสมนันตร-
ปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอัญญมัญญปัจฉัย มี ๕ วาระ ในนอุปนนิสสยปัจฉัย มี
๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจฉัย มี ๑๒ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจฉัย มี ๑๓ วาระ

ในนอเสวนปัจฉัย มี ๑๓ วาระ ในนกัมมปัจฉัย มี ๒ วาระ ในนวิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจ-
วาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจฉัย

[๗๓] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจฉัยแก่นเหตุ-
ธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจฉัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจฉัยแก่นเหตุ-
ธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจฉัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจฉัยแก่นเหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจฉัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจฉัยแก่น
เหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจฉัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. นเหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๒. อธิปติปัจจัย

[๗๔] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุ-
ธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๔ วาระ.

๕. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากัมมธรรม เป็นปัจจัยแก่
นเหตุธรรมที่เป็นวิปากัมมธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๕-๖-๗)

๘. นเหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปติปัจจัย

๙. นเหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๑๐. นเหตุธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นวิปากัมมธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติ-
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. อนันตรปัจจัย

[๗๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุ-
ธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ
(วาระที่ ๑-๒)

๓. นเหตุธรรมที่เป็นวิปากัมมกรรม เป็นปัจจัยแก่
นเหตุธรรมที่เป็นวิปากัมมกรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย
มี ๒ วาระ (วาระที่ ๓-๔)

๕. นเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปากัมมกรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นเนวิปากนวิปากัมมกรรม ด้วยอำนาจของ
อนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๕-๖-๗)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๖] ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ในสหชาติปัจจัย
มี ๑๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๗ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๑๓ วาระ
ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย
มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๗ วาระ ใน
อินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๗ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๗ วาระ
ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัติปัจจัย
มี ๑๓ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๗๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๑๖ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๗๘] เพราะเหตุปัจจัย ในนอรัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๗๙] เพราะเหตุปัจจัย ในนอรัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

วิปากติกเหตุทุกะ จบ

อุปาทินนติกเหตุทุกะ

(๔. อุปาทินนติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๐] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาตินนุปาทานิยธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นอนุปาตินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาตินนอนุปาทานิยธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นอนุปาตินนอนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
อธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนัยะ

[๘๒] ในนอริปติปัจจย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจย มี ๓ วาระ
๑๗๗ ในนอาเสวนปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจย มี ๒ วาระ ๑๗๗ ในน
วิปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๘๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็นปัจจย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจ
ของเหตุปัจจย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๘๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๘๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติ-
ปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติ-
ปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจ
ของอธิปัตติปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปัตติปัจจัย

๔. อนันตรปัจจัย

[๘๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของอนันตร-
ปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของอนันตร-
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อนันตรปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อนันตรปัจจัย

ฯลฯ

๕. อุปนิสสยปัจจัย

[๘๗] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสย-
ปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจ
ของอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอริปติปัจจัย มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๖ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๖ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๘๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๙๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๙๑] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันได พึงให้พิสดารจันนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๒] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินุปาทานิยธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินุปาทานิยธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อุปาทินุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ-
ปัจจัย

๖. นเหตุที่เป็นอนุปาทินุปาทานิยธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินุปาทานิยธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๓] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-
ปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-
ปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะ
อารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๓ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย
มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
วิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนิย

๑. เหตุปัจจย

[๕๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อุปาทินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๕๖] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนอารัมมณปัจจย มี ๖ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๕๗] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๕๘] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ...

แม้ในปัญหาวาระ ในกุสสตติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อุปาทินนตักเหตุทุกะ จบ

สังกิลิฏฐติกเหตุทุกะ

(๕. สังกิลิฏฐติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิฏฐธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๐] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๑] ในนอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจย มี ๓ วาระ
ในนปัจจภาษาตปัจจย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจย มี ๓ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัถิ พิงให้พิสคาร.

เหตุบัพปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสังกิติภูฐสังกิลสิกธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสังกิติภูฐสังกิลสิกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิติภูฐสังกิลสิกธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอสังกิติภูฐสังกิลสิกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิติภูฐอสังกิลสิกธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอสังกิติภูฐอสังกิลสิกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๐๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสังกิติภูฐสังกิลสิกธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสังกิติภูฐสังกิลสิกธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ.

๓. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิติภูฐสังกิลสิกธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอสังกิติภูฐสังกิลสิกธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ.

๕. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์มณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๐๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปัตติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปัตติปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปัตติปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ.

๔. อนันตรปัจจัย

[๑๐๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ.

๕. อุปนิสสยปัจจัย

[๑๐๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรม ที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อุปนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๗-๘)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๖ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๖ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้า 737

ในนิสสยปัจจย มี ๓ วาระ ในอุปนิตสยปัจจย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจย มี ๒ วาระ ในอินทริยปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๐๘] ในนเหตุปัจจย มี ๘ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๐๙] เพราะเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๑๐] เพราะนเหตุปัจจย ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสสตติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปัจฉิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจฉัย

[๑๑๑] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
สังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๕-๖-๗)

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๑๒] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-
ปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-
ปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะ
อารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๓ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในปุเรชาติปัจจัย
มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปาก-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๑๔] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุ-
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๑๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในโนอวิต-
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๑๑๖] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๑-๒)

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๓-๔)

๕. นเหตุกรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุกรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจ
ของอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๕-๖)

๒. อธิปติปัจจัย

[๑๑๗] ๑. นเหตุกรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุกรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. นเหตุกรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุกรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๔-๕)

๖. นเหตุกรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุกรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจ
ของอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๖-๗-๘)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๘] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ในสหชาติปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๑๓ วาระ ใน
อุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๗
วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ใน
อวิตตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๑๑๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๑๔ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๑๔ วาระ

๑๑๕

อนุโลมปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนัยะ

[๑๒๐] เพราะอารัมมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ... ๑๑๕

ปัจจัยยานุโลม

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๑๒๑] เพราะนเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๖ วาระ... ๑๑๕

แม้ปัญหาวาระในกุสสตติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

สังกิลิฐฐติกเหตุทุกะ จบ

วิตักกติกเหตุทุกะ

(๖. วิตักกติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกอวิจาร์ธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นอวิตักกอวิจาร์ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีณั

การนับจำนวนวาระในปัจจนีณะ

[๑๒๔] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปัจจภาษาตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระกัตี ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารอย่างนี้.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกอิจารธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกอิจารธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๑๒๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกอิจารธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกอิจารธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาวิจารณ์ธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาวิจารณ์ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาวิจารณ์ธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาวิจารณ์ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. อธิปติปัจจัย

[๑๒๗] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาวิจารณ์ธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาวิจารณ์ธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาวิจารณ์มัตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาวิจารณ์มัตตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาวิจารณ์มัตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาวิจารณ์ธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาวิจารณ์ธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาวิจารณ์ธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาวิจารณ์ธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาวิจารณ์ธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๔. อนันตรปัจจัย

[๑๒๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาวิจารณ์ธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาวิจารณ์ธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. เหตุธรรมที่เป็นอดีตกถาวิจารณ์มัตตธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอดีตกถาวิจารณ์มัตตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตร-
ปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. เหตุธรรมที่เป็นอดีตกถาวิจารณ์ธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอดีตกถาวิจารณ์ธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๘. อุปนิสสยปัจจัย

[๑๒๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นสวัตถกถาวิจารณ์ธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นสวัตถกถาวิจารณ์ธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย
มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๕
วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๓๑] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๓๒] เพราะเหตุปัจจย ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๓๓] เพราะเหตุปัจจย ในอรัมมณปัจจย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๓๔] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๑ วาระ.

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกจิรามัตตธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
มี ๑ วาระ.

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกอัจจธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
มี ๑ วาระ

๔. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอวิตักกสัจจธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสวิตักก-
สัจจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสัจจธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสัจจธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสวิตักก-
สัจจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

๖. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสัจจธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
สวิตักกสัจจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

๗. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสัจจธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
สวิตักกสัจจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ (วาระที่
๑-๗)

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสัจจธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสัจจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๙. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสัจจธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ

๑๐. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ

๑๑. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจารธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
ถาจารมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

๑๒. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารมัตตธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
ถาจารมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ (วาระที่ ๘-๑๒)

๑๓. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๑๔. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๑๕. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารมัตตธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๑๖. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสวิจารธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอวิตักก-
อิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๑๗. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจามัตตธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสวิจารธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอวิตักก-
อิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๑๘. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจามัตตธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อวิตักกสวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๑๙. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม นเหตุ-
ธรรมที่เป็นอวิตักกวิจามัตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตักก-
อิจารธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกสวิจารธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ (วาระที่ ๑๓-๑๙)

๒๐. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตักก-
อิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒๑. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจามัตตธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตักก-
อิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒๒. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจิราธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
ถาจิราธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒๓. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจิราธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสวิตกก-
ถาจิราธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒๔. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสวิตกก-
ถาจิราธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒๕. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจิราธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
สวิตกกถาจิราธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒๖. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจิราธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
สวิตกกถาจิราธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ (วาระที่ ๒๐-๒๖)

๒๗. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจิราธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิรามัตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อวิตกกถาจิราธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒๘. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิรามัตตธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิรามัตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อวิตกกถาจิราธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒๙. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิรามัตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อวิตกกถาจิราธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๓๐. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจิราธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
ถาจิรามัตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๓๑. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิรามัตตธรรม
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
ถาจิรามัตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจิราธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มีวาระ ๕ วาระ (วาระ.ที่ ๒๓-๓๑)

๓๒. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจิราธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจิราธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
ถาจิรามัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๓๓. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจารธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
ถาจารมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๓๔. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจารธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสวิตกก-
ถาจารธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารมัตตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๓๒-๓๔)

๓๕. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจารธรรม นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
ถาจารมัตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๓๖. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจารธรรม, นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
ถาจารมัตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๓๗. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถาจารธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสวิตกก-
ถาจารธรรม, นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารมัตตธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอวิตกกถาจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๓๕-๓๖-๓๗)

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๓๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาร (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๔-๓)

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๓. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตักก-
อวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๖. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อวิตักกอวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ.

๒๐. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตักก-
วิจารมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ.

๒๑. เหตุธรรมที่เป็นสวิตกกสวิจารณ์ธรรม อาศัย

นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกสวิจารณ์ธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกก-
วิจารณ์ัตถธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกอวิจารณ์ธรรม เกิดขึ้น
เพราะอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒๑ วา
ระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย
มี ๒๑ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓๗ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒๘ วาระ
ในนิสสยปัจจัย มี ๓๗ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๒๑ วาระ ในปุเรชาติ-
ปัจจัย มี ๑๑ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑๑ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๓๗ วาระ
ในวิปากปัจจัย มี ๓๗ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓๗ วาระ ในอินทริยปัจจัย
มี ๓๗ วาระ ในฌานปัจจัย มี ๓๗ วาระ ในมัคคปัจจัยมี ๓๗ วาระ ใน
สัมปยุตตปัจจัย มี ๒๑ วาระ ในวิปยุตตปัจจัย มี ๒๗ วาระ ฯลฯ ในอวิก
ปัจจัย มี ๓๗ วาระ.

ปัจจนียนัย

[๑๓๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๓๗ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย ๗
วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๓๘] เพราะเหตุปัจจัญ ในอารัมมณปัจจัญ มี ๗ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๓๙] เพราะเหตุปัจจัญ ในอารัมมณปัจจัญ มี ๑๔ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. อารัมมณปัจจัญ

[๑๔๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เป็นปัจจัญ
แก่นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัญ

๒. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เป็นปัจจัญ
แก่นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัญ

๓. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกวิจาร์ธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์म्मณ-
ปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๑-๔)

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม เป็น-
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์म्मณปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกวิจาร์ธรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์म्मณปัจจัย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์ธรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์म्मณปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๕-๘)

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์ธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์म्मณ-
ปัจจัย

๑๐. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์ธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกวิจาร์ธรรม ด้วยอำนาจของอาร์म्मณ-
ปัจจัย

๑๑. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์ธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์म्मณปัจจัย มี ๕ วาระ (วาระที่ ๙-๑๓)

๑๔. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถิการมัตตธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถิการธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
สวิตกกถิการธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๑๕. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถิการมัตตธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถิการธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อวิตกกถิการมัตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๑๖. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถิการมัตตธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถิการธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็น
อวิตกกถิการธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
(วาระที่ ๑๔-๑๖)

๑๗. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถิการธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถิการมัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นสวิตกกถิการธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๑๘. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถิการธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถิการมัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอวิตกกถิการมัตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๑๙. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตกกถิการธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอวิตกกถิการมัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นอวิตกกถิการธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
(วาระที่ ๑๗-๒๐)

๒. อธิปัตติปัจจัย

[๑๔๑] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ.

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอวิตักกอวิจารธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอวิตักกอวิจารธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อนันตรปัจจัย ๔. สมนันตรปัจจัย

[๑๔๒] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม ด้วยอำนาจของอนันตร-
ปัจจัย... เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสมนันตรปัจจัย ฯลฯ

๘. อุปนิสสยปัจจัย

[๑๔๓] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสย-
ปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๔] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒๑ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒๓ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๒๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๒๕ วาระ ในสหชาติ-

ปัจจัย มี ๓๐ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒๘ วาระ ในนิสสปัจจัย มี ๓๐
วาระ ในอุปนิสสปัจจัย มี ๒๕ วาระ ในบุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
ปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในกัมมปัจจัย
มี ๑๑ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๒๑ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๑๑ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๓๐ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนียะ

[๑๔๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๓๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓๕ วาระ
ในนอธิปติปัจจัย มี ๓๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนีนัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจัยนียะ

[๑๔๖] เพราะอาร์มมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยยานุโลม

[๑๔๗] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒๑ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

วิตักกติกเหตุทุกะ จบ

ปิตติกเหตุทุกะ

(๕. ปิตติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปิติสหคตธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นปิติสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. เหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

๖. เหตุธรรมที่เป็นปิติสหคตธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นปิติสหคตธรรม และเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ
ในอวิกตปัจจัย มี ๑๐ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๕๐] ในนอริปติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๑๐ วาระ
ในนปัจฉิมชาติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๑๐ วาระ.

สหชาติวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

เหตุปัจจัย

[๑๕๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. เหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๖. เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และเหตุธรรม
ที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๕๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วย
อำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ.

๕. เหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๗. เหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๔ วาระ (วาระที่ ๕-๖-๗-๘)

๘. เหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๑๐. เหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๑๑. เหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย
มี ๔ วาระ (วาระที่ ๕-๑๐-๑๑-๑๒)

๑๓. เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และเหตุธรรม
ที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม
ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๑๓-๑๔-๑๕-๑๖)

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๑๕๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑๖ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๑๖ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑๐ วาระ
ในนิสสยปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๑๖ วาระ ฯลฯ ในวิปาก-
ปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๐ วาระ.

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๑๕๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในนอาร์มณปัจจัย มี ๑๖ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๑๕๖] เพราะเหตุปัจจัย ในนอรัมมณปัจจัย มี ๑๐ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๕๗] เพราะเหตุปัจจัย ในอรัมมณปัจจัย มี ๑๖ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๘] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุธรรม
ที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๕. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๖. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุธรรม
ที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย
๗. นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๘. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๙. นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๑๐. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม
และนเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๕๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๑-๓)

๔. นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๔-๖)

๗. นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๘. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม
เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๘-๑๐)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๑๐ วาระ
ในอริปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย
มี ๑๐ วาระ.

ปัจจนียนัย

[๑๖๑] ในนเหตุปัจจัยมี ๑๐ วาระ ในนอริปัตติปัจจัยมี ๑๐ วาระ ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

นหุตบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

- [๑๖๒] ๑. นหุตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
๒. นหุตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
๓. นหุตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
๔. นหุตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนหุตธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
๕. นหุตธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
๖. นหุตธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
๗. นหุตธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นหุตธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๘. นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๙. นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๑๐. นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมเป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๑๑. นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๑๒. นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๑๓. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๑๓-๑๖)

๒. อธิปติปัจจัย

[๑๖๓] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๑-๔)

๕. นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๕-๘)

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๙-๑๒)

๑๑. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ (วาระที่ ๑๓-๑๖)

๔. อนันตรปัจจัย

[๑๖๔] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย ฯลฯ

๘. อุปนิสสยปัจจัย

[๑๖๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ.

๕. นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ.

๕. เหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสย-
ปัจจัย มี ๔ วาระ.

๑๓. เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และเหตุ-
ธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นปีติสหคต-
ธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๖] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๖ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในสหชาติ-
ปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๑๐
วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑๐ วาระ ใน
อาหารปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๐ วาระ.

ปัจจนียย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๖๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๑๖ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๑๖ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนียะ

[๑๖๘] เพราะอาร์มมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๑๖ วาระ... ฯลฯ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 772

ปัจจนียานุโลมัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๑๖๕] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มณปัจจย มี ๑๖ วาระ... ฯลฯ
แม้ในปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิศดารฉันนั้น.

ปิตติกเหตุทุกะ จบ

ทัสสนติกเหตุทุกะ

(๘. ทัสสนติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๐] ๑. เหตุธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหาดัพพธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสนเนนภวานายปหาดัพพ-
ธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสนเนนภวานายปหาดัพพธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๓ วาระ ใน
วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๗๒] ในนอริปติปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนปุเรชาติปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจย

[๑๗๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหัตตัพพธรรม เป็นปัจจยแก่เหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหัตตัพพธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจย

[๑๗๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหัตตัพพธรรม เป็นปัจจยแก่เหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหัตตัพพธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๕] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ ในนอริปติปัจจย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจย

มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนิสสปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในมคคปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๗๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๑๗๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัยมี ๓ วาระ.... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

[๑๗๘] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ... ฯลฯ

แม้ในปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

๑. เนื่องด้วยการนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย, อนุโลมปัจจัยนัย และปัจจัยยานุโลมนั้น ท่านแสดงไว้โดยย่อพอเป็นแนวเท่านั้น เพราะฉะนั้นตั้งแต่นี้เป็นต้นไปจะไม่มีหัวข้อเรื่องแสดง การ

นับจำนวนวาระใน ๓ นัยนี้ แต่พึงเข้าใจว่ามีอยู่ตามปกติ

นเหตุบพกิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหาดัพพธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสเนนภวานายปหา-
ดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหาดัพพธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสเนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นทัสสเนนปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสเนนภวานายปหา-
ดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสเนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นทัสเสนนภหาดัพพธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๘๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นทัสเสนนภหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นทัสเสนนภหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๑๘๒] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอาร์มมณปัจจัย

[๑๘๓] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นทัสเสนนปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นทัสเสนนปหาดัพพธรรม และ
เหตุธรรมที่เป็นทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น
เพราะนอารัมมณปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหาดัพพธรรม และ
เหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น
เพราะนอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจุบันะ

[๑๘๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในโนวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนัย

[๑๘๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนยานุโลมนัย

[๑๘๖] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังสัฎฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี พึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๑๘๓] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหัตถ์พพธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหัตถ์พพธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นทัสสเนนปหัตถ์พพธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสเนนนภวานายปหัตถ์พพธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ (วาระที่ ๑-๒)

๓. นเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหัตถ์พพธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหัตถ์พพธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๓-๔-๕)

๖. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสเนนนภวานายปหัตถ์พพธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสเนนนภวานายปหัตถ์พพธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๖-๗-๘)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘๔] ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๘๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๑๔ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๑๔ วาระ

ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียัย

[๑๘๖] เพราะอารัมมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

[๑๘๗] เพราะนเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

ทัสสันตักเหตุทุกะ จบ

ทัสเสนูปาทัพพเหตุกติกเหตุกະ

(๕. ทัสเสนูปาทัพพเหตุกติกะ ๑. เหตุกະ)

เหตุบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นทัสเสนูปาทัพพเหตุกธรรม
อาศัยเหตุธรรมที่เป็นทัสเสนูปาทัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นภวานายูปาทัพพเหตุกธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นภวานายูปาทัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนภวานายูปาทัพพ-
เหตุกธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนภวานายูปาทัพพ-
เหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๕๔] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดีพึงให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุธรรม
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพเหตุธรรม ด้วยอำนาจ
ของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๑๕๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

[๑๕๘] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนยานุโลมนัย

[๑๕๙] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๒๐๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตถัพพเหตุกรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตถัพพเหตุกรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพเหตุกรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพเหตุกรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๖. นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสนเนนภวานายปหัตถัพพ-
เหตุกรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสนเนนภวานายปหัตถัพพ-
เหตุกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิกตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๒๐๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหัตัพพ-
เหตุกรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหัตัพพ-
เหตุกรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยะ

[๒๐๓] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในโนวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๒๐๔] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมัย

[๒๐๕] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
 สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจย

[๒๐๖] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นทัสสนนปหัตถัพพเหตุกรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นทัสสนนปหัตถัพพเหตุกรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ.

๓. นเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพเหตุกรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพเหตุกรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ.

๖. นเหตุธรรมที่เป็นทัสสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นเนวทัสสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๐๗] ในอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ ในอธิปัตติปัจจย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๒๐๘] ในนเหตุปัจจย มี ๑๔ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๑๔ วาระ ฯลฯ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 787

อนุโลมปัจจัยนัย

[๒๐๕] เพราะอาร์มณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมัย

[๒๑๐] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มณปัจจัย มี ๘ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันโด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

ทำสเนนปหาดัพพเหตุกติกเหตุทุกะ จบ

อภัยคามิติกเหตุทุกะ

(๑๐. อภัยคามิติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นอภัยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นอภัยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนวากยามินาปจยคามิธรรม
อาศัยเหตุธรรมที่เป็นเนวากยามินาปจยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๓ วาระ.

ปัจจนียณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๒๑๓] ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ
ในนวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนัย

[๒๑๔] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนยานุโลมนัย

[๒๑๕] เพราะนอธิปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

ฯลฯ

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๒๑๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอภยคามิธรรม เป็นปัจจยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอภยคามิธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอภยคามิธรรม เป็นปัจจยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอภยคามิธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนวจคามินาภยคามิธรรม เป็น
ปัจจยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวจคามินาภยคามิธรรม ด้วยอำนาจ
ของเหตุปัจจย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒๑๗] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอายคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอายคามิธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอายคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอายคามิธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจ
ของอารัมมณปัจจัย

๖. เหตุธรรมเป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอายคามิธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๒๑๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอายคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอายคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือที่เป็น อารัมมณาธิปัตติ และ สหชาตาธิปัตติ

๒. เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่

เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น สหชาตาทิปติ

๓. เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่

เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่

เหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือที่เป็น อารัมมณาติปติ

๕. เหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม เป็น

ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม เป็น

ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๔. อนันตรปัจจัย

[๒๑๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่

เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่

เหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรมด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นเนวจคามินาปจยคามิธรรมด้วยอำนาจของอนันตร-
ปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นเนวจคามินาปจยคามิธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวจคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจ
ของอนันตรปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๖ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาเสวนปัจจัย
มี ๓ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนัย

[๒๒๑] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

[๒๒๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมณัย

[๒๒๓] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๒๔] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นเนวาทคามินาปยคามิธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม และนเหตุธรรม
ที่เป็นเนวาทคามินาปยคามิธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอภัยคา-
มิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นเนวาทคามินาปยคามิธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นอุปจกคามิธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวจกคามินาปจกคามิธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อุปจกคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นเนวจกคามินาปจกคามิธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นเนวจกคามินาปจกคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะ-
เหตุปัจจย

๘. นเหตุธรรมที่เป็นเนวจกคามินาปจกคามิธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอุปจกคามิธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นเนว-
จกคามินาปจกคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๙. นเหตุธรรมที่เป็นเนวจกคามินาปจกคามิธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอุปจกคามิธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นเนว-
จกคามินาปจกคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. อารัมมณปัจจย

[๒๒๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอุปจกคามิธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอุปจกคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอุปจกคามิธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอุปจกคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นเนวจกคามินาปจกคามิธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นเนวจกคามินาปจกคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะ
อารัมมณปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๒๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๒๒๗] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินปจยคามิธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะ-
นเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๒๒๘] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอัจยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะนอาร์มมณ-
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๒๒๙] ๑. ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในนอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

[๒๓๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

[๒๓๑] เพราะเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อาร์มมณปัจจย

[๒๓๒] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นเนวายคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม
เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอัจคามิธรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์มมณปัจจัย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม
เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๕-๖-๗)

๒. อธิปติปัจจัย

[๒๓๓] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอัจคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่น
นเหตุธรรมที่เป็นอัจคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๓
วาระ.

๔. นเหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่น
นเหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่น
นเหตุธรรมที่เป็นอัจคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๔
วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖-๗)

๖. นเหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่น
นเหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติ
ปัจจัย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่น
นเหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นเนวัจคา-
มินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๘. เหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม
เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม ด้วย-
อำนาจของอธิปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๘-๙-๑๐)

๓. อนันตรปัจจัย

[๒๓๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอัจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอัจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอัจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของ
อนันตรปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของ
อนันตรปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม
เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม ด้วย-
อำนาจของอนันตรปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม
เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอัจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของ
อนันตรปัจจัย

๘. อุปนิสสยปัจจย

[๒๓๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอาจยคามิธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอาจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๓๖] ในอาร์มมณปัจจย มี ๗ วาระ ในอธิปัตติปัจจย มี ๑๐ วาระ ในอนันตรปัจจย มี ๖ วาระ ในสมนันตรปัจจย มี ๖ วาระ ในสหชาติปัจจย มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจย มี ๓ วาระ ในนิสสยปัจจย มี ๑๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจนียย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๒๓๗] ในนเหตุปัจจย มี ๑๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจยมี ๑๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียย

[๒๓๘] เพราะอาร์มมณปัจจย ในนเหตุปัจจย มี ๗ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

[๒๓๙] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๗ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อาจยคามิติกเหตุทุกะ จบ

เสกขติกเหตุทูกะ

(๑๑. เสกขติกะ ๑. เหตุทูกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๔๐] ๑. เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็น
เสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็น
อเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๔๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีณะ

[๒๔๒] ในอริปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปัจจชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

[๒๔๓] เพราะเหตุปัจจัย ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

[๒๔๔] เพราะอธิปัตติปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

สหชาติวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๔๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเสกขธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอเสกขธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒๔๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๒๔๗] ๑. เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปัตติปัจจัย

๔. อนันตรปัจจัย

[๒๔๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย
มี ๒ วาระ (วาระที่ ๔-๕)

๖. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของ
อนันตรปัจจัย

๗. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๘. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขาเสกขธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๓
วาระ (วาระที่ ๖-๗-๘)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย
มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๒๕๐] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๒๕๑] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลม

[๒๕๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕๑] ๑. นหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม อาศัยนหตุธรรม
ที่เป็นเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขเสกขธรรม อาศัย
นหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม และนหตุธรรม
ที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัยนหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม อาศัยนหตุธรรม
ที่เป็นอเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๔-๕-๖)

๕. นหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัย
นหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. นหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัย
นหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม และนหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานา-
เสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นเสกขานา-
เสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒๕๔] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นอเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคต
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕๖] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจุบัน

[๒๕๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในโนอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

[๒๕๘] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

[๒๕๙] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี พึงให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. อาร์มมณปัจจัย

[๒๖๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุ-
ธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่น
นเหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของ
อาร์มมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย

๓. อธิปติปัจจัย

[๒๖๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอเสกขธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของ
อธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๖๒] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้า 809

มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจฉัย มี ๓ วาระ ในนิสสยปัจฉัย มี ๑๓ วาระ ใน
อุปนีสสยปัจฉัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจฉัย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๒๖๓] ในนเหตุปัจฉัย มี ๑๔ วาระ ในนอารัมมณปัจฉัย มี ๑๔ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียัย

[๒๖๔] เพราะอารัมมณปัจฉัย ในนเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

[๒๖๕] เพราะนเหตุปัจฉัย ในอารัมมณปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉนั้น.

เสกขติกเหตุทุกะ จบ

ปริตตติกเหตุทูกะ

(๑๒. ปริตตติกะ ๑. เหตุทูกะ)

เหตุบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๖๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัปปมาณธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นอัปปมาณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๖๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีณัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีณะ

[๒๖๘] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๖๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒๗๐] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอัปमानธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นอัปमानธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. อธิปัตปัจจัย

[๒๗๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอัปमानธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอัปमानธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตปัจจัย มี ๒ วาระ.

๔. อนันตรปัจจัย

[๒๗๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอัปमानธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอัปमानธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๗. เหตุธรรมที่เป็นอัปमानธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอัปमानธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๘. เหตุธรรมที่เป็นอัปमानธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๙. เหตุธรรมที่เป็นอัปमानธรรมเป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๙. อุปนิสสยปัจจัย

[๒๗๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๗๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๖ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย
มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๒๓๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๒๓๖] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมณัย

[๒๓๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๓๘] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นปริตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-
๒-๓)

๔. นเหตุธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นมหัคคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นนหคคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๖. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม และนเหตุธรรม
ที่เป็นนหคคตธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นนหคคตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย
๗. นเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๘. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นอัปมาณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๙. เหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม และนเหตุธรรม
ที่เป็นอัปมาณธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)
๑๐. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นปริตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นนหคคตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑๐-๑๑-๑๒)
๑๑. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยเหตุเหตุธรรม
ที่เป็นปริตตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคต-
ปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๒๗๖] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นปริตตธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๒๗๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในโนวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

[๒๗๘] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยนัยอนุโลม

[๒๗๙] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาติวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

นหุตบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๒๘๔] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นนหคคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นนหคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นนหคคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นนหคคตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ

๗. นเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นนหคคตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. อธิปติปัจจัย

[๒๘๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรม ที่เป็นปริตตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๘๖] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจัย
มี ๑๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๗ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๑๓ วาระ
ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจนียนัย

[๒๘๗] ในนเหตุปัจจัย มี ๑๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๑๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

[๒๘๘] เพราะอาร์มมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

[๒๘๙] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

ปริตตตักเหตุทุกะ จบ

ปริตตารัมมณติกเหตุทุกะ

(๑๓. ปริตตารัมมณติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕๐] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๕๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๒๕๒] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๒๕๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นนหคคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นนหคคตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นนหคคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นนหคคตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๗. เหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นนหคคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณ
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๒๕๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๒๕๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมัย

[๒๕๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี
๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
อธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๓๐๑] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ปัจจัยนัย

[๓๐๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ
๑๗๗ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

[๓๐๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑๗๗

ปัจจัยยานุโลมัย

[๓๐๔] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑๗๗
สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๓๐๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่นเหตุธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-

๓. นเหตุธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่นเหตุธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๓๐๖] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่นเหตุธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๐๗] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสย-
ปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีย

[๓๐๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

[๓๐๙] เพราะอาร์มมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

[๓๑๐] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

ปริตตารัมมณติกเหตุทุกะ จบ

หินตักเหตุทุกะ

(๑๔. หินตักะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๑๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นหินธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นหินธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นปณีตธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็นปณีตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียณัย

[๓๑๓] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๑๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นหีนธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นหีนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นปณีตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นปณีตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๓๑๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นหีนธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นหีนธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นหีนธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม
ที่เป็นมัชฌิมธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นหีนธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๕. เหตุกรรมที่เป็นปณิตรกรรมเป็นปัจจัยแก่เหตุกรรม
ที่เป็นมัชฌิมกรรม ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๓๑๖] ๑. เหตุกรรมที่เป็นหีนกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุกรรม
ที่เป็นหีนกรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๒. เหตุกรรมที่เป็นมัชฌิมกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
กรรมที่เป็นมัชฌิมกรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๓. เหตุกรรมที่เป็นมัชฌิมกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
กรรมที่เป็นหีนกรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๔. เหตุกรรมที่เป็นปณิตรกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุกรรม
ที่เป็นปณิตรกรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๕. เหตุกรรมที่เป็นปณิตรกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุกรรม
ที่เป็นมัชฌิมกรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๔. อนันตรปัจจัย

[๓๑๗] ๑. เหตุกรรมที่เป็นหีนกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุกรรม
ที่เป็นหีนกรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ.

๓. เหตุกรรมที่เป็นมัชฌิมกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
กรรมที่เป็นมัชฌิมกรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ.

๕. เหตุกรรมที่เป็นปณิตรกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุกรรม
ที่เป็นปณิตรกรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑๖ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๖ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียนัย

[๑๑๙] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

[๑๒๐] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

[๑๒๑] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นหตฺตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๒] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นหีนธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นหีนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

สังกิติภูตฺติกเหตุทุกฉนใด พิงให้พิสดารฉนนัน.

หีนตฺกเหตุทุกะ จบ

มิจฉัตตติกเหตุทุกะ

(๑๕. มิจฉัตตติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยเหตุธรรมที่เป็น
อนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๑๒๕] ในอริปติปัจจัย มี ๒ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ

ในนปิงฆาชาตปัจฉิมมี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจฉิมมี ๑ วาระ ในนวิปาก
ปัจฉิมมี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจฉิมมี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจฉิม

[๓๒๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เป็นปัจฉิมแก่
เหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจฉิม

๒. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เป็นปัจฉิมแก่
เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจฉิม

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนินยตธรรม เป็นปัจฉิมแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอนินยตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจฉิม

๒. อาร์มมณปัจฉิม

[๓๒๗] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เป็นปัจฉิมแก่
เหตุธรรมที่เป็นอนินยตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจฉิม

๒. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เป็นปัจฉิมแก่
เหตุธรรมที่เป็นอนินยตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจฉิม

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๓๒๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๔. อนันตรปัจจัย

[๓๒๙] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

๕. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๗. อุปนิสสยปัจจัย

[๓๓๐] ๑. เหตุกรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตกรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุกรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตกรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๒. เหตุกรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตกรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุกรรมที่เป็นอนิยตกรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๓. เหตุกรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตกรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุกรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตกรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๔. เหตุกรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตกรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุกรรมที่เป็นอนิยตกรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๕. เหตุกรรมที่เป็นอนิยตกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
กรรมที่เป็นอนิยตกรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๖. เหตุกรรมที่เป็นอนิยตกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
กรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตกรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๗. เหตุกรรมที่เป็นอนิยตกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
กรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตกรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๓๓๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ
๑ล๑

อนุโลมปัจจัยนัย

[๓๓๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑ล๑

ปัจจัยยานุโลมนัย

[๓๓๔] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ... ๑ล๑
แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉนได พึงให้พิสดารฉนนัน.

นเหตุบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๓๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๑-๒-๓)

๔. นเหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอนियตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอนियตธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นอนियตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นอนियตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอนियตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอนियตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๙. นเหตุธรรมที่เป็นอนियตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอนियตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอริปิปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคต-
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๓๓๗] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นอนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

ปัจจัยนัย

[๓๓๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในโนวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

[๓๓๙] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาร... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมัย

[๓๔๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัฏฐิ เหมือนกับปฏิจจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๓๔๑] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่น
นเหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. อธิปติปัจจัย

[๓๔๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ

๖. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม และเหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๗. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๘. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๓. อนันตรปัจจัย

[๓๔๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๔๔] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย
มี ๕ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๑๓ วาระ
ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจนียน์

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๓๔๕] ในนเหตุปัจจย มี ๑๓ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๑๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๑๓ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียน์

[๓๔๖] เพราะอารัมมณปัจจย ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมน์

[๓๔๗] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันใด พึงให้พิสคารฉันนั้น.

มีฉัตตติกเหตุทุกะ จบ

มัคคารัมมณติกเหตุทุกะ

(๑๖. มัคคารัมมณติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมัคครัมมณธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นมัคคารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นมัคคเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. เหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๒. เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม และเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๕. เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นมัคคเหตุธรรม และเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๙] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๗ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๓๕๐] ในนอริปติปัจจัย มี ๗ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๑๗ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๘ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๑๗ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๑๗ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิกิจวาระ

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๕๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. เหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ (วาระที่ ๗-๑๑)

๑๒. เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม และเหตุธรรม
ที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑๒-๑๔)

๑๕. เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม และเหตุธรรม
ที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑๕-๑๗)

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๕๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม และเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติ-
ธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๕. เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม และเหตุธรรม
ที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม
ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๓๕๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. เหตุธรรมที่เป็นมัลคเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมัลคเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ.

๕. เหตุธรรมที่เป็นมัลคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมัลคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๔. เหตุธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม และเหตุธรรม
ที่เป็นมัลคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม
ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๗. เหตุธรรมที่เป็นมัลคเหตุกธรรม และเหตุธรรม
ที่เป็นมัลคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม
ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ.

๔. อนันตรปัจจัย

[๓๕๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. เหตุธรรมที่เป็นมัลคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นมัลคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. เหตุธรรมที่เป็นมัคกรรมมณฑลธรรม และเหตุธรรม
ที่เป็นมัคคาริบัติธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นมัคกรรมมณฑลธรรม
ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอิริปัตติปัจจัย มี ๒๑ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑๗ วาระ.
ในนิสสยปัจจัย มี ๑๗ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ ใน
อวิคตปัจจัย มี ๑๗ วาระ.

ปัจจัยนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๓๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑๗ วาระ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๓๕๗] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑๗ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

[๑๕๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๙] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาร์มมณธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัคคาร์มมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัคคาร์มมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาร์มมณธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นมัคคาร์มมณธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. นเหตุธรรมที่เป็นมัลลเหตุกธรรม และนเหตุธรรม
ที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม อาศัณเหตุธรรมที่เป็นมัลลเหตุกธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๑. นเหตุธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม อาศัณเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๒. นเหตุธรรมที่เป็นมัลลารัมมณธรรม อาศัณเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๓. นเหตุธรรมที่เป็นมัลลเหตุกธรรม อาศัณเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๔. นเหตุธรรมที่เป็นมัลลารัมมณธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม อาศัณเหตุธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๕. นเหตุธรรมที่เป็นมัลลเหตุกธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม อาศัณเหตุธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๖. นเหตุธรรมที่เป็นมัลลารัมมณธรรม อาศัณเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัลลารัมมณธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๗. นเหตุธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม อาศัณเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัลลารัมมณธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมัลลาคชิปติธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๘. นเหตุธรรมที่เป็นมคคารัมมณธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมคคาธิปัตติธรรม อาศัณเหตุธรรมที่เป็นมคคารัมมณธรรม
และนเหตุธรรมที่เป็นมคคาธิปัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑๘-๑๙-๒๐)

๒๑. นเหตุธรรมที่เป็นมคคเหตุกธรรม อาศัณเหตุ
ธรรมที่เป็นมคคเหตุกธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมคคาธิปัตติธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒๒. นเหตุธรรมที่เป็นมคคาธิปัตติธรรม อาศัณเหตุ-
ธรรมที่เป็นมคคเหตุกธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมคคาธิปัตติธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒๓. นเหตุธรรมที่เป็นมคคเหตุกธรรม และนเหตุ-
ธรรมที่เป็นมคคาธิปัตติธรรม อาศัณเหตุธรรมที่เป็นมคคเหตุกธรรม
และนเหตุธรรมที่เป็นมคคาธิปัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ (วาระที่ ๒๓-๒๔-๒๕)

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑๗ วาระ
๑๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๗ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๖๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมัคการัมมธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นมัคการัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยะ

[๓๖๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๑๗ วาระ
ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๑๗ วาระ ในนปัจฉาชาตปัจจัย มี ๑๗ วาระ ในน-
อาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๑๗ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย
มี ๑๗ วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

[๓๖๓] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๑๗ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมัย

[๓๖๔] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

นหุตบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจย

[๓๖๕] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคอารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคชาติปติธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคอารัมมณธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมัคคชาติปติธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๒-๓)

๔. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคชาติปติธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคชาติปติธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคชาติปติธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคอารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคชาติปติธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคอารัมมณธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมัคคชาติปติธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๗. เหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมัคคชาติปติธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคอารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๗-๘-๙)

๒. อธิปัตติปัจจัย

[๑๖๖] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปัตติธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ (วาระที่ ๔-๘)

๗. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปัตติธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปัตติธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ (วาระที่ ๙-๑๓)

๑๔. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปัตติธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑๔-๑๕-๑๖)

๑๗. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปัตติธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ (วาระที่ ๑๗-๒๑)

๓. อนันตรปัจจัย

[๓๖๗] ๑. เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคครัมมณธรรม และเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๕. เหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๖. เหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม และเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. เหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม และเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ.

๘. อุปนิสสยปัจจย

[๑๖๘] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๑-๓)

๔. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ (วาระที่ ๔-๘)

๕. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปัตติธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปัตติธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ (วาระที่ ๙-๑๓)

๑๔. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปัตติธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย มี ๓ วาระ.

๑๗. นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นมัคคาธิปัตติธรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุธรรมที่เป็นมัคคเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจย มี ๕ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๙] ในอาร์มมณปัจจย มี ๘ วาระ ในอธิปัตติปัจจย มี ๒๑ วาระ ในอนันตรปัจจย มี ๘ วาระ ในสมนันตรปัจจย มี ๘ วาระ ในสหชาติปัจจย มี ๑๗ วาระ ในอัญญมัญญปัจจย มี ๑๗ วาระ ในนิสสยปัจจย มี ๑๗ วาระ ในอุปนิสสยปัจจย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๑๗ วาระ.

ปัจจนียนัย

[๓๗๐] ในนเหตุปัจจย มี ๒๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๑๕
วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียนัย

[๓๗๑] เพราะอารัมมณปัจจย ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

[๓๗๒] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

มัคคารัมมณตักเหตุทุกะ จบ

อุปปีนนติกเหตุทุกะ

(๑๗. อุปปีนนติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

คือ เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรม ที่เป็น
สัมปยุตตธรรมในปฏิสนธิขณะ ฯลฯ

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๗๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอนุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

คือ เหตุธรรมที่เป็นอนุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่เจโตปริยญาณ แก่
อนาคตังสญาณ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอุปปาติธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

คือ เหตุที่เป็นอุปปาติธรรม เป็นปัจจัยแก่เจโตปริยญาณ แก่อนาค-
ตังสญาณ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๓๗๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาติปัจจัย ฯลฯ อวิคตปัจจัย

เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย เป็นปัจจัยด้วยอำนาจ
ของอัญญมัญญปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของนิสสยปัจจัย, เป็น
ปัจจัย ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
วิปากปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอินทริยปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของมกคปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของสัมปยุตตปัจจัย,
เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอตฺถิปัจจัย ฯลฯ เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
อวิคตปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย
มี ๑ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนีนิย

[๓๗๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

[๓๗๘] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

[๓๗๕] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อาร์มมณปัจจัย

[๓๘๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอุปปาติธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. อธิปติปัจจัย

[๓๘๑] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอนุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอุปาทิธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๓. สหชาติปัจจัย ฯลฯ ๕. นิสสยปัจจัย

[๓๘๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนธรรม ด้วยอำนาจของสหชาติปัจจัย, เป็น
ปัจจัย ด้วยอำนาจของอัญญมัญญปัจจัย เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
นิสสยปัจจัย.

๖. อุปนิสสยปัจจัย

[๓๘๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอนุปีนธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอุปาทิธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอุปปีนธรรม ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๘๔] ในอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในสหชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ ในนิสสยปัจจัย
มี ๑ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๑๘๕] ในนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๑ล๑

อนุโลมปัจจัยนัย

[๑๘๖] เพราะอาร์มมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑ล๑

ปัจจัยยานุโลมนัย

[๑๘๗] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ...๑ล๑

อุปปีนตักเหตุทุกะ จบ

อดีตติกเหตุทุกะ

(๑๘. อดีตติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นปัจจุปันนธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นปัจจุปันนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๘๙] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอดีตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นปัจจุปันนธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๙๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ. ในนิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในอตถิปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๓๕๑] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๓๕๒] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

[๓๕๓] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. อาร์มมณปัจจัย

[๓๕๔] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอดีตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุ-
ธรรมที่เป็นปัจจุปปันนธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอนาคตธรรม เป็นปัจจัยแก่น
นเหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปันนธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปันนธรรม เป็นปัจจัยแก่น
นเหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปันนธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๕๕] ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ ในนิสสย-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ
ในกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอินทริยปัจจัย
มี ๑ วาระ ในมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ ในสัมปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัติ-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนีย

[๓๕๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

[๓๕๗] เพราะอารัมมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลม

[๓๕๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

อดีตติกเหตุทุกะ จบ

อดีตารัมมณติกเหตุทุกะ

(๑๕. อดีตารัมมณติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๕๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียณัย

[๔๐๑] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

นหุตบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๐๒] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปีนารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปีนารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๐๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปีนารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. เหตุกรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุกรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๕. เหตุกรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุกรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๖ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๖
วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนิสสย-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓
วาระ.

ปัจจนีย

[๔๐๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีย

[๔๐๖] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

[๔๐๗] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๐๘] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม อาศัยนเหตุ-
ธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปีนารัมมณธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปีนารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๐๙] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๔๑๐] ในนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอธิปัตปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวน-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนฉานปัจจัย มี ๑ วาระ ในนมคคปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย
มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิกิจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๔๑๑] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
นเหตุธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่นเหตุธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. นเหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม เป็น
ปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๑๒] ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ
๑ล๑ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีนิยัย

[๔๑๓] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.
๑ล๑

อนุโลมปัจจนีนิยัย

[๔๑๔] เพราะอารัมมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ... ๑ล๑

ปัจจนียานุโลมณัย

[๔๑๕] เพราะนเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ๑ล๑
แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะจันได พึงให้พิสดารจันนั้น.

อตีตารัมมณติกเหตุทุกะ จบ

อัมมัตตติกเหตุทุกะ

(๒๐. อัมมัตตติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๑๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอัมมัตตธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นอัมมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม อาศัยเหตุธรรม
ที่เป็นพหิททาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนียณัย

[๔๑๘] ในนอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ
 ในนปัจจนชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปาก-
 ปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัถิ เหมือนกับปฏิจวาระ.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๑๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอชฌัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอชฌัตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นพหิททาธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๔๒๐] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอชฌัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอชฌัตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอชฌัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นพหิททาธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นพหิททาธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอชฌัตตธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๔๒๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอชฌัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอชฌัตตธรรม ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นพหิททาธรรม ด้วยอำนาจของอริปติปัจจัย

๔. อนันตรปัจจัย

[๔๒๒] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอชฉัตตธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุ-
ธรรมที่เป็นพหิททาธรรม ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๒๓] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๒ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย
มี ๒ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

[๔๒๔] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนีนัย

[๔๒๕] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

[๔๒๖] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มณปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๒๗] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นอชฉัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม อาศัยนเหตุธรรม
ที่เป็นพหิททาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๒๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนีนิย

[๔๒๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๔๓๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นพหิททาธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๓๑] ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๔ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนียัย

[๔๓๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๔๓๓] เพราะอาร์มมณปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมณัย

[๔๓๔] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อัมตตตคิกเหตุทุกะ จบ

อรรถัตถารัมมณติกเหตุทุกะ

(๒๑. อรรถัตถารัมมณติกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๓๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอรรถัตถารัมมณธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นอรรถัตถารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นพหิทถารัมมณธรรม อาศัยเหตุ-
ธรรมที่เป็นพหิทถารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอรรถัตถารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๑ ในอภิปปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๔๓๗] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ
ในนปัจฉิมชาตปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจัย มี ๒ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๓๘] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นพหิทธารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นพหิทธารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๓๙] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นพหิทธารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๓. เหตุธรรมที่เป็นพหิทธารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่เหตุธรรมที่เป็นพหิทธารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

๔. เหตุธรรมที่เป็นพหิทธารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
เหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๔๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๔ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๔๔๑] ในนเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัยมี ๔ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๔๔๒] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมัย

[๔๔๓] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๔๔] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตารัมมณธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอชฉัตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุธรรมที่เป็นพหิทถารัมมณธรรม อาศัย

เหตุธรรมที่เป็นพหิทถารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๑ ในอวิตปัจจัย มี ๒ วาระ

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๔๖] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอชฉัตถารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่นเหตุธรรมที่เป็นอชฉัตถารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอาร์มมณ-
ปัจจัย ๑๗๑

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๔๗] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ๑๗๑ ในอวิต-
ปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๔๔๘] ในนเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ

๑๗๑

อนุโลมปัจจัยนัย

[๔๔๙] เพราะอารัมมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ... ๑๗๑

ปัจจัยยานุโลมนัย

[๔๕๐] เพราะนเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ... ๑๗๑

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อัมมัตตารัมมณตักเหตุทุกะ จบ

สนธิ์สสนตติเหตุทูกะ

(๒๒. สนธิ์สสนตติกะ ๑. เหตุทูกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๔๕๑] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๕๒] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจย มี ๑ วาระ

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

เหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๔๕๓] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรม เป็น
ปัจจยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรม ด้วยอำนาจของเหตุ
ปัจจย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๕๔] ๑. เหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอปปภูมิธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอปปภูมิธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๑ วาระ ในปัจจัยทั้งปวง มี ๑ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉนั้น.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๕๖] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนสัปปภูมิธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนสัปปภูมิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุธรรมที่เป็นสนัตตสนสัปปภูมิธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนสัปปภูมิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอปปภูมิธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนสัปปภูมิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. นเหตุธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. นเหตุธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ (วาระที่ ๑-๗)

๘. นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. นเหตุธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๐. นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๑. นเหตุธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๒. นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๓. นเหตุธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๔. นเหตุธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม, นเหตุ-
ธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสน-
อปปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ (วาระที่ ๘-๑๔)

๑๕. นเหตุธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๖. นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อนิทัสสนอปปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๗. เหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอัปปฏิฆธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนสัปปฏิฆธรรม และนเหตุธรรมที่เป็น
อนัตตสนอัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๘. นเหตุธรรมที่เป็นสนัตตสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอัปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อนัตตสนสัปปฏิฆธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอัปปฏิฆ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๙. นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอัปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อนัตตสนสัปปฏิฆธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอัปปฏิฆ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒๐. นเหตุธรรมที่เป็นสนัตตสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนสัปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็น
อนัตตสนสัปปฏิฆธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอัปปฏิฆ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒๑. นเหตุธรรมที่เป็นสนัตตสนสัปปฏิฆธรรม, นเหตุ-
ธรรมที่เป็นอนัตตสนสัปปฏิฆธรรม และนเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสน-
อัปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนสัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๗ วาระ (วาระที่ ๑๕-๒๑)

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๕๗] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอปปฎิฆธรรม อาศัย
นเหตุธรรมที่เป็นอนัตตสนอปปฎิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนีนิย

[๔๕๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๒๑
วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

[๔๖๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอารัมมณปัจจัย มี ๒๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

[๔๖๑] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัถิ เหมือนกับปฏิจจวาระ.

นเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๔๖๒] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม เป็นปัจจัยแก่นเหตุธรรมที่เป็นอนิทัสสนอปปฏิฆธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๖๓] ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอริปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๒๑ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒๕ วาระ.

ปัจจนีัย

[๔๖๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๒๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีัย

[๔๖๕] เพราะอารัมมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

[๔๖๖] เพราะนเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น

สนิทัสสนตักเหตุทุกะ จบ

กุสติกสเหตุทูกะ

(๑. กุสติกะ ๒. สเหตุทูกะ)

สเหตุทูกทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๖๗] ๑. สเหตุทูกธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสเหตุทูกธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สเหตุทูกธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสเหตุทูกธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สเหตุทูกธรรมที่เป็นอัพยาทกะ อาศัยสเหตุทูกธรรมที่เป็นอัพยาทกะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๖๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนัยนัย

[๔๖๙] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปัจจฉาตปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในนกัมม-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓
วาระ.

อนุโลมปัจจัยนัย

[๔๗๐] เพราะเหตุปัจจัย ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยนัยอนุโลม

[๔๗๑] เพราะนอธิปติปัจจัย ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

สเหตุกบทปัญหาวาระ

อนุโลม

๑. เหตุปัจจัย

[๔๗๒] ๑. สเหตุกธรรมที่เป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สเหตุกธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. สเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สเหตุก-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. สเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
สเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๗๓] ๑. สเหตุกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สเหตุกธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. สเหตุกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สเหตุกธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. สเหตุกธรรมที่เป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สเหตุกธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๔. สเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สเหตุก-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่
๔-๕-๖)

๕. สเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
สเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
(วาระที่ ๗-๘-๙)

๓. อธิปัตติปัจจัย

[๔๓๔] ๑. สเหตุกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สเหตุก-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอธิปัตติปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๓๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย
มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๔๗๖] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๑ล๑

อนุโลมปัจจัยนัย

[๔๗๗] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ๑ล๑

ปัจจัยยานุโลมัย

[๔๗๘] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ๑ล๑

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิเกฉนโด พึงให้พิสดารฉนนัน.

อเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๗๙] ๑. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเหตุกธรรม
ที่เป็นอกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเหตุกธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเหตุกธรรม
ที่เป็นอกุศล และอเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๘๐] ๑. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเหตุกธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๔๘๒] ๑. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเหตุกธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. นอารัมมณปัจจัย

[๔๘๓] ๑. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเหตุกธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะนอารัมมณปัจจัย

๒. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเหตุกธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจัย

๓. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเหตุกธรรม
ที่เป็นอกุศล และอเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะ
นอรัมมณปัจจัย

ปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๔๘๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในโนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

[๔๘๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนิย

[๔๘๖] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอรัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อเหตุกบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๘๑] ๑. อเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อเหตุก-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๔๘๒] ๑. อเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อเหตุก-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. อเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อเหตุก-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อ
เหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๔. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อ
เหตุกธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. อนันตรปัจจัย

[๔๘๕] ๑. อเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อเหตุก-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. อเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อเหตุก-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๔. อเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

ฯลฯ

๘. อุปนิสสยปัจจัย

[๔๕๐] ๑. อเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อเหตุก-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๕๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสหชาติปัจจัย
มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ใน
อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ.

ปัจจนียัย

[๔๕๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 895

อนุโลมปัจจนีนิย

[๔๕๓] เพราะเหตุปัจจัญ ในนอารัมมณปัจจัญ มี ๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

[๔๕๔] เพราะเหตุปัจจัญ ในนอารัมมณปัจจัญ มี ๔ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลติกะสเหตุกทุกะ จบ

กุสลติกเหตุสัมปยุตตทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๓. เหตุสัมปยุตตทุกะ)

เหตุสัมปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๕๕] ๑. เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยเหตุสัมปยุตต-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเหตุสัมป-
ยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุ-
สัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีณัย

[๔๕๗] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ๗๗ ในนปุเรชาตปัจจัย มี ๓
วาระ ๗๗

สหชาตวาระกัฏฐี ๗๗ สัมปยุตตวาระกัฏฐี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

เหตุสัมปยุตตบทยุทธาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๕๘] ๑. เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔๕๙] ๑. เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ.

๔. เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๖. เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิตตยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

[๕๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนีนัย

[๕๐๒] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยยานุโลมนัย

[๕๐๓] เพราะเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

เหตุวิปยุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐๔] ๑. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุ-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุ-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุ-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล และเหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๕๐๕] ๑. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุ-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๐๗] ๑. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุ-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. นอรัมมณปัจจย

[๕๐๘] ๑. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุ-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจย

๒. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุ-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจย

๓. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเหตุ-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล และเหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ
เกิดขึ้น เพราะนอรัมมณปัจจย

ปัจจนีนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนัยะ

[๕๐๙] ในนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอรัมมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในนอธิปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในโนวิคตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

เหตุวิปยุตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑๐] ๑. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๕๑๑] ๑. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๔. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เป็นปัจจัยแก่เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. อนันตรปัจจัย

[๕๑๒] ๑. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๓. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๔. เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
เหตุวิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ในสหชาติปัจจัย
มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ใน
อุปนินิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในวิคตปัจจัย มี ๔ วาระ.

ปัจจนียัย

[๕๑๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ

อนุโลมปัจจนียัย

[๕๑๕] เพราะเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมัย

[๕๑๖] เพราะนเหตุปัจจัย ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกเหตุสัมปยุตตทุกะ จบ

กุสลดิกเหตุสเหตุกทุกะ

(๑. กุสลดิกะ ๔. เหตุสเหตุกทุกะ)

เหตุสเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑๗] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๕๑๕] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ
ในนปัจฉิมชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ในนอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปาก-
ปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

เหตุสเหตุกบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๒๐] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุกธรรมที่เป็น
กุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุกธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุกธรรมที่เป็น
อกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุกธรรมที่เป็น
อกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุกธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุกธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๒๑] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. อธิปติปัจจัย

[๕๒๒] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุกรรมและสเหตุกรรมที่เป็น
อกุศล เป็นปัจจัยแก่กรรมที่เป็นทั้งเหตุกรรมและสเหตุกรรมที่เป็น
อกุศล ด้วยอำนาจของอธิปติจัจฉัย

๓. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุกรรมและสเหตุกรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่กรรมที่เป็นทั้งเหตุกรรมและสเหตุกรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอธิปติจัจฉัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๒๓] ในเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ
ในอธิปติจัจฉัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจฉัย มี ๕ วาระ ในสมนันตรปัจฉัย
มี ๕ วาระ ในสหชาติปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอุปนีสถยปัจฉัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ ในอวิกตปัจฉัย มี ๓ วาระ.

ปัจฉินัย

[๕๒๔] ในเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ
 ฯลฯ

อนุโลมปัจฉินัย

[๕๒๕] เพราะเหตุปัจฉัย ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจฉินยานุโลม

[๕๒๖] เพราะเหตุปัจฉัย ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

สเหตุกนเหตุบบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๒๗] ๑. ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็น
กุศล อาศัยธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็น
กุศล อาศัยธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็นอกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็น
อภัยกตะ อาศัยธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็น
อภัยกตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๒๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๑๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียัย

[๕๒๙] ในนอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ๑๗ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๓
วาระ ๑๗

สหชาตวาระก็ดี ๑๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

สเหตุกนเหตุกบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๕๓๐] ๑. ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุกธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุกธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๖. ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๑] ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียณัย

[๕๓๒] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจัยนัย

[๕๓๓] เพราะอาร์มมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจัยอนุโลมนัย

[๕๓๔] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ...

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกเหตุสเหตุกทุกะ จบ

กุสลติกเหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๕. เหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ)

เหตุเหตุสัมปยุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓๕] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นกุสล อาศัยธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นอกุสล อาศัยธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นอกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีณั

[๕๓๗] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนัย

[๕๓๘] เพราะเหตุปัจจย ในนอริปติปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนีนยานุโลมนัย

[๕๓๙] เพราะนอริปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

เหตุเหตุสัมปยุตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๔๐] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรม ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นอกุศล เป็นปัจจยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุปัจจย และเหตุสัมป-
ยุตตธรรม ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๓. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุ
สัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๔๑] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม ที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีนิย

[๕๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

[๕๔๔] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียานุโลมนัย

[๕๔๕] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ แม้ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

เหตุสัมปยุตตเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๔๖] ๑. ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรม
ที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่
เหตุธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุ-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๑๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนียณัย

[๕๔๘] ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ๑๗๗
สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

เหตุสัมปยุตตเหตุบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๕๔๕] ๑. ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรม ที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรม ที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๐] ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอิปิติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ

ปัจจัยนัย

[๕๕๑] ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๑๑

อนุโลมปัจจัยนัย

[๕๕๒] เพราะอาร์มมณปัจจัย ในนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ... ๗๑๑

ปัจจัยยานุโลมัย

[๕๕๓] เพราะนเหตุปัจจัย ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ... ๗๑๑
แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลตักเหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ จบ

กุสลติกนเหตุผลเหตุกทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๖. นเหตุผลเหตุกทุกะ)

นเหตุผลเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๔] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุกธรรมที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุกธรรมที่เป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุกธรรมที่เป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๕๕๖] ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจิวาระ.

นเหตุสเหตุกบทยุทธวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๕๕๗] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นสเหตุธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๘] ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในสหชาตปัจจัย มี ๓ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ ในกัมมปัจจัย มี ๕ วาระ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจนีนัย

[๕๕๕] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
๑๗๑

อนุโลมปัจจนีนัย

[๕๖๐] เพราะอารัมมณปัจจย ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ... ๑๗๑

ปัจจนียาอนุโลมนัย

[๕๖๑] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ๑๗๑
แม้ปัญหาวาระในกุสลดติกะฉนใด พึงให้พิสดารฉนนัน.

นเหตุอเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๖๒] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นอเหตุกธรรมที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นอเหตุกธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๖๓] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๑ วาระ
๑๗๑ ในนอวิตปัจจย มี ๑ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๕๖๔] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในโนวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

นเหตุเหตุกบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. อารัมมณปัจจัย

[๕๖๕] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นอเหตุธรรมที่เป็น
อphyakตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่ไม่ใช่เหตุธรรม แต่เป็นอเหตุธรรม
ที่เป็นอphyakตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๖๖] ในอารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ ในอธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลตักินเหตุสเหตุกทุกะ จบ

กุสติกสัปปัจจัยทุกะ

(๑. กุสติกะ ๗. สัปปัจจัยทุกะ)

สัปปัจจัยบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๖๗] ๑. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสัปปัจจัยธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสัปปัจจัย-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นกุศล และสัปปัจจัยธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสัปปัจจัยธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๔. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสัปปัจจัยธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสัปปัจจัย-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสัปปัจจัย-
ธรรมที่เป็นกุศล และสัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๕. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสัปปัจจัย-
ธรรมที่เป็นอกุศล และสัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๖๘] ๑. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสัปปัจจัยธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสัปปัจจัยธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๓. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสัปปัจจัย-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๖๙] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๕๗๐] ๑. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสัปปัจจัยธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสัปปัจจัย-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๗๑] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนโนวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนียนัย

[๕๗๒] เพราะเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ... ฯลฯ

ปัจจนียอนุโลมนัย

[๕๗๓] เพราะนเหตุปัจจย ในนอารัมมณปัจจย มี ๒ วาระ... ฯลฯ
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สัพปัจจยบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๗๔] ๑. สัพปัจจยธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่สัพปัจจย-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. สัพปัจจยธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจยแก่สัพ-
ปัจจยธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๖. สัพปัจจยธรรมที่เป็นอัพยาकตะ เป็นปัจจยแก่
สัพปัจจยธรรมที่เป็นอัพยาकตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๗๕] ๑. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สัปปัจจัย-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สัปปัจจัย-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
สัปปัจจัยธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย
มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๗ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัจจนีนิย

[๕๗๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๑๕
วาระ ฯลฯ

อนุโลมปัจจนีนิย

[๕๗๘] เพราะเหตุปัจจัย ในอารัมมณปัจจัย มี ๗ วาระ...ฯลฯ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 924

ปัจจนียานุโลมณัย

[๕๗๕] เพราะนเหตุปัจจย ในอาร์มมณปัจจย มี ๘ วาระ... ฯลฯ
แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลติกสัพปัจจยทุกะ จบ

กุสติกสังขตทุกะ

(๑. กุสติกะ ๘. สังขตทุกะ)

สังขตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘๐] ๑. สังขตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสังขตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

เหมือนสปีปัจจัยทุกะ

กุสติกสังขตทุกะ จบ

กุสติกสนิทัสสนทุกะ

(๑. กุสติกะ ๘. สนิทัสสนทุกะ)

อนิทัสสนบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘๑] ๑. อนิทัสสนธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอนิทัสสนธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๔. อนิสสณธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอนิสสณธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อนิสสณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนิสสณ-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. อนิสสณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนิสสณ-
ธรรมที่เป็นกุศล และอนิสสณธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๗. อนิสสณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนิสสณ-
ธรรมที่เป็นอกุศล และอนิสสณธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๘๒] ๑. อนิสสณธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอนิสสณธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. อนิสสณธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอนิสสณธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๓. อนิสสณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนิสสณ-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๘๓] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๓ ในอวิตตปัจจัย มี ๘ วาระ.

ปัจจนีนิย

๑. นเหตุปัจจย

[๕๘๔] ๑. อนิตัสสนธรรมที่เป็นอกุศลอาศัยอนิตัสสนธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

๒. อนิตัสสนธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนิตัสสน-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนีนิย

[๕๘๕] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในนโนวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อนิตัสสนบทปัญหาวาระ

อนุโลมณ

[๕๘๖] ๑. อนิตัสสนธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจยแก่อนิตัสสน-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

๔. อนิตัสสนธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจยแก่อนิ-
ตัสสนธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. อนิทัสสนธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่

อนิทัสสนธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๘๑] ๑. อนิทัสสนธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อนิทัสสนธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อนิทัสสนธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อนิทัสสนธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อนิทัสสนธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อนิทัสสนธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๗ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกะฉนิตัสสนทุกะ จบ

กุสติกัสสปฏิมทุกะ

(๑. กุสติกะ ๑๐. สัปปฏิมทุกะ)

สัปปฏิมบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘๕] ๑. สัปปฏิมธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสัปปฏิม-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๘๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
ในสหชาตวาระกัฏฐี ฯลฯ ในปัญหาวาระกัฏฐี มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อัปปฏิมบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘๑] ๑. อัปปฏิมธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอัปปฏิมธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อภิธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอภิธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑. อภิธรรมที่เป็นอัพยาตะ อาศัยอภิธรรมที่เป็นอัพยาตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อภิธรรมที่เป็นอัพยาตะ อาศัยอภิธรรมที่เป็นกุศล และอภิธรรมที่เป็นอัพยาตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อภิธรรมที่เป็นอัพยาตะ อาศัยอภิธรรมที่เป็นอกุศล และอภิธรรมที่เป็นอัพยาตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๕๒] ๑. อภิธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอภิธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. อภิธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอภิธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๓. อภิธรรมที่เป็นอัพยาตะ อาศัยอภิธรรมที่เป็นอัพยาตะ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียัย

๑. นเหตุปัจจย

[๕๕๔] ๑. อปฺปฏิฆธรรมที่เป็นอกุศล อาศฺยอปฺปฏิฆธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

๒. อปฺปฏิฆธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศฺยอปฺปฏิฆธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๕๕๕] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในโนวิกตปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อปฺปฏิฆบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๕๖] ๑. อปฺปฏิฆธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่อปฺปฏิฆ-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. อปฺปฏิฆธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจยแก่อปฺปฏิฆ-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. อปัฏฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่

อปัฏฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๑๑ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลติกสัปปฏิมทุกะ จบ

กุสติกฐิปู่กะ

(๑. กุสติกะ ๑๑. ฐิปู่กะ)

ฐิปู่ทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๘] ๑. ฐิปู่ธรรมที่เป็นอัพยาณะ อาศัษฐิปู่ธรรมที่เป็น
อัพยาณะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัศึ ๗๗ ในปัญหาวาระกัศึ มี ๑ วาระ ทุกปัจจัย.

อรฐิปู่ทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๐๐] ๑. อรฐิปู่ธรรมที่เป็นกุศล อาศัษอรฐิปู่ธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อรูปธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอรูปธรรมที่เป็น
อกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อรูปธรรมที่เป็นอัพยาทตะ อาศัยอรูปธรรมที่เป็น
อัพยาทตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนัย

[๖๐๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ

สหชาตวาระกัตี ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัตี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อรูปบัพปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๐๓] ๑. อรูปธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อรูปธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อรูปธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่รูปธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
๓. อรูปธรรมที่เป็นอัพยาकะเป็นปัจจัยแก่รูปธรรม
ที่เป็นอัพยาकะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

- [๖๐๔] ๑. อรูปธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่รูปธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.
๔. อรูปธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่รูปธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.
๕. อรูปธรรมที่เป็นอัพยาकะ เป็นปัจจัยแก่รูปธรรม
ที่เป็นอัพยาकะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๐๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

แม้ในปัญหาวาระในกุศลตักะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลตักิฎฐีทุกะ จบ

กุสติกโลกียทุกะ

(๑. กุสติกะ ๑๒. โลกียทุกะ)

โลกียบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๐๖] ๑. โลกียธรรมที่เป็นกุศล อาศัยโลกียธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. โลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยโลกียธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. โลกียธรรมที่เป็นกุศล และโลกียธรรมที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยโลกียธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. โลกียธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยโลกียธรรมที่เป็น
อกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. โลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยโลกียธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. โลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยโลกียธรรม
ที่เป็นกุศล และโลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๕. โลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยโลกียธรรม
ที่เป็นอกุศล และโลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๐๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
 ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัจจัยนีนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๖๐๘] ๑. โลกียธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยโลกียธรรมที่เป็น
อกุศล เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. โลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยโลกียธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัยะ

[๖๐๙] ในนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนอชิตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในนอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

โลกียบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๑๐] ๑. โลกียธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่โลกียธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. โลกียธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่โลกียธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. โลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่โลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๖๑๑] ๑. โลกียธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่โลกียธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. โลกียธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่โลกียธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. โลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่โลกียธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิศดารฉันนั้น.

โลกุตตรบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๑๓] ๑. โลกุตตรธรรมที่เป็นกุศล อาศัยโลกุตตรธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยโลกุตตร-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัจจนียัย

[๖๑๕] ในอธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

โลกุตตรบัพัญญาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๑๖] ๑. โลกุตตรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่โลกุตตรธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๖๑๗] ๑. โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่โลกุตตรธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. อธิปติปัจจัย

[๖๑๘] ๑. โลกุตตรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่โลกุตตรธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๒. โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๓. โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่

โลกุตตรธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอริปัตติปัจจัย

๔. อนันตรปัจจัย

[๖๑๕] ๑. โลกุตตรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่โลกุตตร-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่

โลกุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอริปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ในสมนันตรปัจจัย
มี ๒ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย
มี ๒ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิก โลกียทุกะ จบ

กุสลดิกเกนจิวิญญุยยทุกะ

(๑. กุสลดิกะ ๑๓. เกนจิวิญญุยยทุกะ)

เกนจิวิญญุยยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๒๑] ๑. เกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นกุศล อาศัยเกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นกุศล และเกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. เกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. เกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. เกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นกุศล และเกนจิวิญญุยยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. เกณจิวิญญูยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเกณจิ-
วิญญูยธรรมที่เป็นอกุศล และเกณจิวิญญูยธรรมที่เป็นอัพยากตะ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๖๒๒] ๑. เกณจิวิญญูยธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเกณจิ-
วิญญูยธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. เกณจิวิญญูยธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเกณจิ-
วิญญูยธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๓. เกณจิวิญญูยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเกณจิ-
วิญญูยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๒๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๓๑ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียนัย

๑. นเหตุปัจจัย

[๖๒๔] ๑. เกณจิวิญญูยธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเกณจิ-
วิญญูยธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย

๒. เกณจิวิญญูยชธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเกณจิ-
วิญญูยชธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียะ

[๖๒๕] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในนโนวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

เกณจิวิญญูยชบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๖๒๖] ๑. เกณจิวิญญูยชธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่
เกณจิวิญญูยชธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. เกณจิวิญญูยชธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจยแก่
เกณจิวิญญูยชธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. เกณจิวิญญูยชธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจยแก่
เกณจิวิญญูยชธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. อาร์มมณปัจจย

[๖๒๗] ๑. เกณจิวิญญูยชธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่
เกณจิวิญญูยชธรรมเป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๒๘] ในเหตุปัจจย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๘ วาระ
๗๑ ในอวิกตปัจจย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

๒. อาร์มมณปัจจย

[๖๒๙] ๑. เกณจิวิญญูชยธรรมที่เป็นกุศล อาศัยเกณจิ-
วิญญูชยธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

เหมือนเกณจิวิญญูชยทุกะ

กุสสติกเกณจิวิญญูชยทุกะ จบ

กุสติกอสาวกุเ

(๑. กุสติกะ ๑๔. อาสวกุเ)

อาสวทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๓๐] ๑. อาสวธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอาสวธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ในสัมปยุตตวาระก็ดี ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

โนอาสวทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๓๒] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล และธรรม
ที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรม
ที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล และธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล และธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๖๓๓] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล อาศัยธรรม
ที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรม
ที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๓. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณ-
ปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๓๔] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ
ในนอริปติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ

ปัจจนียย

[๖๓๕] ในเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในนอริปติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในโนวิคตปัจจย มี ๕ วาระ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ

โนอาสวทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๖๓๖] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่
ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่
ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๕. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยาทตะ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมอัพยาทตะ ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๖๓๗] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่
ธรรมที่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.
แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกอาสาทุกะ จบ

กุสลดิกสาสวทูกะ

(๑. กุสลดิกะ ๑๕. สาสวทูกะ)

สาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๓๕] ๑. สาสวธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสาสวธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. สาสวธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสาสวธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

๗. สาสวธรรมที่เป็นอัพยาทตะ อาศัยสาสวธรรมที่เป็นอัพยาทตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. สาสวธรรมที่เป็นอัพยาทตะ อาศัยสาสวธรรมที่เป็นกุศล และสาสวธรรมที่เป็นอัพยาทตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. สาสวธรรมที่เป็นอัพยาทตะ อาศัยสาสวธรรมที่เป็นอกุศล และสาสวธรรมที่เป็นอัพยาทตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๔๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๓ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนีนัย

[๖๔๑] ในนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ในนอารัมมณปัจจยมี ๕ วาระ
ในนอธิปัตติปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัถิ เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สาสวทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๖๔๒] ๑. สาสวธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่สาสวธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. สาสวธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจยแก่สาสวธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. สาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจยแก่สาสว-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๔๓] ในเหตุปัจจย มี ๗ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสคารฉันนั้น.

อนาสวทปฏิจจ วาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๔๔] ๑. อนาสวธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอนาสวธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ. สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อนาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๔๖] ๑. อนาสวธรรมที่เป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่อนาสวธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๖๔๗] ๑. อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อนาสวธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. อธิปติปัจจัย

[๖๔๘] ๑. อนาสวธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อนาสว-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๒. อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๓. อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อนาสวธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจจัย

๔. อนันตรปัจจัย

[๖๔๙] ๑. อนาสวธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อนาสว-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

๒. อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ใน
อริปติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี
๒ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ ใน
นิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในอุปนิสสปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย
มี ๒ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลติกาสาวุกะ จบ

กุสลติกอาสวสัมปยุตตทูกะ

(๑ กุสลติกะ ๑๖. อาสวสัมปยุตตทูกะ)

อาสวสัมปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๑] ๑. อาสวสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล อาสยอาสว-
สัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในสัมปยุตตวาระก็ดี ในปัญหาวาระก็ดี
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อาสววิปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๓] ๑. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นกุศล อาสยอาสว-
วิปยุตตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอาสว
วิปยุตตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นกุศล และอาสววิป-
ยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอาสววิปยุตตธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอาสว-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอาสว-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอาสว-
วิปยุตตธรรมที่เป็นกุศล และอาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอาสว-
วิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล และอาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอริปติปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอวิกคปัจจัย มี ๗ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อาสววิปยุตตทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๕] ๑. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่
อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่
อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยาकตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๕. อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยาकตะ เป็นปัจจัย
แก่อาสววิปยุตตธรรมที่เป็นอัพยาकตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๐ วาระ

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกอาสวสัมปยุตตทุกะ จบ

กุสลติกอาสวสาสวทูกะ

(๑. กุสลติกะ ๑๗. อาสวสาสวทูกะ)

อาสวสาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๗] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งอัสวธรรม และสาสวธรรมที่เป็น
อกุศล อาศัยธรรมที่เป็นทั้งอัสวธรรม และสาสวธรรมที่เป็นอกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ ในสัมปยุตตวาระกัฏฐิ ในปัญหาวาระกัฏฐิ
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

สาสวโนาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๕] ๑. ธรรมที่เป็นสาสวธรรมแต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นกุศล และธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอกุศล และธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สาสวโนาสวทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๖๑] ๑. ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็น
กุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็น
อกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็น
อกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 961

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๖๒] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกอัสวสาสวทุกะ จบ

กุสลติกอสาวาสวสัมปยุตตทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๑๘. อสาวาสวสัมปยุตตทุกะ)

อสาวาสวสัมปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๖๖๓] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งอสาวธรรม และอสาวสัมปยุต-
ธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นทั้งอสาวธรรม และอสา-
วสัมปยุตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในสัมปยุตตวาระก็ดี ในปัญหาวาระก็ดี
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อาสวสัมปยุตตโนอาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๖๕] ๑. ธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่อาสว-
ธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่
อาสวธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในสัมปยุตตวาระก็ดี ในปัญหาวาระก็ดี
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

กุสลติกอาสวอาสวสัมปยุตตทุกะ จบ

กุสติกอสาวิปยุตตสาสวทกะ

(๑. กุสติกะ ๑๕. อาสววิปยุตตสาสวทกะ)

อาสววิปยุตตสาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๖๗] ๑. ธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นกุศล
อาศัยธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็น
อัปยาคตะ อาศัยธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นอกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. ธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็น
อัปยาคตะ อาศัยธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็น
อัปยาคตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. ธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็น
อัปยาคตะ อาศัยธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นกุศล
และธรรมที่เป็นอาสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๗. ธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็น
อัพยาทสะ อัสยธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นอกุศล
และธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นอัพยาทสะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๖๘] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิตตปัจจัย มี ๗ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปัจจัยวาระ.

อัสววิปยุตตสาสวทปญฺหาวาระ

อนุโลมณฺย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๖๙] ๑. ธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นกุศล
เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นกุศล ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ.

๔. ธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นอกุศล
เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตสาสวธรรมที่เป็นอัพยาทสะ
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๕. ธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๗๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๐ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉนั้น.

อัสววิปยุตตอนาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๗๑] ๑. ธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรมที่เป็นกุศล
อาศัยธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรม ที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นอัสววิปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๗๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๑ ในอวิตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อัสววิปปยุตตอนาสวทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๗๓] ๑. ธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรมที่เป็นกุศล
เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรมที่เป็นกุศล ด้วย
อำนาจของเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๖๗๔] ๑. ธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นอัสววิปปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจฉัยแก่ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมปัจฉัย

๓. อธิปติปัจฉัย

[๖๗๕] ๑. ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็นกุศล
เป็นปัจฉัยแก่ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็นกุศล ด้วย
อำนาจของอธิปติปัจฉัย

๒. ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจฉัยแก่ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ ด้วยอำนาจของอธิปติปัจฉัย

๓. ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจฉัยแก่ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของอธิปติปัจฉัย

๔. อนันตรปัจฉัย

[๖๗๖] ๑. ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็นกุศล
เป็นปัจฉัยแก่ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็นอัพยากตะ
ด้วยอำนาจของอนันตรปัจฉัย

๒. ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจฉัยแก่ธรรมที่เป็นอัสวีปยุตตอนาสวธรรมที่เป็น
อัพยากตะ ด้วยอำนาจของอนันตรปัจฉัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๗๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ในสมนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ในสหชาติปัจจัย มี ๒ วาระ ในอัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ ในอุปนิสสปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะนั้นใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลติกอสาวิปยุคตสาสวทุกะ จบ

กุสลดิกถโคจฉกทุกะ

(๑. กุสลดิกะ ๒๐.-๕๔. ฉโคจฉกทุกะ)

สัณฺโณชนบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัถ

๑. เหตุปัจจย

[๖๗๘] ๑. ๗๗ อาศัซสัณฺโณชนธรรมทึเป็นอกุศล ๗๗
คันถะ โอมะ โยคะ นัวระณะ ทึเป็นอกุศล

๗๗

โนปรามาสบทปฏิจจวาระ

๑. ธรรมทึไม่ไช้ปรามาสธรรมทึเป็นอกุศล อาศัซธรรม
ทึไม่ไช้ปรามาสธรรมทึเป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

เหมือนอาสวโคจฉก

ทึฏฐิ ย่อมไม่เกิดขึ้น เพราะอาศัซทึฏฐิ.

กุสลดิกถโคจฉกทุกะ จบ

กุสลติกสารัมมณทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๕๕. สารัมมณทุกะ)

สารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๗๕] ๑. สารัมมณธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสารัมมณธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สารัมมณธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสารัมมณธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสารัมมณ-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๘๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สารัมมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๘๑] ๑. สารัมมณธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สารัมมณ-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. สารัมมณธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สารัมมณ-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. สารัมมณธรรมที่เป็นอัพยาकະ เป็นปัจจัยแก่
สารัมมณธรรมที่เป็นอัพยาकະ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมปัจจัย

[๖๘๒] ๑. สารัมมณธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สารัมมณ-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๘๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉนั้น.

อนารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๘๔] ๑. อนารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ปัจจนียณัย

[๖๘๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัถิ เหมือนกับปฏิจจวาระ

อนารัมมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๘๗] ๑. อนารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อนารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของสหชาตปัจจัย, เป็น

ปัจจัย ด้วยอำนาจของอัญญมัญญปัจจัย. เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของ
นิสสยปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอาหารปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของอินทริยปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอตถิปัจจัย, เป็น
ปัจจัย ด้วยอำนาจของอวิคตปัจจัย.

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ

กุสสติกสารัมมณทุกะ จบ

กุสลดิกจิตตทูกะ

(๑ กุสลดิกะ ๕๖. จิตตทูกะ)

จิตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. อารัมมณปัจจย

[๖๘๘] ๑. จิตตธรรมที่เป็นกุสลด เป็นปัจจยแก่จิตตธรรม
ที่เป็นกุสลด ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๘๙] ในอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ ในอริปัตติปัจจย มี ๗ วาระ
๑๗๑ ในอวิคตปัจจย มี ๗ วาระ

ปัจจนียนัย

[๖๙๐] ในนเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในนอารัมมณปัจจย มี ๕ วาระ
๑๗๑

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

โนจิตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๑] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. ธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. ธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นกุศล และธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. ธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นอกุศล และธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๖๕๒] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

โนจิตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๔] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรม
ที่ไม่ใช่จิตตะที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ

กุสลตักกจิตตทุกะ จบ

กุสติกเจตสิกทุกะ

(๑. กุสติกะ ๕๗. เจตสิกทุกะ)

เจตสิกบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๖] ๑. เจตสิกธรรมที่เป็นกุศล อาศัยเจตสิกธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เจตสิกธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเจตสิกธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เจตสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเจตสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ
๑ล๑

สหชาตวาระก็ดี ๑ล๑ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

เจตสิกบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕๘] ๑. เจตสิกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เจตสิกธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. เจตสิกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เจตสิก-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. เจตสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เจตสิก-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๖๕๙] ๑. เจตสิกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่เจตสิกธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เจตสิกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่เจตสิก-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. เจตสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่เจตสิก-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันโด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อเจตสิกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๐๑] ๑. อเจตสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเจตสิกธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๐๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียัย

[๗๐๓] ในนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในนอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในโนวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารอย่างนี้.

กุสลดิกเจตสิกทุกะ จบ

กุสลติกจิตตสัมปยุตตาทิอัฐทูกะ

(๑. กุสลติกะ ๕๘-๖๕ จิตตสัมปยุตตาทิอัฐทูกะ)

จิตตสัมปยุตตบทปฏิจาจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

- [๗๐๔] ๑. ๗๗ อาศัยจิตตสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล ๗๗
๗๗ อาศัยจิตตสังสังกุศลธรรมที่เป็นกุศล ๗๗
๗๗ อาศัยจิตตสมุฏฐานธรรมที่เป็นกุศล ๗๗
๗๗ อาศัยจิตตสหุกรรมที่เป็นกุศล ๗๗
๗๗ อาศัยจิตตานุปริวัตติธรรมที่เป็นกุศล ๗๗
๗๗ อาศัยจิตตสังสังกุศลสมุฏฐานธรรมที่เป็นกุศล ๗๗

๑. จิตตสังสังกุศลสมุฏฐานานุปริวัตติธรรมที่เป็นกุศล
อาศัยจิตตสังสังกุศลสมุฏฐานานุปริวัตติธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๐๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี ปัญหาวาระก็ดี พึงให้
พิสดารอย่างนี้.

กุสลติกจิตตสังสังกุศลสมุฏฐานานุปริวัตติทูกะ จบ

กุสลติกอัชฌัตติกทูกะ

(๑. กุสลติกะ ๖๖. อัชฌัตติกทูกะ)

อัชฌัตติกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๐๖] ๑. อัชฌัตติกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอัชฌัตติก-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๐๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในสหชาตปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อัชฌัตติกบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. อาร์มมณปัจจัย

[๗๐๘] ๑. อัชฌัตติกธรรมที่เป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่อัชฌัตติก-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. อัชฌัตติกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อัช-
ฌัตติกธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. อัชฌัตติกธรรมที่เป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่อัชฌัตติก-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๔. อัชฌัตติกกรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อัช-
ฌัตติกกรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อัชฌัตติกกรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อัช-
ฌัตติกกรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย
มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๐๕] ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในปุเรชาติปัจจัย มี ๓
วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

พาหิรบทปัจฉิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๑๐] ๑. พาหิรกรรมที่เป็นกุศลอาศัยพาหิรกรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๑๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปัจฉิจวาระ.

พาหิรบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๑๒] ๑. พาหิรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่พาหิรธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุศลตักอัมตตักทุกะ จบ

กุตตติกอุปาทาทุกะ

(๑. กุตตติกะ ๖๗. อุปาทาทุกะ)

อุปาทาบทปัญหาวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๑๔] ๑. อุปาทาธรรมที่เป็นอัพยากตะเป็นปัจจัยแก่อุปาทา-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาหารปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วย
อำนาจของอินทริยปัจจัย, เป็นปัจจัย ด้วยอำนาจของอัตถิปัจจัย, เป็น
ปัจจัย ด้วยอำนาจของอวิคตปัจจัย.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ในอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัตถิ-
ปัจจัย มี ๑ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

โนอุปาทาบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๑๕] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นกุศล อาศัยธรรม
ที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรม
ที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นกุศล และธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอกุศล และธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๑๖] ในเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

โนอุปาทาทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๑๗] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัย
แก่ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัย
แก่ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๗. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๑๘] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัย
แก่ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัย
แก่ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่ไม่ใช่อุปาทาธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๑๙] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๑ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันได พึงให้พิสดารนั้นนั้น.

กุศลตักอุปาทาทุกะ จบ

กุสลติกอุปาทินนทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๖๘. อุปาทินนทุกะ)

อุปาทินนบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๒๐] ๑. อุปาทินนธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอุปาทินน-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๒๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อนุปาทินนบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๒๒] ๑. อนุปาทินนธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอนุปาทินน-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อนุปาตินนธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอนุปาตินน-
ธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อนุปาตินนธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนุปา-
ตินนธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๒๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อนุปาตินนบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๒๔] ๑. อนุปาตินนธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อนุปา-
ตินนธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อนุปาตินนธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อนุปา-
ตินนธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อนุปาตินนธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อนุปาตินนธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๒๕] ๑. อนุปาทินนธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อนุปา-
ทินนธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อนุปาทินนธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อนุปา-
ทินนธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อนุปาทินนธรรมที่เป็นอัพยาकะ เป็นปัจจัยแก่
อนุปาทินนธรรมที่เป็นอัพยาकะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๘. อนุปาทินนธรรมที่เป็นอัพยาकะ เป็นปัจจัยแก่
อนุปาทินนธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๙. อนุปาทินนธรรมที่เป็นอัพยาकะ เป็นปัจจัยแก่
อนุปาทินนธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๒๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในสหชาติ-
ปัจจัย มี ๙ วาระ ในนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๑ วาระ.

กุสลติกอนุปาทินนทุกะ จบ

กุสลดิกอุปาทานโคจกทุกะ

(๑-๕. กุสลดิกะ ๖๕.-๗๔. อุปาทานโคจกทุกะ)

อุปาทานบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๒๗] ๑. อุปาทานธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอุปาทานธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๒๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

พึงจำแนกอุปาทานโคจกคะให้พิสดาร

กุสลดิกอุปาทานโคจกทุกะ จบ

กุสติกิเลสทุกะ

(๑. กุสติกะ ๗๕. กิเลสทุกะ)

กิเลสทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๒๕] ๑. กิเลสธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยกิเลสสิกขธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๓๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

โนกิเลสทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๓๐] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

๔. ธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรม
ที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. ธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

โนกิเลสทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๑๓] ๑. ธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่
ธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็น
ปัจจัยแก่ธรรมที่ไม่ใช่กิเลสธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 994

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๓๔] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๓๕ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิศดารฉันนั้น

กุสสติกกิเลสทุกะ จบ

กุสลดติกสังกิลตีกทุกะ

(๑. กุสลดติกะ ๗๖. สังกิลตีกทุกะ)

สังกิลตีกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๓๕] ๑. สังกิลตีกธรรมที่เป็นกุสลด อาศัสังกิลตีกธรรม
ที่เป็นกุสลด เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. สังกิลตีกธรรมที่เป็นอกุสลด อาศัสังกิลตีกธรรม
ที่เป็นอกุสลด เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. สังกิลตีกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัสังกิลตีก-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัดี ฟังให้พิสดาร.

สังกิลิสิกทปปัญหาวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๓๗] ๑. สังกิลิสิกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สังกิลิสิก-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. สังกิลิสิกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สัง-
กิลิสิกธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. สังกิลิสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่สัง-
กิลิสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันใด พึงให้พิศดารฉันนั้น.

อสังกิลิสิกทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๓๙] ๑. อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอสังกิลิสิก-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอสังกิลิสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๔๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อสังกิลิสิกบทปัญหาวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๗๔๑] ๑. อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๗๔๒] ๑. อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อสังกิลิสิกธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสย-
ปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะจันใด พึงให้พิสดารจันนั้น.

กุสลดิกสังกิเลสีกทุกะ จบ

กุสลดิกสังกิลิฏฐทุกะ

(๑. กุสลดิกะ ๗๗. สังกิลิฏฐทุกะ)

สังกิลิฏฐรูปทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๔๔] ๑. สังกิลิฏฐธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสังกิลิฏฐธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อสังกิลิฏฐรูปทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๔๖] ๑. อสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอสังกิลิฏฐธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อสังกิลิฐฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัขอสังกิลิฐฐ-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อสังกิลิฐฐธรรมที่เป็นกุศล และอสังกิลิฐฐธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ อาศัขอสังกิลิฐฐธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๔. อสังกิลิฐฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัขอสังกิลิฐฐ-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อสังกิลิฐฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัขอสังกิลิฐฐ-
ธรรมที่เป็นกุศล และอสังกิลิฐฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๔๖] ๑. อสังกิลิฐฐธรรมที่เป็นกุศล อาศัขอสังกิลิฐฐธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. อสังกิลิฐฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัขอสังกิลิฐฐ-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

อสังกิลิฏฐบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๔๕] ๑. อสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗๕๐] ๑. อสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ.

๓. อสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อสังกิลิฏฐธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ.

การนับจำพวกวาระในอนุโลม

[๗๕๑] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ ในอธิปัตปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสขปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๗ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกกิลิสสัมปยุตตทุกะ จบ

กุสลดิกกิเลสสัมปยุตตทุกะ

(๑. กุสลดิกะ ๗๘. กิเลสสัมปยุตตทุกะ)

กิเลสสัมปยุตตบทยุทธวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๒] ๑. กิเลสสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยกิเลส-
สัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

เหมือนกับสังกิลิฐทุกะ จบ

กุสลดิกกิเลสสัมปยุตตทุกะ จบ

กุสสติกกิเลสสังกิเลสิกทุกะ

(๑. กุสสติกะ ๗๕. กิเลสสังกิเลสิกทุกะ)

กิเลสสังกิเลสภทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๓] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิเลสธรรม
ที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิเลสธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

สังกิเลสิกโนกิเลสภทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๕] ๑. ธรรมที่เป็นสังกิเลสธรรม แต่ไม่ใช่กิเลสธรรม
ที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่เป็นสังกิเลสธรรม แต่ไม่ใช่กิเลสธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๘. ธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเสธรรม
ที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเสธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๙. ธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเสธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเส-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๐. ธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเสธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเส-
ธรรมที่เป็นอกุศล และธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเส-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๑. ธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเสธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเส-
ธรรมเป็นอกุศล และธรรมที่เป็นสังกิลสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิลเส-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๑๗๗ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สังกิลิสิกโนกิเลสทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๗] ๑. ธรรมที่เป็นสังกิลิสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิเลสธรรม ที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นสังกิลิสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิเลส- ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่เป็นสังกิลิสิกธรรม แต่ไม่ใช่กิเลสธรรม ที่เป็นอัพยาทตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นสังกิลิสิกธรรม แต่ไม่ใช่ กิเลสธรรมที่เป็นอัพยาทตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุศลตักิกิเลสสังกิลิสิกทุกะ จบ

กุสลดติกิเลสสังกิลิฏฐทุกะ

(๑. กุสลดิกะ ๘๐. กิเลสสังกิลิฏฐทุกะ)

กิเลสสังกิลิฏฐบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๕] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิลิฏฐธรรม
ที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และสังกิลิฏฐธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

สังกิลิฏฐโนกิเลสบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๖๑] ๑. ธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐธรรม แต่ไม่ใช่กิเลสธรรม
ที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐธรรม แต่ไม่ใช่กิเลสธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1007

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๖๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.
ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

กุสลตักกิตเสสังกิลิฏฐทุกะ จบ

กุสลดติกิเลสกิเลสสัมปยุตตทุกะ

(๑. กุสลดติกะ ๘๑. กิเลสกิเลสสัมปยุตตทุกะ)

กิเลสกิเลสสัมปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๖๓] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และกิเลสสัมปยุตต-
ธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นทั้งกิเลสธรรม และกิเลส-
สัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

กิเลสสัมปยุตตโนกิเลสบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๖๕] ๑. ธรรมที่เป็นกิเลสสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่กิเลส-
ธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมที่เป็นกิเลสสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่-
กิเลสธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1009

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

กุสลดิกกิเลสกิเลสสัมปยุตตทุกะ จบ

กุสลติกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๘๒. กิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกทุกะ)

กิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๖๗] ๑. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรมที่เป็นกุศล อาศัยธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรมที่เป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรมที่เป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรมที่เป็นกุศล และธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิเลสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิลสิกธรรมที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิลสิกธรรมที่เป็น
และธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิลสิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๖๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๗๗ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

กิเลสวิปยุตตสังกิลสิกบทบัญญัติหาวาระ

อนุโลมนี้

๑. เหตุปัจจัย

[๗๖๕] ๑. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิลสิกธรรมที่เป็น
กุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิลสิกธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิลสิกธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตสังกิลสิกธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๗๐] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
ในอธิปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๗ วาระ.
แม้ปัญหาวาระในกุศลดิคะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กิเลสวิปยุตตอสังกิลetikบพปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๗๑] ๑. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิลetikธรรมที่เป็น
กุศล อาศัยธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิลetikธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิลetikธรรมที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิลetikธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๗๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

กิเลสวิปยุตตอสังกิลetikบท ปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๗๓] ๑. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิลetikธรรมที่เป็น
กุศล เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิลetikธรรมที่เป็น
กุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิลetikธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เป็นกิเลสวิปยุตตอสังกิลetikธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๗๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสข-
ปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุศลติกกิเลสวิปยุตตอสังกิลetikทุกะ จบ

กุสติกทัสเสนนปหัตถัพพทฺกะ

(๑. กุสติกะ ๘๓. ทัสเสนนปหัตถัพพทฺกะ)

ทัสเสนนปหัตถัพพทฺปฏิจวาระ

อนฺโหลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๗๕] ๑. ทัสเสนนปหัตถัพพทฺกรรมที่เป็นอกุศล อาศัยทัสเสนนปหัตถัพพทฺกรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนฺโหลม

[๗๗๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

นทัสเสนนปหัตถัพพทฺปฏิจวาระ

อนฺโหลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๗๗] ๑. นทัสเสนนปหัตถัพพทฺกรรมที่เป็นอกุศล อาศัยนทัสเสนนปหัตถัพพทฺกรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๔. นทัสเสนนปหัตถัพพทฺกรรมที่เป็นอกุศล อาศัยนทัสเสนนปหัตถัพพทฺกรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๗. นทิสสเนนปหัตถ์พพธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
นทิสสเนนปหัตถ์พพธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๘. นทิสสเนนปหัตถ์พพธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
นทิสสเนนปหัตถ์พพธรรมที่เป็นกุศล และนทิสสเนนปหัตถ์พพธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๙. นทิสสเนนปหัตถ์พพธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
นทิสสเนนปหัตถ์พพธรรมที่เป็นอกุศลและนทิสสเนนปหัตถ์พพธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๗๘] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิตตปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัตี ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัตี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

นทิสสเนนปหัตถ์พพทบัญญัติหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๗๗๙] ๑. นทิสสเนนปหัตถ์พพธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจย
แก่นทิสสเนนปหัตถ์พพธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ.

๔. นทสเสนนปหาดัพพธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัย
แก่นทสเสนนปหาดัพพธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๕. นทสเสนนปหาดัพพธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็น
ปัจจัยแก่นทสเสนนปหาดัพพธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๘๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอวิกต-
ปัจจัย มี ๕ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลติกทสเสนนปหาดัพพทุกะ จบ

กุสลดิกถาวนายปหัตถัพพทกะ

(๑. กุสลดิกะ ๘๔. กาวนายปหัตถัพพทกะ)

กาวนายปหัตถัพพทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๘๑] ๑. กาวนายปหัตถัพพธรรมที่เป็นอกุศล อาศัณณากาวนายปหัตถัพพธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๘๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัถี ๗๗ ในปัญหาวาระกัถี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

นกาวนายปหัตถัพพทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๘๓] ๑. นกาวนายปหัตถัพพธรรมที่เป็นอกุศล อาศัณณากาวนายปหัตถัพพธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1018

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๘๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๑๓๑ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ

สหชาตวาระกัถิ ๑๓๑ ปัญหาวาระกัถิ ฟังให้พิสดาร.

กุสลติกภวานายปหัตถัพพะทุกะ จบ

กุสลติกทัสสนนปหัตตัพพเหตุกทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๘๕. ทัสสนนปหัตตัพพเหตุกทุกะ)

ทัสสนนปหัตตัพพเหตุกตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕๕] ๑. ทัสสนนปหัตตัพพเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล อาศัย
ทัสสนนปหัตตัพพเหตุกธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

นทัสสนนปหัตตัพพเหตุกตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕๗] ๑. นทัสสนนปหัตตัพพเหตุกธรรมที่เป็นกุศล อาศัย
นทัสสนนปหัตตัพพเหตุกธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปริฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1020

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

กุสลติกที่สเสนนปหาดัพพเหตุกทุกะ จบ

กุสลติกภวานายปหัตถัพพเหตุกทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๘๖. ภวานายปหัตถัพพเหตุกทุกะ)

ภวานายปหัตถัพพเหตุกบทยุจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๘๕] ๑. ภวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นอกุศล อาศัย
ภวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๘๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

นภวานายปหัตถัพพเหตุกบทยุจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๘๗] ๑. นภวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นกุศล อาศัย
นภวานายปหัตถัพพเหตุกรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปริฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1022

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๑๗๑ ในอวิตปัจจัย มี ๘ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร

กุสลติกภวานายปหัตถ์พหุทุกทุกะ จบ

กุสติกสวิตักกทูกะ

(๑. กุสติกะ ๘๗. สวิตักกทูกะ)

สวิตักกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๓] ๑. สวิตักกกรรมที่เป็นกุศล อาศัยสวิตักกกรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สวิตักกกรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสวิตักกกรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สวิตักกกรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสวิตักกกรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

สวิตักกบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๕] ๑. สวิตักกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สวิตักกธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. สวิตักกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สวิตักกธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. สวิตักกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่สวิตักกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๗๕๖] ๑. สวิตักกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สวิตักกธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. สวิตักกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สวิตักกธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. สวิตักกธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่สวิตักกธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.
แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อวิตกกบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕๘] ๑. อวิตกกกรรมที่เป็นกุศล อาศัยอวิตกกกรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ในอวิกตปัจจัย มี ๗ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

อวิตกกบทปัญหาวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๘๐๐] ๑. อวิตกกกรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อวิตกกรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อวิตกกกรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อวิตกกรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑๐ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกสวิตกกทุกะ จบ

กุสติกสวิจารทูกะ

(๑. กุสติกะ ๘๘. สวิจารทูกะ)

สวิจารบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๐๒] ๑. สวิจารธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสวิจารธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

เหมือนกุศลสวิตักกะ

กุสติกสวิจารทูกะ จบ

กุสติกสัปปัตติกทูกะ

(๑. กุสติกะ ๘๕. สัปปัตติกทูกะ)

สัปปัตติกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๐๓] ๑. สัปปัตติธรรมที่เป็นกุศลอาศัยสัปปัตติธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สัปปัตติธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสัปปัตติธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สัปปัตติธรรมที่เป็นอัพยาทตะ อาศัยสัปปัตติธรรมที่เป็นอัพยาทตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัฏฐิ เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สัปตติกบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๐๕] ๑. สัปตติกธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สัปตติก-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. สัปตติกธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สัปตติก-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. สัปตติกธรรมที่เป็นอัพยาकตะ เป็นปัจจัยแก่
สัปตติกธรรมที่เป็นอัพยาकตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

อัปตติกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๐๗] ๑. อัปตติกธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอัปตติกธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อับปีติกกรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอับปีติกกรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อับปีติกกรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอับปีติก-
กรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. อับปีติกกรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอับปีติก-
กรรมที่เป็นกุศล และอับปีติกกรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๗. อับปีติกกรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอับปีติกกรรม
ที่เป็นอกุศล และอับปีติกกรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๐๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อับปีติกบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๐๙] ๑. อับปีติกกรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อับปีติก-
กรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ๗๗

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1031

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๑๐] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอวิตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันได พึงให้พิศดารฉันนั้น.

กุสลติกส์ปัติกทุกะ จบ

กุสลติกปีติสหคตาทิติทุกะ

(๑. กุสลติกะ ๕๐.-๕๒. ปีติสหคตาทิติทุกะ)

ปีติสหคตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๑๑] ๑. ปีติสหคตธรรมที่เป็นกุสล อาศัยปีติสหคตธรรม
ที่เป็นกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๑๓๑ อาศัยนปีติสหคตธรรมที่เป็นกุสล ๑๓๑

๑๓๑ อาศัยสุขสหคตธรรมที่เป็นกุสล ๑๓๑

๑๓๑ อาศัยนสุขสหคตธรรมที่เป็นกุสล ๑๓๑

๑๓๑ อาศัยอุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นกุสล ๑๓๑

๑๓๑ อาศัยนอุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นกุสล ๑๓๑

กุสลติกปีติสหคตาทิติทุกะ จบ

กุสลดิกกามาวจรทูกะ

(๑. กุสลดิกะ ๕๓. กามาวจรทูกะ)

กามาวจรบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๑๒] ๑. กามาวจรธรรมที่เป็นกุศล อาศัยกามาวจรธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยกามาวจร-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กามาวจรธรรมที่เป็นกุศล และกามาวจรธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ อาศัยกามาวจรธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๔. กามาวจรธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยกามาวจรธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (วาระที่ ๔-๕-๖)

๕. กามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยกามาวจร-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. กามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยกามาวจร-
ธรรมที่เป็นกุศล และกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๗. กามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยกามาวจร-
ธรรมที่เป็นอกุศล และกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจางวาระ.

กามาวจรบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๑๔] ๑. กามาวจรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่กามาวจร-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. กามาวจรธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่กามา-
วจรธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. กามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
กามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉนนัน.

นกามาวจรบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๑๖] ๑. นกามาวจรธรรมที่เป็นกุศลอาศัยนกามาวจรธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยนกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ

นกามาวจรบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๑๘] ๑. นกามาวจรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่นกามาวจรธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. นกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่นกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๘๑๕] ๑. นกามาวจรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่นกามาวจรธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. นกามาวจรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่นกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. นกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่นกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. นกามาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่นกามาวจรธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกกามาวจรทุกะ จบ

กุสลดิกรูปาวจรทูกะ

(๑. กุสลดิกะ ๕๔. รูปาวจรทูกะ)

รูปาวจรบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๒๑] ๑. รูปาวจรธรรมที่เป็นกุศล อาศัยรูปาวจรธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. รูปาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยรูปาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ. สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารอย่างนี้.

นรูปาวจรบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๒๓] ๑. นรูปาวจรธรรมที่เป็นกุศล อาศัยนรูปาวจรธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นรูปาวจรธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยนรูปาวจรธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. นรูปาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยนรูปาวจร-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. นรูปาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยนรูปาวจร-
ธรรมที่เป็นกุศล และนรูปาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๗. นรูปาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยนรูปาวจร-
ธรรมที่เป็นอกุศล และนรูปาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๒๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ๗๗๗ สัมปยุตตวาระกัฏฐิ เหมือนกับปฏิจจวาระ.

นรูปาวจรบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๒๕] ๑. นรูปาวจรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่นรูปา-
วจรธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นรฺปาจรธรรมที่เป็นอกุสฺล เป็นปัจจยแก่ นรฺปา-
จรธรรมที่เป็นอกุสฺล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๕. นรฺปาจรธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เป็นปัจจยแก่
นรฺปาจรธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๒๖] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสฺลตักะฉันไต พึงให้พิศดารฉันนั้น.

กุสฺลตักิรฺูปาจรทุกะ จบ

กุสลดิกอรุปาวจรทุกะ

(๑. กุสลดิกะ ๕๕. อรุปาวจรทุกะ)

อรุปาวจรบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๘๒๗] ๑. อรุปาวจรธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอรุปาวจรธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อรุปาวจรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอรุปาวจร-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

นอรุปาวจรบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๘๒๘] ๑. นอรุปาวจรธรรมที่เป็นกุศล อาศัยนอรุปาวจร-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

เหมือนรุปาวจรทุกะ.

กุสลดิกอรุปาวจรทุกะ จบ

กุสลดิกปริยาป็นนทฺกะ

(๑. กุสลดิกะ ๘๖. ปริยาป็นนทฺกะ)

ปริยาป็นนทฺปะฎิจจวาระ

อนุโลมณัถ

๑. เหตุปัจจัจ

[๘๒๕] ๑. ปริยาป็นนทฺธรรมที่เป็นกุสลด อาศัถปริยาป็นนทฺธรรม
ที่เป็นกุสลด เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัจ มี ๓ วาระ.

๔. ปริยาป็นนทฺธรรมที่เป็นอกุสลด อาศัถปริยาป็นน-
ทฺธรรมที่เป็นอกุสลด เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัจ มี ๓ วาระ.

๗. ปริยาป็นนทฺธรรมที่เป็นอัพยาคตะ อาศัถปริยา-
ป็นนทฺธรรมที่เป็นอัพยาคตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัจ

๘. ปริยาป็นนทฺธรรมที่เป็นอัพยาคตะ อาศัถปริยา-
ป็นนทฺธรรมที่เป็นกุสลด และปริยาป็นนทฺธรรมที่เป็นอัพยาคตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัจ

๙. ปริยาป็นนทฺธรรมที่เป็นอัพยาคตะ อาศัถปริยา-
ป็นนทฺธรรมที่เป็นอกุสลด และปริยาป็นนทฺธรรมที่เป็นอัพยาคตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัจ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๓๐] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในวิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

ปริยาป็นนบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๘๓๑] ๑. ปริยาป็นนธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่ปริยา-
ป็นนธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. ปริยาป็นนธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจยแก่ปริยา-
ป็นนธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. ปริยาป็นนธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจยแก่
ปริยาป็นนธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๓๒] ในเหตุปัจจย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ
ในอริปติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อปริยาป็นนบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๓๓] ๑. อปริยาป็นนธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอปริยาป็นน-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อปริยาป็นนธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอปริยา-
ป็นนธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๓๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

อปริยาป็นนบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๓๕] ๑. อปริยาป็นนธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อปริยา-
ป็นนธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อปริยาป็นนธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่

อปริยาป็นนธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๘๓๖] ๑. อปริยาป็นนธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่

อปริยาป็นนธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอารัมมปัจจัย

๒. อปริยาป็นนธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่

อปริยาป็นนธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๓๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสย-
ปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารนั้นนั้น.

กุสลดิกปริยาป็นนทุกะ จบ

กุสลดิกนิยานิกทูกะ

(๑. กุสลดิกะ ๕๗. นิยานิกทูกะ)

นิยานิกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๓๘] ๑. นิยานิกธรรมที่เป็นกุสลด อาศัณนิยานิกธรรม
ที่เป็นกุสลด เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อนิยานิกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๔๐] ๑. อนิยานิกธรรมที่เป็นกุสลด อาศัณอนิยานิกธรรม
ที่เป็นกุสลด เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อนิยานิกธรรมที่เป็นอกุสลด อาศัณอนิยานิก-
ธรรมที่เป็นอกุสลด เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อนิยานิกธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัณอนิยานิก-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๘. อนิยยานิกระรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนิยยานิ-
รรมที่เป็นกุศล และอนิยยานิกระรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๙. อนิยยานิกระรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนิยยานิ-
รรมที่เป็นอกุศล และอนิยยานิกระรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๔๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัถิ พิงให้พิศดารอย่างนี้.

กุสลตักนิยยานิกทุกะ จบ

กุสติกนียตทุกะ

(๑. กุสติกะ ๘๕. นียตทุกะ)

นียตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๔๒] ๑. นียตธรรมที่เป็นกุสล อาศัยนียตธรรมที่เป็นกุสล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นียตธรรมที่เป็นอกุสล อาศัยนียตธรรมที่เป็น
อกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑ล๑ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑ล๑ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารอย่างนี้.

อนิยตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๘๔๔] ๑. อนิยธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอนิยธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๑๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารอย่างนี้.

กุสลตักนิยตทุกะ จบ

กุสติกสูตรทูกะ

(๑. กุสติกะ ๕๕. สุตตรทูกะ)

สุตตรบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๔๖] ๑. สุตตรธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสุตตรธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. สุตตรธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสุตตรธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. สุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัฏฐิ เหมือนกับปฏิจวาระ.

สตฺตฺรบทปัญหาวาระ

อนฺุโลมณฺ์

๑. เหตุปัจจย

[๘๔๘] ๑. สตฺตฺรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่สตฺตฺร-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. สตฺตฺรธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจยแก่สตฺตฺร-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๗. สตฺตฺรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจยแก่
สตฺตฺรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนฺุโลม

[๘๔๙] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณฺ์ปัจจย มี ๙ วาระ
ในอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจย มี ๑๓ วาระ.

อนฺุตฺรบทปฏิจจวาระ

อนฺุโลมณฺ์

๑. เหตุปัจจย

[๘๕๐] ๑. อนฺุตฺรธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอนฺุตฺรธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. อนุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนุตตรธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๑] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ

อนุตตรบทปัญหาวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕๒] ๑. อนุตตรธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อนุตตร-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อนุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อนุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๘๕๓] ๑. อนุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
อนุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. อนุตตรธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจฉัยแก่

อนุตตรธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจฉัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๔] ในเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ
ในอธิปัตติปัจฉัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิตต-
ปัจฉัย มี ๒ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกะสุตตรทุกะ จบ

กุสติกสูตรทุกะ

(๑. กุสติกะ ๑๐๐. ธรรมทุกะ)

ธรรมบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕๕] ๑. ธรรมธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยธรรมธรรมที่เป็น
อกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕๗] ๑. อรณธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอรณธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอรณธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อรรถธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอรรถธรรมที่เป็น
กุศล และอรรถธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๘๕๘] ๑. อรรถธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอรรถธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

๒. อรรถธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอรรถธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๙] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ
 ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อรรถบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๖๐] ๑. อรรถธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อรรถธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรรถธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เป็นปัจฉัยแก่อรรถ-
ธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจฉัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖๑] ในเหตุปัจฉัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจฉัย มี ๔ วาระ
๑๓๑ ในอวิตตปัจฉัย มี ๗ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสสติกสรณทุกะ จบ

เวทนาดิถสรวทกะ

(๒. เวทนาดิถกะ ๑๐๐. สรวทกะ)

สรวททปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๘๖๒] ๑. สรวทธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
อาศัยสรวทธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย

๒. สรวทธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
อาศัยสรวทธรรมที่เป็นทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจย

๓. สรวทธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม อาศัยสรวทธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖๓] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

สรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๖๔] ๑. สรณธรรมที่เป็นสุขาเยวทนายสัมปยุตตธรรมเป็นปัจจัยแก่สรณธรรมที่เป็นสุขาเยวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. สรณธรรมที่เป็นทุกขาเยวทนายสัมปยุตตธรรมเป็นปัจจัยแก่สรณธรรมที่เป็นทุกขาเยวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. สรณธรรมที่เป็นอทุกขมสุขาเยวทนายสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่สรณธรรมที่เป็นอทุกขมสุขาเยวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลคิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๖๖] ๑. อรณธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
อาศัยอรณธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. อรณธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม อาศัยอรณธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖๗] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ
๑๗๑ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

อรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๖๘] ๑. อรณธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อรณธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อรณธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่อรณธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖๙] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

แม้ปัญหาวารในกุสลตักะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

เวทนาตักิสรณทุกะ จบ

วิปากติกสรวทกษ

(๓. วิปากติกษ ๑๐๐. สรวทกษ)

สรวบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๗๐] ๑. สรวทธรรมทึเป็นวิปากทัมมธรรม อาศัยสรวทธรรม
ทึเป็นวิปากทัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๗๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัดี ฯลฯ ในปัญหาวาระกัดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

[๘๗๒] ๑. อรณธรรมทึเป็นวิปากธรรม อาศัยอรณธรรม
ทึเป็นวิปากธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรรถธรรมที่เป็นวิปากัมมธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นวิปากัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อรรถธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม อาศัย
อรรถธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๖. อรรถธรรมที่เป็นปากธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นวิปากธรรม และอรรถธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อรรถธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรมอาศัย
อรรถธรรมที่เป็นวิปากธรรม และอรรถธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปาก-
ัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๗๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

สหชาติวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

อรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๗๔] ๑. อรณธรรมที่เป็นวิปากธรรม เป็นปัจจัยแก่อรณธรรมที่เป็นวิปากธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรณธรรมที่เป็นวิปากสัมมธรรม เป็นปัจจัยแก่อรณธรรมที่เป็นวิปากสัมมธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อรณธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากสัมมธรรม เป็นปัจจัยแก่อรณธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากสัมมธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

วิปากตติกรรมทุกะ จบ

อุปาทินนติกสณทุกะ

(๔. อุปาทินนติกะ ๑๐๐. สณทุกะ)

สณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๗๖] ๑. สณธรรมที่เป็นอนุปาทินนุปาทานิยธรรม อาศัย
สณธรรมที่เป็นอนุปาทินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๗๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๗๘] ๑. อรณธรรมที่เป็นอนุปาทินนุปาทานิยธรรม อาศัย
อรณธรรมที่เป็นอนุปาทินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อรณธรรมที่เป็นอนุปาตินุปาทานิยธรรม อาศัย
อรณธรรมที่เป็นอนุปาตินุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๕. อรณธรรมที่เป็นอนุปาตินุปาทานิยธรรม
อาศัยอรณธรรมที่เป็นอนุปาตินุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๗ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๗๗ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๘๐] ๑. อรณธรรมที่เป็นอนุปาตินุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่อรณธรรมที่เป็นอนุปาตินุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรรถธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม เป็น
ปัจจัยแก่อรรถธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

๕. อรรถธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรมเป็น
ปัจจัยแก่อรรถธรรมที่เป็นอนุปาทินอนุปาทานิยธรรม ด้วยอำนาจ
ของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๖ วาระ
๑๓๗ ในอภิปปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสสตติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อนุปาทินนตติกรรมทุกะ จบ

สังกิลิฏฐติกสรณทุกะ

(๕. สังกิลิฏฐติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ)

สรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๘๒] ๑. สรณธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม อาศัย
สรณธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๘๔] ๑. อรณธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม อาศัย
อรณธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อรรถธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม

อาศัยอรรถธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อรรถธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม อาศัย

อรรถธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม และอรรถธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาติก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อรรถบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๘๖] ๑. อรรถธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เป็นปัจจัยแก่อรรถธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. อรรถธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม เป็น
ปัจจัยแก่อรรถธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิทธิกรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘๓] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
 ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๗ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

สังกิลิฏฐติกรรมทุกะ จบ

วิตักกติกสรณทูกะ

(๖. วิตักกติกะ ๑๐๐. สรณทูกะ)

สรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๘๘] ๑. สรณธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม อาศัยสรณ-
ธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย.

๒. สรณธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม อาศัย
สรณธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สรณธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม และสรณ-
ธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม อาศัยสรณธรรมที่เป็นสวิตักก-
สวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. สรณธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม อาศัยสรณ-
ธรรมที่เป็นอวิตักกวิจารมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. สรณธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม อาศัยสรณ-
ธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม และสรณธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร-
มัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๕ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๘๐] ๑. อรณธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม อาศัยอรณ-
ธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ.

๒. อรณธรรมที่เป็นอวิตักกวิจามัตตธรรม อาศัย
อรณธรรมที่เป็นอวิตักกวิจามัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๕ วาระ.

๓. อรณธรรมที่เป็นอวิตักกอวิจารธรรม อาศัยสรณ-
ธรรมที่เป็นอวิตักกอวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓๗ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๓๗ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารอย่างนี้.

วิตักกติกสรณทุกะ จบ

ปิตติกสรณทุกะ

(๗. ปิตติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ)

สรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕๒] ๑. สรณธรรมที่เป็นปิติสหคตธรรม อาศัยสรณธรรม
ที่เป็นปิติสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. สรณธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยสรณธรรม
ที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๖. สรณธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัยสรณ-
ธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. สรณธรรมที่เป็นปิติสหคตธรรม อาศัยสรณธรรม
ปิติสหคตธรรม และสรณธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๐ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๔๔] ๑. สรณธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่
สรณธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. สรณธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่
สรณธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. สรณธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เป็นปัจจัย
แก่สรณธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

๘. สรณธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และสรณธรรม
ที่เป็นสุขสหคตธรรม เป็นปัจจัยแก่สรณธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑๖ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๐ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕๖] ๑. อรณธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม อาศัยอรณ-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๑๐ วาระ.
ในปัญหาวาระ ในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

ปีติติกสรมทุกะ จบ

ทัสสนติกสูตรทุกะ

(ส. ทัสสนติกะ ๑๐๐. ธรรมทุกะ)

ธรรมบทปฏิจฉาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๘๘] ๑. ธรรมธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม อาศัย
ธรรมธรรมที่เป็นทัสสนเนนปหัตตัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ธรรมธรรมที่เป็นภวานายปหัตตัพพธรรม อาศัย
ธรรมธรรมที่เป็นภวานายปหัตตัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

อรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐๐] ๑. อรณธรรมที่เป็นเนวทัสสนนภวานายปหาดัพพ-
ธรรม อาศัยอรณธรรมที่เป็นเนวทัสสนนภวานายปหาดัพพธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๐๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

ทัสสนตักสรมทุกะ จบ

ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกติกสรณทุกะ

(๕. ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ)

สรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐๒] ๑. ๗๗ อาศัยสรณธรรมที่เป็นทัสสนนปหัตถัพพเหตุกธรรม ๗๗

๗๗ อาศัยสรณธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรม ๗๗
สรณธรรมที่เป็นเนวทัสสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรม
อาศัยสรณธรรมที่เป็นเนวทัสสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗๗

ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกติกสรณทุกะ จบ

อภัยคามิตกสณทุกะ

(๑๐. อภัยคามิติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ)

สธบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐๓] ๑. สรณธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม อาศัยสรณธรรม
ที่เป็นอภัยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐๕] ๑. อรณธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม อาศัยอรณธรรม
ที่เป็นอภัยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรณธรรมที่เป็นอภัยคามิธรรม อาศัยอรณธรรม
ที่เป็นอภัยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อรณธรรมที่เป็นเนวajasคามินาปจยคามิธรรม

อาศัยอรณธรรมที่เป็นเนวajasคามินาปจยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. อรณธรรมที่เป็นเนวajasคามินาปจยคามิธรรม

อาศัยอรณธรรมที่เป็นอาจยคามิธรรม และอรณธรรมที่เป็นเนวajasคามินาปจยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. อรณธรรมที่เป็นเนวajasคามินาปจยคามิธรรม

อาศัยอรณธรรมที่เป็นอปจยคามิธรรม และอรณธรรมที่เป็นเนวajasคามินาปจยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐๗] ๑. อรณธรรมที่เป็นอาจยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่อรณธรรมที่เป็นอาจยคามิธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรรถธรรมที่เป็นอปยคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่
อรรถธรรมที่เป็นอปยคามิธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อรรถธรรมที่เป็นเนวายคามินาปยคามิธรรมเป็น
ปัจจัยแก่อรรถธรรมที่เป็นเนวายคามินาปยคามิธรรม ด้วยอำนาจ
ของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมปัจจัย

[๕๐๘] ๑. อรรถธรรมที่เป็นอายคามิธรรม เป็นปัจจัยแก่
อรรถธรรมที่เป็นอายคามิธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๐๙] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในอวิคต-
ปัจจัย มี ๓ วาระ.

แม้ในปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉนนัน.

อายคามิติกิสรณทุกะ จบ

เสกขติกสทรนทุกะ

(๑๑. เสกขติกะ ๑๐๐. สทรนทุกะ)

สทรนบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑๐] ๑. สทรนธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัย
สทรนธรรมที่เป็นเนวเสกขาเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาตวาระกัดี ฯลฯ ในปัญหาวาระกัดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑๒] ๑. อรณธรรมที่เป็นเสกขธรรม อาศัยอรณธรรมที่เป็น
เสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อรรถธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัย
อรรถธรรมที่เป็นเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๓. อรรถธรรมที่เป็นเสกขธรรม และอรรถธรรมที่เป็น
เนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัยอรรถธรรมที่เป็นเสกขธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย
๔. อรรถธรรมที่เป็นอเสกขธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นอเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.
๕. อรรถธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัย
อรรถธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาร.

อรรถบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑๔] ๑. อรรถธรรมที่เป็นเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่อรรถ-
ธรรมที่เป็นเสกขธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรรถธรรมที่เป็นอเสกขธรรม เป็นปัจจัยแก่อรรถ-
ธรรมที่เป็นเสกขธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๕. อรรถธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เป็น
ปัจจัยแก่อรรถธรรมที่เป็นเนกเสกขานาเสกขธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย
มี ๑๑ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะอันใด พึงให้พิสดารอันนั้น.

เสกขติกสรณทุกะ จบ

ปริตตติกสรณทุกะ

(๑๒. ปริตตติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ)

สรณบทปฏิจจาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑๖] ๑. สรณธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยสรณธรรม
ที่เป็นปริตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๑ วาระ.
ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑๘] ๑. อรณธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยอรณธรรม
ที่เป็นปริตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรณธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม อาศัยอรณธรรม
ที่เป็นมหัคคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อรรถธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นอัปมาณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๐. อรรถธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นปริตตธรรม และอรรถธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๑. อรรถธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นปริตตธรรม และอรรถธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ในสหชาตวาระก็ดี ๗๗ ในปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

ปริตตติกสรณทุกะ จบ

ปริตตารัมมณติกสรวุฑะ

(๑๓. ปริตตารัมมณติกะ ๑๐๐. สรวุฑะ)

สรวุฑทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๒๐] ๑. สรวุฑธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม อาศัยสรวุฑ-
ธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สรวุฑธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม อาศัยสรวุฑ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๒๑] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิศดารทุกปัจจัย

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๒๒] ๑. อรณธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม อาศัยอรณ-
ธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อรณธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม อาศัยอรณ-
ธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อรณธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม อาศัย
อรณธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๒๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๓ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

ปริตตารัมมณติกสรมทุกะ จบ

หีนตักสรวทกะ

(๑๔. หีนตักกะ ๑๐๐. สรวทกะ)

สรวททปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๒๔] ๑. สรวทธรรมที่เป็นหีนธรรม อาศัยสรวทธรรมที่เป็น
หีนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๒๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๒๖] ๑. อรณธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม อาศัยอรณธรรม
ที่เป็นมัชฌิมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อรณธรรมที่เป็นปณิตธรรม อาศัยอรณธรรมที่เป็น
ปณิตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อรรถธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นมัชฌิมธรรม และอรรถธรรมที่เป็นปณิธธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๒๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.
ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

หีนตักสรวททุกะ จบ

มิจฉัตตติกสรวทกะ

(๑๕. มิจฉัตตติกะ ๑๐๐. สรวทกะ)

สรวททปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจย

[๕๒๘] ๑. สรวทธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม อาศัยสรวท-
ธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. สรวทธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยสรวทธรรม
ที่เป็นอนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๒๙] ในเหตุปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัถิ พิงให้พิสดารทุกปัจจย.

อรณทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจย

[๕๓๐] ๑. อรณธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม อาศัยอรณ-
ธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. อรรถธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อรรถธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรมและอรรถธรรม
ที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยอรรถธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. อรรถธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นอนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อรรถธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม และอรรถธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
๑๗๑ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

มัจฉัตตติกสรณทุกะ จบ

มัลการัมมตติกสูตรทุกะ

(๑๖. มัลการัมมตติกะ ๑๐๐. สูตรทุกะ)

อรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓๒] ๑. อรณธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม อาศัยอรณธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรณธรรมที่เป็นมัลกเหตุกธรรม อาศัยอรณธรรมที่เป็นมัลกเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อรณธรรมที่เป็นมัลกาศิปติธรรม อาศัยอรณธรรมที่เป็นมัลกาศิปติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๒. อรณธรรมที่เป็นมัลกาศิปติธรรม อาศัยอรณธรรมที่เป็นมัลการัมมณธรรม และอรณธรรมที่เป็นมัลกาศิปติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๕. อรณธรรมที่เป็นมัลกเหตุกธรรม อาศัยอรณธรรมที่เป็นมัลกเหตุกธรรม และอรณธรรมที่เป็นมัลกาศิปติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๓] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๑๗
วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

อรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓๔] ๑. อรณธรรมที่เป็นมกคารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
อรณธรรมที่เป็นมกคารัมมณธรรมด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อรณธรรมที่เป็นมกคเหตุกธรรม เป็นปัจจัยแก่
อรณธรรมที่เป็นมกคเหตุกธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อรณธรรมที่เป็นมกคาธิปติธรรม เป็นปัจจัยแก่
อรณธรรมที่เป็นมกคาธิปติธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ.
ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๑๗ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

มกคารัมมณติกสรณทุกะ จบ

อุปปีนนติกสรณทุกะ

(๑๗). อุปปีนนติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ)

สรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓๖] ๑. สรณธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่สรณ-
ธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓๘] ๑. อรณธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่อรณ-
ธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

อุปปีนนติกสรณทุกะ จบ

อดีตติกสรณทูกะ

(๑๘. อดีตติกะ ๑๐๐. สรณทูกะ)

สรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๔๐] ๑. สรณธรรมที่เป็นปัจจุปปันนธรรม เป็นปัจจัยแก่
สรณธรรมที่เป็นปัจจุปปันนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔๑] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมไนย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๔๒] ๑. อรณธรรมที่เป็นปัจจุปปันนธรรม เป็นปัจจัยแก่
อรณธรรมที่เป็นปัจจุปปันนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1095

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
๗๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิศดารฉันนั้น.

อดีตติกรรมทุกะ จบ

อติตารัมมณติกสรวทุกะ

(๑๕. อติตารัมมณติกะ ๑๐๐. สรวทุกะ)

สรวบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๕๔๔] ๑. สรวทธรรมที่เป็นอติตารัมมณทธรรม อาศัยสรว-
ทธรรมที่เป็นอติตารัมมณทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๒. สรวทธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณทธรรม อาศัยสรว-
ทธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๓. สรวทธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณทธรรม อาศัย
สรวทธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔๕] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ๗๗ ในอวิกตปัจจย มี ๓ วาระ.
สหชาตวาระกัถิ ๗๗ ปัญหาวาระกัถิ ฟังให้พิสคารทุกปัจจย

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๔๖] ๑. อรณธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม อาศัยอรณ-
ธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อรณธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม อาศัยอรณ-
ธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อรณธรรมที่เป็นปัจจุปันนารัมมณธรรม อาศัย
อรณธรรมที่เป็นปัจจุปันนารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

อรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๔๘] ๑. อรณธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
อรณธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อรรถธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เป็นปัจจัย
แก่อรรถธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. อรรถธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม เป็น
ปัจจัยแก่อรรถธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๔๕] ๑. อรรถธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เป็นปัจจัยแก่
อรรถธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อดีตารัมมณติกสรณทุกะ จบ

อัมมัตตติกสณทฺกะ

(๒๐. อัมมัตตติกะ ๑๐๐. สณทฺกะ)

สณทบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๑] ๑. สณทธรรมที่เป็นอัมมัตตธรรม อาศัยสณทธรรม
ที่เป็นอัมมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สณทธรรมที่เป็นพหิททาธรรม อาศัยสณทธรรม
ที่เป็นพหิททาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อรณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๓] ๑. อรณธรรมที่เป็นอัมมัตตธรรม อาศัยอรณธรรม
ที่เป็นอัมมัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อรรถธรรมที่เป็นพหิทถาธรรม อาศัยอรรถธรรม
ที่เป็นพหิทถาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อัมมัตตติกสรณทุกะ จป

อัมมัตตารัมมณตักสธมทุกะ

(๒๑. อัมมัตตารัมมณตักส ๑๐๐. สธมทุกะ)

สธมทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๕] ๑. สธมธรรมที่เป็นอัมมัตตารัมมณธรรม อาศัย
สธมธรรมที่เป็นอัมมัตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สธมธรรมที่เป็นพหิทธารัมมณธรรม อาศัยสธม-
ธรรมที่เป็นพหิทธารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอภิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

อรณทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๗] ๑. อรณธรรมที่เป็นอัมมัตตารัมมณธรรม อาศัยอรณ-
ธรรมที่เป็นอัมมัตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1102

๒. อรรถธรรมที่เป็นพหิทถารัมมณธรรม อาศัยอรรถ-
ธรรมที่เป็นพหิทถารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

อัมมัตถารัมมณติกสสรณทุกะ จบ

สนิทัตสนติกสรณทุกะ

(๒๒. สนิทัตสนติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ)

สรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕๕] ๑. สรณธรรมที่เป็นอนิทัตสนอปปฎิฆกรรม อาศัย
สรณธรรมที่เป็นอนิทัตสนอปปฎิฆกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๗ วาระ.

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๖๐] ๒. อรณธรรมที่เป็นอนิทัตสนอปปฎิฆกรรม อาศัย
อรณธรรมที่เป็นอนิทัตสนอปปฎิฆกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๗ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๖๑] ในเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย ๒๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อรณบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๖๒] ๑. อรณธรรมที่เป็นอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรม เป็นปัจจัยแก่อรณธรรมที่เป็นอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๖๓] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอภิตปัจจัย มี ๒๕ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุสลจิตะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

สนิทัสสนตักสรณทุกะ จบ

อนุโลมตักทุกปริฎฐาน จบ

อรรถกถาติกทุกปฏิจจกัน

แม้ใน **ติกทุกปฏิจจกัน** พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ทรงทำเทศนาด้วยอำนาจการยกเพียงปัญหาขึ้นเท่านั้นว่า **กุสลัม เหตุ มมุ มปฏิจจ กุสลัม เหตุ มมุ อูปชชติ เหตุปจจยา.**

ใน **ติกทุกปฏิจจกัน** นั้น ทรงประกอบกุสลมทกกับเหตุทุกะในหนหลังแล้ว แต่งเทศนาโดยย่อในวาระทั้งปวง ด้วยอำนาจปัจจัยทั้งหมดนั้นใดในติกทุกปฏิจจกัน นี้ก็ขึ้นนั้น ทรงประกอบเหตุทกกับกุสลมติกะ แล้วแต่งเทศนาโดยย่อในวาระทั้งปวง ด้วยอำนาจปัจจัยทั้งหมด. อนึ่ง ทรงประกอบนเหตุทก กับ กุสลมติกะ ทำ กุสลมติกเหตุทุกะ ให้จบลง เหมือนอย่างทรงประกอบเหตุทกขณะนั้น.

ต่อจากนั้นทรงแสดง ติกทุกะ ๒๑ มี เวทนาติกเหตุทุกะ เป็นต้น โดยนัยเป็นต้นว่า **สุขาย เวทนาย สมมุပ္ปยุตตัม เหตุ มมุ** แล้วทรงประกอบเหตุทุกะกับติกะ ๒๒ อย่างนี้แล้ว ทรงประกอบทุกะทั้งหมดด้วยอำนาจที่จะมิได้มีสเหตุทุกะเป็นต้น มีสเหตุทุกะเป็นที่สุด กับติกะเหล่านั้นเองอีก แม้ในอภิกการนี้บทยใด ๆ ประกอบกันไม่ได้ บทนั้น ๆ ทรงปฏิเสชไว้บาลินั้นแล. พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงถือเอาทุกะ ๑๐๐ ผนวกเข้าในติกะ ๒๒ แล้วแสดงปฏิจจกันชื่อว่า **ติกทุกปฏิจจกัน.** แม้ใน **ติกทุกปฏิจจกัน** นั้น ทรงย่อบาลีไว้ด้วยนัยใด ๆ นัยนั้น ๆ ผู้ศึกษาพึงทราบโดยพิสดาร แล.

อรรถกถาติกทุกปฏิจจกัน จบ

พระอภิธรรมปิฎก ปฏิจจกัน

อนุโลมติกติกปฏิจจกัน

กุสติกเวทนาติกะ

(๑. กุสติกะ ๑. เวทนาติกะ)

สุขายเวทนาัยสัมปยุตตบพปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑] ๑. สุขายเวทนาัยสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุสล อาศัยสุขาย-
เวทนาัยสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สุขายเวทนาัยสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุสล อาศัย
สุขายเวทนาัยสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สุขายเวทนาัยสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
สุขายเวทนาัยสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐี ฯลฯ สัมปยุตตวาระกัฏฐี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน

อนุโลมติกติกปุฏฐาน

กุสติกเวทนาติกะ

(๑. กุสติกะ ๑. เวทนาติกะ)

สุขายเวทนายสัมปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑] ๑. สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสุขาย-
เวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัย
สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิกตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สุขายเวทนายสัมปยุตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓] ๑. สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่
สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัย
แก่สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศลด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็น
ปัจจัยแก่สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๔] ๑. สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่
สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณ-
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ.
ปัญหาวาระในกุสลดิเกฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

ทุกขายเวทนายสัมปยุตตบพปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖] ๑. ทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัย
ทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๗] ๑. ทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัย
ทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณ-
ปัจจัย

๒. ทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
ทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะ
อารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

ทุกขาเวทนายสัมปยุตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕] ๑. ทุกขาเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัย
แก่ทุกขาเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุ
ปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๐] ๑. ทุกขาเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็น
ปัจจัยแก่ทุกขาเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

๒. ทุกขาเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็น
ปัจจัยแก่ทุกขาเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑] ในเหตุปัจจัยมี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒] ๑. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล
อาศัยอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล
อาศัยอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๓. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ
อาศัยอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔] ๑. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยาकະเป็นปัจจัยแก่อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรมที่เป็นอัพยาकະ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ในอธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุศลคิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลตติกเวทนาตีกะ จบ

กุสติกวิปากติกะ

(๑. กุสติกะ ๒. วิปากติกะ)

วิปากทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖] ๑. วิปากธรรมที่เป็นอัพยาकະ อาศัยวิปากธรรมที่เป็น
อัพยาकະ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ

วิปากชัมมทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘] ๑. วิปากชัมมธรรมที่เป็นกุสล อาศัยวิปากชัมมธรรม
ที่เป็นกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. วิปากชัมมธรรมที่เป็นอกุสล อาศัยวิปากชัมมธรรม
ที่เป็นอกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

วิปากัสมมตปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐] ๑. วิปากัสมมธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่วิปากัสมม-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. วิปากัสมมธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่วิปาก-
ัสมมธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๒๑] ๑. วิปากัสมมธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่วิปากัสมม-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๒. วิปากัสมมธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่วิปากัสมม-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๓. วิปากัสมมธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่วิปาก-
ัสมมธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

๔. วิปากัมมธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่วิปาก-
ัมมธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ ใน
อธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในสหชาติปัจจัย
มี ๒ วาระ ในอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.
ปัญหาวาระในกุศลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

เนววิปากนวิปากัมมบทปฏิจจวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๓] ๑. เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
เนววิปากนวิปากัมมธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.

ในสหชาติวาระกัตี ฯลฯ ในปัญหาวาระกัตี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

กุสลติกวิปากติกะ จบ

กุสติกอุปาทินนติกะ

(๑. กุสติกะ ๓. อุปาทินนติกะ)

อุปาทินนุปาทานิยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕] ๑. อนุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
อุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
ในสหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ในปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อนุปาทินนุปาทานิยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๗] ๑. อนุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นกุสล อาศัยอนุปา-
ทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อนุปาทินนุปาทานิยธรรมที่เป็นอกุสล อาศัยอนุปา-
ทินนุอนุปาทานิยธรรมที่เป็นอกุสล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๑๗๑

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๘] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ๑๗๑ ในอภิปปัจจัย มี ๘ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ๑๗๑ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปัจจุจวาระ.

อนุปาตินุปาทานิยบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๙] ๑. อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่
อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่
อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๖. อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็น
ปัจจัยแก่อนุปาตินุปาทานิยธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๓๐] ๑. อนุปาตินนุปาทานิยธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ อนุปาตินนุปาทานิยธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อนุปาตินนุปาทานิยธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัย แก่อนุปาตินนุปาทานิยธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณ-ปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อนุปาตินนุปาทานิยธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็น ปัจจัยแก่อนุปาตินนุปาทานิยธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของ อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๑] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๑๑ วาระ.

แม้ปัญหาวาระในกุศลติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อนุปาตินนุปาทานิยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๒] ๑. อนุปาตินนุปาทานิยธรรมที่เป็นกุศล อาศัย อนุปาตินนุปาทานิยธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อนิปาทินนอนุปาทานิชธรรมที่เป็นอัพยากตะ

อาศัยอนุปาทินนอนุปาทานิชธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะ-
เหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

กุสลติกอุปาทินนติกะ จบ

กุศลติกสังกิลิฏฐติกะ

(๑. กุศลติกะ ๔. สังกิลิฏฐติกะ)

สังกิลิฏฐสังกิลิสกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๔] ๑. สังกิลิฏฐสังกิลิสกธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสังกิลิฏฐสังกิลิสกธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๕] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ. สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ

อสังกิลิฏฐสังกิลิสกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๖] ๑. อสังกิลิฏฐสังกิลิสกธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอสังกิลิฏฐสังกิลิสกธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อสังกิลิฏฐสังกิลิสิกขธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
อสังกิลิฏฐสังกิลิสิกขธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อสังกิลิฏฐสังกิลิสิกขธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
อสังกิลิฏฐสังกิลิสิกขธรรมที่เป็นกุศล และอสังกิลิฏฐสังกิลิสิกขธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อสังกิลิฏฐอสังกิลิสิกขบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘] ๑. อสังกิลิฏฐอสังกิลิสิกขธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอสัง-
กิลิฏฐอสังกิลิสิกขธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๙] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

กุสลติกสังกิลิฏฐติกะ จบ

กุสลติกวิตักกติกะ

(๑. กุสลติกะ ๕. วิตักกติกะ)

สวิตักกสวิจารบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๐] ๑. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สวิตักกสวิจารบทยปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๒] ๑. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่สวิตักกสวิจารธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อวิตักกวิจาร์มัตตบทยปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๔] ๑. อวิตักกวิจาร์มัตตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอวิตักกวิจาร์มัตตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อวิตกกถาจารมัตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
อวิตกกถาจารมัตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๕] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี ปัญหาวาระก็ดี พึงให้
พิสดารทุกปัจจัย.

อวิตกกถาจารบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๖] ๑. อวิตกกถาจารธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอวิตกกถาจาร-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๔. อวิตกกถาจารธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอวิ-
ตกกถาจารธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อวิตกกถาจารธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอวิตกก-
ถาจารธรรมที่เป็นกุศล และอวิตกกถาจารธรรมที่เป็นอัพยากตะ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

กุสลตักกิตักกติกะ จบ

กุสลติกปีติติกะ

(๑. กุสลติกะ ๖. ปีติติกะ)

ปีติสหคตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๘] ๑. ปีติสหคตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยปีติสหคตธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปีติสหคตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยปีติสหคตธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ปีติสหคตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยปีติสหคต-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๙] นเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

ปีติสหคตทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๐] ๑. ปีติสหคตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ปีติสหคต-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. ปีติสหคตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่ปีติ-
สหคตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. ปีติสหคตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่
ปีติสหคตธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อธิปติปัจจัย มี ๗ วาระ ในอนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย
มี ๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันใดพึงให้พิสดารฉันนั้น.

สุขสหคตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๒] ๑. สุขสหคตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสุขสหคตธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สุขสหคตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยสุขสหคตธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. สุขสหคตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยสุขสหคต-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๓] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

อุเบกขาสหคตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๔] ๑. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอุเบกขา-
สหคตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอุเบกขา-
สหคตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
อุเบกขาสหคตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

กุสลติกปีติติกะ จบ

กุสลติกทัสสนติกะ

(๑. กุสลติกะ ๗. ทัสสนติกะ)

ทัสสนเนนปหัตตัพพทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๖] ๑. ทัสสนเนนปหัตตัพพธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยทัสสนเนนปหัตตัพพธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๑ วาระ, สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

ภวานายปหัตตัพพทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘] ๑. ภวานายปหัตตัพพธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยภวานายปหัตตัพพธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

เนวทัสสเนนภวานายปหัตถัพพทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๙] ๑. เนวทัสสเนนภวานายปหัตถัพพทธรรมที่เป็นกุศล
อาศัยเนวทัสสเนนภวานายปหัตถัพพทธรรมที่เป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

๔. เนวทัสสเนนภวานายปหัตถัพพทธรรมที่เป็นอัป-
ยาคตะ อาศัยเนวทัสสเนนภวานายปหัตถัพพทธรรมที่เป็นอัปยาคตะ
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. เนวทัสสเนนภวานายปหัตถัพพทธรรมที่เป็นอัป-
เนวทัสสเนนภวานายปหัตถัพพทธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

กุสลติกทัสสนติกะ จบ

กุสลติกทัสสนนปหัตถัพพเหตุกติกะ

(๑. กุสลติกะ ๘. ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกติกะ)

ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกบตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๑] ๑. ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกกรรมที่เป็นอกุศล อาศัย
ทัสสนนปหัตถัพพเหตุกกรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

ภวานายปหัตถัพพเหตุกบตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๒] ๑. ภวานายปหัตถัพพเหตุกกรรมที่เป็นอกุศล อาศัย
ภวานายปหัตถัพพเหตุกกรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ

เนวทัสสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกบตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๓] ๑. เนวทัสสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกกรรมที่เป็น-
กุศล อาศัยเนวทัสสนนภวานายปหัตถัพพเหตุกกรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอวิตตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระกัถิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัถิ ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

กุสลติกทัสสนนปหัตถัพพเหตุกติกะ จบ

กุสลดิกอาเจยคามิติกะ

(๑. กุสลดิกะ ๕. อาเจยคามิติกะ)

อาเจยคามิบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕] ๑. อาเจยคามิธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอาเจยคามิธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อาเจยคามิธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอาเจยคามิธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

อปเจยคามิบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๗] ๑. อปเจยคามิธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอปเจยคามิธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ปฏิจจวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

เนวัจคามินาปจยคามิบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๘] ๑. เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
เนวัจคามินาปจยคามิธรรมที่เป็นอัพยากตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

กุสลติกอจยคามิติกะ จบ

กุสลดิกเสกขติกะ

(๑. กุสลดิกะ ๑๐. เสกขติกะ)

เสกขบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๐] ๑. เสกขธรรมที่เป็นกุศล อาศัยเสกขธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. เสกขธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเสกขธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๑] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

อเสกขบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๒] ๑. อเสกขธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอเสกขธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๓] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ

เนวเสกขานาเสกขบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๔] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นกุศล อาศัยเนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยเนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยเนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

เนวเสกขานาเสกขบทปัญหาวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๖] ๑. เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่
เนวเสกขานาเสกขธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๗] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

กุสลติกปริตตติกะ

(๑. กุสลติกะ ๑๑. ปริตตติกะ)

ปริตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘] ๑. ปริตตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยปริตตธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปริตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยปริตตธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ปริตตธรรมที่เป็นกุศล และปริตตธรรมที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยปริตตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. ปริตตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยปริตตธรรมที่เป็น
อกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑. ปริตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยปริตตธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปริตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยปริตตธรรม
ที่เป็นกุศล และปริตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ปริตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยปริตตธรรม
ที่เป็นอกุศล และปริตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

ปริตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๖] ๑. ปริตตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ปริตตธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. ปริตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่ปริตตธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. ปริตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่ปริตต-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อาร์มมณปัจจัย

[๗๗] ๑. ปริตตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ปริตตธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอาร์มมณปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๒] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุศลคิกะฉันโด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

มหัคคตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๓] ๑. มหัคคตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยมหัคคตธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. มหัคคตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยมหัคคตธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๒ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อัปมาณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕] ๑. อัปมาณธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอัปมาณธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัปมาณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอัปมาณ-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ,
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

กุสลติกปริตตติกะ จบ

กุสติกปริตตารัมมติกะ

(๑. กุสติกะ ๑๒. ปริตตารัมมติกะ)

ปริตตารัมมตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๗] ๑. ปริตตารัมมตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยปริตตารัมมต-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปริตตารัมมตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยปริตตารัมมตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. ปริตตารัมมตธรรมที่เป็นอัพยาตะ อาศัยปริตตารัมมตธรรมที่เป็นอัพยาตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร,

มหัคคตารัมมณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕] ๑. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นกุศล อาศัยมหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยมหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. มหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นอัพยาทสะ อาศัยมหัคคตารัมมณธรรมที่เป็นอัพยาทสะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ. สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อัปมาณารัมมณบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๗] ๑. อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัปมาณารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอัป-
มาณารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดารทุกปัจจัย.

กุสลติกปริตตารัมมณติกะ จบ

กุสติกหีนติกะ

(๑. กุสติกะ ๑๓. หีนติกะ)

หีนบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓] ๑. หีนธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยหีนธรรมที่เป็นอกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

มัชฌิมบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕] ๑. มัชฌิมธรรมที่เป็นกุศล อาศัยมัชฌิมธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. มัชฌิมธรรมที่เป็นอัพยาकตะ อาศัยมัชฌิมธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. มัชฌิมธรรมที่เป็นกุศล และมัชฌิมธรรมที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยมัชฌิมธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๔. มัชฌิมธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยมัชฌิมธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๕. มัชฌิมธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยมัชฌิมธรรม
ที่เป็นกุศล และมัชฌิมธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

- [๕๖] ๑. มัชฌิมธรรมที่เป็นกุศล อาศัยมัชฌิมธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย
๒. มัชฌิมธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยมัชฌิมธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๗] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

มัชฌิมบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๘] ๑. มัชฌิมธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่มัชฌิมธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. มัชฌิมธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เป็นปัจจัยแก่มัชฌิม-
ธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๕๙] ๑. มัชฌิมธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่มัชฌิมธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. มัชฌิมธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่มัชฌิมธรรม
ที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. มัชฌิมธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เป็นปัจจัยแก่มัชฌิม-
ธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. มัชฌิมธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เป็นปัจจัยแก่มัชฌิม-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๐] ในเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๗ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

ปณิตบพปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๑] ๑. ปณิตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยปณิตธรรมที่เป็นกุศล
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. ปณิตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยปณิตธรรมที่เป็น
อัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

กุสลดิกหีนติกะ จบ

กุสลติกมิจฉัตตติกะ

(๑. กุสลติกะ ๑๔. มิจฉัตตติกะ)

มิจฉัตตนิยตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๓] ๑. มิจฉัตตนิยตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยมิจฉัตตนิยต-
ธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

สัมมัตตนิยตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๕] ๑. สัมมัตตนิยตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยสัมมัตตนิยต-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อนิยตบทปฏิจวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๗] ๑. อนิยตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอนิยตธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อนิยตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนิยตธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อนิยตธรรมที่เป็นกุศล และอนิยตธรรมที่เป็น
อัพยากตะ อาศัยอนิยตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อนิยตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอนิยตธรรมที่เป็น
อกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อนิยตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนิยตธรรม
ที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อนियตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๙] ๑. อนियตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อนियตธรรม
ที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อนियตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อนियตธรรม
ที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อนियตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อนियต-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๐] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุศลตักะจันใด พึงให้พิสดารจันนั้น.

กุสลตักมิจฉัตตตักะ จบ

กุสสติกมัคคารัมมติกะ

(๑. กุสสติกะ ๑๕. มัคคารัมมติกะ)

มัคคารัมมตบตปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๑] ๑. มัคคารัมมตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยมัคคารัมมตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. มัคคารัมมตธรรมที่เป็นอัพยาทตะ อาศัยมัคคารัมมตธรรมที่เป็นอัพยาทตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๒] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ. ฟังให้พิสดารทุกวาระ.

มัคคเหตุกตบตปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๓] ๑. มัคคเหตุกตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยมัคคเหตุกตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

มัคคาธิปัตติบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๕] ๑. มัคคาธิปัตติธรรมที่เป็นกุศล อาศัยมัคคาธิปัตติธรรม
ที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. มัคคาธิปัตติธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยมัคคาธิปัตติ-
ธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๖] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

กุสลติกมัคการัมมณติกะ จบ

กุสลดิกอุปปีนนติกะ

(๑. กุสลดิกะ ๑๖. อุปปีนนติกะ)

อุปปีนนบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๗] ๑. อุปปีนนธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อุปปีนน-
ธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ.

ฯลฯ

กุสลดิกอุปปีนนติกะ จบ

กุสลดิกอตีตติกะ

(๑. กุสลดิกะ ๑๗. อตีตติกะ)

อตีตบตปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๘] ๑. ปัจจุปปันนธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่ปัจจุ-
ปปันนธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ.

กุสลดิกอตีตติกะ จบ

กุสติกอติตารัมมติกะ

(๑. กุสติกะ ๑๘. อติตารัมมติกะ)

อติตารัมมตบปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๕] ๑. อติตารัมมตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอติตารัมมต-
ธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อติตารัมมตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอติตารัมมต-
ธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อติตารัมมตธรรมที่เป็นอัพยาทตะ อาศัยอติตา-
รามมตธรรมที่เป็นอัพยาทตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

อติตารัมมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๑] ๑. อติตารัมมณธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อติตารัมมณธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อติตารัมมณธรรมที่เป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่อติตารัมมณธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๓. อติตารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็นปัจจัยแก่อติตารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

ปัญหาวาระในกุศลตักะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

อนาคตารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๓] ๑. อนาคตารัมมณธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอนาคตารัมมณธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๔] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปัจจยวาระ.

อนาคตอาร์มมณบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๒๕] ๑. อนาคตอาร์มมณธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่
อนาคตอาร์มมณธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย
ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๖] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจย มี ๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุศลติกะฉันใด พึงให้พิสดารฉันนั้น.

ปัจจุปปันนารัมมณบพปฏิจวาระ

อนุโลม นัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๒๓] ๑. ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นกุศล อาศัยปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๔] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ.

ปัจจุปปันนารัมมณบพปัญหาวาระ

อนุโลม นัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๒๕] ๑. ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจยแก่ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่ปัจจุปปันนารัมมณธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๓. ปัจจูปปีนารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ เป็น
ปัจจยแก่ปัจจูปปีนารัมมณธรรมที่เป็นอัพยากตะ ด้วยอำนาจของ
เหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๐] ในเหตุปัจจย มี ๓ วาระ ในอารัมมณปัจจย มี ๖ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจย มี ๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกอตีตารัมมณติกะ จบ

กุสลติกอัมมัตตติกะ

(๑. กุสลติกะ ๑๕. อัมมัตตติกะ)

อัมมัตตบพปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๑] ๑. อัมมัตตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอัมมัตตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อัมมัตตธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอัมมัตตธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อัมมัตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอัมมัตตธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ. สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจวาระ. ฟังให้พิสดารอย่างนี้.

อัมมัตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๓] ๑. อัมมัตตธรรมที่เป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่อัมมัตตธรรมที่เป็นกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อัมมัตตธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่อัมมัตตธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อัมมัตตธรรมที่เป็นอัปยาคตะ เป็นปัจจัยแก่อัมมัตตธรรมที่เป็นอัปยาคตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๔] ในเหตุปัจจัย ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

พหิทธาบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๕] ๑. พหิททาธรรมที่เป็นกุศล อาศัยพหิททาธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. พหิททาธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยพหิททาธรรม
ที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. พหิททาธรรมที่เป็นอัพยาकตะ อาศัยพหิททาธรรม
ที่เป็นอัพยาकตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ
 ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

พหิททาบทปัญหาวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๗] ๑. พหิททาธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่พหิททา-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๒. พหิททาธรรมที่เป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่พหิททา-
ธรรมที่เป็นอกุศล ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. พหิททาธรรมที่เป็นอัพยาकตะ เป็นปัจจัยแก่
พหิททาธรรมที่เป็นอัพยาकตะ ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๓๘] ในเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ
ในอธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๓ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

กุสลดิกอชฌัตตติกะ จบ

กุสลติกอัชฉัตตารัมมติกะ

(๑. กุสลติกะ ๒๐. อัชฉัตตารัมมติกะ)

อัชฉัตตารัมมตบพฎิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๕] ๑. อัชฉัตตารัมมตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอัชฉัตตารัมมตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

พหิทธารัมมตบพฎิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๑] ๑. พหิทธารัมมตธรรมที่เป็นกุศล อาศัยพหิทธารัมมตธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

กุสลติกอัชฉัตตารัมมติกะ จบ

กุสลติกสนิทัสสนติกะ

(๑. กุสลติกะ ๒๑. สนิทัสสนติกะ)

สนิทัสสนบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๓] ๑. อนิทัสสนสัปปิฎษณธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
อนิทัสสนสัปปิฎษณธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

อนิทัสสนอปปิฎษณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕] ๑. อนิทัสสนอปปิฎษณธรรมที่เป็นกุศล อาศัยอนิทัส-
สนอปปิฎษณธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อนัตตสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
อนัตตสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๓. อนัตตสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นกุศล และอนัตตสน-
อัปปฏิฆธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัยอนัตตสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็น
กุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๔. อนัตตสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นอกุศล อาศัยอนัตต-
สนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นอกุศล เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.
๕. อนัตตสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นอัพยากตะ อาศัย
อนัตตสนอัปปฏิฆธรรมที่เป็นอัพยากตะ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ.
ฯลฯ ในวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้
พิสดาร.

กุสลติกสนิทตสนติกะ จบ

เวทนาติกกุสลติกะ

(๒. เวทนาติกะ ๑. กุสลติกะ)

กุศลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๗] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
อาศัยกุศลธรรมที่เป็นสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔๘] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๒ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

กุศลทปัญญาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นสุขายเวทนาขสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นสุขายเวทนาขสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนาขสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศลธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนาขสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ. พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุศลทปญฺจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๑] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสุขายเวทนาขสัมปยุตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นสุขายเวทนาขสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นทุกขายเวทนาขันธ์ปยุตตธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นทุกขายเวทนาขันธ์ปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๓. อกุศลธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนาขันธ์ปยุตต-
ธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนาขันธ์ปยุตตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๓ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อัพยากตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๓] ๑. อัพยากตธรรมที่เป็นสุขายเวทนาขันธ์ปยุตตธรรม
อาศัยอัพยากตธรรมที่เป็นสุขายเวทนาขันธ์ปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1169

๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมป-
ยุตตธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตต-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

เวทนาตีกกุสลตีกะ จบ

วิปากติกกุสติกะ

(๓. วิปากติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นวิปากัมมธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นวิปากัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๖] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๑ วาระ.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๗] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นวิปากัมมธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นวิปากัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๕๘] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๙] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นวิปากธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นวิปากธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปากัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นวิปากธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นวิปากธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นเนววิปากนวิปาก-
ัมมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

วิปากตักกุตติกะ จบ

อุปาทินนติกกุสติกะ

(๔. อุปาทินนติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๑] ๑. กุสลธรรมที่เป็นอนุปาทินนุปาทานิยธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นอนุปาทินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๒] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นอนุปาทินนุปาทานิยธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นอนุปาทินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อัพยาคตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๓] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นอุปาทินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อัพยาคตธรรมที่เป็นอนุปาตินนุปาทานิยธรรม อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นอนุปาตินนุปาทานิยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

๕. อัพยาคตธรรมที่เป็นอนุปาตินนุปาทานิยธรรม อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นอนุปาตินนุปาทานิยธรรม เป็นเพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อุปาทินนตีกกุสลตีกะ จบ

สังกิลิฏฐติกกุสติกะ

(๕. สังกิลิฏฐติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๕] ๑. กุสลธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิฏฐธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐอสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๒ วาระ.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๖] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นสังกิลิฏฐสังกิลิฏฐธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

อัพยาคตปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๗] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิสิกธรรม
อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นอสังกิลิฏฐสังกิลิสิกธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

สังกิลิฏฐติกกุสลติกะ จบ

วิตักกติกกุสติกะ

(๖. วิตักกติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๖๘] ๑. กุสลธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นสวิตักกสัจจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. กุสลธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๔ วาระ.

๘. กุสลธรรมที่เป็นอวิตักกอวิจาร์ธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นอวิตักกอวิจาร์มัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖๙] ในเหตุปัจจัย มี ๑๑ วาระ ฯลฯ

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๐] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นอวิตักกวิจาร์มัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๗๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อัพยาทตปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๒] ๑. อัพยาทธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม อาศัย
อัพยาทธรรมที่เป็นสวิตักกสวิจารธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓๗ วาระ.

วิตักกตักกกุสลตักกะ จบ

ปิตติกกุสลติกะ

(๗. ปิตติกะ ๑. กุสลติกะ)

กุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๓] ๑. กุศลธรรมที่เป็นปิติสหคตธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นปิติสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. กุศลธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. กุศลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัยกุศล
ธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. กุศลธรรมที่เป็นปิติสหคตธรรม อาศัยกุศลธรรม
ที่เป็นปิติสหคตธรรม และกุศลธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

อกุศลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๔] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นปิติกสหคตธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นปิติสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อกุศลธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๓. อกุศลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๔. อกุศลธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม อาศัยอกุศล-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และอกุศลธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อภัยกตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๓. อภัยกตธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอุเบกขาสหคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. อภัยกตธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นปีติสหคตธรรม และอภัยกตธรรมที่เป็นสุขสหคตธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

ปีติติกกุสลตักกะ จบ

ทัสสนติกกุสติกะ

(๘. ทัสสนติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๖] ๑. กุสลธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพ-
ธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหัตถัพพธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๗] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นทัสเสนนปหัตถัพพธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นทัสเสนนปหัตถัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๒. อกุสลธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นภวานายปหัตถัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๒ วาระ.

อัพยาตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๘] ๑. อัพยาตธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม อาศัยอัพยาตธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

ทัสเสนตีกุสสติกะ จบ

ทัสเสนนปหาดัพพเหตุกติกกุสติกะ

(๕. ทัสเสนนปหาดัพพเหตุกติกะ ๑. กุสติกะ)

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๕] ๑. กุสลธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพเหตุกกรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็นเนวทัสเสนนภวานายปหาดัพพเหตุกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗๖] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นทัสเสนนปหาดัพพเหตุกกรรม อาศัยอกุสลธรรมที่เป็นทัสเสนนปหาดัพพเหตุกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นภวานายปหัตถ์พหุคุณธรรม
อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นภวานายปหัตถ์พหุคุณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๖ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑๐ วาระ ในอธิปติ-
ปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๑๐ วาระ

อภัยกตบทปัจฉิมวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๑] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นเนวทัสสนนภวานายปหา-
ตถ์พหุคุณธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นเนวทัสสนนภวานาย-
ปหัตถ์พหุคุณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

ทัสสนนปหัตถ์พหุคุณติกกุสลติกะ จบ

อายคามีติกุสสติกะ

(๑๐. อายคามีติกะ ๑. กุสสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๒] ๑. กุสลธรรมที่เป็นอายคามิธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นอายคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นอปยคามิธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นอปยคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ทุกปัจจัย มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๓] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นอายคามิธรรม อาศัยอกุสล-
ธรรมที่เป็นอายคามิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อัพยาตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๔] ๑. อัพยาตธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม
อาสัยอัพยาตธรรมที่เป็นเนวัจคามินาปจยคามิธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อายคามิติกกุสลติกะ จบ

เสกขติกกุสติกะ

(๑๑. เสกขติกะ ๑. กุสติกะ)

กุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นเสกขธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุศลทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นเนวเสกขานาเสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อัพยาตบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๗] ๑. อัพยาตบที่เป็นเสกขธรรม อาศัยอัพยาตบที่เป็น
เสกขธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เสกขตีกุสลตีกะ จบ

ปริตตติกกุสลติกะ

(๑๒. ปริตตติกะ ๑. กุสลติกะ)

กุศลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๘] ๑. กุศลธรรมที่เป็นปริตตธรรมอาศัยกุศลธรรมที่เป็นปริตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุศลธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุศลธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม อาศัยกุศลธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ทุกปัจจัย มี ๓ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุศลบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๘๙] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยอกุศลธรรมที่เป็นปริตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อัพยาคตทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๐] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นปริตตธรรม อาศัยอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นปริตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. อัพยาคตธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม อาศัยอัพยาคต-
ธรรมที่เป็นมหัคคตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. อัพยาคตธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นอัปมาณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑๓ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

ปริตตติกกุสลติกะ จบ

ปริตตารัมมณติกกุสติกะ

(๑๓. ปริตตารัมมณติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๑] ๑. กุสลธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุสลธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นอัปมาณารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๒] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม อาศัยอกุสล-
ธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อัพยาทตบปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๓] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม อาศัย
อัพยาทตธรรมที่เป็นปริตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาทตธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม อาศัย
อัพยาทตธรรมที่เป็นมหัคคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อัพยาทตธรรมที่เป็นอัปปมาณารัมมณธรรม อาศัย
อัพยาทตธรรมที่เป็นอัปปมาณารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๓ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

ปริตตารัมมณติกกุสลดิกะ จบ

หีนติกกุสติกะ

(๑๔. หีนติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๔] ๑. กุสลธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นมัชฌิมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นปณิตธรรม อาศัยกุสลธรรมที่เป็น
ปณิตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกปัจจัย.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๔๕] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นหีนธรรม อาศัยอกุสลธรรม
ที่เป็นหีนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อัพยาคตปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๖] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาคตธรรมที่เป็นปณีตธรรม อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นปณีตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. อัพยาคตธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม อาศัยอัพยาคตธรรมที่เป็นมัชฌิมธรรม และอัพยาคตธรรมที่เป็นปณีตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย. มี ๕ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

หีนตีกุสลตีกะ จบ

มิจฉัตตติกกุสติกะ

(๑๕. มิจฉัตตติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๗] ๑. กุสลธรรมที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นสัมมัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นอนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๘] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม อาศัยอกุสล-
ธรรมที่เป็นมิจฉัตตนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อุกุศลธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยอกุศลธรรม
ที่เป็นอนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

ฯลฯ

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อัพยาทตบปฏิจจวาระ

อนุโลমনัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕๕] ๑. อัพยาทตธรรมที่เป็นอนิยตธรรม อาศัยอัพยาทต-
ธรรมที่เป็นอนิยตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ฯลฯ

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

มิจนัตตติกกุสลติกะ จบ

มัลการัมมณฑิกกุตติกะ

(๑๖. มัลการัมมณฑิกะ ๑. กุตติกะ)

กุตตบพฐิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๐] ๑. กุตตธรรมที่เป็นมัลการัมมณฑกรรม อาศัยกุตต-
ธรรมที่เป็นมัลการัมมณฑกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. กุตตธรรมที่เป็นมัลกเหตุกรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่เป็นมัลกเหตุกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. กุตตธรรมที่เป็นมัลกาศิปติกรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่เป็นมัลกาศิปติกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๒. กุตตธรรมที่เป็นมัลการัมมณฑกรรม อาศัยกุตต-
ธรรมที่เป็นมัลการัมมณฑกรรม และกุตตธรรมที่เป็นมัลกาศิปติกรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๕. กุตตธรรมที่เป็นมัลกเหตุกรรม อาศัยกุตตธรรม
ที่เป็นมัลกเหตุกรรม และกุตตธรรมที่เป็นมัลกาศิปติกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในเหตุปัจจัย มี ๑๗ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑๗ วาระ.

อัพยาคตปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๑] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นมัคคารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

๔. อัพยาคตธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นมัคคาธิปติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี
๓ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

มัคคารัมมณติกกุสสติกะ จบ

อุปปีนนติกกุสติกะ

(๑๗). อุปปีนนติกะ ๑. กุสติกะ)

กุศลทบัญญัติหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๒] ๑. กุศลธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่กุศล-
ธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุศลทบัญญัติหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๓] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อภัยกตบปัญหาวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๔] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม เป็นปัจจัยแก่
อภัยกตธรรมที่เป็นอุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๑
วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ใน
อุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อุปปีนนตีกุสสติกะ จบ

อดีตติกกุสติกะ

(๑๘. อดีตติกะ ๑. กุสติกะ)

กุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๕] ๑. กุศลธรรมที่เป็นปัจจุปันนธรรม เป็นปัจจัยแก่
กุศลธรรมที่เป็นปัจจุปันนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

ฯลฯ

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อกุศลทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๖] ๑. อกุศลธรรมที่เป็นปัจจุปันนธรรม เป็นปัจจัยแก่
อกุศลธรรมที่เป็นปัจจุปันนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๑
วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อัพยาคตทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๓] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นปัจจุปปีนนธรรม เป็นปัจจัย
แก่อัพยาคตธรรมที่เป็นปัจจุปปีนนธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อดีตติกกุสลติกะ จบ

อตีตารัมมณติกกุสติกะ

(๑๕. อตีตารัมมณติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๘] ๑. กุสลธรรมที่เป็นอตีตารัมมณธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นอตีตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม อาศัยกุสล-
ธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. กุสลธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๐๙] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นอตีตารัมมณธรรม อาศัยอกุสล-
ธรรมที่เป็นอตีตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุศลธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๓. อกุศลธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม อาศัย
อกุศลธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อภัยกตบพฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

- [๒๑๐] ๑. อภัยกตธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอดีตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๒. อภัยกตธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม อาศัย
อภัยกตธรรมที่เป็นอนาคตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๓. อภัยกตธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นปัจจุปปันนารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อดีตารัมมณติกกุสสติกะ จบ

อัมตตติกกุสลติกะ

(๒๐. อัมตตติกะ ๑. กุสลติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๑] ๑. กุสลธรรมที่เป็นอัมตตธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นอัมตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. กุสลธรรมที่เป็นพหิททาธรรม อาศัยกุสลธรรม
ที่เป็นพหิททาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๒] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นอัมตตธรรม อาศัยอกุสลธรรม
ที่เป็นอัมตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อกุสลธรรมที่เป็นพหิททาธรรม อาศัยอกุสลธรรม
ที่เป็นพหิททาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อัพยาตปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๓] ๑. อัพยาตธรรมเป็นอชฌัตตธรรม อาศัย
อัพยาตธรรมที่เป็นอชฌัตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อัพยาตธรรมที่เป็นพหิททาธรรม อาศัยอัพยาต-
ธรรมที่เป็นพหิททาธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อชฌัตตติกกุสลติกะ จบ

อัมมัตตารัมมณติกกุสติกะ

(๒๑. อัมมัตตารัมมณติกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๔] ๑. กุสลธรรมที่เป็นอัมมัตตารัมมณธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นอัมมัตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสคารทุกวาระ.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๕] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นอัมมัตตารัมมณธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นอัมมัตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๒ วาระ.

ทุกให้พิสคารทุกวาระ.

อัพยาคตปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๖] ๑. อัพยาคตธรรมที่เป็นอชฌัตตารัมมณธรรม อาศัย
อัพยาคตธรรมที่เป็นอชฌัตตารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๒ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อชฌัตตารัมมณตีกุสสติกะ จบ

สนิทัตตนิคกกุสติกะ

(๒๒. สนิทัตตนิคกะ ๑. กุสติกะ)

กุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๗] ๑. กุสลธรรมที่เป็นอนิทัตตนิคกกุสลธรรม อาศัย
กุสลธรรมที่เป็นอนิทัตตนิคกกุสลธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อกุสลบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๘] ๑. อกุสลธรรมที่เป็นอนิทัตตนิคกกุสลธรรม อาศัย
อกุสลธรรมที่เป็นอนิทัตตนิคกกุสลธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อัพยาบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑๕] ๑. อัพยาตธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม อาศัย
อัพยาตธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ-
ปัจจัย

๒. อัพยาตธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม-
อาศัยอัพยาตธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๓. อัพยาตธรรมที่เป็นอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรม อาศัย
อัพยาตธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ
ปัจจัย

๔. อัพยาตธรรมที่เป็นสนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และ
อัพยาตธรรมที่เป็นอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรม อาศัยอัพยาตธรรม
ที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. อัพยาตธรรมที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม และ
อัพยาตธรรมที่เป็นอนิทัสสนอัปปฏิฆธรรม อาศัยอัพยาตธรรม
ที่เป็นอนิทัสสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. อภัยกตธรรมที่เป็นสนิทัสนสัปปฏิฆธรรม
และอภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสนสัปปฏิฆธรรม อาศัยอภัยกต-
ธรรมที่เป็นอนิทัสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. อภัยกตธรรมที่เป็นสนิทัสนสัปปฏิฆธรรม,
อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสนสัปปฏิฆธรรม และอภัยกตธรรม
ที่เป็นอนิทัสนอปปปฏิฆธรรม อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสน-
สัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ.

๘. อภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสนอปปปฏิฆธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสนอปปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ.

๑๕. อภัยกตธรรมที่เป็นสนิทัสนสัปปฏิฆธรรม
อาศัยอภัยกตธรรมที่เป็นอนิทัสนอปปปฏิฆธรรม และอภัยกต-
ธรรมที่เป็นอนิทัสนสัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๗
วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัยมี ๒๑ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร.

สนิทัสสติกกุสลติกะ จบ

อนุโลมติกติกปฎิฐาน จบ

อรรถกถาติกติกปัฏฐาน

แม้ใน ติกติกปัฏฐาน พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ทรงทำเทศนาโดยย่อ ด้วย
อำนาจการยกปัญหาขึ้นว่า กุศลธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนา อาศัย
กุศลธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนา เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย เป็นต้น.

ก็ในอธิการนี้ ทรงผนวกติกะทั้งหลายเข้าในติกะเท่านั้น อย่างนี้ คือ
กุศลติกะ กับ เวทนาติกะ เป็นต้น และ เวทนาติกะ เป็นต้น กับ
กุศลติกะ . ก็บทใด ๆ ที่ประกอบด้วยบทใด ๆ ไม่ได้ พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงลด
บทนั้น ๆ แล้วแสดงวาระ และนัยแห่งการนับในปัจจัยทั้งปวง ด้วยอำนาจที่จะ
มิได้เท่านั้น เพราะฉะนั้นผู้ศึกษาพึงกำหนดคบาลีให้ดี แล้วทราบวาระและนัย
แห่งการนับเหล่านั้นเถิด. ก็ผู้ศึกษาประกอบด้วยกุศลติกะกับเวทนาติกะ เป็นต้น และ
เวทนาติกะ เป็นต้น กับกุศลติกะนั้นแล้ว พึงทราบ (เนื้อความ) ฉนั้นใด พึง
ประกอบด้วยติกะหนึ่ง ๆ กับติกะที่เหลือ และติกะที่เหลือกับติกะเหล่านั้น แล้วพึง
ทราบ (เนื้อความ) ฉนั้นนั่น แล.

อรรถกถาติกติกปัฏฐาน จบ

อนุโลมทุกทุกปีฎฐาน

เหตุทุกสเหตุทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑. สเหตุทุกะ)

สเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑] ๑. เหตุสเหตุกกรรม อาศัยเหตุสเหตุกกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุสเหตุกกรรม อาศัยเหตุสเหตุกกรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุสเหตุกกรรม และนเหตุสเหตุกกรรม อาศัย
เหตุสเหตุกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุสเหตุกกรรม อาศัยนเหตุสเหตุกกรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. เหตุสเหตุกกรรม อาศัยนเหตุสเหตุกกรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๖. เหตุสเหตุกกรรม และนเหตุสเหตุกกรรม อาศัย
นเหตุสเหตุกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๗. เหตุสเหตุกกรรม อาศัยเหตุสเหตุกกรรม และ
นเหตุสเหตุกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๘. นเหตุสเหตุกกรรม อาศัยเหตุสเหตุกกรรม และ
นเหตุสเหตุกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๙. เหตุสเหตุกกรรม และนเหตุสเหตุกกรรม อาศัย
เหตุสเหตุกกรรม และนเหตุสเหตุกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ๗๗
ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัจจัยนัย

๑. นอธิปัจจัย

[๓] ๑. เหตุสเหตุกกรรม อาศัยเหตุสเหตุกกรรม เกิดขึ้น
เพราะนอธิปัจจัย

การนับจำนวนวาระในปัจจัยนัย

[๔] ในนอธิปัจจัย มี ๕ วาระ ในนปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ
ในนปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ ในนกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ในนวิปากปัจจัย
มี ๕ วาระ ในนวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ.

อนุโลมปัจจนีนิย

การนับจำนวนวาระในอนุโลมปัจจนีนิย

[๕] เพราะเหตุปัจจย ในนอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ.

ปัจจนียานุโลมนัย

การนับจำนวนวาระในปัจจนียานุโลม

[๖] เพราะนอธิปติปัจจย ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัตี ปัจจยวาระกัตี นิสสยวาระกัตี สังกัฐวาระกัตี
สัมปยุตตวาระกัตี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สเหตุกบทปัญหาวาระ

อนุโลมนัย

๑. เหตุปัจจย

[๗] ๑. เหตุสเหตุกกรรม เป็นปัจจยแก่เหตุสเหตุกกรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. เหตุสเหตุกกรรม เป็นปัจจยแก่นเหตุสเหตุกกรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๓. เหตุสเหตุกกรรม เป็นปัจจยแก่เหตุสเหตุกกรรม
และนเหตุสเหตุกกรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๘] ๑. เหตุสเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุสเหตุกกรรม
ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุสเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุสเหตุกกรรม
ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. เหตุสเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุสเหตุกกรรม
และนเหตุสเหตุกกรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. นเหตุสเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุสเหตุก-
กรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๕. นเหตุสเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุสเหตุกกรรม
ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๖. นเหตุสเหตุสกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุสเหตุกกรรม
และนเหตุสเหตุกกรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๗. เหตุสเหตุกกรรม และนเหตุสเหตุกกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุสเหตุกกรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๘. เหตุสเหตุกกรรม และนเหตุสเหตุกกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุสเหตุกกรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๙. เหตุสเหตุกกรรม และนเหตุสเหตุกกรรม เป็น
ปัจจัยแก่เหตุสเหตุกกรรม และนเหตุสเหตุกกรรม ด้วยอำนาจของ
อารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ใน
อุปนิสสปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันใด พึงให้พิศดารฉันนั้น.

อเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐] ๑. นเหตุอเหตุกกรรม อาศัยเหตุอเหตุกกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุอเหตุกกรรม อาศัยนเหตุอเหตุกกรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุอเหตุกกรรม อาศัยเหตุอเหตุกกรรม และ
นเหตุอเหตุกกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

อเหตุกบปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒] ๑. เหตุอเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุอเหตุกกรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

๒. อารัมมณปัจจัย

[๑๓] ๑. เหตุอเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุอเหตุกกรรม
ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๒. เหตุอเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุอเหตุกกรรม
ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๓. นเหตุอเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุก-
กรรม ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

๔. นเหตุอเหตุกกรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุอเหตุกกรรม
ด้วยอำนาจของอารัมมณปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๔ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสสติกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

เหตุทุกสเหตุกทุกะ จบ

เหตุทุกเหตุสัมปยุตตทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๒. เหตุสัมปยุตตทุกะ)

เหตุสัมปยุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕] ๑. เหตุเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยเหตุเหตุสัมปยุตต-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยเหตุเหตุสัมปยุตต-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุเหตุสัมปยุตตธรรม และนเหตุเหตุสัมปยุตต-
ธรรม อาศัยเหตุเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยนเหตุเหตุสัมป-
ยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. เหตุเหตุสัมปยุตตธรรม อาศัยเหตุเหตุสัมปยุตต-
ธรรม และนเหตุเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี
๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหตุสัมปยุตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๗] ๑. เหตุเหตุสัมปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุเหตุสัมปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๘] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๕ วาระ. ปัญหาวาระในกุสสตักะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

เหตุวิปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๙] ๑. นเหตุเหตุวิปยุตตธรรม อาศัยเหตุเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุเหตุวิปยุตตธรรม อาศัยนเหตุเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๓. นเหตุเหตุวิปยุตตธรรม อาศัยเหตุเหตุวิปยุตตธรรม และนเหตุเหตุวิปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๐] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
ในอวิตปัจจัย มี ๓ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี ฟังให้พิสดารเหมือนกับ
ปัจฉิจวาระ.

เหตุวิปยุตตบทปัญหาวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๑] ๑. เหตุเหตุวิปยุตตธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุเหตุ-
วิปยุตตธรรม ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
 ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๔ วาระ.

ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได ฟังให้พิสดารฉันนั้น.

เหตุทุกเหตุสัมปยุตตทุกะ จบ

เหตุทุกเหตุสเหตุกทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๓. เหตุสเหตุกทุกะ)

เหตุสเหตุกทบปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๓] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุกธรรมที่เป็นเหตุธรรม อาศัยธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และสเหตุกธรรมที่เป็นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

สเหตุกนเหตุกทบปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๔] ๑. ธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็นเหตุธรรม อาศัยธรรมที่เป็นสเหตุกธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรมที่เป็นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

เหตุทุกเหตุสเหตุกทุกะ จบ

เหตุทุกเหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๔. เหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ)

เหตุเหตุสัมปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นเหตุธรรม อาศัยธรรมที่เป็นทั้งเหตุธรรม และเหตุสัมปยุตต-
ธรรมที่เป็นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

เหตุสัมปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๖] ๑. ธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่เหตุธรรม
ที่เป็นเหตุธรรม อาศัยธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่
เหตุธรรมที่เป็นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

เหตุทุกเหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ จบ

เหตุทุกนเหตุสเหตุกทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๕. นเหตุสเหตุกทุกะ)

นเหตุสเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๒๗] ๑. นเหตุสเหตุกธรรม อาศัยนเหตุสเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

นเหตุอเหตุกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๒๘] ๑. นเหตุอเหตุกธรรม อาศัยนเหตุอเหตุกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ

เหตุทุกนเหตุสเหตุกทุกะ จบ

เหตุทุกสัปปัจจัยทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๖. สัปปัจจัยทุกะ)

สัปปัจจัยบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๒๕] ๑. เหตุสัปปัจจัยธรรม อาศัยเหตุสัปปัจจัยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุสัปปัจจัยธรรม อาศัยนเหตุสัปปัจจัยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๖. เหตุสัปปัจจัยธรรม อาศัยเหตุสัปปัจจัยธรรม และ นเหตุสัปปัจจัยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี เหมือนกับปฏิจจวาระ.

สัปปัจจัยบทปัญหาวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๑] ๑. เหตุสัปปัจจัยธรรม เป็นปัจจัยแก่เหตุสัปปัจจัยธรรม
ด้วยอำนาจของเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๒] ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

แม้ปัญหาวาระในกุสลดิกะฉันได พึงให้พิสดารฉันนั้น.

เหตุทุกสัปปัจจัยทุกะ จบ

เหตุทุกสังขตทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๗. สังขตทุกะ)

สังขตบทยุทธวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑] ๑. เหตุสังขตธรรม อาศัยเหตุสังขตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหมือนสัปปัจจัยทุกะ

เหตุทุกสังขตทุกะ จบ

เหตุทุกสนิทัตสนทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๘. สนิทัตสนทุกะ)

สนิทัตสนบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๕] ๑. เหตุอนิทัตสนธรรม อาศัยเหตุอนิทัตสนธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุอนิทัตสนธรรม อาศัยนเหตุอนิทัตสนธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. เหตุอนิทัตสนธรรม อาศัยเหตุอนิทัตสนธรรม
และนเหตุอนิทัตสนธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร.

เหตุทุกสนิทัตสนทุกะ จบ

เหตุทุกสัปปฏิมทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๕. สัปปฏิมทุกะ)

สัปปฏิมบตปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๗] ๑. นเหตุ สัปปฏิมธรรม อาศัยนเหตุสัปปฏิมธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อัปปฏิมบตปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๓๘] ๑. เหตุอัปปฏิมธรรม อาศัยเหตุอัปปฏิมธรรม
เพราะเหตุปัจจัย
๒. นเหตุอัปปฏิมธรรม อาศัยเหตุอัปปฏิมธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
๓. เหตุอัปปฏิมธรรม และนเหตุอัปปฏิมธรรม อาศัย
เหตุอัปปฏิมธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุอัปปฏิฆธรรม อาศัยนเหตุอัปปฏิฆธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๘. เหตุอัปปฏิฆธรรม อาศัยเหตุอัปปฏิฆธรรม และ
นเหตุอัปปฏิฆธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๓๕] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้พิสดาร

เหตุทุกสัปปฏิฆทุกะ จบ

เหตุทวารูปทุกะ

(๑. เหตุทวาร ๑๐. รูปทุกะ)

รูปทวารูปทุกะ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๐] ๑. นเหตุรูปิธรรม อาคัยนเหตุรูปิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

อรูปทวารูปทุกะ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๑] ๑. เหตุอรูปิธรรม อาคัยนเหตุอรูปิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุอรูปิธรรม อาคัยนเหตุอรูปิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. เหตุอรูปิธรรม อาคัยนเหตุอรูปิธรรม และนเหตุอรูปิธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

พระอภิธรรมปิฎก ปริฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1232

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๒] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ ๗๓๗
ในอวิตปัจจย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัถิ ๗๓๗ ปัญหาวาระกัถิ ฟังให้พิศดาร.

เหตุทุกฐปัทกะ จบ

เหตุทุกโลกียทุกะ

(๑. เหตุทุกทุกะ ๑๑. โลกียทุกะ)

โลกียบทปฏิจจวาระ

อนุโลมหนัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๓] ๑. เหตุโลกียธรรม อาศัยเหตุโลกียธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุโลกียธรรม อาศัยนเหตุโลกียธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๖. เหตุโลกียธรรม อาศัยเหตุโลกียธรรม และ
นเหตุโลกียธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระกัฏฐิ ฯลฯ ปัญหาวาระกัฏฐิ พึงให้พิสดารอย่างนี้.

โลกุตระบพปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๔๕] ๑. เหตุโลกุตระธรรม อาศัยเหตุโลกุตระธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุโลกุตระธรรม อาศัยนเหตุโลกุตระธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๖. เหตุโลกุตระธรรม อาศัยเหตุโลกุตระธรรม และ นเหตุโลกุตระธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตปัจจัย มี ๕ วาระ.

สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ สัมปยุตตวาระก็ดี ปัญหาวาระก็ดี ฟังให้ พิสดารเหมือนปฏิจวาระ.

เหตุทุกโลกียทุกะ จบ

เหตุทุกเกณฑ์วิญญูญยทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๒. เกณฑ์วิญญูญยทุกะ)

เกณฑ์วิญญูญยบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๔๗] ๑. เหตุเกณฑ์วิญญูญยธรรม อาศัยเหตุเกณฑ์วิญญูญย-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๔๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๕ วาระ.
สหชาตวาระก็ดี ฯลฯ ปัญหาวาระก็ดี พึงให้พิสดาร

เกณฑ์วิญญูญยบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๔๙] ๑. เหตุเกณฑ์วิญญูญยธรรม อาศัยเหตุเกณฑ์วิญญูญย-
ญยธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1236

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกเกินจิวัญญะทุกะ จบ

เหตุทุกอาสวทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๓. อาสวทุกะ)

อาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๑] ๑. เหตุอาสวธรรม อาศัยเหตุอาสวธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. นเหตุอาสวธรรม อาศัยเหตุอาสวธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๓. เหตุอาสวธรรม และนเหตุอาสวธรรม อาศัยเหตุ
อาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๔. นเหตุอาสวธรรม อาศัยนเหตุอาสวธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๕. เหตุอาสวธรรม อาศัยเหตุอาสวธรรม และนเหตุ
อาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

โนอาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓] ๑. เหตุโนอาสวธรรม อาศัยเหตุโนอาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุโนอาสวธรรม อาศัยนเหตุโนอาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๗. เหตุโนอาสวธรรม อาศัยเหตุโนอาสวธรรม และ นเหตุโนอาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๕ วาระ. พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกอาสวทุกะ จบ

เหตุทุกสาสวทกะ

(๑. เหตุทกะ ๑๔. สาสวทกะ)

สาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจย

[๕๕] ๑. เหตุสาสวธรรม อาศัยเหตุสาสวธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุสาสวธรรม อาศัยนเหตุสาสวธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

๓. เหตุสาสวธรรม อาศัยเหตุสาสวธรรม และนเหตุ
สาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๖] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อนาสวทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๓] ๑. เหตุอนาสวธรรม อาศัยเหตุอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุอนาสวธรรม อาศัยนเหตุอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๖. เหตุอนาสวธรรม อาศัยเหตุอนาสวธรรม และ นเหตุอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ. ฟังให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกสาสวทุกะ จบ

เหตุทุกาสวสัมปยุตตทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๕. อาสวสัมปยุตตทุกะ)

อาสวสัมปยุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕] ๑. เหตุอาสวสัมปยุตตธรรม อาศัยเหตุอาสวสัมปยุตต-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อาสววิปยุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๖๑] ๑. เหตุอาสววิปยุตตธรรม อาศัยเหตุอาสววิปยุตต-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปริฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1242

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกอภิปปัจจัยทุกวาระ จบ

เหตุทุกอาสวาสวทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๖. อาสวาสวทุกะ)

อาสวาสวบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๓] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งอาสวธรรม และสาสวธรรมที่เป็นเหตุธรรม อาศัยธรรมที่เป็นทั้งอาสวธรรม และสาสวธรรมที่เป็นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๔] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ. ฟังให้พิสดารทุกวาระ.

สาสวโนอาสวบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๖๕] ๑. ธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นเหตุธรรม อาศัยธรรมที่เป็นสาสวธรรม แต่ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปริฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1244

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกอัสวสาสวทุกะ จบ

เหตุทุกาสวาสวสัมปยุตตทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๗). อาสวาสวสัมปยุตตทุกะ)

อาสวาสวสัมปยุตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๗] ๑. ธรรมที่เป็นทั้งอาสวธรรม และอาสวสัมปยุตตธรรม
ที่เป็นเหตุธรรม อาศัยธรรมที่เป็นทั้งอาสวธรรม และอาสวสัมปยุตต-
ธรรมที่เป็นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๖๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อาสวสัมปยุตตโนอาสวบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๖๙] ๑. ธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม แต่ไม่ใช่อาสว-
ธรรมที่เป็นเหตุธรรม อาศัยธรรมที่เป็นอาสวสัมปยุตตธรรม แต่
ไม่ใช่อาสวธรรมที่เป็นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1246

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๐] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกอาสวอาสวสัมปยุตตทุกะ จบ

เหตุทุกอาสววิပ္ยุตตาสวทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๘. อาสววิပ္ยุตตาสวทุกะ)

อาสววิပ္ยุตตาสวบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๑] ๑. เหตุอาสววิပ္ยุตตาสวธรรม อาสัยเหตุอาสว-
วิပ္ยุตตาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิตตปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อาสววิပ္ยุตตอนาสวบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๗๓] ๑. เหตุอาสววิပ္ยุตตอนาสวธรรม อาสัยเหตุอาสว-
วิပ္ยุตตอนาสวธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย.

พระอภิธรรมปิฎก ปริฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1248

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๔] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกอัสววิปยุตตาสวทุกะ จบ

เหตุทุกกโคจกทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๑๕.-๕๓. ฉโคจกทุกะ)

สัณฺเณชนบทปฏิจวาระ ๗๓๗ นีวณบทปฏิจวาระ

อนุโลมณฺย

๑. เหตุปัจจย

[๗๕] ๗๓๗ อาศยเหตุสัณฺเณชนธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อาศยเหตุกัณธธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อาศยเหตุโอมธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อาศยเหตุโยคธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อาศยเหตุนีวณธรรม ๗๓๗

ปรามาสบทปฏิจวาระ

อนุโลมณฺย

๑. เหตุปัจจย

๑. ธรรมที่ไม่ใช่ปรามาสธรรมที่เป็นเหตุธรรม อาศย
ธรรมที่ไม่ใช่ปรามาสธรรมที่เป็นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

๗๓๗

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๖] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ๗๓๗ ในอวิคตปัจจย มี ๕ วาระ.

เพียงโคจกจะให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกกโคจกทุกะ จบ

เหตุทุกสารัมมณทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๕๔. สารัมมณทุกะ)

สารัมมณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๗] ๑. เหตุสารัมมณธรรม อาศัยเหตุสารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๔. นเหตุสารัมมณธรรม อาศัยนเหตุสารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๖. เหตุสารัมมณธรรม อาศัยเหตุสารัมมณธรรม และ นเหตุสารัมมณธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๗๘] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ. พึงให้พิสดารทุกวาระ.

พระอภิธรรมปิฎก ปุฏฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1251

อนารัมมณฑปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๗๕] ๑. นเหตุอนารัมมณธรรม อาศัยนเหตุอนารัมมณธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

เหตุทุกสารัมมณทุกะ จบ

เหตุทุกจิตตภาวะ

(๑. เหตุภาวะ ๕๕. จิตตภาวะ)

โนจิตตบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๐] ๑. เหตุโนจิตตธรรม อาศัยเหตุโนจิตตธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกจิตตภาวะ จบ

เหตุทุกเจตสิกทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๕๖. เจตสิกทุกะ)

เจตสิกบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๒] ๑. เหตุเจตสิกธรรม อาศัยเหตุเจตสิกธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๓] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อเจตสิกบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๔] ๑. นเหตุอเจตสิกธรรม อาศัยนเหตุอเจตสิกธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

เหตุทุกเจตสิกทุกะ จบ

เหตุทุกจิตตสัมปยุตตทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๕๗. จิตตสัมปยุตตทุกะ)

จิตตสัมปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๕] ๑. เหตุจิตตสัมปยุตตธรรม อาศัยเหตุจิตตสัมปยุตต-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๖] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

จิตตวิปยุตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๕๗] ๑. นเหตุจิตตวิปยุตตธรรม อาศัยนเหตุจิตตวิปยุตต-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

เหตุทุกจิตตสัมปยุตตทุกะ จบ

เหตุทุกจิตตสังสังสุททุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๕๘. จิตตสังสังสุททุกะ)

จิตตสังสังสุททุกะ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๘๘] ๑. เหตุจิตตสังสังสุทธรรม อาศัยเหตุจิตตสังสังสุทธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๘๙] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

จิตตวิสังสังสุททุกะ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๙๐] ๑. นเหตุจิตตวิสังสังสุทธรรม อาศัยนเหตุจิตตวิสังสังสุท-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

เหตุทุกจิตตสังสังสุททุกะ จบ

เหตุทุกจิตตสมุฏฐานทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๕๕. จิตตสมุฏฐานทุกะ)

จิตตสมุฏฐานบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัจ

[๕๑] ๑. เหตุจิตตสมุฏฐานธรรม อาศัยเหตุจิตตสมุฏฐาน-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัจ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๕๒] ในเหตุปัจจัจ มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัจ มี ๕ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

โนจิตตสมุฏฐานบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัจ

[๕๓] ๑. นเหตุโนจิตตสมุฏฐานธรรม อาศัยนเหตุโนจิตต-
สมุฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัจ

ทุกปัจจัจ มี ๑ วาระ.

เหตุทุกจิตตสมุฏฐานทุกะ จบ

เหตุทุกจิตตสหนุทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๖๐. จิตตสหนุทุกะ)

จิตตสหนุบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

[๕๔] ๑. เหตุจิตตสหนุกรรม อาศัยเหตุจิตตสหนุกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

โนจิตตสหนุบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๕๕] ๑. นเหตุโนจิตตสหนุกรรม อาศัยนเหตุโนจิตตสหนุกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกจิตตสหนุทุกะ จบ

เหตุทุกจิตตานุปริวัตติกะ

(๑. เหตุทุกะ ๖๑. จิตตานุปริวัตติกะ)

จิตตานุปริวัตติบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๕๖] ๑. เหตุจิตตานุปริวัตติกรรม อาศัยเหตุจิตตานุปริวัตติกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

โนจิตตานุปริวัตติบทปฏิจจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๕๗] ๑. นเหตุโนจิตตานุปริวัตติกรรม อาศัยนเหตุโนจิตตานุปริวัตติกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกจิตตานุปริวัตติกะ จบ

เหตุทุกจิตตสังสังสุตมฏฐานทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๖๒. จิตตสังสังสุตมฏฐานทุกะ)

จิตตสังสังสุตมฏฐานบทปัจฉิมวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจฉิม

[๕๘] ๑. เหตุจิตตสังสังสุตมฏฐานธรรม อาศัยเหตุจิตต-
สังสังสุตมฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉิม มี ๕ วาระ.

โนจิตตสังสังสุตมฏฐานบทปัจฉิมวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจฉิม

[๕๙] ๑. นเหตุโนจิตตสังสังสุตมฏฐานธรรม อาศัยนเหตุ-
โนจิตตสังสังสุตมฏฐานธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉิม มี ๑ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกจิตตสังสังสุตมฏฐานทุกะ จบ

เหตุทุกจิตตสังกัสถสมุฏฐานสหภูทกะ

(๑. เหตุทกะ ๖๗. จิตตสังกัสถสมุฏฐานสหภูทกะ)

จิตตสังกัสถสมุฏฐานสหภูทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๐๐] ๑. เหตุจิตตสังกัสถสมุฏฐานสหภูทธรรม อาศัยจิตต-
สังกัสถสมุฏฐานสหภูทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๕ วาระ.

โนจิตตสังกัสถสมุฏฐานสหภูทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจย

[๑๐๑] ๑. นเหตุโนจิตตสังกัสถสมุฏฐานสหภูทธรรม อาศัย
นเหตุโนจิตตสังกัสถสมุฏฐานสหภูทธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย
มี ๑ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกจิตตสังกัสถสมุฏฐานสหภูทกะ จบ

เหตุทุกจิตตสังสัณฐสมุฏฐานานุปริวัตติทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๖๔. จิตตสังสัณฐสมุฏฐานานุปริวัตติทุกะ)

จิตตสังสัณฐสมุฏฐานานุปริวัตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๒] ๑. เหตุจิตตสังสัณฐสมุฏฐานานุปริวัตติธรรม อาศัย
เหตุจิตตสังสัณฐสมุฏฐานานุปริวัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๕ วาระ.

โนจิตตสังสัณฐสมุฏฐานานุปริวัตตบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๓] ๑. นเหตุโนจิตตสังสัณฐสมุฏฐานานุปริวัตติธรรม
อาศัยนเหตุโนจิตตสังสัณฐสมุฏฐานานุปริวัตติธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกจิตตสังสัณฐสมุฏฐานานุปริวัตติทุกะ จบ

เหตุทุกอรรถัตติกทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๖๕. อรรถัตติกทุกะ)

อรรถัตติกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๔] ๑. นเหตุอรรถัตติกกรรม อาศัยนเหตุอรรถัตติกกรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

พาหิรบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๕] ๑. เหตุพาหิรกรรม อาศัยเหตุพาหิรกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหตุทุกอรรถัตติกทุกะ จบ

เหตุทุกอุปาทาทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๖๖. อุปาทาทุกะ)

โนอุปาทาทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

[๑๐๖] ๑. เหตุโนอุปาทาทธรรม อาศัยเหตุโนอุปาทาทธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๗] ในเหตุปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจย มี ๕ วาระ.

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกอุปาทาทุกะ จบ

เหตุทุกอุปาทินนทกะ

(๑. เหตุทกะ ๖๗. อุปาทินนทกะ)

อุปาทินนทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๐๘] ๑. เหตุอุปาทินนธรรม อาศัยเหตุอุปาทินนธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๐๙] ในเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๘ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

อนุอุปาทินนทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๐] ๑. เหตุอนุอุปาทินนธรรม อาศัยเหตุอนุอุปาทินนธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

พระอภิธรรมปิฎก ปริฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1265

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๑๑] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอภิปปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกอุปาทินนทุกะ จบ

เหตุทุกอุปาทานโคจรทุกกะ

(๑. เหตุทุกะ ๖๘. - ๗๓. อุปาทานโคจรทุกกะ)

อุปาทานบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๒] ๑. เหตุอุปาทานธรรม อาศัยเหตุอุปาทานธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย ฯลฯ

๒. นเหตุอุปาทานธรรม อาศัยเหตุอุปาทานธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ.

เหตุทุกอุปาทานโคจรทุกกะ จบ

เหตุทุกกิเลสโคจรถูกะ

(๑. เหตุทุกะ ๗๔.-๗๑. กิเลสโคจรถูกะ)

กิเลสทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๓] ๑. เหตุกิเลสธรรม อาศัยเหตุกิเลสธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

เหตุทุกกิเลสโคจรถูกะ จบ

เหตุทุกปฏิจทุกะ

(๑. เหตุทุกะ ๘๒. - ๘๘. ปฏิจทุกะ)

ทัสเสนูปาทัพพบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๔] ๑. เหตุทัสเสนูปาทัพพธรรม อาศัยเหตุทัสเสนูปาทัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

นทัสเสนูปาทัพพบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

๑. เหตุนทัสเสนูปาทัพพธรรม อาศัยเหตุนทัสเสนูปาทัพพธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

ภวานายปหัตถัพพตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๕] ๑. เหตุภวานายปหัตถัพพตธรรม อาศัยเหตุภวานาย-
ปหัตถัพพตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

นภวานายปหัตถัพพตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

๑. เหตุนภวานายปหัตถัพพตธรรมอาศัยเหตุนภวานาย-
ปหัตถัพพตธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

ทัสสเนนปหัตถัพพเหตุกบตปฏิจจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๖] ๑. เหตุทัสสเนนปหัตถัพพเหตุกธรรม อาศัยเหตุ-
ทัสสเนนปหัตถัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

นทสเสนปหาดัพพเหตุกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

๑. เหตุุนทสเสนปหาดัพพเหตุกธรรม อาศัยเหตุ-
นทสเสนปหาดัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

ภวานายปหาดัพพเหตุกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๗] ๑. เหตุภวานายปหาดัพพเหตุกธรรม อาศัยเหตุ-
ภวานายปหาดัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

นภวานายปหาดัพพเหตุกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

๑. เหตุุนภวานายปหาดัพพเหตุกธรรม อาศัยเหตุ-
นภวานายปหาดัพพเหตุกธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

สวัตักกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๘] ๑. เหตุสวัตักกกรรม อาศัยเหตุสวัตักกกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

อวัตักกบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

๑. เหตุสวัตักกกรรม อาศัยเหตุอวัตักกกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

สวิจารบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๑๙] ๑. เหตุสวิจารกรรม อาศัยเหตุสวิจารกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

อวิจารบทปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

๑. เหตุอวิจารกรรม อาศัยเหตุอวิจารกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

สัปตีกบทปฏิจวาระ

อนุโลมณั

๑. เหตุปัจจัย

- [๑๒๐] ๑๓๑ อาศัยเหตุสัปตีกกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุอัปตีกกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุปีติสหคตกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุนปีติสหคตกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุสุขสหคตกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุนสุขสหคตกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุอุเบกขาสหคตกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุนอุเบกขาสหคตกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุกามาวจรกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุนกามาวจรกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุรูปาวจรกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุนรูปาวจรกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุอรูปาวจรกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุนอรูปาวจรกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุปริยาป็นนกรรม ๑๓๑
- ๑๓๑ อาศัยเหตุอุปริยาป็นนกรรม ๑๓๑

- ๗๓๗ อาศัยเหตุอนิขยานิกธรรม ๗๓๗
- ๗๓๗ อาศัยเหตุอนิขยานิกธรรม ๗๓๗
- ๗๓๗ อาศัยเหตุอนิยตธรรม ๗๓๗
- ๗๓๗ อาศัยเหตุอนิยตธรรม ๗๓๗
- ๗๓๗ อาศัยเหตุสอตุตตธรรม ๗๓๗
- ๗๓๗ อาศัยเหตุอนุตตธรรม ๗๓๗
- ๗๓๗ อาศัยเหตุสรณธรรม ๗๓๗

อรณบทปฏิจจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๑] ๑. เหตุอรรถธรรม อาศัยเหตุอรรถธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

[๑๒๒] ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ๗๓๗ ในอวิกตปัจจัย มี ๕ วาระ.
พึงให้พิสดารทุกวาระ.

เหตุทุกปีฎฐทุกะ จบ

สเหตุกทุกเหตุทุกะ

(๒. สเหตุกทุกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๓] ๑. สเหตุกเหตุธรรม อาศัยสเหตุกเหตุธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๔] ๑. สเหตุกนเหตุธรรม อาศัยสเหตุกนเหตุธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

สเหตุกทุกเหตุทุกะ จบ

เหตุสัมปยุตตทุกเหตุทุกะ

(๓. เหตุสัมปยุตตทุกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕] ๑. เหตุสัมปยุตตเหตุธรรม อาศัยเหตุสัมปยุตตเหตุ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลม নয়

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๖] ๑. เหตุสัมปยุตตเหตุธรรม อาศัยเหตุสัมปยุตต-
นเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

เหตุสัมปยุตตทุกเหตุทุกะ จบ

เหตุสเหตุกทุกเหตุทุกะ

(๔. เหตุสเหตุกทุกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๗] ๑. เหตุธรรมที่เป็นทั้งเหตุและสเหตุกรรม อาศัย
เหตุธรรมที่เป็นทั้งเหตุและสเหตุกรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
มี ๑ วาระ.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๘] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นสเหตุกรรม แต่ไม่ใช่เหตุกรรม
อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นสเหตุกรรมแต่ไม่ใช่เหตุกรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

เหตุสเหตุกทุกเหตุทุกะ จบ

เหตุเหตุสัมปยุตตทุกเหตุทุกะ

(๕. เหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ ๑.เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๒๕] ๑. เหตุธรรมที่เป็นทั้งเหตุและเหตุสัมปยุตตธรรม
อาศัยเหตุธรรมที่เป็นทั้งเหตุและเหตุสัมปยุตตธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๐] ๑. นเหตุธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรมแต่ไม่ใช่เหตุ-
ธรรม อาศัยนเหตุธรรมที่เป็นเหตุสัมปยุตตธรรมแต่ไม่ใช่เหตุธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ.

เหตุเหตุสัมปยุตตทุกเหตุทุกะ จบ

นเหตุสเหตุกทุกเหตุทุกะ

(๖. นเหตุสเหตุกทุกะ ๑. เหตุทุกะ)

เหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

[๑๓๑] ๑. นเหตุสเหตุกนเหตุธรรม อาศัยนเหตุสเหตุกนเหตุ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

นเหตุบทปฏิจวาระ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปัจจัย

๑. นเหตุอเหตุกนเหตุธรรม อาศัยนเหตุอเหตุกนเหตุ-
ธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

นเหตุสเหตุกทุกเหตุทุกะ จบ

ฉ. จุฬินทรทุกเหตุทุกะ

(๗.-๑๓. จุฬินทรทุกะ ๑. เหตุทุกะ)

๑. สัปปีจยทุกเหตุทุกะ

อนุโลมณัย

๑. เหตุปิจจัย

[๑๓๒] ๑. สัปปีจยเหตุธรรม อาศัยสัปปีจยเหตุธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปิจจัย

๒. สัปปีจยเหตุธรรม อาศัยสัปปีจยเหตุธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปิจจัย

ฯลฯ

๘. สังขตทุกเหตุทุกะ

[๑๓๓] ๑. สังขตเหตุธรรม อาศัยสังขตเหตุธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปิจจัย

๒. สังขตเหตุธรรม อาศัยสังขตเหตุธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปิจจัย

๕. อนัตตสนทุกเหตุทุกะ

[๑๓๔] ๑. อนัตตสนเหตุธรรม อาศัยอนัตตสนเหตุธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. อนัตตสนนเหตุธรรม อาศัยอนัตตสนนเหตุธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ ใน
อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ.

๑๐. สัปปฏิมทุกเหตุทุกะ

[๑๓๕] ๑. สัปปฏิมเหตุธรรม อาศัยสัปปฏิมเหตุธรรม เกิด
ขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๒. สัปปฏิมนเหตุธรรม อาศัยสัปปฏิมนเหตุธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ.

๕. อัปปฏิมนเหตุธรรม อาศัยอัปปฏิมนเหตุธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

การนับจำนวนวาระในอนุโลม

ในเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ในอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ในอัญญ-
มัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ ในอวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

๑๑. อรูปีทุกเหตุทุกะ

[๑๓๖] ๑. อรูปีเหตุธรรม อาศัยอรูปีเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะ
เหตุปัจจัย

๒. รุปีนเหตุธรรม อาศัยรูปีนเหตุธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๒. โลกียทุกเหตุทุกะ

[๑๓๗] ๑. โลกียเหตุธรรม อาศัยโลกียเหตุธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๒. โลกุตตรเหตุธรรม อาศัยโลกุตตรเหตุธรรม เกิด
ขึ้น เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ.

๓. โลกียนเหตุธรรม อาศัยโลกียนเหตุธรรม เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

๔. โลกุตตรนเหตุธรรม อาศัยโลกุตตรนเหตุธรรม
เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

๕. โลกียนเหตุธรรม อาศัยโลกียนเหตุธรรม และ
โลกุตตรนเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ.

๑๓. เกณจิวิญญูญทุกเหตุทุกะ

[๑๓๘] ๑. อาศัยเกณจิวิญญูญเหตุธรรม ๑.๑

๑.๑ อาศัยเกณจิวิญญูญเหตุธรรม ๑.๑ มี ๕ วาระ

๑.๑ อาศัยเกณจิวิญญูญเหตุธรรม ๑.๑

๑.๑ อาศัยเกณจิวิญญูญเหตุธรรม ๑.๑ มี ๕ วาระ

อุพันตรทุกเหตุทุกะ จบ

อาสวโคจณทุกเหตุทูกะ

(๑๔.-๑๕. อาสวโคจณทูกะ ๑. เหตุทูกะ)

ปฏิจจวาระ

อนุโลมไฉย

- [๑๓๙] ๑ล๑ อาศัยอาสวเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยโนอาสวเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยอาสวนเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยโนอาสวนเหตุธรรม ๑ล๑
[๑๔๐] ๑ล๑ อาศัยสาสวเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยอนาสวเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยสาสวนเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยอนาสวนเหตุธรรม ๑ล๑
[๑๔๑] ๑ล๑ อาศัยอาสวสัมปยุตตเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยอาสววิปยุตตเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยอาสวสัมปยุตตนเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยอาสววิปยุตตนเหตุธรรม ๑ล๑
[๑๔๒] ๑ล๑ อาศัยอาสวสาสวเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยสาสวโนอาสวเหตุธรรม ๑ล๑

๗๓๗ อคัยอาสาสวนเหตุธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อคัยสาสวโนอาสาสวนเหตุธรรม ๗๓๗

[๑๔๓] ๗๓๗ อคัยอาสาอาสาสัมปยุตตเหตุธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อคัยอาสาสัมปยุตตโนอาสาเหตุธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อคัยอาสาอาสาสัมปยุตตนเหตุธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อคัยอาสาสัมปยุตตโนอาสาสวนเหตุธรรม ๗๓๗

[๑๔๔] ๗๓๗ อคัยอาสาวิปยุตตสาสวเหตุธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อคัยอาสาวิปยุตตอนาสวเหตุธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อคัยอาสาวิปยุตตสาสวนเหตุธรรม ๗๓๗

๗๓๗ อคัยอาสาวิปยุตตอนาสวนเหตุธรรม ๗๓๗

อาสาโคจกเหตุทุกะ จบ

ฉโลจฉกทุกเหตุทุกะ

(๒๐.-๕๔. ฉโลจฉกทุกะ ๑. เหตุทุกะ)

ปฎิจจวาระ

อนุโลมณัย

[๑๔๕] ๑ล๑ อาศัยสัญญาโยชนเหตุธรรม ๑ล๑

๑ล๑ อาศัยคันถเหตุธรรม ๑ล๑

๑ล๑ อาศัยโอฆเหตุธรรม ๑ล๑

๑ล๑ อาศัยโยคเหตุธรรม ๑ล๑

๑ล๑ อาศัยนิวารณเหตุธรรม ๑ล๑

๑ล๑ อาศัยโนปรามาสเหตุธรรม ๑ล๑

ทุกปัจจัย มี ๑ วาระ.

ฉโลจฉกทุกเหตุทุกะ จบ

มหันตรทุกเหตุทุกะ

(๕๕. - ๖๖. มหันตรทุกะ ๑. เหตุทุกะ)

ปฏิัจจวาระ

อนุโลมณัย

- [๑๔๖] ๑ล๑ อาศัยสารัมมณเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยสารัมมณเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยโนจิตตเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยเจตตีกเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยจิตตสัมปยุตตเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยจิตตสังคัฏฐเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยจิตตสมุฏฐานเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยจิตตสทภูเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยจิตตานุปริวัตติเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยจิตตสังคัฏฐสมุฏฐานเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยจิตตสังคัฏฐสมุฏฐานสทภูเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยจิตตสังคัฏฐสมุฏฐานานุปริวัตติเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยพาทิรเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยโนอุปาทาเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยอุปาทินนเหตุธรรม ๑ล๑
๑ล๑ อาศัยอนุอุปาทินนเหตุธรรม ๑ล๑

มหันตรทุกเหตุทุกะ จบ

พระอภิธรรมปิฎก ปริฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1286

อุปาทานโคจรทุกเหตุทุกะ

(๖๗.-๗๔. อุปาทานโคจรกะ ๑. เหตุทุกะ)

ปฏิจจวาระ

อนุโลมณัย

[๑๔๗] ๗๓๗ อาศัยอุปาทานเหตุธรรม ๗๓๗

อุปาทาน โคจรทุกเหตุทุกะ จบ

พระอภิธรรมปิฎก ปริฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1287

กิลตโคจกทุกเหตุทุกะ

(๗๕. - ๘๒. กิลตโคจกคะ)

ปฏิจจวาระ

อนุโลมหนัย

[๑๔๘] ๑๓๑ อาศัยกิลตเหตุธรรม ๑๓๑

กิลตโคจกทุกเหตุทุกะ จบ

ปิฎกทุกเหตุทุกะ

(๘๓. - ๑๐๐. ปิฎกทุกะ)

ปฏิจวาระ

อนุโลมณั

- [๑๔๕] ๑ล๑ อาศัยทัสสเนนปหัตถัพพเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยนทัสสเนนปหัตถัพพเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยภวานายปหัตถัพพเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยนภวานายปหัตถัพพเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยทัสสเนนปหัตถัพพเหตุกเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยนทัสสเนนปหัตถัพพเหตุกเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยภวานายปหัตถัพพเหตุกเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยนภวานายปหัตถัพพเหตุกเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยสวัตักกเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยอวัตักกเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยสวิจารณ์เหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยอวิจารณ์เหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยสปีติกเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยอัปปีติกเหตุธรรม ๑ล๑
- ๑ล๑ อาศัยปีติสหคตเหตุธรรม ๑ล๑

- ๗๑๗ อากัสนปีตีสหคตเหตุธรรม ๗๑๗
- ๗๑๘ อากัสนสุขสหคตเหตุธรรม ๗๑๘
- ๗๑๙ อากัสนอุเบกขาสหคตเหตุธรรม ๗๑๙
- ๗๒๐ อากัสนอุเบกขาสหคตเหตุธรรม ๗๒๐
- ๗๒๑ อากัสนกามาวจรเหตุธรรม ๗๒๑
- ๗๒๒ อากัสนกามาวจรเหตุธรรม ๗๒๒
- ๗๒๓ อากัสนรูปาวจรเหตุธรรม ๗๒๓
- ๗๒๔ อากัสนรูปาวจรเหตุธรรม ๗๒๔
- ๗๒๕ อากัสนอรูปร่างเหตุธรรม ๗๒๕
- ๗๒๖ อากัสนอรูปร่างเหตุธรรม ๗๒๖
- ๗๒๗ อากัสนปริยัปันนเหตุธรรม ๗๒๗
- ๗๒๘ อากัสนปริยัปันนเหตุธรรม ๗๒๘
- ๗๒๙ อากัสนนิยยานิกเหตุธรรม ๗๒๙
- ๗๓๐ อากัสนนิยยานิกเหตุธรรม ๗๓๐
- ๗๓๑ อากัสนนิยตเหตุธรรม ๗๓๑
- ๗๓๒ อากัสนนิยตเหตุธรรม ๗๓๒
- ๗๓๓ อากัสนสตูดตรเหตุธรรม ๗๓๓
- ๗๓๔ อากัสนอนุดตรเหตุธรรม ๗๓๔
- ๗๓๕ อากัสนสรณเหตุธรรม ๗๓๕

พระอภิธรรมปิฎก ปิฎฐาน เล่ม ๗ ภาค ๖ - หน้าที่ 1290

อรณเหตุธรรม อาศัยอรณเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
อรณเหตุธรรม อาศัยอรณเหตุธรรม เกิดขึ้น เพราะเหตุ

ปัจจัย

พึงให้พิสดารทุกวาระ.

ปิฎกทุกเหตุทุกะ จบ

อนุโลมทุกทุกปิฎฐาน จบ

อนุโลมปิฎฐาน จบ

อรรถกถาทุกทุกปิฎฐาน

แม้ใน **ทุกทุกปิฎฐาน** พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ทรงทำเทศนาโดยย่อ
ด้วยอำนาจการยกปัญหาขึ้นว่า เหตุสเหตุกธรรม อาศัยเหตุสเหตุกธรรม
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย เป็นต้น.

ใน **ทุกทุกปิฎฐาน** นั้น ทรงประกอบเหตุทุกะกับสเหตุทุกะเป็นต้น
และสเหตุทุกะเป็นต้น กับเหตุทุกะนั้น ก็ผู้ศึกษาพึงประกอบทุกะหนึ่ง ๆ กับ
ทุกะที่เหลือและทุกะที่เหลือกับทุกะหนึ่ง ๆ เหล่านั้นตามลำดับ. จริงอยู่ ชื่อว่า
ทุกทุกปิฎฐาน นี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงย่อแสดงทุกะทั้งหลายในทุกะเท่านั้น
ผู้ศึกษาพึงทราบการประกอบทุกะทั้งปวง กับทุกะทั้งปวงในอริการนี้ โดยวิธี
นั้น แต่บาลีพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงย่อไว้ ก็บทใด ๆ ประกอบกับบทใด ๆ ไม่
ได้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงลดบทนั้น ๆ แล้วแต่งเทศนา แล.

อรรถกถาทุกทุกปิฎฐาน จบ

อรรถกถาอนุโลมปฏิฐาน

นัย ๖ ใน **สัมมานุโลมปฏิฐาน** ที่ท่านแสดงไว้ในคาถาอันพระอรรถกถาจารย์กล่าวไว้แล้วในอรรถกถาว่า

นัย ๖ ในอนุโลมคือ ติกปฏิฐานอันประเสริฐ ทุกปฏิฐานอันสูงสุด ทุกติกปฏิฐาน ติกทุกปฏิฐาน ติกติกปฏิฐาน และทุกทุกปฏิฐาน ลึกซึ่งนัก ดังนี้
เป็นอันท่านแสดงแล้วด้วยคำมีประมาณเท่านี้ ก็ผู้ศึกษาพึงทราบเฉพาะ อนุโลมปฏิฐาน เท่านั้น อันประดับด้วยนัย ๒๔ โดยปริยายหนึ่ง คือ ในปฏิฐานหนึ่ง ๆ นี้ ว่าด้วยอำนาจแห่งปัจจัยอย่างละ ๔ นัย มีอนุโลมนัยเป็นต้น แล.

อรรถกถาอนุโลมปฏิฐาน จบ